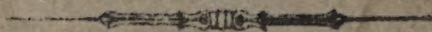
برازدواجك حكايه‌سی

محرری :

كمال راغب

« جمهوريت » غزته‌سنده تفرقه ايدلمش ملی روماندر

استانبول
جمهوريت مطبعه‌سی
١٣٤١

بر ازدواجك حكايه‌سی

محرری :

كمال راغب

« جمهوريت » غزته‌سنده تفرقه ايديلمش ملی روماندر

فاخر ، تره‌ندن ایندیکی زمان آرقاداشلرینی بولمقدن بوس بوتون أمیدینی کسدی . اوچی‌ده بوراده برلشمك ایچون سوزلشمشلردی . اونلری تره‌نده کوره‌مه‌ینجه ، بلکه داها اول کلمشلردر ، دیه بر أمید قالیوردی ؛ حالبوکه استاسیونده‌ده یوقدیلر . عجبا ، بوندن صوکراکی تره‌نله‌می کله‌جکلر ؟.. چاره‌سز یاریم ساعت داها بکلیه‌جکدی .

قیرلره دوغرو بر کزمه یاپمق تکلیفنی ، برقاچ کون اول ، فاخر اورتایه آتدیغی زمان آرقداشلری شهرك کورولتوسندن بر کون اولسون اوزاقلاشوب طبیعتله یالکز قالمق خولیاسنی سه‌وینجله قارشیلامشلر؛ پروغرامی زنکین بر ذوقله حاضرلامشلردی . فقط ایشته هیچ بریسی کلمه‌یوردی ؛ یارین بر برینه راست کلدکلری زمان هپسی : « والله فاخر، نه‌قدر ایستیوردم... » دیه سوزه باشلایه‌جق، ناصل اولوب‌ده تره‌نی قاچیردقلرینی ، یاخود نه درجه آغیر بر مانعك آلتندن قالقامادقلرینی آکلاته‌جقلردی .

شمدی فاخر ، بر قولنی چانطه‌سنه دایایارق استاسیونده تره‌نی بکلیور ؛ اونلردن برینی هنوز یاتاغنده میشیلدار کن ، اوته‌کنی ده مثلا قاضی کوی واپورینك آلت قاماراسنده برمکتبلی قیزله فیصلداشیر کن کورویورمش کبی اولویوردی . یا هیچ کلمزلرسه ؟.. ایشته کوزه‌ل بر کون بوشنه کچمشدی ؛ بوکا او قادار قیزیلیوردی که ...

تره‌ن کلدی ؛ استاسیونه بردن طاشان ، داغیلان قادین ، ارکك یوزلرجه کنج ، سوسلو انسانك جانلی ، تلاشلی کلوب کچیشلری آراسنده آرقداشلرینی بوشنه آرادی : کلمه‌دیلر ...

یولجیلردن تصادف ایتدیکی برایکی طانیدق اونك یانندن کچرکن کوله‌رك آشنالق ایتدیلر ؛ فقط خاطر صورار کن ، هپسنده ، کیده‌جکلری یره کچ

قالمقدن قورقویورمش کبی استعجال ایده‌ن برطور واردی . بو، فاخره بوس بوتون غریبلك حسی ویردی. استانبوله دونه‌جك تره‌ن ایکی بچق ساعت صوکرا ایدی . جان صیقینتیسی ایله استاسیونك قارشوسنده‌کی محلبیجی‌یه کیردی .

ایسته‌کسز برایکی کوره‌ك ایله یوغورت‌یه‌دی ؛ چانطاسنی‌ده اورایه‌براقوب دیشاری چیقدی ، بر آز یورودی . ایلریده قاپوسنه « تلاقیٔ اخوان محفلی » دیه لوحه آصیلی بر کوشکدن یوکسك سسلر، پول وزار شاقیردیلری دویولویوردی؛ کوشه‌یی دونرکن اورادن چیقان برقاچ کیشی‌ایله قارشیلاشدی.ایچلرنده اورتا یاشلی دوزکون کینمش برآدام ، اوزاقدن فاخری کورونجه هم اوکا اشارت ایدییور ، هم‌ده قونوشدقلری بحثدن آیریلامیه‌رق یانده‌کنه :

— نه‌قادار « آنباله » اولسه‌ك حقك وار ، دییوردی . هم اووه‌رتوره « رولانس » یاپیور ؛ هم‌ده اوچ کاغد آلیور . بو قادار معناسز بلوفه قارشی طبیعی « سوررولانس » یاپاجقسك. برده باقیورسك که حریف «فول» یاپمش!.. اولور شی دکل ...

صوکرا فاخره دوندی ؛ قولنی طوتارق :

— بزه‌می کیدییورسك ، دیدی . ایی که عقلنه کلمش !..

دوقتور محی‌الدین شوقی بك ، اونك حرمتله طانیدیغی انسانلرك اك باشنده ایدی . دوقتورله فاخرك باباسی فکری بك ، چوق سه‌ویشن ایکی آرقداشدیلر. فاخر ، باباسنك یانده همان‌هرزمان محی‌الدین‌شوقی بکی کورمش، چوجوقلقدن بری اوفاق برنزله‌یه بیله اوغراسه اونك شفقتله ، اهتمامله اوقشایان اللرنده کندینی بولمایه آلیشمشدی.اوك ایچنده بری‌خسته‌لاندیغی‌زمان دوقتورمحی‌الدین، ساده فن آدمی صفتی ایله دکل ، اك وفاکار بر اقربا کبی اورتادن اکسیك اولمازدی . فکری بکك ئولومله بوغوشدیغی فجیع سنه‌لرده‌ده پك سه‌یره‌ك تبسملرینی اوکا ، محی‌الدین شوقی بکه بورجلو قالمشلردی .

فاخرك باباسی اولدکدن صوکرا دوقتوره قارشی حرمتی ، سه‌وکیسی عینی قوتله یاشادی . فقط صوکرا ، حیاتندن آلتی سنه‌سی کیجه یاتیسی مکتبنده‌ایکی

سنه‌سی‌ده عسکرلکده کچرکن اونلری اوقادار صیق صیق زیارت ایده‌مز اولمشدی.
بر آرالق محی‌الدین بکك رفیقه‌سی فخامت خانم خسته‌لاندی ؛ اسویچره‌یه کیتدی.
دوقتورده محاربه سنه‌لرنده کندی پاینه دوشن ایشلر آراسنده دیدینیور، طشره‌یه
کیدوب کلیوردی . صوکرا فخامت خانم اسویچره‌دن دونمش، فقط دوقتورلر
شهردن اوزاق، آچیق یرلری توصیه ایتدکلری ایچون بوطرفلره طاشنمشلردی.
او کونلر ، فاخرکده اك فلاکتلی ، اك پریشان دوری ایدی . مکتبدن
چیقوب حیاته ایلك آدیمنی آتارکن برفلاکت طوفانه اوغرامشدی. متارکه‌دن
صوکرا استانبولی واستانبوللیلری آلت اوست ایدن بحرانك یاننده آننه‌سی‌ده
فجیع بر « قانسه‌ر » دن ایکلیور ، صوك نفسلرینی آلیوردی .
فاخر ، کندیسی ایچون چارپان بو صوك قلبدن‌ده محروم ، بوس بوتون
یالکز ، بوس بوتون کیمسه‌سز قالنجه کوز یاشلرینی ، آنادولو طوپراغنك
هنوز بر کوشه‌سنی ایچین ایچین طوتوشدیران استقلال آلتنده قوروتمایه قوشدی.
درت بش آی صوکرا بر ایش ایچون تکرار استانبوله کلدیکی زمان محی‌الدین
شوقی بکه کوپری باشنده راست کلمشدی . بوبابا دوستی اوکون واپوره یتشمه‌یه
قوشویوردی ؛ اوزون اوزادی‌یه قونوشامادیلر.
شمدی فاخرله قارشی‌یه کلنجه محی‌الدین بك چوق سه‌وینمش
کوروندی :
« بزه‌می کیدیورسك ؟. » دیدیکی زمان اوده ، خایر دیه‌مدی . بورایه
قادار کلوب‌ده جان صقینتیسندن سوقاقلرده دولاشدیغنی اعتراف ایتمك پك عیب
اولمازمیدی ؟..
دوقتورك آرقاداشلری برر ایکیشر کندی کوشکلرینه داغیلدیلر . فاخر ،
هرشیدن اول فخامت خانمی صوردی. او، اسویچره‌دن پك زنده ، پك مکمل
دونمشدی . فقط بوراده‌کی یاشایش نه‌قادار اولسه سناتوریوملرك شرائطنه
بکزه‌مدیکی ایچون صوك کونلرده براز سینیرله‌ندیکی اولویوردی . دوقتور
محی‌الدین، قاریسنك بوحالدن متأثر اولدیغنی سویلرکن برطرفدن‌ده پك محقق

برتهلكه‌یی هرحالده آتلاتمش اولماسنه قارشی آز چوق متشكر كورونویوردی. براز بونلردن ، براز پولتیقه‌دن ، براز فاخرك حیاتندن بحث ایده ایده یولی بیتیردیلر. محی‌الدین بك :

— شمدی بوس بوتون یالكز قالدكها ، واه اوغلم واه . . . دیه باشنی صاللاركن تمیز ، ساده ، برذوقله‌دوزلتلمش كوچوك برباغچه‌دن كچدیلر؛ قاپیدن كیرنجه محی‌الدین شوقی بك ، قاریسنه :

— باق ، كیم كلدی . . . دیه‌سسله‌ندی . صوكره مردیون باشنه قادار یورویوب تلاشلی تلاشلی باغیردی :

— دادی ، یمك حاضرمی، یمك؟ . . آچلقدن بایلیورم ! . .

او ، ذاتاً پك آچیق ، پك تمیز یوره‌كلی برآدامدی ؛ یاشی ایلریله‌دكجه‌ایشی بوس بوتون راحته ، جان بسله‌مه‌یه وورمشدی .

فخامت خانم ، فاخری التفاتله قارشیلادی ؛ قوجاسی یالكز كندینی دوشونویور ، یاقالغنی، بویون‌باغنی‌قوپاریر كبی‌چوزه‌ركن‌بسله‌مه‌یه‌سسله‌نیوردی :

— یكانه ! . . أنتاریمی ؟ . .

فخامت خانم ، برازجه فضله‌جه اصول پرست ، فاخری سنه‌لردن‌بری كورمه‌مش، شمدی‌ده‌مسافر كبی‌طوتارق ، قوجاسنه‌بویله اوكله وقتی‌صویونمانك مناسبت آلمایه‌جغنی آكلاتمایه چالیشیوردی . اوته‌كی هیچ اورالرده دكل :

— اوح ، دیبوردی . صباحدن‌بری تمام اوچ خسته‌یه كیتدم ؛ بیتدم والله . . . صوكراده . . .

كولویور ، صاقلامق ایستیورمش كبی یاپیوردی :

— صوكراده ، داریلاجقسك آما ، براز ارجمند بكه اوغرادم . . .

فخامت خانم :

— اویله‌یا ، دیه براز تلاشلی ، براز قیزغین جواب ویردی. سزك كبی بكلر اولماسه ارجمند بكك یارالرینی كیم تداوی ایده‌جك ؟ . .

صوكرا ، فاخره دوندی :

— بو ارجمند بکی سز طانیمازسکز ! . اوراده هر کون ، هردقیقه عملیات یاپیلیر ؛ قان آلما عملیاتی . . فقط یشیل چوخالی ماصالرك باشنده . . . بزم بکك ده ماشاالله قانی پك چوقدر ؛ اوراده کی سولوکلره ئه مدیرمسه ایچی راحت ایتمز !..

دوقتور محی الدین اوته ده أنتاریسنی کیوب قاناپه یه یایلمش ، برطرفدن فاخره :

— یاهو ، اونی دیکله رسه ك سن ده بنی قومارباز ظن ایده جکسك... پارا نره ده ؟ ألمه کاغدیله آلمیورم . . . دییوربرطرفدن ده یکانه یه :

— والله ، هیچ حالم یوق قیزم ، دیه فیصلدییوردی ، یمکی بورایه کتیرك ، بوراسی داها صیجاق ، شمدی آشاغی یه قادار کیم اینه جك ! . .

یکانه صوفاده :

— کوچوك خانم ! . . یمکی ینه یوقاری ایستیورلر . . دیه سسله نیرکن فاخر قاپینك آراسندن نارین بر کولکه نك کچدیکنی کوردی . بو ، محی الدین شوقی بکك قیزی معلا ایدی . فاخر ، اونك دوغدیغنی خاطرلاردی . باباسنك صاغلغنده صیق صیق کورورکن صوکرالری هر بری برطرفه داغیلنجه تصادفلر پك سه یره لمشدی . ساده آرا صره آننه سندن معلانك ایلکنه ، اینجه لکنه دائر حکایه لر دویاردی صوك دفعه اونی برقاچ سنه اول تونلك باشنده آلمان مکتبنه کیده رکن کورمشدی . اوزاقدن خیزلی خیزلی اطرافنه باقمادن کچن بو قویو قهوه رنکی چارشافلی خیال پك کبار ، پك وقوردی .

دوقتور انتاریسنی کیدکدن صوکرا قاناپه یه سه ریلش ، اوکونکی پوسته ایله کلن « پره س مدیقال » ی قاریشدیریرکن فخامت خانم قوجاسنی فاخره چکیشدیریور ، کندیسنه ده دویورمق ایچون عنادینه یوکسك سسله ، اونك ناصل تنبل تنبل یاشادیغنی آکلاتیوردی :

— بکم ساده اویوسون ، رومان اوقوسون ، استاسیونده کی اجزاخانه ده چان چان ایتسون ، صوکراده پاراسی وارسه قلوبده قومار اویناسون ، یوقسه اوینایانلری سیر ایتسون ... ئه وه کلیر کلمز ، ئه نتاریسنی دار کیوب قاناپه یه قورولسون !.. برطرفدن هر کون جانی بر باشقه یمك ، برباشقه طاتلی ایسته ر ؛

پارا نرەدە ، برئەو نەایلە کچینیر . بونلری دوشوندیکی یوق کە ... واللەفاخربك بزم بکك حالی بویلە ، آماهرکونی هرکون... عالم چالیشیور ، تجارت یاپیور، اورادن اورایە کزوب پارا قازانیرر ، بزمکی ......

محی‌الدین بك ، غزتەسنك اوتەکی صحیفەسنه کچرکن :

— قاریجغم ،دیپوردی.نەیاپالم‌شیمدی کویدەاسکیسی کبی‌خستەقالمادی کە...

— خستە اولدیغی زمان‌دە سن بویلەسك ... خستەیە کوتورمك ایچون آزمی آرابا ایلە قاپی‌یە قادار کلدیلردە آرتیق صویوندم دیە کیتمەدك ؟.

صوکرا فاخرە دونەرك :

— اونك یاپدیغنی چوجوق بیلە یاپماز ، کچ کلدکلری ایچون خستەلرە نە دیسە بکەنیرسکز ؟. (سسنی قالینلاتوب باغیرارق) صباحدن بری اجزاخانەدە ایدم ، عقلکز نرەدە ایدی، دیمزمی ؟.. هیچ، فاخربك ، خستەلغك وقتی ساعتی اولورمی ؟.

محی‌الدین شوقی‌بك دالغین، قیدسز غزتەسی قاریشدیررکن میریلدانیوردی:

— نەیاپالم ، قوجاك ایشتە بویلە ... کچینوب کیدیپورز ...

فخامت خانم بوقیدسزلغە قارشی بوس‌بوتون سینیرلەنمش کوروندی :

— پکی آما ، سنك وجودکدە نەکرامت وار ؟ مادام کە سن‌قازانمیورسك . صاتوب ییەجك اولدقدن صوکرا سکا نەلزوم وار ؟ اوقادارینی بن‌دە یاپارم ؟.

یکانە ایلە دادی ماصەیی دوزەلتیورلر ، صوفرایی اودادە حاضرلایورلردی . معلادە کیردی ؛ فاخری‌خفیفجەسلاملادی. بو، کورمەیەلی بویومش،سەرپلمش، پك جاذب برکنج قیز اولمشدی . محی‌الدین بك ، صوفرایە اوطورورکن فاخرك قیمیلدامدیغنه دقت ایتدی .

— نەاو قارنی‌طوق کبی‌دورویورسك؛ دیدی. یوقسەدعوتمی بکلیورسك؟..

فاخر ، استاسیوندە برآز برشی یەدیکنی سویلەدی . او ، اینانمیورمش کبی ایدی :

— هله شو مناسبتسزلکه باق . دیدی . هم بزه کلیورسك ، هم‌ده قارنکی دیشاری‌ده دویورویورسك ، بونه معناسز شی !. هایدی ، هایدی ، اوطور !.

فاخر : « سزه کلمیوردم که ..» دیه‌مزدی . محی‌الدین شوقی بك ، «آماصاحما ها ...» دییه سویلنه‌رك یملك حاولوسنی انتاریسنك یاقاسنه صوقارکن فخامت خانم قوجاسنك بوحالنی عارسز چوجوقلره بکزه‌تیور ، اوته‌کی اوراردده دکل ، حالا فاخره چاتیوردی :

— بوعقلالق ذاتاًسنده کوچوکدن‌بری واردر ..شوقادار بریومورجاقدك، صانکه قوص قوجه برآدام کبی اوطورور ، بویوك آداملر کبی قونوشوردك ... بابالك آزارلادیغی وقت شویله برصوراتکی آصوب اودادن چیقیشلك‌واردر ، هیچ کوزمك اوکندن کیتمز ؛. آیول ، یکانه !.. هانی چوربایه لیمون ؟..

دوردی ، دوقتور ، قاریسی ، قیزی برده فاخر صوفرایه اوطورمشلردی . قوجاسی ، فخامت خانمك تعریضلرینه آلدیرمامقله برابرلافی باشقه طرفه‌چه‌ویرمك ایچون :

— یا،سنك خبرك یوق،دیبوردی.فاخر آنادولویه کیتمش کلش؛صاقین کیمسه‌نك یاننده سویله‌مه‌ییك ، اوغلانك طان طونه کیتدیکی کوندر ها ... پکی فاخر ، آکلاتسه‌ك آ،بورادن ناصل چیقدیکز ، سیاحت او قادار صیقی ایکن . . .

فاخر کولدی:

— برکیجه یاریسی ، داغدن داغه آشارق . . .

— نه ، یایان‌می کیتدك ؟ . .

— اوه‌ت ، قرق اوچ کونلك بر سیاحت . . .

— پکی بویله بریولجیلق نره‌دن عقلکه کلدی ؟

— اسکیدن چالیشدیغم غزته‌ده‌کی باش محرر سزائی جودت بکی طانیرسکز ، مبعوث . . . استانبولده برچوق تورك منورلرینك توقیف ایدیلدیکی زمانلردی ؛ اوده بوغاز ایچی ساحلنده بریره کیزلنمشدی ؛ بنی آراتمش ، کیدوب بولدم . مملکتك طالعنده قوپان فیرطنه‌لری دوشونه‌رك اوزون اوزون قونوشدق . تورك

دشمنلری ، بومملکتی قورتاراجق مفکورەیی ، او مفکورەنك صاحبلرینی بوغمایه قرار ویرمشلر ، ایشه بورادن باشلامشلردی . بیلیورسکز ، اوته کیلرك سوقاقلردە قادینلرمزەصاتاشدقلری ، ئەولریمزە کیروب دەبزە : « سزچیقك ! » دیدکلری ، « شامپانیا قدحلرندن اوچ دانه اکسیك ، نه یاپدیکز ؟ . » دیه ئەو صاحبنه دایاق آتدقلری کونلردی... بك اوغلندن کچەمیوردیکز، طانمدیغکز آداملر سزه چارپارق قالدیریمدن آشاغی آتیورلر ، کوپری اوزرنده فسکزی آلوب پارچالایورلر، تراموایده قالقوب یریکزی ویرمدیککز ایچون ایتەقاقه دیشاری چیقاریورلر، سوقاقده ایکری باقدك ، یان باصدك دیه جزا آلیورلر ، « یاهو قباحتم نه ؟ » دیه صورسه کز بش یرینه اون لیرا ایستیورلر ، هرآغز آچدقجه بش لیرا ضم ایدیورلردی .

برزمانلر بخشیش ایچون یالتاقلانان بربریکزك چراغی ، پاستەچیدەغارصون دیه طانیدیغکز برپالیقاریا شمدی بیلمم هانکی دولت پولیسنه ترجمان اولمش، سزی سوقاقده چویرتیور ، اوستکزی آرامق بهانەسیله جزدانکزی چالیور، عربیان خاننده کونلرجه قیرباجله آبدستخانه ییقاتیوردی . انسان کیجه أوینه براز کچ دونسه جاده اوزرنده صویویورلردی ، اوزاقدن کورنلر صورمایه دکل ، باقمایه جسارت ایدەمیوردی. آرتق هر ایشکز بوزولمش ، نه اولاجنی بللی دکل، بر قاریشقلقدر کیدیوردی . اسکی باطرونم ، آرقاداشلریله برابر قاچمایه قرار ویرمشدی . ذاتاً قاچاسەلر بوکون یارین طوتولملری محققدی . بکاده کل دیدی . دوشونمەیه بیله لزوم کورمەدن پکی دیدم . او کون پازار ایرتسی ایدی. صالی یه ، اولمازسه چارشانبایه یوله چیقاجقدق . یکرمی درت ساعت ایچندەحاضرلاندم ؛ آما اویله برحاضرلانیش که . . . چوجوقلق، کنجلك کونلرینه عائد آجی، طاتلی بیك تورلو خاطرەلری یاد ایدەرك آیریلدیغمز بو کوزەل یرلره ، مظفر اولمادن، مغلوبیت لکەسنی تمیزلەمەدن برداها دونمك قابل اولمیەجقدی . »

فاخر سسز، محترز، نازك برکنج، هرزمان چوق لافه قاریشمازکن بعضاً

بردن جانلانیر ، پك نحیف كورونن بنیه‌سی ایچون حتی پك چوقلرنجه كولونج صاییلاجق برشدتله آتشله‌نیر ، سكز اون سنه‌لك سپور مراقندن قالما بر قوته مالك اولدیغی هیچ‌ده بللی اولمیه‌جق‌قادار كوچوك‌ونارین‌یومروقلرینی صیقه‌رق سویلر، سویلردی . بوعائله‌یی اوزون زماندن بری كورمه‌مشدی. شمدی بردن‌بره اونلرك آراسنده‌كی كركینلك ، نه‌قادار لطیفه رنكلی اولسه‌ده اونی شاشیرتمش ایكن‌سیاحت‌بحثی آچیلنجه یاواش‌بودورغونلقدن صیریلیوردی.

محی‌الدین بك، آراده برباشنی صاللایه‌رق حكایه‌یه قارشی دویدیغی علاقه‌یی كوسته‌رییور ، برطرفدن‌ده : « یكانه ، طورشو بیتدیمی ، طورشو ! . . »دیه سسله‌نیركن فخامت خانمه :

— ناصل، دییوردی . بورادن یایان آنقره‌یه ؟ . . تام بنم خرجم دكلمی ؟..

صوكرا فاخره :

— أی آكلات باقالم ، ناصل قاچدیكز ؟ . . هیچ كوره‌ن اولمدیمی ؟ حریفلر شبهه‌لندكلرینی یولده دوردوروب چویرییورلر ، سزبویله پالدیر كولدور قولایلقله كیدییورسكزده كیمسه فرقه وارمیورمی؟

— مردیوه‌ن كوینه كیدن یولك كنارنده برر ایكیشر طوپلانمایی قرارلا - شدیرمشدق. یكرمی،یكرمی بش كیشی‌قادارطوتان‌اصل‌قافله اوراده‌بكلیه‌جكدی. بز آقشام اوزری بش واپوریله كچدك . درت آرقاداش اورایه قادار صانكه كزییورمش كبی یایان كیتدك...

او صره‌ده معلا باباسنه طورشو چیقارمق ایچون دیشاری چیقدی ؛ فاخر بوندن استفاده ایدرك دوقتوره فیصلدادی :

— اوته‌كیلر فرقده اولمادی آما آز قالسون باشمزه باشقه تورلو برقضا كلیوردی . بز اوچ آرقاداش صحرای جدیدی كچدكدن‌صوكرا كویه‌اینن‌یولك كنارنده برقیرده‌اوطورمشدق ؛ قارشیمزده‌كی كوشك مكرشبهه‌لی ایمش؛اورانك مداوملری‌ده آلاجه قارانلقده تام بزم اوطوردیغمز یرده دولاشیرلرمش . جامعك آلتنده‌كی قهوه‌دن محله‌لی بزی كوروب شبهه‌لنمشلر. یول آرقاداشلرندن

ایکیسی، چونکه ایکیشر اوچر هپ او جوارده داغیلمشدق ، چشمه‌دن صو ایچرکن ایشك فرقه وارمشلرده کلوب بزه خبر ویردیلر؛ یوقسه ...

محی‌الدین بك قهقهه ایله تماملادی :

— یوقسه ، محله‌لیدن دایاغی یه‌دیکز کیتدی ایدی‌ها !..

فاخر دوام ایتدی :

— قارانلق چوکدی . ییلدیزلی ، شفاف فقط برآز سرین ، رطوبتلی بر کیجه ایدی ؛ اوزاقدن قوربنه سسلری دویولویور ، یاواش یاواش بزه دوغرو کلیوردی. پاروله‌مز بویله قوربنه کبی باغیرمقدی . بزده جواب ویردك. کلن سکز اون آرقاداشله برابر بر ساعت قدر یورودکدن صوکره برمزارلقده بزی بکله‌ینلرله بولوشدق . جوارده کوچوك بر کوی اولدیغی ایچون هیچ سس چیقارمامایه چالیشیوردق . بوراده صاقلی سلاحلری داغیتدیلر . هپمزك آز چوق برآز یوکی واردی . چانطالری ، توفنکلری اوموزه ووروب کیجه یاریسنه دوغرو یوله چیقدق . آنا یولی براقش داغلردن کیدیوردق . بعضاً دیزلرمزه قادار چامورلو صولره کیردیکمز اولویوردی . برآره‌لق قلاغوز بیله یولی شاشیردی . بر موشامبانك آلتنده کبریت چاقه‌رق پوصله ایله موقعمزی تعیینه چالیشیوردق . بوراده تحف بر شئ اولدی . یکرمی بش کشیدن فضله ایدك ؛ ایچمزده مبعوثلر واردی ، مکتب عالی مأذونی فلان هپمز اوقور یازار آدملردق ؛ هیچ برمزده قطب ییلدیزینی بوله‌میوردق . مکتبده‌کی نظریات ایشه یارامادی . حتی «بوی‌سقاوت» کزینتیلرنده اوکرندکلرمزی ده هیجاندن اونوتمش ، شاشیرمش کبی‌ایدك . آراده : « بنم کوزلرم کورسه‌یدی ، قطب ییلدیزینی بولوردم .» دیه بر سس دویولدی ؛ او صقنتی ایچنده هپ کولدك. صوکرادن طانیشدیغم بو ذات «***» اعضاسندن معروف کور رضا بکدی .

— هانی شو کاتب مسئولدی ، صوکره مبعوث فلان اولدی . او دکلمی؟

— أوت ... بو آدامده‌کی اراده‌نك قدرتنه پك حیرانم . تصور ایدك ، کوزلرنده‌کی فجیع بر ضعفه رغماً بر الیله باستونه ، بر الیله‌ده آرقاداشنك قولنه

دایانه‌رق بو مشقتلی یولجیلغی متانتله باشاردی . حاصلی ، صباحه قدر داغلرده سرسری،دولاشدق . افق ، سیسلی بر رنکله آغیریرکن آز قالسون بقال کوینه دوشیوردق . مطلقا ایشتمشکزدر ، بوراسی خاطری صاییلاجق‌قادار روم اشقیاسی چیقاران بر کوی ... هله او زمان حریفلرك قانه ، آتشه صوصایوب قودوردقلری کونلردی . کوچ حالله یولی بولوب صاماندره‌ده کیزلندك . صو باشنده بر ایکی ساعت دیکله‌نوب تکرار یوله چیقدق . برآن اول تهلکه‌لی منطقه‌دن اوزاقلاشمق ایچون «تپه اوره‌ن» کوینه قادار عادتا قوشار کبی یورویوش او قادار مشکلاتلی اولدی‌که ...

فخامت خانم — آنقره‌یه قادار هپ بویله‌می کیتدیکز ؟

فاخر — خایر خانم افندی . یولجیلق بیك تورلو ماجرا ایچنده کچدی . مثلا یدی کون صوکره «قایماز» دیدکلری کویه واردق . آطه پازاری بورادن طقوز ساعتدی . «قایماز»ده راستلادیغمز مفرزه ایله آز قالسون بربرمزه آتش آچیوردق . صوکره عینی غایه‌اطرافنده برلشدیکمز آکلاشیلنجه اونلردن اوکرندك‌که آطه پازاری ، کیوه طرفلرینه‌اوکونلرده چرکس‌اشقیاسی کیرمش . اکر باشقه یولدن کیتسه‌یدك بزده اونلرك أَلنه دوشه‌جکدك . هپ برابر «قندره» طرفلرینه چکیلدك . کوچوك آرسلان ، دایی مسعود، سلیمان بك چته‌لری‌ده هپ جوارده طوپلاندی ...

فخامت خانم — آی، سزده چته‌لرله برلشدیکز ، دیمك...

محی‌الدین بك — آیول ، ذاتاً اونلرده چته ! . . استانبولدن سلاحی اوموزلایوب یوله چیقمق ، نه دیمك ؟ شو حالده فاخر ، سن‌ده اعدام‌فتواسی ایله محکومسك !.. آمان سنك بو حالکله اوقورقونچ چته‌جیلر آره‌سنده‌بولونشکی کوز اوکنه کتیریمیورم‌ده ... اولور شی دکل !..

فاخر — او . . . محیط انسانی چوق دکیشدیرییور ، دوقتور بك ! . . اوراده کوندن کونه اوزایان صاقالی ایله ، داغده ، بایرده یاتە یاتە بام باشقه اولان فاخری سزده طانیه‌مادیکز !..

معلا ، قيدسز ، ديشلرينك ايكيسى كورونه‌جك قادار يارى آرالق دوداقلرى ايله انسانه ايلك باقيشده صفوت وصافيت حسى ويره‌ن بر كنج قيزدى. بوايپك چورابلرى ، مكمل برماقاصـدن چيقمش قوستومى ، اينجه قراواتى ايله پك اعتنالى كيينمش كنج چوجوغك ـ كندى تعبيريله ـ صانكه سيار جبخانه كبى بلندن اوموزينه قادار فشنكلر ، بومبالرله مسلح چته‌جيلر حقنده آكلاتديغى شيلردن حتى برآزالق صيقيليوردى . حكايه‌نك باشـنده طاتلى ماوى كوزلرى هپ اوقيدسزلقله ، هپ او صفوتله ، صانكه برآز آواره دولاشيركن ياواش ياواش فاخرك حكايه‌سيله علاقه‌دار اولمايه ياشلامشدى . محى‌الدين شوقى بك :

— صوكرا فاخر ، ديدى . آطه بازارى دوشونجه ناصل كيتديكز ؟

— قندره‌ده اون بش كون بكله‌دك . يوللر آچيلمدقدن باشقه قوجه‌ايلنه دشمن صارقمايه باشـلادى . قندره‌دن رجعت ايدركن يولمزى شـاشيرتدقدن صوكرا « كفكن »ه كلدك . اوخ ، دوقتور بك ، بوراده برچته‌جينك حياتنه اوقادار ايمرندم كه ... قارا دكزده بر كفكن آطه‌سى واريا ، بز كيتديكمز زمان اوراده اون سكز كيشى‌يه راستلادق. ساحل اهاليسندن ، هپ چليك‌وچالاك آداملر ... رئيسلرى يتمش ياشنده ، فقط قرقدن فضله كوسترمز . . . زمرد كبى آطه‌نك ايچنده ، اينجى كبى بياض بربناده اوطوريورلر ؛ صانكه جنت!.. بونلر ، بيلديكمز عادى اشـقيا فلان دكل ؛ قارشيده جبه‌جيلر ، كفكن ديه برايكى كوى وار ؛ بورالرك اهاليسنى شيله‌دن ، يكى كويدن چيقان اشـقيايه قارشى محافظه ايديورلر . بزه‌ده پك بويوك برايلكلرى دوقوندى : كيتديكمز زمان قورقونچ برفورطنه واردى . فقط قاراده‌كى تهلكه داها بويوك اولديغى ايچون نه‌اولورسه اولسـون تاقالره بينوب دكزه آچيلاچقدق . اوكونكى فورطنه‌دن قاچان بريونان رومور كورى ، آرقاسنده‌ده بردوبا باغلى ، كفكن قوينه كلوب صيغندى . فرصت ، بوفرصتدى . آطـه‌نك قهرمانلرى قايقلرله كيدوب رومور كورى ياقالاديلر . ايرتسى كونى رومور كوره بينوب اركلى‌يه چيقدق . اورادن‌ده اينه‌بولى‌يه كلدك . باقكز ، الك اوفاق حادثه‌لرك ، بعضاً استانبولده

نه‌غریب عکسلری اولویور . اینه‌بولی‌یه واردیغمز کون استانبول غزته‌لری ألمزه کچدی : « قندره‌ده‌کی باغیلر ، دییوردی . داغیلمشلر وبونلردن درتیوز کشیلك برقوت کفکن آطه‌سندن سمت مجهوله دوغرو فرار ایله‌مش، عاطف بکك معیتنده‌کی یوز کشی‌ده مذکور آطه‌یه التجا ایتمشلردر . . » دورتیوز کیشی دیدیکی بز اولاجقدق . یکرمی برکیشی ایدك . اوته‌کی یوز کیشی‌ده یالکز دورت آرقاداشمزدی !..

آرتیق صوفرادن قالقیورلردی . دوقتورمحی‌الدین قاناپه‌یه اوزانیرکن :

— پکی ، آناطولیدن نیه کلدك ، فاخر ؟ دیدی .

— کیده‌رکن یانمزه هیچ برشی آلامامشدق . آلدیغمز کوچوك چانطه‌لر بیله آغیر کلیور ، طاشنماز اولویوردی . اك زیاده بنم یوکمك آغیر اولدیغنی کوره‌نلر : « یازیق ، دییورلردی . بونلری برر برر آتاجقسك !.. » انسانك بویله یولجیلقده جان قایغوسنه دوشدیکی اویله دقیقه‌لر اولابیلیردیکی آرقاسنده‌کی البسه بیله طاشنماز اولور. سپورجیلقدن، ایزجیلکدن قالان برآلیشقینلقله بن برقات چماشیر، بربطانیه‌دن عبارت اشیامی صوکنه‌قادار طاشیه‌بیلدم. فقط اورایه واردقدن صوکره قیش چوکمکه باشلادی . آرقداشلردن برچوغی عائله‌لرینی آلدیرییورلر ؛ اوته‌بری نه‌لازمسه کتیرتیورلردی . بن استانبولده بر عائله‌دن دکل ، حسرتلی برباقیشله افقه دالاجق برچفت کوزدن بیله محرومدم . یولده کلیرکن هرکس بولدیغی چاره‌لرله مکتوبلر یازار ، کیمیسی چوجغنك رسمنه کوز یاشلری دوکردی . دوشونویوردم ، دوشونویوردم ، بنم بویله خاطرلانه‌جق بر شیئم یوقدی . ها ، ساده بزم قلوبك استانبول شانپیونلغی ایچون یاپاجغی فوت بول مسابقه‌سنده حاضر بولونامیه‌جقدم ؛ اوکا یانیوردم !.. آرقاداشلرم بکا ایمره‌نیورلردی . دنیا اموزنده دکل ، دییورلردی . بیلمم عجبا اویله‌می ، یوقسه اصل محرومیت بومیدی ؟ .. بن ایسه بویله یوقسول بر یولجیلقده اوزاقلره باقوب کندیسی ایچون‌ده چارپان برقلب بولوندیغنی دوشونمه‌یی ، اونلری هرکون آرتان برحسرتله خاطرلارکن ، اونلرك خیالنه کیتدکجه

صوقولورکن هرآدیم آتیشده بالعکس بوس بوتون اوزاقلاشمش اولمایی خیالپرستلکمه داها مونس بولویوردم .

محی‌الدین شوقی بك :

— هله هله ، ایشی شاعرلکه ووردك ، ینه نیچون کلدك ، اونی آکلاته‌جقدن . . .

— أوت اونی دییوردم ؛ قیش چوکدی ، بن استانبولدن بر آز اوته بری کتیرتمك امکانی بولامادم . اوصره‌ده پك چوقلری هیچ مشکلات چکمه‌دن ،هم‌ده بر یولجی کبی واپورله استانبولدن چیقابیلیوردی. آرقداشلردن بریسی رسمی بر وظیفه ایله کیدوب کله‌جکدی ؛ بن‌ده بش اون کون ظرفنده دونمك نیتیله اونکله برابر یوله چیقدم .

— بورایه کلنجه ، طبیعی قاپانه صیقیشدك !

— اویله اولدی . بز او قادار احتیاطه رعایت ایده‌رك یوله چیقمشدق . کلدیکم زمان باقدم که هرکس دویمش . بر چوقلری بنمله قونوشمایی ، سلام ویرمه‌یی بیله ایسته‌مه‌دی . هرکس کندی باشندن قورقویور،مخالف پارتینك و اونلره وارداجی اولان برقاچ غزته‌نك « باغیلر ! » دیه قوپاردقلری قیامته قارشی صوصویورلردی . وضعیت اسکیسندن چوق فضله فنالاشمشدی ؛ اوزون مدت شوراده بوراده کیزله‌نمه‌یه مجبور اولدم .

— شیمدی تکرار کیده‌جکمیسك ؟ . .

— طبیعی ، ایلك فرصتده . . .

فاخرك ترس بر حرکتله قهوه‌سنی پانطالونه داملاتدیغنی کوره‌ن محی‌الدین شوقی بك :

— توء ، الله مستحقکی ویرسون ، دیه آلای ایتدی . بن سنی بیلدم بیله‌لی بجریکسزسك به ! . . بر قهوه‌یی دوکمه‌دن ایچه‌مین آدام ناصل اولورده قومیته‌جیلق یاپار ؟ . .

فخامت خانم قوجاسنه هجوم ایچون ینه وسیله بولمشدی :

— سن ، ماشاالله پك بجريكليسك ، ديدى . نه‌دوريورسك ، كندك كيتسه‌كئه . . . محى‌الدين بك قاناپه‌يه بوس بوتون اوزانه‌رق فاخره :

— اوكاه يمكندن صوكرا برآز شكرله‌مه‌دن واز كچه‌مم. ديركن قاريسنه‌ده لاف يتشديرمكدن كرى قالميوردى :

— بن نوتمى صاودم آپول ! . . اسكيدن‌ده : « بيقدم بوفرقه‌جيلقدن ، براز ئه‌ووده يوزكى كوره‌ميورز » ديه باشمك ئه‌تى ييردك . اويله‌يا ، شيمدى آرتيق اسكيدك .

فخامت خانم ، ينه قوجه‌سنك تنبللكندن طوتدوردى . هپ عينى نقراتله هجوم ايديور ، عالك ناصل چاليشديغنى ، ئه‌ولرينه ناصل باقدقلرينى ، آت آرابا آلدقلرينى صايوب دوكويوردى. فاخر ، بو پك نازك وچوق ذكى قادينك وجودجه‌اولديغى قادار روحاًده مرضيله‌شمش اولديغنى كوريوردى. اسوپچرده‌كى تداوى ، بوراده‌كى حياتك انتظام ورفاهى آنجاق كسيك بر اوكسوروكى سيله‌مه‌مشدى . يوقسه ياناقلرينك رنكى ، وجودينك دولغونلغى ، زنده‌لكى ايله انسان فخامت خانمك خسته‌لغنه حكم ايده‌مزدى . فقط اومشئوم علتك تخريباتى صانكه يالكز اعصاب اوزرنده عظيم بربحران توليداتمش كبى زواللى قادين نفس آلمايه بيله كوچ يتشه‌جك قادار حرارتله سويليور ، سويليوردى . معلا ، بعضاً باباسنى آننه‌سنه ، بعضاً اونى اوته‌كنه قارشى مدافعه ايده‌رك موازنه‌يى بولمايه چاليشيوردى. كنديك‌ده باشقه دردى واردى. لاف آره‌سنده، ايكيده بر :

— بابا، ديوردى. « اورپينتون » ك‌ياورولرندن برى‌ينه خسته ... هيچ يم يميور ، دورديغى يرده تيتريور !...

محى‌الدين شوقى بك، آرتيق كندندن كچمش ، دوداقلرنده خفيف بركانلر ياپان ده‌رين نفسلردن باشقه برجواب ويرميوردى .

فخامت خانم ، معلا ، فاخر ، اوچى برآزده باغچه‌يه چيقديلر. يكى چيقان جيوجيولرى مسافرلرينه كوستردیلر . آراده فخامت خانم سناتوريوم حياتندن

بحث ایدییور ؛ معلا ، طاووقلر ، اوردکلر ، هندیلرله دولو کومسك خصو.
صیتلرینه عائد چوجوقجه شیلر آکلاتیوردی. اك کوزده کدیسی پاموق، بوتون
قاپی یولداشلقلرینه رغماً کومسك کیزلی بر دشمنیدی . جیوجیولردن برینی
نچه‌له‌مك ایچون کوزلرنده آله‌ولر طوتوشدیغی زمان معلا یتشوب بر فاجعه‌نك
اوکنه کچیور ؛ صوکرا بعضاً ده خروسلر پاموغك مینی مینی بیاض یوماقلر کبی
یووارلانان یاورولرینی غاغالادقجه بوسفر اونلری قووالایارق کومسه حبس
ایدییوردی . آه ، بو ایکی قاپی یولداشنك آراسنده بر آز دیریلك دوزنلك
تأسیس ایده بیلسه‌یدی ...

فاخر ، بویرمی یاشنده ، دولغون کوکسلی وجودله ، ایچنده یدی یاشنده
بکارده یاقیشه‌جق شیلر اوچوشان یاری آرالق دوداقلرك ، قویوماوی کوزلرك
مغناسی آراسنده‌کی اوزاقلغه هیچ ایناناميور کبیدی .

تااوزاقلردن تره‌نك سسی دویولدی . فاخر کیتمه‌یه حاضرلاندی. کلشکن
بو کیجه قالماسنی ، فخامت خانم برقاچ کره تکرارایتدی. صوکرا باشقه بر آقشام
کله‌سی ایچون سوز آلمادن براقمادی . بورانك مهتاب کیجه‌لرنده‌کی کوزللکی
صاییور :

— بر مهتاب کیجه‌سی مطلقا بکله‌رز ، دییوردی .

صوکرا : « فاخر بك کیدییور ! . . » دیه محی‌الدین بکه سسلندیلر .
او ، اویقوسنك آراسنده : « نه خلط ایتمش ؟ . . نیه قالمیورسك، فاخر ؟..»
دیه کوزلرینی اویوشدورویور ، صوکرا :

— اویله‌یا ، شیشلی‌یه آلیشمش آدام بوراده کلوب داغ باشنده قالمازیا ...
بن‌ده اولسه‌م . . . . دیه میریلدانییوردی .

فخامت خانم ینه آتیلدی :

— سن‌ده قالمازسك ، دکلی ؟ . . نه دورویورسك، کیم طوتیور ؟ شو
ئه‌وك ایچنده متاع دیه آلدیغك بر لامبه‌ك وار ، اونی آلکه ویریر سوقاق
قاپیسنی کوستریریم. [ماصه‌نك اوزرنده‌کی « رادیوم » لامباسنی کوستریوردی]

فاخر بك . . . ایشته بزم بکك بوتون اشیاسی بو ... اون سکز لیرایه آلدی. هر کون بوزولور ، بکمزده یاپاجغم دیه یوزی کوزی قاپ قارا اوغراشیر ! کیتسون ، ایسته‌دیکی یرده یاقوب دردینه یانسون ! . .

فاخر ، بوشاقا ایله قاریشیق سرزنشلردن صیقیلمایه باشلامشدی. دوقتورله، فخامت خانمله وداعلاشدی . معلا ، اونی قاپویه قادار تشییع ایتدی . فاخر، بو سنه‌لردن صکره کوردیکی کنج قیزه وداع ایچون ألنی اوزاتدیغی زمان معلاده، صانکه شاشیرمش کبی متردد بر حال واردی . اورادن چیقنجه ، محلبجیدن چانطه‌سنی آلوب تره‌نه یتشدی .

— ٢ —

فاخر ، انقلاب سنه‌لرینك یتشدیردیکی آز چوق مرضی کنجلردن بری ایدی ؛ بعضاً دوم دوز ، بسیط اوزانیرکن ، صوکره بردن اوچوروملرله دەرینلەشن ، شاهقه‌لرله یوکسه‌لن بر روح ؛ وارمی یوقمی بللی اولمایه‌جق قادار سسسز چارپارکن آنسزین فیرطنه‌لرله کورله‌ین بر قلب .

دها زیاده غرب اصوللریله تربیه ایدلمشدی . غرب مدنیتنك مالی اولان کتابلر، فکرلر ایچنده بعضاً هضم ایده‌رك ، بعضاً هضمسزلق حماسنه اوغرایه‌رق بویودی ؛ فقط نه‌ده اولسه ینه شرقلی قالمش ،شرقك بوتون مرضی حساسیتی ، خیالپرستلکی ایله أزلدن طلسملانمشدی .

اوده همان هر کس کبی ، حیاتك طقسان طقوز بیك انقلابله اوزانان تسبیحنی چکمش اویله بر کنجدی که چوجوقلغنده عسکرلکه ، پاشالغه هوسله‌ندی . اون درت ، اون بش یاشلرنده هر اوقودیغی رومانده‌کی قهرمانی کندی روحنده یاشییور کبی بولدی . یاواش یاواش تنهالری ، یالکزلغی سه‌وه‌رك محیطندن آرقاداشلرندن آیریلمایه باشلادی. شاعر اولدی. اوقودیغی رومانلردن بکندکلرینك یوز صحیفه‌ده ، بیك صحیفه‌ده بیتمه‌سنه کوکلی راضی اولاماز ، کندی‌ده اوکا

بكنزر رومانلر يازمق، اونلره برذيل ابداع ايتمك احتياجنى دوياردى. صوكرا برزمان كلمش حرارتله وطنپرور اولمشدى. اسكى عثمانلى اولكه‌سنك هر اوجندن كلن عادتلرى باشقه، لسانلرى باشقه، ياراديلشلرى باشقه طلبه‌نك مكتب باغچه‌سنده اوبك اوبك طوپلاندقلرى وقت تورکجه‌دن غيرى لسانلرله قونوشماسى اوكا كندى مليتنى اوكرتمش؛ اتحادجيلق، احرارلق مناقشه‌لرى ايله، تورکجيلك بحثلرى ايله باغيرمش ديديشمش، حتى دوكوشمشدى.

آرقاداشلرينك طوپلانديغى قهوه‌لر، بيراخانه‌لر يرينه، شاعرلك اونى مهتابلى كيجه‌لرده حريت تپه‌سنه، لودوس غروبلرنده كاغد خانه صيرتلرينه چكر واك بويوك سلطنتك يالكزلقده، اك زنكين شعرك محروميتده اولديغنى الهام ايده‌ركن ياشى بويودكجه علمدن، علمجيلكدن ذوق آلمايه باشلادى. دون اوقادارسه و ديكى رومانلردن بوكون بردن صوغومش ومثلا طاوانلره قادار رومانلرله، خزينه‌لرله دولو كتبخانه‌سنك يانماسى ايلك كونلرده اونك ايچون آرتق ياشامقده معنا براقامش ايكن صوكرا صوكرا بالعكس اونلرك كابوسندن قورتولدم ديه سه‌وينمشدى. دارالفنونده، كتبخانه‌لرده كوزلرينى خسته ايده‌جك قادار اوقور، اوقور، اوقوركن بعضاً رياضى كوروشلرله، بعضاً مثبت دوشونجه‌لرله حقيقتى بولدم ظننه دوشردى. فقط آراده برينه تكرار شاعر وخوليا پرور اولور، فضولى‌يى اوقوركن صاف، تميز، اينجه وطبيعى بر عاشق كبى دويار، جنابى‌يى اوقوركن صنعتى باشقه كوزله كورمه‌يه باشلار، اينجه، متبسم، بر آزده مستهزى برصنعتكارك دهاسنى ادراكه چاليشيردى. فاخرده هر كنج كبى ئوغو ايله رومانتيك اولمش، روسو ايله بشريته داريلمش، موسه‌يى اوقودقجه يالكزلغه طاپمشدى.

آريستودن بوكونه قدر بوتون فيلوزوفلرك كندى فكرلرينى ماضيدن تجريد ايچون چابالامالرينه رغماً هپ بربرينك تأثيرى آلتنده قوردقلرى نصوصى تدقيق ايده‌رك اوده فلسفه‌نك هر عصرده‌كى انقلابنى، هر ملتده‌كى تلقى ومحاكمه باشقه‌لقلرينى كندى قناعتنده كخيرمشدى. آراده شعرله فلسفه‌يى قاريشديرمش

ألنه تصوف اثرلری کچدکجه بعضاً برتك مصرعك ده‌رینلکنده برتك کلمه ایله مست اولمش ، نهایت حیاتده‌کی انکسارلر ، خولیالرندن همان هپسنك حقیقته چارپدقجه داغیلماسی اونی بوس بوتون بدبین ایتمش ، هرشیدن شبهه‌یه آلیشدیرمشدی .

کیتدکجه اوکا اویله برحال کلمشدی که بعضاً طالع بر شیده یاردیم ایتسه شاشیریر ، سه‌وینجلی برخبر دویسه ایناماازدی .

چوق دفعه ساکن کورونوردی . نادراً اشتراك ایتدیکی مجلسلرده چوق لافه قاریشماز ، صانکه اسکیدن پك سه‌ودیکی مناقشه‌لردن شیمدی یورولمش کبی حراتلی بحثلره کیرمکدن قورقاردی . بعضاً‌ده بردن بره خرچینلاشیر ، هرشیئه قیزار ، هرکسله قاوغا ایدردی . پك بویوك حقارتلره ، فنالقلره کولدیکی لاقید قالدیغی اولورکن بر هیچ ایچون‌ده بردن‌بره طوتوشور ، چیلغین‌برفورانله اك سه‌ودیکی قلبلری قیرار ، اك قیمتلی شیلری چیکنردی . اوقادارکه ده‌لیلکنه حکم ایده‌نلربیله‌اولوردی .

فاخر ، چوق سفیه،عیاش برباباك اوغلی ایدی . فکری بك ، کنجلکنده پك خلوق بر آدامکن رفیقه‌سنه ، فاخرك آنه‌سنه ایلك دفعه طالب اولان ، فقط چاپقین یارادیلیشده اولدیغی ایچون رد ایدیلن برآرقاداشنك انتقامنه اوغرامش ، اونك ألیله باشدن چیقاریلمشدی .

اوزماندن صوکرا فکری بك قاریسنی ، برتك اوغلنی اونوتمش ؛ اوچ بش دالقاووق روحلی آرقاشك سوروکله‌دیکی ایچکی وسه‌وکی عالملرنده واریغی یوغنی صاچمش صاوورمشدی . دوقتور محی‌الدین شوقی ، اونك بو پریشانیسنه اك صمیمی حسلرله مانع اولمایه چالیشان،هر فرصتده اوکا یوواسنی سه‌ودیرمك ایچون اوغراشان بردوستدی .

فاخرك باباسنه قارشی دویدیغی قورقو، سه‌وکی ایچون بوش یر براقامشدی ایلك بیرا یودومنی آلتی یاشنده ایکن یوزنی بوروشدیرارق ، برپا کت چوقو-لاتامقابلنده باباسنك ئه‌لندن ایچدیکنی خاطرلاردی . بو ، کوچوککن بویوك

کورونمه‌یه یلته‌نن ، بویوکلر کبی قونوشـان چوجوغی فکری بك برآرالق تیاترولره ، بیراخانه‌لره قادار برابر طاشیرکن اونك اولا : « بك بابا .. چوق ایچمه‌سه کزه ... » دیه ویرلاماسندن، صوکرا صوکرا : « بك بابا . . اوته کیلرك پاراسنی‌نیه سز ویریورسکز ؟ » دیه ایشنه قاریشماسندن، هرسوقاقده کوردیکنی أوه کلنجه آنه‌سنه یتشدیرمه‌سندن بیقمش ، بریره کوتورمز اولمشدی .

فاخر آنه‌سـنك فلاکتنی ، عائله ایچنه چوکن محرومیتی ، نهایت هپ او ایچکینك ، هپ او ایچکی عالملرینك یوزندن باباسنك‌ده اوتوز بش یاشـنده ئولی‌ویردیکنی کوردکدن صوکرا ایشته یکرمی‌یدی یاشنه کلمش آغزینه برداملا راقی قویمامشدی . أولری بك اوغلنه پك یاقیندی ؛ هرشیئی یاپابیلمك فرصتی واردی . فقط او ، آنه‌سـندن اذن آلدقجه هپ پهلوان کورشـلرینه ، آت جانبازلرینه کیدردی. مکتبدن، سمتلرندن طانیدیغی اوقادار آرقاداشی‌واردی ، اونی برتورلو کندیلرینه بکزته‌مه‌مشـلردی . فاخر ، اونلرك اکلندکلری یره ـ اوده پك نادر ـ کیتسه اشـتراك ایتمز ، بلکه برآزده جان صـیقان بر سیرجی اولوردی . اهمالجی بر بابانك، بدبخت وخسته‌لقلی بر آنه‌نك‌ویره‌مه‌دیکی حیات تربیه‌سنی کندی کوزلریله ، کندی انسیاقیله بولمایه چالیشیور کیبدی . فقط الك کوچوك تجربه‌لرك، الك بسیط درسلرك‌ده اوکاپك‌پهالی‌یه کلدیکی اولویوردی. بوراسنی فاخر ، شویله آکلاتیردی .

— برآمه‌ریقالیدن بوقس درسی آلیوردم . ایلك کونی داها یکی ألدیون کیمشدك ؛ صوراتمه بر یومروق ووردی : « ایشته، دیدی . بوکا (دیره کت دوغوش) دیرلر ... بو ، برنجی درس ! ... » درسی اوکرندم آما دوداغم چکه‌مه‌قادار ییرتیلمشدی . اونك کبی حیاتده‌کی هر آجی حقیقت‌ده کندینی طانتیرکن مطلقا بریاره ، برصیزی براقیور ...

مکتبدن‌چیقنجه، تیتره‌یه تیتره‌یه آیاغنی دکزه صوقان بر قورقاق عجمیلـکی ایله حیاته کیره‌رکن وکیردکدن صوکره بیك تورلو آقینتینك اوکنه دوشدی. کندی دوشونجه‌لرندن ، کندی خولیالرندن‌پك آزفداکارلق یاپابیلدیکی ایچون

بلکه شخصیتنی بر آز محافظه ایتدی، لکن چوق بدبخت اولدی .

اونك بو یو یشنده ارادەسنك، غرورینك چوق تأثیری اولمشدی . مثلا پك کوچوککن خستەلقلی، جیلیز برچوجوقدی . مکتبده بوتون آرقاداشلری اونی دوکه‌یلیرلردی. اوزمانلر، نمازقیلدقدن صوکره ایکی دعاسی واردی: «یاربی !.. صنفده هر زمان برنجی قالایم .٢٥شعبان قادار بکاده قوت احسان ایت!..» شعبان که مکتبك الك قبادایسی ایدی ، بر چلمه آتنجەفاخری یره یووارلیوردی !

اوقودی ، اوقودی ، کوزلرینی یوراجق ، سینیرلرینی بوزاجق ،قفاسنده فیرطنەلر یاپاچق قادار اوقودی . قوتلنمك ایچون‌ده ژیمناستیکه ، سپوره هوسلەندی . بر زمان کلدی که بر جانباز کبی پرەندەلر آتار ، ماراتون یاریشنه حاضرلانیر کبی قوشار ، حمال کبی آغیرلقلر ، کولەلر قالدیریردی ؛ سپور میدانلرنده دیدیشمەسی زمان اولمش ، عضلاتی سوءتشکله اوغراته‌جق قادار افراطه وارمشدی . ارادەسی ،غروری اونی بدبختلقدن دکل فقط کولونج اولمقدن چوق دفعه قورتارمشدی. مثلا ،پك چوقلرینك عاشق اولا بیلەجکی موقعلرده او، صرتی دونمش آرقاسنه باقمادن اوزاقلاشمشدی. اون یدی،اون سکزنده چوجوقجه شاعر ، کنج قیز کبی خولیاپرور ایکن عاشق اولمق ایستەمش ، عشقی سەومش، فقط عاشق اولاجق کیمسەیی بولامامشدی . داغلرده ، دکز کنارلرنده کزەرکن شعرلرینی هپ اومخیل سەوکیلیسنه اتحاف ایدەر ؛ خولیالرینی سەوکینك یالکز مفهومنه قورادی . ایشته یکرمی یدی سنەدراو قادارقادین، او قادار کنج قیز طانیمش ، هم چوق یاقیندن طانیدیغی اولمش ، فقط هیچ برینی سەوەمەمشدی . مخیل ازدواج رؤیالری ، شعرلی مسعود أو بارق قورومی اونك‌ده قلبنی هیجانله دولدوردیغی زمانلر اولدی . فقط کیت کیده او قادار قورقمشدی که کندی قفاسنه ، کندی قلبنه مالك اولونجه سعادتك بوش برماصال اولاجغنه عقلی ایرمش ؛ شعره ، سودایه ایناتماز اولمش؛پارلاق ازدواج رؤیالرینی،سعادت خولیالرینی استخفافه باشلامشدی.سەومك وسەویلمك، سەودیکنی وسەویلدیکنی ظن ایتمك ، بونلر نه بوش شیلردی یاربی ... هانیا،

هانیا بوتون شو سه‌وه‌ن ، سه‌ویلن ، بر بری ایچون چیلدیران، ئولن انسانلردن بردانه مسعود وارمیدی ؟ .. سنه‌لردن صوکرا بیکلرله فداکارلق مقابلنده نهایت قاووشولان او مخیل ازدواجلرك صوکی نه‌اولویوردی . هپ هپ عینی شیٔ دکلمی ؟ .. سوکیلیمی آلایم بر برمزك اولالم باشقه برشی ایسته‌مه‌یز دیه‌نلر، یارین دوغاجق چوجوغك ایلك کونی قونداق ، صوکرا ماما صوکرا جیجی، صوکرا دودوك، صوکرا پاتیك وصوکرا داها نه‌لر ، نه‌لر ایسته‌یه‌جکنی هیچ دوشونمیورلردی .

فاخر کنجدی شیمدیلك صحتی چوق مکملدی ؛ دیدیشمکدن ، ماجرادن یورولمیوردی. چانطاسنی قاپدیغی کبی دنیانك اوبراوجنه کیده‌بیلیردی. آننه‌سی‌ده ئولدکدن صوکرا برکون یالکز ، برکون تیزه‌سنك یاننده ، برکون آناطولیده داغ باشلرنده یاشارکن ئه‌ولنمه‌یی دوشونمیوردی بیله ... « آرتیق تام وقتك ، ئه‌ولنمه‌لیسك ...» دیه‌نلره قارشی دوداغنی بوکیور ، پکی آما کیمله، ناصل ؟ دیدکدن صوکرا : «هله‌باقالم ..» دیه اوموزلرینی سیلکیوردی .

— ٣ —

آرتیق او ، تکرار آناطولی‌یه کیتمك ایچون حاضرلانیوردی . استانبولك کوزه‌للکلرینی چوق سه‌وه‌ردی. بوسه‌وکینك هیجانی، حتی صیزیلرینی صوك سیاحتنده داها زیاده دویمشدی . کیتمه‌دن اول برچوق کوزه‌ل یرلری تکرار کزییور؛ چوجوقلق خاطره‌لرینی ،اویرلرده ناصل خولیالرله‌دولاشدیغنی یاد ایدییوردی . محی‌الدین شوقی بکك عائله‌سی کویلرینك مهتاب کیجه‌لرینی چوق مدح ایتمشلردی . فاخر ، براستانبوللی ایچون پك عیب ، فقط او کویده برکیجه اولسون کچیرمه‌مشدی . کیتمه‌دن اول بو ذوقی‌ده طاتمق ایسته‌دی . محی‌الدین بك ، ذاتاً چوق ایی برآدامدی، فخامت خانم‌ده اوعصبی‌دوره‌لرینك خارجنده غایت نازك برقادین اولویوردی. حتی مسافرلرینه اکرامدن، التفاتدن

کندی غروریده اوقشایان برذوق بولویوردی دەنیلەبیلیر. اونلرە برمکتوب یازوب بو آرزوسندن بحث ایتدی. محی‌الدین بکدن آلدیغی جواب اوزرینەدە کویە کیتدی. فاخرە قارشی اوقادار کبار ومکرم دوراندیلر کە اورادە قالدیغی ایکی کیجەیە براوچنجی، برردنجی علاوە ایتمك پك قابلدی؛ فقط نەدنسە چوق صیقیلدی. یالکز، ایلك کونی هپ برابر برآرابا ایلە توریاپمشلردی. صوکرا فاخر یالکز باشنە جواردەکی معروف بر تپەیە چیقدی. کیجەلری مهتاب پك براق، فقط هوالر چوق صوئوق اولویوردی. فاخر ینە یالکز، حتی کیجە یاریسنە دوغرو جواردەکی قورودە، دکز کنارندە دولاشدی. اویلە ایکن ینە آرادە بر طوپلاندقجە فخامت خانم هرفرصتدە قوجاسنە هجوم ایدییور، هر ثانیە مناقشە اکسیك اولمیوردی.

مارت کلیوردی؛ اوطوردقلری کوشکك برسنەلك کیراسنی پشین ویرمك لازمدی. دوقتور ایچون اوصیرالردە آلتی‌یوز لیرایی بولوب ویرمك قابل دکلدی. فخامت خانمك‌دەحاضرپاراسی یوقدی. شورادن قیصاجقلر، اوتەدن اکلیەجکلر، نهایت خانم افندینك کوپەلرینی رهنە قویاجقلردی؛ هلەبوکاپك‌طوتولویوردی.

فخامت خانمك ارکك قاردەشی فریدون بکلەدە آرالرندە بر بورا کچمش اولاجقدی کە فاخرك مکتبدە ایکن پك نازك، پك کباردیەطانیدیغی بو کنجك اوکون دوروغون بر حالی واردی بر ایش بهانەسیلە استانبولە کیتدی. عائلە اوجاغندە نەسەن بوطاتسز هوا، اوکا آلیشمایان هرکسی شاشیرتوب سرسملەتەجك قادار بونالتیجی ایدی. فخامت خانمك هپ پارا اوستندە دولاشان حکایەلری، هپ پارادن بحث ایدن شکایتلری یالکز قالدقلری زمان برتورلو بیتوب توکنمیوردی. قادینجغز او مبذول سوزلرینە نفس یتیشدیرەمیەرك قیزاریور، طیقانیور، آکلاتیور، آکلاتیوردی. اونك ایچون حیاتدە سعادت‌دە پارا، صحت‌دە پارا، هرشی پارا ایدی!.. دوقتور محی‌الدین، تنها برثانیەدە فاخرە دیمشدی کە:

— نەچارە اوغلوم.. سنەنك بو موسملری اونك اك عصبی دورەلریدر؛ خستەلغك ایجابابی...

معلا، اطرافنده اولوب بیتن شیلردن خبری اولمایان برچوجوق کبی ساکندی. آنه‌سیله باباسنك آراسنده کی مناقشه‌لری لطیفه‌یه دوکمك ، طاتلی‌یه باغلامق ایچون چالیشدیغی‌ده اولیور ، فقط داها زیاده آنه‌سنه حق‌ویرر کبی کورونیوردی. حتی آراده بر، محی‌الدین شوقی بکك لاقیدلکندن، اهمالجیلکندن اونك‌ده شکایت ایدر کبی طورلری واردی . فاخر ، کیمه حق ویره‌جکنده متردد ، یالکز اونلرك آراسنده معلانك ئه‌زیلوب ، ئه‌ریه‌ن حالنه آجیمشدی . شو ایکی کون ایچنده معلانك اشتراك ایتدیکی بحثلر : دیکیش صالوننده آچیلان سرکی، تیزه‌سنك یاپدیردیغی یکی چارشاف، چیوجیولرینك صحتی، فلان غزته‌نك رومان تفرقه‌سنده‌کی مادمازه‌ل بیلمم کیمك آجیقلی عاقبتی کبی شیلردی . هله اون بش کون اول تکر کدینك قاپدیغی پیلیچ ، معلانك قلبنده اویله برماتم براقمشدی که هروسیله‌ده بونك حکایه‌سی تازه‌لنیوردی .

فاخر ، بوندن صوکرا اوزون مدت اونلره اوغرامادی . برطاقم وقایع ظهور ایتمش ، سیاحت ایچون یوله چیقه‌جغی کونی تأخیره مجبور اولمشدی . برکون دوقتوره تونلك باشنده کتبخانه‌لرك برنده راستلادی ؛ محی‌الدین بك اونی تکرار دعوت ایتدی . آرتیق بهارك کوزه‌ل کونلری ایدی؛ کویلری قالابالقلاشمشدی ؛ هله مهتاب کزمه‌لری ، دکز کناری پیاسه‌لری پك مستثنا ایدی : « کل ، بش اون کون هوا آلیرسك ..» دییه اوستنه دوشدی .

فاخر ینه برمهتاب هفته‌سنده چانطاسنی حاضرلادی . دوقتورك کوشکنه واردیغی زمان فخامت خانمی، صاچلری کسیك ، کسکین باقیشلی، اوزون بویلی برقادینله طاولا اوینار بولدی . « مادام بهزاد پاشا ! » دیه طانیتدیلر . فخامت خانمك باشنی چه‌ویردیکی ثانیه‌ده ایکی پول چالارکن فاخره کوزلریله اشارت وجرمده اشترا دعوت ایدن مادام بهزاد پاشا ، یاخودساده‌جه‌ده‌لفین ایلك دقیقه‌دن اعتباراً اوکاپك شوخ ، پك چیلغین کورونمشدی. فاخر، اولا صمیمی بردوست، تکلیفسز برمسافرصاندی؛ صوکرا دوقتورك ئه‌ونده کراجی‌اولدقلرینی آکلادی. نهایت حکایه‌نك تفصیلاتنی‌ده اوکره‌ندی . پاشا چوق نازك، جومرد زنکین

کورونن برآدامدی. محی‌الدین شوقی بك اونی بر اکلنتی یرنده طانیمشدی. دەلفینی تداوی ایچون برقاچ دفعه اونلره کیتمش، احباب اولمشلر؛ ذاتاً کوشکده کندیلرینه بویوك کلیور، برقاتنه بهزاد پاشا مسافر اولمش، پایلرینه نەدوشرسه أو مصرفنەده اشتراك ایدەجکدی. برابر طوپلانیورلر، برابراوطورویورلر، برابر کزییورلر، یمکی برابر ییورلردی. فاخر حیاتده پك چوق قادین طانیمق فرصتنی بولمش، هله خیلی چاپقینلق عاللری کورمشدی؛ مادام بهزاد پاشایی پك کوزی طوتمادی. قادین، پاشایی هروسیلەده آزارلیور؛ برکون نارکیله شیشەسنی قیرییور، برکون راقی صوراحیسنی پنجرەدن آتیور، هردقیقه قاوغا ایدیور، آراده بر عقلنه أسدیکی کبی ترەنه آتلایوب استانبوله کیدییور، قیزدیغی زمان‌ده بوس‌بوتون قاچمەیه قالقیوردی.

نه کیم‌دەلفینك پاشایه نکاحلی دکل مترەس اولدیغی صوکرا آکلاشیلدی. حتی یاواش یاواش اوکرەندیلرکه بهزاد پاشانك آیریجه قاریسی، چوجوقلری‌ده وارمش.

محی‌الدین شوقی بك چوق تمیز یورەکلی بر آدامدی. صرف دەلفینك خستەلغنه آجیدیغی ایچون برایلك حسیله، صافدرونجه حرکت ایتدیکی کورو-لویوردی. فخامت خانم‌ده آکلاشیلان برآز مادی استفاده مقصدیله‌بوکاراضی اولمشدی.

فاخر بودفعه دوقتورده بر هفته قادار مسافر قالدی. اوکا کوستردکلری اکرامه پایان یوقدی. عادتا براولاد، برقاردەش معاملەسی ایدییورلر، اوقادار سەویورلردی. فخامت خانمك‌کچن ایلك‌بهاردەکی خویسوزلقلری‌ده سیلنمش، اونك یرینه بوس بوتون طانیماز برقادین کچمشدی.

قونوشورکن، شوندن، بوندن بحث ایدەرکن اویله رحیم بر طوری، او درجه اینجه دویوشلری واردی‌که...

دوقتورله آرالرندەکی خویسزلق شیمدی ایکی سەوکیلینك سرزنشلری، ستملری کبی‌طاتلی‌اولمشدی. معلادەمسعود، برحیات، پرخنده کورونویوردی.

فاخر ، يالكز اونك دەلفين ايله آرقاداشلقلرينی پك بكنمدی . بوچاپقين ،شوخ قادين آراده بر قولاغنه بر شی فيصلدادقجه ، معلا قيب قرمزی كسيلەرك دوداقلرينی ايصيرييور ،بعضاً آكلاشيلان اوتەكينك ياپديغی شاقا اوقادار مناسبتسز اولويوردی كه : «توه ، قاقاچوجوق !.» دیەيانندن قاچيوردی . فاخر :«ايواه ، دييوردی . بر كون بوانجی كبی ياوروجقدەبوزولوويرەجك !..»أو كراسندن بر آز تصرفه مقابل عجبا بوتهلكەيی اونلر حس ايتميورلرميدی ؟ محی الدين بك ، بوكا هيچ اهميت ويرميور كبيدی ؛ قيزندەكی متانته اوقادار أمينيدی .

نهايت برهيچ ، فقط پك طاتسز برحادثه فاخرك بوقورقوسنه صانكەحق ويردی . سادەبوقادار دكل ، اونده هنوز پك شعورلی بررنكه كيرمەين تمايللرده بلكه بو وسيله ايله بليرمش اولدی ؛ حتی كنديسی پك بيهوده بر عصيان ايله انكاره چاليشديغی حالده بيله بوندن صوكرا او شعورسز تمايللر بر حقيقت شكلنی آلدی :

بركون دەلفين ، صالونده فاخرله يالكز ، پيانويی قاريشديرييوردی ؛ بردن دوندی :

— رجا ايدەرم ، فاخربك ، ديدی . نەدوريورسكز ؟ . .

فاخر ، بوقادينك چيلغينلقلرينی پك چابوق اوكرەنديكی ايچون بويله تحف بر سؤال قارشوسنده شاشيرمادی :

— عفو ايدەرسكز ،ديدی . بوراده بولونوشم سزی راحتسز ايدييورسه...

اوتەكی شيطانجه كولدی :

— خاير ، بنی دكل ، فقط برباشقەسنی... برباشقەسنی راحتسز ايدەبيلير !..

فاخر ، دەلفينك ايماسندەكی عادی دوشونجەيی درحال آكلادی ؛ فقط :

— عجبا كيمی ؟ دیەرك آكلامامش كوروندی .

— هايدی جانم ؛ ايشی آكلامامازلغەوورمايكز... ايشتەاونی ،معلايی..

فاخرك ايچی قانادی ؛ معلا ايله آرالرنده هيچ ، هيچ برشی كچمەمشكن ، بربرلرينه حتی سورەكلی برباقيشله كوزلری چەوريلەمشكن بوقادينك تعريضلرينه

سبب نه ایدی؟.. معلاده بکندیکی برچوق شیلر یوقدکلدی. فقط اوکا چاپقین، چیرکین بر کوزله باقمق عقلنه کلەمشدی. ازدواج ایسه، اوو، هیچ قابلمیدی؟ فخامت خانمك کوردیکی ثروت، احتشام رؤیاسنه نظراً مطلقا چوق زنکین بر داماد تخیل ایتدیکنه شبهه یوقدی، یا کندیسی، بو انقلاب سنه‌لرنده نه‌اولاجغی بللی اولمیان بر کنجدن باشقه برشی دکلدی که ...

ایچنده، نه اولدیغنی کسدیره‌مه‌دیکی قاریشیق دارلقلرله، فاخر ایرته‌سی کونی تکرار استانبوله دوندی. فقط بوندن صوکرا محی‌الدین شوقی بکله صیق صیق کوروشمك وسیله‌لری چیقمشدی.

محی‌الدین بك فاخرك ترزیسنی پك بکنمشدی. اورایه برابر کیدییورلر، قوماشی فاخر انتخاب ایدییور، اوچولرده، پرووالرده‌ده وفاقت ایدییوردی. صوکرا مثلا، البسه‌نك ترزیدن آلنه‌جغی کوندوقتورك ینه تنبللکی طوتویور، استانبوله اینمه‌یه اوشه‌نیور. اوزمان ایش فاخره دوشویور؛ صوك کونی محی‌الدین بك حسابی شاشیرمش اولویور؛ اوکا یکرمی اوتوز لیرا بورجلانیوردی. داها صوکرا بهزاد پاشا ایله آیریلمشلردی. پاشاده‌کی آلاجقلرك آرقاسنده دولاشمق‌ده فاخره قالیوردی. صیق صیق اونلری زیارت ایدییور، اوفاق تفك ایشلرینه یاردمق ایچون آتیلیور، بویله‌جه او عائله‌نك یاواش یاواش هر دردینه اورتاق اولویوردی.

فخامت خانمك جیجیلی بیجیلی شیلره قارشی ضعفنی پك قولای آکلایان فاخر، اونلری زیارت ایدرکن بر قوطو شکرلمه یاپدیرمایی، بیسکوی، میوه کبی اوفاق تفك شیلرله خاطر صورمایی‌ده اونوتمیوردی. اوته‌کی بونلری کوردکجه داریلیور: «بوهرزمان، هرزمان اولماز که.» دییوردی.

فقط کورولیوردی که فاخردن اوده چوق ممنوندی. حتی کوستریلن مسافر پرورلکك، التفاتك اصل منبعی فخامت خانمده ایدی. محی‌الدین بك همان هیچ برشیئه قاریشمیور، ساده عائله ارکاننده براولاد کبی باقدیغی بو کنجی پك سه‌ویور، پك بکنیوردی.

معلا ، هرزمانکی کبی صاف ، هرزمانکی کبی قیدسز برچوجوقدی. بعض قصورلری یوق دکلدی. مثلا پك بسیط رومانلر اوقویور ، الك ابتدائی حسلر اوزرنده علاقه‌دارلق کوسته‌ریيوردی . حتی اونده‌ده براز مادی اندیشه‌لرله چارپان برقلب واردی . اویله ایکن ینه معلا کبی بر کنج قیزه بو عصرده تصادف ایدیله بیلیرمیدی ؟.. اوقادار تمیز اوقادار أیی خویلو ایدی که . . .

فاخر، بر بایرام کونی اونلری زیارته کیتمشدی. دونوشده تام قاپیدن چیقارکن معلا ، بردن صوردی :

— فاخر بك ، آرتیق آناطولی‌یه دونمکدن واز کچدیکز ، بوراده قالیورسکز ، دکلمی ؟ .

اونك هرزمان ده‌رین برصفوت فیصیلدار کبی یاری آچیق دوران دوداقلری شو برقاچ کلمه ایله قیمیلدارکن صانکه بوس بوتون باشقه بر سحره مالکدی . فاخره خطاب ایدیشی اوقادار آز کورولمش برشیئدی که . . . هله شیمدی‌یه قادار اونك آناطولی سیاحتندن هیچ خبری یوقمش ، یاخودده اونوتمش کبی کورونوردی. فاخر باشنی قالدیردی ، معلانك کوزلرینه برثانیه‌ایچون باقدقدن صوکرا ساده‌جه :

— أوه‌ت . دیدی .

بوقرار، دنیله‌بیلیرکه، آنجاق اوثانیه‌ده ویریلمشدی .

*
* *

فاخر ، آرتق « بارقه » غزته‌سنده چالیشمایه باشلامشدی. مکتبدن چیقدقدن صوکره برقاچ سنه غزته‌جیلك ایتمش ، بونده بویوك بر استعداد کوسترمش ایکن انقلابلر ، بحرانلر، اوغزته‌یی قاپاتمش ، اجنبی سانسور بوتون مفکوره صاحبی قلملری قیرمشدی . « بارقه » اسکیدن چالیشدیغی کبی عائله صیجاقلغی ایچنده دونن برغزته دکلدی. محررلر، بیك تورلو قیده تابعدیلر . فاخرده چوق

یوروله‌یور ، بویورغونلغك کندی استعدادی ایله متناسب اولمایان بسیط ایشلره مصروف اولماسنه أوزوله‌یوردی . فقط چاره‌سز ، باباسندن میراث یمه‌مش ، طالعدن معجزه‌لی برباردیم کورمه‌مش ، ریا ایله ، دالقاووقلقله بوینی ایکمه‌ین هرکنج کبی اوده محرومیتك معین مرحله‌لرندن کچه‌جکدی .

بوش وقتلری یوق کبی ایدی ؛ جمعه کونلری بیله چالیشیورلردی . غزته یکی چیقمش ، هنوز طوتولمامشدی . فضله مصرف قالدیرامادیغی ایچون بوتون ایشلری یوکله‌نن اوچ بش کنجدی . کونك برنده سانسور غزته‌یی اوچ کون قاپادی . دوقتور ککیلری آیلردن بری کورمه‌مشدی ؛ حال بوکه اونلر : « نه زمان ایسترسه‌ك ، ناصل وقت بولورسه‌ك کل ، ایسته‌دیکك قادار قال ! . » دییه چاغیریورلردی . شو ایکی کونلك مجبوری تعطیلده برآز نفس آلمق ایچون اونلره کیتدی . معلا أوده یوقدی . صورمایه جسارت ایده‌مدی ، فقط اونك قزل طوپراقده خاله‌سنه مسافرلکه کیتدیکنی لاف آراسنده اوکره‌نجه‌یه قادار یوره‌کنی صیقان بوچارپنتی نه ایدی عجبا ؟

ایرتسی کون صباح کزمه‌سنی یاپدقدن صوکرا استاسیوندن کچرکن سبنی دوشونمه‌دن تره‌نی بکله‌دی . معلا ، اوزون بویلو برکنج خانمله ایندی . ایلك کوروشده فاخری صانکه اسکیدن طانیورمش کبی کورونن مبجل ، معلانك خاله‌زاده‌سی ایدی .

هپ برابر أوه کلدیلر . معلا اوکله‌دن صوکرا مبجلی تکرار قزل‌طوپراغه کوتوره‌جکدی . فخامت خانم ، فاخره : « ایسترسه‌کز سزده برابر کیدك . کزمش اولورسکز . » دیدی . تام بونی قونوشیورلردی ، دوقتورله برابر ده‌لفین کلدی . مادام بهزاد پاشا بکك هواسی یارامادیغندن ینه اونلرك کوینه طاشینمایی چوق ایستدکلرندن بحث ایدییوردی .

یمکدن صوکراده ، برآرالق ، صانکه ینه اورایه طاشنمق ایچون توسط رجا ایدییورمش کبی فاخری باغچه‌یه چاغیردی . مطلقا استانبوله برابر دونمك ، اونی برابر کوتورمك ایستیوردی . بونك ایچون اولا هیچ یوقدن

سببلر کوستریيور ، فقط نهایت : « مطلقا ، مطلقا . . . » دیه اصرار ایدرکن کوزلریله هرشیئ وعد ایدییوردی.

فاخر کویه کله‌جکی کون بك اوغلنده اوکا تصادف ایتمش ، لاف آراسنده ده‌لغین:

— بن‌ده کلمك ایستیورم ، دیمشدی . ذاتاً بو برکلرم ایچون دوقتوری کوره‌جکدم . سزك اوراده اولدیغکز داها‌ایی . . تکرار کویه طاشنمق ایچون‌ده قونوشورز .

بونلر آیاق اوستنده خاطره کلوب سویله‌نن شیلرعد اولونه‌بیلیردی. هله مادام بهزاد پاشانك بویله معناسز هوسلرینی صیق صیق کورمه‌یه‌اوده‌آلیشمشدی. کنج قادین تا ، ایلك دفعه اولارق معلا ایچون ایمالی شیلر سویلدیکی کوندن‌بری هر لافی هپ بونك اوستنه کتیره‌رك طاقیلیور ، فقط بعضاًده کندیسنك چیلغین آرزولره دوشمه‌یه آماده اولدیغنی احساس ایده‌جك کبی معنالی طورلری اولویوردی. بوکون اونده ینه بوچیلغین نوبتلرك ایصیتمه‌سی طوتوشمشدی ، شمدی‌ده :

— بن سزك ایچون کلدم ! . . دییوردی.

باغچه‌ده یالکزدیلر. مبجل کوشکك پنجره‌سندن اونلره باقدیغنی پك‌ده حس ایتدیرمه‌مه‌یه چالیشه‌رق صانکه اطرافی سیر ایدییورمش کبی صارقیور ؛ معلا ، باشقه شیلرله مشغول ، آشاغی‌یوقاری‌اینوب چیقیوردی. کیمك خاطرینه کلیردی که مبجلی پنجره‌دن کوزتله‌مه‌یه تشویق ایدن معلا اولا بیلسون ؟ .

فاخر ، بو آقشام کویده قالاجغنی سویله‌مش ، برآز اول‌ده قزیل طوپراغه کیتمه‌یی وعد ایتمشکن شیمدی قالقوب ده‌لفینله برابر استانبوله دونه‌مزدی . طبیعی اعتذار ایتدی . فقط شیمدی‌یه قادار آره‌لرنده نهایت بورالره قادار دوکوله‌جك هیچ برشي کچمه‌مشکن بوقادینك بردن‌بره هرشیئ وعدایدرجه‌سنه آچیلماسی نه‌دندی؟. عجبا بو ، ساده‌جه‌هانی شوقادینلرك سببسز قصقانجلقلرندن بریمیدی ؟ . هم مادام که بربرلرینه قارشی بویله باش‌دوندوروجی ، کوزقارارتیجی آرزولره دوشمه‌لری هیچ خاطره کلمه‌یه‌جك برشیئدی ، او حالده قصقانجلغه‌ده

بوقدی . ذاتاً مخلوقاتك دیشیسی قیصقانج دكلدر، دیه‌ن فیلوزوف احتمال كه پك حقلی دكلیدی ؟..

براز صوكره اوچی، معلا، مبجل، فاخر ، هپسنه وداع‌ایدوب كوشكدن چیقدیلر . مادام بهزاد پاشا ، هیچ اومولمیان بر خشونتله غرورینه چارپان بو — بلكه عمرنده ایلك — ردك آلتنده أزیلدیكنی صانكه بللی ایتمه‌مك ایچون صالونده پیانو چالیوردی. فاخرك نظرنده بورایه‌قدر هیچدن عبارت قالان شو حادثه‌نك اصل اهمیتی بوس بوتون باشقه ایدی. ده‌لفینك تكلیفی اطرافنده فضله دوشونمك احتیاجنی حس ایتمه‌دی بیله ؛ فقط اوته‌كی ، اوده بو كون براز ده كیشمش كیبدی . معلا ، كندیسنه پك آز ، پك بوش وسیله‌لرله خطاب ایدر ، هله مثلا بویله بریره كیتمك ایچون لاف آچیلسه هیچ قاریشمق ایسته‌میورمش كبی، قیدسز دورووردی . حال بو كه بو كون اوده فاخری برابر قیزیل طوپراغه كوتورمك ایچون قاچ‌دفعه سوز آچمش، آچیلان سوزلری هپ بورایه كتیرمش؛ اوسته‌لك اوكا قارشی پك نشئه‌لی ، پك‌ده صیجاق كورونمشدی . مبجل ایله مادام بهزاد پاشانك یاننده معلا ، باشقه زمانلره نسبتله صانكه بردن بره باشقالاشمشدی . فاخر ، الك زیاده بوكا دقت ایدییور، قادین قلبلرینك نه‌قادار دولاشیق باغلرله دوكومله‌نمش اولدیغنی دوشونویوردی ..

تره‌نله قیزیل طوپراغه ایندیلر . جواد بك ، مبجلك باباسی ، محی‌الدین شوقی بكك انشته‌سی بردن قیمیلدامیه‌جق قادار شیشمان ، هر شیئه باغیروب چاغیران لطیفه‌جی برآدامدی . عائله ایچنده هر كس اونی قیزدیرمقدن ذوق آلیردی. هله دوقتورله جواد بكك شاقالاشمالرینه، قهقهه‌لرینه پایان بولونمازدی. هر ایكی عائله صیق صیق بربرینه كیده‌ر كلیر ، یازین جواد بك‌ده اونلرك كوینده‌كی كوشكه طاشندیغی ایچون همان ساده یاتما ساعتلرنده آیریلیرلردی .

فاخر، معلا ، مبجل، برده مبجلك آنه‌سی رفیعه خانم هپ برابر كزدیلر . فنار باغچه‌دن غروبی سیر ایتدیلر . رفیعه خانم خاله‌نك قیزی خسته روحلی ، شاعر، أوزه‌نتیلی برجوجوقدی. اوقودیغی رومانلر اونك خیالنده بوتون معقولاتی،

بوتون طبیعیاتی زهرله‌ین بر آفت اولمشدی. هرشیئی ، هرحقیقتی کندی خسته خیالنده أریتوب ، داغیته‌رق اوکا باشقه بر هویت ویرن مؤبد بی‌چاره‌لردن بری‌ده بو قیزجغزدی . او کون بر غزته‌جی ایله طانیشمش اولمقدن دویدیغی سه‌وینجی بر تورلو کیزله‌یه‌مه‌دی .

هپ شعر، هپ شاعر بحثلری اطرافده بیتمز توکنمز سؤاللر صورویور؛ بر هیچ اوزرنده مناقشه چیقاریور ، فقط نهایت فاخر نه دیرسه اونی قبول ایده‌رك تحف بر تسلیمیتله باشنی أکیوردی .

آقشام اوزری معلا ایله فاخر برابر دوندیلر . او ، معلایی اوته‌دن بری پك ممتاز بولویور ، فقط اونك ظواهره ، آلایشه قارشی دویدیغی ضعفدن ، اراده‌سز تمایللردن عادتا بر آز قورقویوردی .

هله کچنلرده دایسی فریدون بکله معلا آراسنده کی بر بحث فاخری چوق قیرمشدی . اوکون فریدون بکك نه‌ولنمك تصورلرندن بحث اولونورکن معلا، نشان مراسمنده رسمی بر یوزوك طاقمقله اکتفا ایتمك ، یالکز دوکونده یوز کوروملکی هدیه ایتمك ایسته‌ین کنج دایسنی عیبلایور :

— آ، دییوردی . ساده قوپ قورو نشان یوزوکی اولورمی هیچ ؟.. مطلقا اوفاق بر هدیه اولسون ایسته‌ر ...

فریدون بك‌ده دیمشدی که :

— شمدی سنك اوفاق دیدیکك هدیه‌یه برقاچ یوز لیرا ویرمه‌لی ...

— آ، البت ؛ اوندن‌ده آشاغی اولاجق دکل یا ...

— أی صوکرا ، دوکونده ؟..

— طبیعی ، اوده باشقه ...

— اوح ، اونك ایچون‌ده بیك لیرالق بر «کرداناق» آلمالی، اویله‌می؟. آیول ، بن أوله‌نمکدن واز کچدم !..

فاخر، بو پك صاف، پك ساده کورونن کنج قیزك عائله وازدواج بحثلرنده‌کی دوشونجه‌لرینی اوکرندکجه اونلرك پك مفرط آلایش هوسلریله قاریشدیغنی

آکلامش ، نهایت قیزنده بلکه آننه‌سندن داها مادی احتراصلر بولوندیغنی کشف ایتمک کندیسنه پك آجی کلمشدی . آراسی بر آز کچدکدن صوکره لاف آراسنده، فاخرده برصره‌سنی کتیرمش :

— مملکتك اقتصادی وضعیتی میدانده، دیمشدی. احتشام دورینك زنکین عائله‌لرنده کی ثروت ، یا سفاهتدن یاخودده صوك حرب سنه‌لرنده کی قیطلقدن ئه‌ریدی ، بیتدی . مملکتده قاچ زنکین وار ؟.. زنکینلرك قاچی کنجدر . قاچی ئه‌وله‌نمك آرزوسنده‌در ، پك آز دکلمی ؟ .. بر قاچ پاراسی اولانك‌ده شورا‌ده بوراده ، سلطاناتی بکارلقده بولارق دولاشدیغنی کورویورز . دیمك ئه‌وله‌نه‌جکلر آره‌سنده ارککلر اولسون ، کنج قیزلر اولسون هر ایکیسی‌ده اویله خیاله پك جاذب کله‌جك قادار ثروت صاحبی دکل ... بر طرفدن بکلر زنکین رفیقه آرار، برطرفدن کنج قیزلر سعادت رؤیاسنی زنکینلکده کورورکن ایکی طرفده بربرینی بولامیه‌جق ، ارککلر بکار ، قیزلرده أوده قالاجق !..

معلا ، دایسنه — هرحالده — برازده لطیفه ایله قاریشیق طاقیلیرکن بیله ، فاخربویله‌عادتاخشونتله‌لافه‌قاریشه‌جق قادار متأثر اولمشدی . هله اوندن‌صوکره معلایی دوشوندکجه ایچنده ، صانکه انکساره اوغرامش کبی غریب بر آجی دویاردی. حال بوکه بعضاًده اونك‌اویله‌فضیلتلرینی کورویور، صانکه اوساده‌لکك آلتنده کیزله‌نمش دوران اویله معالی کشف ایدیوردی‌که بو معمالی کنج قیز روحنده بربرینه ضد اولارق تبارز ایدن ایکی شخصیتدن هانکیسنك داها جانلی ، داها صمیمی اولدیغنی کندی کندینه صیق صیق صورمایه مجبور اولوردی . نه‌ده اولسه معلایی کوزلرندن ، خیالندن بوس بوتون سیله‌میور ، اونك هویتنده آراده بر دوغان بو ممتاز،بومستثنا کنج قیزك مؤبداً یاشاماسنی ، هیچ ده کیشمه‌مه‌سنی تمنی ایدیوردی .

بوکون قیزیل‌طوپراق‌استاسیونده شوردن‌بوردن قونوشورکن برصره‌سنی بولدی ، اونك بویله آلایش قارشوسنده کیزله‌مه‌یه بیله لزوم کورمه‌دیکی‌ضعفی، مفتونیتی خاطرلاته‌رق خفیفجه سرزنش ایتدی . اوزمان معلا ، صانکه برجبر

معادله‌سی حل ایده‌ن ، تاریخی بروقعه اوزرنده تنقید و مناقشه یاپان طلبه کبی سه‌رین قانلیلقله حیات حقنده کی ملاحظه‌لرینی ، مؤبد بر رابطه ایله بربرینه باغلانه‌جق ایکی کنجك دوشونمه‌یه مجبور اولدیغی شیئلری صایدی . صانکه عائله اجتماعیاتنه عائد مجرد مباحثی مناقشه ایدن آمریقالی ، اختیار برمیس کبی جدی ، دنیاده کی احتماللردن ، معیشت یولنده بردن بره ییقیلاجق احتیاج اوچوروملرندن بحث ایدییور ؛ ساده اوتوموبیل ، کورك ، کاشانه رؤیاسیله یاشایان بر کنج قیز ناصل کندی کندینی آلداتمش اولویورسه حیاتده یالکز شعرله ، دومانله بسله‌نه‌بیله‌جکنی ظن ایده‌ن بر خیالپرستك‌ده عینی سندله‌یشله بدبخت اولاجغنی آکلاتییوردی :

— پاره ایله ، دییوردی . سعادت ، صحت ، دیرلك دوزه‌نلك اولاماز ، بن‌ده بیلیورم ، فاخر بك . فقط بوتون بونلر پاره‌سز اولورمی ؟.. اویله ظن ایدرم‌که ، عائله ایچنده کچیمسزلك ، ضرورتك ایلك چوجوغیدر !..

معلا، اوقادار مکمل دوشونویور، دوشوندکلرینی اوقادار ساده، دوزکون برافاده ایله آکلاتیوردی‌که ، فاخر ، تحصیلی هیچ‌ده فوق‌العاده اولمیان، عائله اوجاغندن باشنی چیقاروب حیاتی یاقیندن کورمه‌یه فرصت بولمامش اونك کبی کنج برقیزك بوبیلکیسنه شاشیوردی . صوکرا :

— آنه‌م ، دییوردی . اعتراف ایده‌رم‌که پاره‌یه بویوك برقیمت، بویوك براهمیت ویریر ؛ بونی بکاده تلقینه چالیشدی . حتی بچون صاتلایه‌یم ، اوزون مدت بن‌ده عینی تأثیر آلتنده قالدم . فقط نهایت اونك یانیلدیغی نقطه‌لری فرق ایتمك‌ده پك کوچ اولمادی . أوت ، آنه‌م چوق مبالغه ایدییور . سعادت پاره دیمك دکلدر . شو قادارکه ساده کوزلرك اوکنی دولدوران ، صوکرا بر آدیم اوته‌ده کی حقیقت قارشوسنده هیچ اولوویره‌ن خولیالرله قورولمش رابطه‌لر، یالکز دوماندن عبارت هوسلرده هیچ یاشایا بیلیورمی ، بوده قابلمی، فاخر بك ؟..

استاسیونده تردنی بکلرکن کچن شو یاریم ساعتده او، صانکه طانمایان بر

مخلوق اولمشدی . فاخر که انسانلر ، هله قادینلر اوستنده کی نظریه‌لرینه پك کووه‌نیردی ؛ معلانك روحنده کی گیزلی کوشه‌لری ، اونده بردن بره کوزه چارپمایان جوهری شیمدی‌یه قادار کشف ایده‌مه‌دیکنه پك اوتاندی . بو ، یالکز جیوجیولرندن، کدیلرندن ، شوالیه رومانلرندن باشقه برشی دوشونمیور کبی دوم دوز کورونن کنج قیزك حیات حقنده کی وقوفی ، کوروشلرنده کی اصابت مکر نه قادار ده‌ریندی .

فضله قونوشامادیلر ؛ تره‌ن کالدی .. فقط بو بر قاچ قیصه دقیقه ایچنده فاخر کندنده بوس‌بوتون باشقه ، آکلاتیلمیان بر حس دویمشدی . صانکه قورقولرینك بوشه چیقدیغنی آکلایان چوجوقلر کبی سوینیوردی . نه أیی ، بو مستثنا قیز نه مکمل دوشونیوردی . بو کونکی کزمه ، انسانه طاتلی بر اویوشوقلق ویره‌ن رؤیالر کبی کچمش، أوه دوندکاری زمان معلا، ینه اسکیسی کبی ساکن ، قیدسز اولمشدی .

— ٤ —

فاخر ، آناطولیدن کلدکدن صوکرا تیزه‌سیله برابر اوطورویوردی .

شیمدیلك حیاتی غایت بسیطدی . هر کون غزته‌ده چالیشیور ؛ اورتالق قاراریرکن ، یدی‌یه سکزه دوغرو مطبعه‌ده ایشلرینی بیتیرنجه ترامواییه ، حتی تونله بینمه‌دن کزه کزه شیشلی‌یه چیقیور ؛ کیجه‌لرینی همان هپ أوده کچیرییوردی . مهتاب آقشاملرنده بر آز ماچقه‌یه ، طاشلغه ، بعضاً حریت تپه‌سنه دوغرو دولاشدیغی اولوردی . آرقاداشلری هرزمان طوپلانیرلر ، پوکر اوینارلر ؛ بو آقشام ماقسیمده ، یارین آقشام (روزنوار)ده داها ایرتسی آقشام (غارده‌ن بار) ده اکلنیرلر ؛ کیجه یاریسندن صوکره بارلردن چیقنجه آرتیستلرك طوپلاندیغی بر لوقنطه‌ده بعضاً بوس‌بوتون صباحلارلردی . اونلرك آراسنده هیچ کورونمه‌ین فاخر ، صوك زمانلرده سینه‌مایه، تیاترویه بیله کیتمز اولمشدی.

روحنده سکوته دوغرو بر صوقولنانلق ، حائله صیجاقلغنه قارشی سونمز بر اشتیاق واردی .

بر آز صوکرا آناطولی‌یه دونمك نیتیله کلدیکی ایچون تیزه‌سنده‌ده مسافر کبی اوطوریوردی. اوزون زماندن بری صاندقده محبوس کتابلری ایله آرالرنده صانکه آجی بر صوغوقلق کچمشدی . آقشاملری بوش لافلرله ، انشته‌سنك خوواردالق حکایه‌لرینی دیکله‌مکله وقت کچیریوردی . شاهین بك ، کنجلکی یبچقینلق حاللرنده کچمش ، حالاده او حاللرك هیچ اولمازسه خاطره‌سندن آیریلامیان شن ، قهقهه‌لری بول ، متقاعد بر بحریه ضابطی ایدی . فاخرك بو دوشکون حالنی کوردکجه هپ اونکله آلای ایده‌ردی :

— نه او ، دیردی . سن‌ده کول کدیسی کبی مانغال کناری آرامایه باشلادك ؟.. نره‌ده او سپور دیه داغلره طیرمانمالر ، بندلره ، بلغراد اورمانه قادار یایان کزمه‌لر ، هانیا ؟.. هانیا هر آقشام سینه‌مالرده ، پهلوان کوره‌شلرنده ، یوق فوت‌بول‌ماچی ایمش ، یوق بوقس مسابقه‌سی ایمش ، دولاشوب دورویوردك . هله داها ، داها بر ایکی سنه کچسون ، قارپانتیه استانبوله کلش دیسه‌لر ، کیدوب باقمایه اوشه‌نیرسك !. بزده سنك یاشده ایکن أله آووجه صیغمازدق ، هی اوغول !. شمدی بویله نارکوله باشنده اودون کومور پیاسه‌سنی دوشونویورز ... آما ، سز او قادارده اولامازسکز . شمدیدن بویله چنکانه خروسنه دوندك ؟ بر قاچ سنه صوکرا کوشه مندرینه طوتقاللانمش کبی بزکین ، هله قرق یاشنه کلدیکزمی قولتوق دکنکنه محتاج اولورسکز !..

صوکرا آیاغه قالقار ، کورکنك اتکلرینی طوپلایوب بر دیزینی قیویرارق تکرار اوطورور ، چوق کورمش بر آدام طوریله باشنی صاللاردی :

— آرتیق أوله‌نمه‌یه باق !.. بن سنك یاشکده ایکن چولوق چوجوق صاحبی ایدم . بو سرسریالکك صوکنی کیم بولمش که ! .. کنجلکده بکارلق بلکه خوش کورونور ، انسان فرقنده اولماز آما کونك برنده یالکزلقده چکیلمز

برشی اولور. برقاچ سنه صوکرا ایش ایشدن کچر، سن ده بزم اختیارلر مجلسنه داخل اولورسك !..

او زمانده آرتیق أولەنمه بحثلری آچیلیردی. شاهین بك مرد یورەکلی، دوشوندیکنی آچیقجه سویلەین بر آدامدی. فقط فکرلری هیچ ده بربرینی طوتمازدی. فاخره : « أولەن » دیه نصیحت ویریرکن بردن بره دونر، بو سفرده یکی نسلك قیزلری ایچون آغزینه کلنی سویلردی. صوك سنەلردەکی اخلاق دوشکونلکنه دائر اونك پك قاهر، پك قورقونج حکملری واردی :

— شورادن مکتبه کیدوب کلن باجاق قادار چوجوقلره باق، دیردی، داها سکز اون یاشندن باشلیورلر... کتابت درسلری ایچون اك عملی نمونەیی آللی مورلو مکتوب کاغدلرینه یازییورلر. هر آقشام هپسنك یولنی بکلەین بریسی وار. جنسیتی ادراك ایدەمیەجك یاشده اولانلر بیله تقلیدله ایشه باشلایور. هله او سینەمالر یوقمی ؟.. برده باقیورسکز افندم، فرانچسقا برتینینك، یوق بیلمم هانکی قحبەنك هپ میخانه قیزلرینه، سوقاق سورتوکلرینه مخصوص یاپماجقلرینی بزم کوچوك خانملر، اك ممتاز برشی کبی عیناً تقلید ایتمشلر !.. سینەما وقعەلری، اونلره بویله مناسبتلرك قولایلقلرینی، چارەلرینی اوکرەتیور؛ آراباجی رومانلری او کورپه قافالره حیات مخیل کبی عکس ایدییور.. بونلر داها اون ایکی یاشنده بویله اولونجه أولەنمه چاغنه قادار کچن سکز اون سنه ایچنده قاچ دانه عاشق معشوق ده کیشدیرییورلر، وار حساب ایت ...

شاهین بکك کنج قیزلر حقندەکی اتهاملری بیتمز توکنمزدی. هم « أولەن » دیه فاخره چیقیشیر، هم ده صوکره ینه کندیسی :

— زمانه قیزلرندن خیر یوق، دیردی. نه که لازم، بکارلق سلطانلقدر !.

تموز آیلری ایدی. شاهین بکك اقرباسندن برقالابالق بروسەدن مهاجرته مجبور اولمش، اونلره مسافر کلمشلردی. آلتی یدی چوجوق، اوچ درت یابانجی ذاتاً داراجق أوك ایچنی آلت اوست ایتمشدی. فاخره ینه محی الدین

شوقی بکی زیارته کیتدیکی کونلردن بریدی . تیزه‌سنك بروسه‌دن کلن اقرباسنی آکلاتیوردی .

فخامت خانم :

— بنم عقامه برشی کلیور ، دیدی ، جواد بك بو یاز قزل طوپراقده‌کی کوشکی کیرایه ویره‌مه‌دی ؛ بورایه طاشینمایه‌جقلر . کوشکك موبیلیاسی فلان هرشی تمام ، کیدوب کلمك کوچ اولمازسه بورایه کلسه‌کز ، فاخر بك ، هم ایکی اوچ آی هوا تبدیلی ده اولوردی .

شهرك کورولتوسندن اوزاق ، بویله مستثنا برصیفیه‌ده صوك بهاری کچیرمك تکلیفی فاخره پك جاذب کوروندی . جواد بکله‌ده کوروشولدی ؛ محی الدین شوقی بك ، او کنه‌کلن هریرده فاخری اوقادار مستثنا بر کنج دیه آکلاتیوردی که جواد بك بیله آز زمانده کندی چوجوقلرینك ده تحصیل وتربیه اعتباریله فاخره بکزه‌مه‌سنی تمنی ایده‌جك قادار اونی سومه‌یه باشلامشدی .

برقاچ کون صوکرا فاخر ، ایکی کوچوك چانطا ایله اورایه کلدی . معلا ، هرزمانکی جدی ، لاقید حالنی محافظه ایدیور ؛ فقط هرحالده اونك بورایه کیدوب کلمه‌سیله آز چوق علاقه‌دار کورونیوردی . فاخر ، کویه کلدکدن صوکرا بوش وقتلرینی هپ قیرلرده ، دکز کنارلرنده کچیرمکه باشلادی . هر کون غزته‌یه کیدوب کلیور ، آقشاملری برآرالق محی الدین بکلره اوغرادقجه اونلر یمکه صالیویرمیورلر ، صباح قهوه‌آلتیلرینه کلمه‌دیکی ایچون داریلاجق قادار اکرام ، التفات کوستریورلردی .

هنوز بر هفته کچمشدی . برآقشام فخامت خانم اومولمادق برخبرویردی . جواد بکلر قزیل طوپراقده‌کی کوشکی قاسمه قادار کرایه ویرمشلر ، کلوب بوراده اوطوراجقلرمش . فاخر بو عکسیلکه پك یاندی . او ایسه برقاچ آی بو پك سه‌ودیکی کویده غریب‌ده اولسه کندیسنه خوش کلن ، یالکز برحیات کچیره‌جکنه سه‌وینیوردی . صوکرا ... صوکرا کندی کندینه پك اعتراف ایتمك ایسته‌مه‌سه‌ده معلایه یاقین اولمق ، آره صره اونی کورمك ، بونك‌ده حیاتی اوزرنده بر تأثیری ، قوتی واردی .

فخامت خانم ، پازارایرتسی‌یه جواد بك طاشنیور!. دیدکدن صوکرا :

— سزه‌ده باغچه اوزرنده‌کی اودایی حاضرلاتدم . دیه علاوه ایتدی.

فاخر بوکا اعتراض ایتدی. اونلرك کوستردکلری التفاته ذاتاً پك متشکردی؛ کندیسنی بو قادار دوشونمه‌لری ایسه نه عظیم برلطفدی . فقط فضله کلفته‌ده معنا یوقدی . او زمان فخامت خانم :

— نه کلفتی اوغلم ، دییوردی . اودا ذاتاً حاضر ، بزم ایچونده فضله ..

— ایسته‌دیککز قادار قالیرسك ...

فاخرك بو قادار بویوك بر ایلکی قبول ایتمه‌سنه امکان یوقدی . باباسی أولدکدن صوکرا آنه‌سیله برابر بویوك باباسنك أوینه کیتمشلردی . اوراده ایکن بیله خفیف بر طاتسزلنه قیریلمش، کیدوب آلتی‌سنه لیلی مکتبده‌قاپانمشدی. فخامت خانمك اصرارلرینه معلاده اشتراك ایتدی . بو هرزمان کندیسنه پك لاقید دوران کنج قیز ، طاشنمه ایشلرنده نه‌دن ایسه معتادندن باشقه اولویوردی . فاخر، اونلردن چیقدقدن صوکرا آرتیق صوك کیجه‌لر دیه‌یالکز باشنه بر ایکی ساعت قادار دکز کنارینه اینن قوروده دولاشدی . ایرته‌سی صباح غزته‌یه کیده‌رکن اسکی نشئه‌سزلکی تکرار چوکمش ایدی . فخامت خانمك تکلیفنی رده قرار ویردیکی ایچون آنجاق بر ایکی کون داها کویده قالابیله‌جکدی . فقط اولمادی. صوك برایکی کیجه داها کویه کلدکجه، برمعتاد محی‌الدین بکلره اوغرایور ، صانکه اورتاده هیچ برشی یوقمش کبی هرشی طبیعی کچیوردی. بر کون جوادبککیلر کوشکی تمیزله‌مه‌یه کلمشلر، خدمتجیلرده اونك چانطالرینی اوته‌یه کوتورمشلردی. فاخر آقشامه‌کلوب بووضعیتی کورونجه:

— پکی ، دیدی . مهتاب کیجه‌لری کچنجه‌یه قادار بر ایکی کون داها ، فقط شوراده ، شه‌زلونغك اوستنده قالیرم ... ذاتاً یاز کیجه‌لری ، هم قیصه ، هم صیجاق ....

فخامت خانم :

— شەزلوننك اوزرندەمی ، والله ، سیوری سینکلردن چیچك چیقارمشه دونرسك !. دییور ، فاخرك بو ذاتاً ضعیف مدافعەسنی قاپاتیوردی .

*
* *

فاخرك دفترندن :

٢٤ آغستوس ٣٣٧ — ایشته تام بر هفتەدر محیالدین بكلردەیم. مسافرپرورلكك بو درجەسی ، بو قادار بویوك برلطف ، نه یالان سویلیەیم، بنی پك ەزییور . انسانلردن ایبلك كورمك نرەدە ؛ بنی یتشدیرمكله مكلف ابوینم ، اقربام بیله ، حتی وظیفەلری درجەسنده بر علاقەیی بندن اسیركەدكلری ایچون شمدی بن بو اكرام طوفاننه غیراختیاری برسبب آرییوردم .

دوشونویورم كه انسانلرك مناسبتی كلوب كلوب نهایت منفعته دایانیر . فقط اونلرك بندن بكلیەجك هیچ بر استفادەلری یوق ایكن بو صیجاقلنه صرف ایبلكدن باشقه نه معنا ویریلیر ؟..

كون كچدكچه اونلره قارشی پك صمیمی برحرمت دویویورم ؛ دوغرودن دوغرویه ایچمدن كلن بر حس ... اولجه فخامتخانم ایچون ویردیكم حكملرك آراسنده بلكه برآز منفی اولانلر واردی . شمدی ولو برآن ایچون اولسون بویله دوشوندیكمه پك محجوبم . مكر اونك عصبی نوبتلری ، خویسزلغی هپ ، هپ خستەلقدنمش ... یوقسه قلبجه او قادار ایی بر قادین كه .. دوقتورك حقی وار : كونش ،هوا اونك قلبنه، بوتون فضیلتلرینه حیات ویردی ؛ قیشین كوردیكم فخامت خانم ، بو كونكی مستثنا یورەكلی قادیندن او قادار فرقلی .

معلا ، انسانی چوق شاشیرتیور. او ، صاف ، بر داملا صو قادار براق ، بوش قیز بنم ایچون آكلاشیلماز بر روح اولدی . كندی آرەلرنده یاشامام ایچون آنەسنك حسیاتنه اونكدە اشتراك ایتدیكی میدانده . حتی بونلرده بعضاً كندیسنك دوغرودن دوغرویه مؤثر اولدیغیدە حس ایتمیور دكلم ؛ فقط بیلمم كه ... اوقادار آكلاشیلماز برحال .

قزل طوپراقدن دوندیکمز آقشام اوزون اوزون یوروتدیکی محاکمه‌لرنه مکمل، نه متیندی. حال بو که ظواهره، مادی هوسلره قارشی بر تورلو کیزله‌نه‌مه‌ین ضعفنی بن حالا هر وسیله ده سزییورم. شمدی دائما برابرز. سوزلرینك، باقیشلرینك الك کیزلی، الك کوزه چارپمایان معناسی اونی بکا بر آز داها یاقیندن طانیتیور. دیمك که، کچن سفر سویله‌دیکی شیلر کندنده حس ایتدیکی شیلر دکل، ساده‌جه فکرلری ایمش. حقیقة، انسانلر کندیلرندن بحث ایده‌رکن اولدقلرینی دکل ده اولمق ایسته‌دکلرینی سویلیورلر.

ینه بر آقشام تیزه‌سیله برابر بویوك آطه‌یه مسافرلکه کیتمشلردی. اسپلاندید پالاسده «ته‌دانسان» وارمش. اوراده کچن بر قاچ ساعتی معلا ایرتسی کون، صوفراده بزه آکلاتیرکن، دقت ایتدم؛ شو بزم معهود کبار، خایپر، زنکین عالملك واو عالمده کوردیکی یا ایچی، یا طیشی بویالی سیمالرك کندیسنده دەرین بر تأثیر براقدیغی میدانده ایدی. بیلیرم که او، کیرلی فقط مشعشع حیات اولا هر کسه جاذب کورونور؛ اوده بو ضعفندن دولایی معذوردر. یالکز کوکل داها باشقه تورلو ایستیور.

آقشام اوستی واپورده بر آرقاداشك آلنده [مانون لسقو] واردی. اوکا کوز کزدیردم. کندی کندمه کولویورم؛ أوت، همان هر کس سه‌ودیکی قادینله مانون لسقو آراسنده مشابهتلر بولور. فقط جداً معلا، بعض دقیقه‌لرده مانونه چوق بکزه‌دیور. پك صاف، پك چوجوق، پك صیجاق، صوکرا بردن جیجیلی بجیلی شیلره قارشی احتراص دەنه‌جك قادار قوتلی بر انجذابله مفتون....

بو آقشام هیچ یوقدن برشی بنی چوق صارصدی. أوه کلدیکم زمان جواد بك، قاریسی، قیزی، چوجوقلری هپ اوراده ایدی. ذاتاً هر زمان بویله؛ ایکی عائله اویانیق قالدقلری بوتون ساعتلری بر آراده کچیرییور. فقط داها کوشکه أیجه یرله‌شه‌مه‌دکلری ایچون رفیعه خانمی هر کون بیك دعوت، بیك نازله أودن چیقارا بیلیورلر. بو کونده فخامت خانم، اونی چاغیرتمق ایچون بر حیله دوشونمش:

— فؤاد پاشالردن معلایه کوروجی کلەجکمش ، بن خستەیم ، قوزوم سن‌ده بولون ! . . دیه خبر یوللامش . فؤاد پاشالر ساده کویده دکل بوتون استانبولده احتشاملری ، اسرافلری ایله شهرت قازانمش پك زنکین برعائله . رفیعه خانم بویله دوزەنله کتیرمشلر ؛ برآلای ، برکورولتو... بن‌ده تام‌بونك اوستنه کلدم . رفیعه خانم قیزییور ، هرکس قهقهەدن قیریلیوردی . بیلمم نەدن ، بویله هیچ اصلی اساسی اولمیان برلطیفەدن بیله آکلاشیلماز برآجی دویدم . اونلری بیلمیور ، دوشونجەلرینی آکلامیور دکلم . معلایی بویله بر یره کلین ایتمك ، ایشته کوردکلری رؤیا . .

بوکورولتونك اورتاسنده معلاده کولویور ؛ صانکه پاموغك بورنەقولونیا سەرپمشلرده اونکله اکلەنیورلر ، اوقادار قیدسز !...

اورتاده هیچ برشی یوق ، کیمسەیه قباحت بولمق قابل دکل . فقط اونده آلداندیغمی حس ایدییورم ، ایچریدن کان برشی ... صوکرا صوکرا ... یا ، یارین ، بوکونکی شاقا جدیلەشیویرنجه . . . . . . که مطلقا کونك برنده‌بویله اولاجق ، یا اوزمان ؟

— ٥ —

محی‌الدین پکلرك کوشکی بردوکون أوی کبی ایدی ؛ نشئەلی ، کورولتولو ، پرحیات ... صباحلری ، اکثریا فاخر چیقارکن ، جواد بك کلیر ؛ قپودن کورولتولرله ، دوقتوره سسلەنیر ؛ اویویورسه یوزینه صو سەرپر ؛ معلانك قاپیسنده ترامپت چالاردی . بوکورولتولره اشتراك ایتمەینلر فاخرله مبجلدی . جواد بکك بویوك قیزی ، هله اوصانکه بوس بوتون دنیایه کوسکوندی . الك زیاده آنەسنك ، باباسنك کندیسنه قارشی کوستردکلری اهماله مأیوس اولویوردی . تحصیلنه ، صحتنه هیچ بر شیئه اعتنا ایدیلەمسی ، اوتەکی قارده‌شلرینك یاننده کندیسنك اووەئی ارلاد کبی طوتولماسی بو، ذاتاً ایچلی قیزی،

پك بدبخت ایتمشدی . اونلره ابذال ایدیلن نوازشلردن نه ایچون کندیسی کوچوك یاشدن بری محرومدی ؛ بونده‌کی معنایی‌ده کشف ایتمیور دکلدی . چونکه اوته‌کیلر داها کوزه‌لش .. هپسی بویله سویلیوردی . اوك ایچنده هر حرکتی جرم عد ایدیلیور ؛ بش یاشنده‌کی کوچوك قارده‌شنه وارنجه‌یه قادار هرکسدن کندی چیرکینلکنی باشنه قاقان حقارتلره اوغرییوردی .

فاخره راست کلدیکی ایلك دقیقه‌دن بری ده‌رین برصوقولقانلق کوستردی . اونك جدیتی ، بوصاچلی صاقاللی بیکلرك شاقالرینه لاقید قالماسی ، دوشونوشی ، طورلری ، سوزلری ، قوتی ، کینشی آیری آیری هر شیئی اونك نظرنده بویوك برقیمت قازانمشدی . حتی دنیله‌بیلیرکه هپ اونی تقلید ایدییور ، هر سویله‌دیکنی برنص قاطع کبی قبول ایدییوردی . فقط پك چابوق آرقاداش اولاجقلرینی ظن ایده‌رکن اونك کندیسنه قارشی‌ده اوزاق دورماسی زواللی‌یی شاشیرتمشدی .

معلا ، آرتیق بوس بوتون حوپپا برچوجوق اولمشدی . جواد بکه شاقا‌لرینه ، اویونلرینه پایان یوقدی . بربرلرینی بردقیقه راحت براقمیورلر ؛ محی الدین بك ، جواد بك ، برده معلا اوك آلتنی اوستنه کتیرییورلردی . فخامت خانم افندی‌ده اطرافنده‌کی بوجوشقونلقدن نشئه‌له‌نیور کبی ایدی .

فاخره‌له معلانك آراسنده باشلایان بوغریب قیرغینلغه عجبا سبب نه‌ایدی ؟.. فاخر برمعتاد ، جدی داورانیور ؛ فقط اوته‌کی صوك کونلرده بوس بوتون محترز ، بوس بوتون اوزاق دوروییوردی ؛ صانکه ، آرتق هر کون برابر بولونمقدن بیقیلمش ، طبیعله‌شمش برآرقاداش کبی ، یاخود آرالرنده برابطه‌نك دوغماسنه کندیسی‌ده امکان کوره‌مه‌مش کبی برحالی واردی . پك آز لاف سویلیور ، کوزلری اونککیلره پك آز تصادف ایدییور ، جواد بکلر کیدنجه أله بررومان ، برغزته آلارق ساعتلرجه اوستندن آییرلمیوردی . ایلك زمانلرده‌کی صیجاقانه‌مقابل شمدیکی توحشك ، اهمالك معناسنی آراشدیرمامق ایچون کندی کندینه جبر ایدن فاخرده کورونوشده پك ساکندی .

فقط بوده کیشکککی دوشونه‌مك قابل دکلدی . اوزمان خاطرینه یالکز برشی کلیوردی ؛ احتمالکه بوتون بونلرك سببی ساده اوایدی :

قاچدر دقت ایتمشدی ؛ معلا : « آمان شیشمانلامیه‌یم» دییه یمك یه‌مزدی. فاخر ، بومعناسز اندیشه‌لر یوزندن اونك رنککی ، حتی صحتی بوزولدیغنی کوردکجه ، عادتا برتربیهٔ بدنیه خوجاسی کبی، داها صحی چاره‌لردن بحث ایتمك ایسته‌مش ، منتظم ییوب ایچمکله برابر وجودی دائما فعالیتده بولوندیرمق شرطیله‌ده عینی مقصدك تأمین ایدیله‌بیله‌جکنی سویله‌مشدی .

برده او، یورورکن باشنی چوق ایکردی . بویله باشی برده اولمق ، اسکی معناسیله کویا عصمتك‌ده‌برافاده‌سی عد اولونابیلیردی . فقط کندیسی باش‌اوکه ایکلدکجه حصوله کلن‌تدورك شمدی موداولدیغنی‌اعتراف ، حتی ادعا ایده‌جك قادار صفوت کوستریوردی !. فاخر برکنج قیزی نصیحتله اقناع ایتمه‌نك امکانسزلغنی ، البت ، بیلمیور دکلدی. فقط اونك برآزده کندیسنه ایناندیغنی کورمش اولسه‌یدی ، بوندن نه‌قادار مسعود اولاجقدی .

حال بوکه ایشته مبجل ، مزینات ومجوهراته قارشی فاخرك لاقیدیسنی اوکرندیکی کوندن بری کوپه‌لرینی بیله طاقماز اولمشدی . اونك نظرنده‌ده آزیجق قیمتی‌اولسه‌یدی بویله‌می اولوردی؟. ذاتاً کیمسه‌نك آرزولرینه قاریشمق ایسته‌مه‌دیکی حالده بوتون بونلری ینه کندیسنك صحتی ، ایبایکی ایچون سویله‌مشدی . اوندن صوکرا ، طبیعی برداها آغزینی بیله آچمادی. ایشته هرکسك یاننده اوقادار شن کورونن معلانك کندیسنه قارشی بالعکس محترزداورانماسنی ـ غیر اختیاری ـ دوشوندیکی زمان بوندن باشقه برسبب بولامیوردی . ذاتاً نه‌اولابیلیردی ؟ آرالرنده جدی هیچ بربحث کچمزدی‌که . . بربرینه خطاب ایدیشلری بیله‌پك نادر اولور، بونلرده هرزمان پك‌بوش‌شیلردن‌عبارت‌قالیردی.

هر جمعه ، آراده برده آقشام اوستلری رفیعه خانم ، معلا ، مبجل،فاخر هپ برابر کزمه‌یه چیقارلردی. مبجل بویله کزینتیلر ایچون چیلدیریر،معلاده قیرلره آچیلدقجه فاخره قارشی أوده‌کی دورغونلغندن برآن ایچون صیرلمش

کورونوردی . فقط ینه بوصیجاقلقده بردن بره سوز ، أوه دوندکدن صوکرا بوس بوتون سیلنیردی .

کون کچدکچه بوکنج قیز قلبنی - حالا کیزلی ، حالا معمالی قالان بر چوق کوشه‌لرینه رغماً - برآز داهایاقیندن طانیمق قابل اولویوردی. داهادوغروسی همان هر وسیله‌ده تجلی ایدن یالکز برحقیقت‌واردی؛ هم‌ده فاخر کبی مالدیبه ساده‌براوجاق، ساده‌بر کتبخانه تخیل‌ایدن‌قلبلر ایچون اوقادارآجی برحقیقت که... آرتق تأویله هیچ امکان یوقدی: معلانک شمدیلک ساده‌جه‌سوس، ساده‌جه آلایش ترنم ایدن هوسلرنده اویله براستعداد کیزله‌نمشدی که یارین ، بوچوجوقجه هوسلرک کوزلری قارارنه‌جق قادار شدتلی احتراصات حالنده انکشاف ایتمه‌سی پک‌طبیعی برحادثه اولاجقدی. احتمال که فاخره قارشی بردن‌بره ده کیشمه‌سی‌ده هپ بوندندی . اویله‌یا کندیسی ، اوزرندن شدتلی برروزکار کچمه‌دکجه حیات کوروله‌مه‌ین راکد صولر کبیدی . برکنج قیزک کوزلرینی قاماشدیرا بیله‌جک حیات ، ساده‌جه رنک وضیا طوفانندن عبارتکن فاخر ، همان هرقلبه‌خولیاوی رعشه‌لر ویره‌ن شیلرقارشوسنده بیله ، صانکه عنادینه کبی ، هیجانسزدوردقجه معلا ایچون پک بوش ، پک معناسز کورونویوردی؛ بو شبهه‌یوقدی . حال‌بوکه ایلک زمانلرده هیچده بویله دکلدی . حتی آراده بر(ده‌لفین)ی قصقاندیغنی بیله ایماء ایده‌جک حاللری اولمامشمیدی ؟ هله فاخر صره‌سی کلوب‌ده برآز کندی سمتلرندن، براز سینه‌مالردن، تیاترولردن بحث ایده‌جک اولسه معلانک کوزلرندن بربولوط کچر :

— اویله‌یا، دیردی . انسان اویله نشئه‌لی حیاته آلیشدقدن صوکرابوراده البت صیقیلیر ، بزم ابتدائی اکلنجه‌لرمزدن، طبیبی، ذوق آلاماز . کیم بیلیر فاخر بک، بزی اوشن محیطلرده‌کی دوستلره نسبتله نه‌قادارمعناسز بولویورسکز؟.

بوسوزلرده برآز سم ، برآز لطیفه ، حتی برآزده تعریضه بکزه‌ین فقط هر حالده پک طاتلی برادا واردی . شمدی ایسه مبجلک پک بارز تمایلاتنه هیچده آلدیرمیوردی؛ بو، عجباساده‌جه اونی رقابته‌لایق کورمدیکندنمیایدی؟

براقشام ایکیسنك بالقونده اوطوردقلرینی کورمش ، آشاغی اوته کیلرك یانه اینجه ، صورانلره ، صانکه کیزلی برشی خبر ویرییور کبی ألنی آغزینك کنارینه کوتوره‌رك :

— شاعر بکله شاعر خانم بالقوندن ده‌کیزی دیکلیورلر ! . . دیدکدن صوکرا معنالی معنالی کولمشدی .

فاخر ، کویه دوندیکی زمان اکثریا رفیعه خانمله مبجلی ، معلایی استا-سیونده بولوردی . اونلر هم آقشام کزمه‌سندن دونمش اولورلر ، هم‌ده تره‌ندن اینه‌نلری سیر ایده‌رلردی . کویك ذاتاً بوندن باشقه برا کلنجه‌سی یوقدی .

همان هر آقشام رنکا رنك ، بدیعی برقالابالق تره‌ندن چیقانلری قارشیلامق ایچون استاسیون جوارینه سرپیلیردی . استانبولدن طوغرو سیاه بردومان یولك کوشه‌سنی دونونجه‌یه قادار پك کزیده ،پك مستثنا کیینمش قادینلر یوللرده ، طوتولمیان فقط قوقلانان طاتلی ایزلر براقه‌رق دولاشیرلر ؛ صوکرا تره‌نك سسی تااوزاقلردن دویولونجه استاسیونك اطرافنه دیزیلیرلردی . هر کس باباسنی ، قارده‌شنی ، قوجاسنی بکلردی . واغونلر داها دورمادن ، بربرینه دایانه‌رق تحبیردار کن کوزلر پنجره‌لردن آشنا سیمالری آرار ، بولونجه اوزاقدن تبسملر ، اشارتلر اوچوشور . . . مردیوه‌نلردن اینه‌نلرك هر برینه دوغرو یابر کنج قادین صوقولور ، یاخودده پرخنده برچوجوق آتیلیر . . . کلنلرك ألنده‌کی پا کتلردن ، چانطه‌لردن برآزی‌ده بکله‌ینلره داغیلدقدن صوکره ، بش اون دقیقه ایچون بوقالابالق دکانلرك اوکندده دالنالانیر ، دها صوکرایاواش یاواش‌یان سوقاقلره سوزولور ؛ نهایت اطرافده یالکز کزمه‌یه چیقمش اولانلرله بوندن صوکره‌کی تره‌نی بکله‌ینلر قالیردی .

کویك ایچنده‌کی حیات همان همان‌ساده بوندن عبارتدی . هر کس بوساعتلره دوغرو سوقاغه چیقمق ایچون صانکه قورولمش کبی ایچنده براحتیاج دویاردی . قومشو اولمیانلر ، بربرلرینی طانیمایانلر یاواش یاواش بوآقشام کزمه‌لرنده کوز

آشنالغی یاپارلر ، حتی .. حتی .. باشقه فرصتلردن محروم اولان بعض قلبلرك آراسنده‌کی کیزلی یوللرده بوراده آچیلیردی .

جوارده‌پك زنکین،پك کزیده‌عائله‌لراوطوروردی. کوزللکده، کیبنیشده‌کی ظرافتده کویلرینه برنجیلکی قازاندیراجق قادینلر واردی . بوتون بوبدایی طوپلایان استاسیون کزمه‌لری‌ایسه استانبولك‌باشقه هیچ برکوشه‌سنده کوروله‌میه‌جك برلوحه ایدی .

فاخره بویله استاسیونده تصادف ایتدکلری زمان رفیعه خانمله قیزی‌ده‌براز صوکرا کندی کوشکلرینه آیریلیرلر ، معلا اونکله یالکز دونردی . صوك کونلرده بویله یالکز دقیقه‌لری اوه قادار اکثریا ایکیسی‌ده صوصارق کچیر- یوردی . اوده هر نفس آلیشندن نشئه طاشان معلا ، یالکز قالنجه صانکه بوس بوتون باشقه‌لاشیوردی . برآقشام ینه بویله دونرکن کوندوز جوادبکك باشنه کلنلری ، باغچه‌ده ناصل حوضه دوشوردکلرینی آکلاتیورلردی. خاله‌سندن آیریلدقدن صوکرا معلاده برایکی کلمه ایله حکایه‌یی اکمال ایتدی ؛ صوکرا :

— ای ، دیدی . باقالم سز بوکونی ناصل کچیردیکز ؟ . صوکراده بونی صوردیغنه پشیمان اولمش کبی صوصدی . دیمك‌که قاچ کوندر اونك حالنده‌کی بوباشقه‌لق ، بو سکون داها زیاده جبری ، داها زیاده التزامی ایدی . فقط عجبا بونلره سبب نه‌اولابیلیردی ؟.

فاخرك هر آقشام کتیردیکی غزته‌لری مبجل قاپار ؛ آراده بر : « بونی سزمی یازدیکز ؟ » دیه فاخره صورادری . معلا ایسه غزته‌ده یالکز رومان تفرقه‌لرینی اوقوردی . مبجل ینه برکون :

— فاخربك بزم کوی ایچون برمقاله یازمش !.. دیه کندینی‌طوتامیه‌رق باغیردی ؛ صوکره معلایه‌ده اوزاتدی :

— آبلا ، باق ...

بو، ترن وواپور یولجیلغی ایچون قارالانمش برموسم مصاحبه‌سی ایدی . اوته‌کی ، مبجلك کوستردیکی مقاله‌یه شویله برباقدی ؛ اوقومادن ینه کندی

رومانه ایکیلدی . ألی قلم طوتان برآدام ایچون یازدیغی یازینك قیدسزلقله قارشیلانماسی نه‌آجیدر ؛ هله بو، کندیسی ایچون برشیلر دویولان کنج قیز طرفندن‌ده اولورسه ...

کونلر بویله کچیور ، محی‌الدین شوقی بك ایله رفیقه‌سی ، فاخره عائله ارکانندن بری کبی معامله ایدیبورلردی . فخامت خانم صباحلری ایرکندن قالقوب فاخرك قهوه آلتیسنی حاضرلاتیور ، اونك الك اوفاق احتیاجنه قادار هر شیئی دوشونویوردی . کوندوز نادر بریمك ینسه ، فاخر ایچون‌ده مطلقا آیریلیور ؛ فریدون بکك کلدیکی پازار کونی ترتیت ایدیلن مثلا بربیلدیرجین ضیافتی ، أو دوندورماسی ، جمعه کونی‌ده فاخر ایچون تکرارلانیوردی؛ اونی اوقادار سه‌ویبورلردی .

فاخرده آزچوق بونلرك آلتنده قالمامایه چالیشیوردی . مثلا کوی‌زنکین عائله‌لریله مسکون اولدیغی ایچون پك بهالیلقدی . عائله رئیسلری برر چانطا ایدینمش ، أولری ایچون اوته‌بری‌ی استانبولدن کتیریرلردی . فاخر، بوراده‌کی قصابلرك استانبولدن یکرمی اوتوز غروش داها بهالی‌صاتدقلرینی ایلری‌سوره‌ر؛ بر کون طوسیه پرنجینك الك اعلاسنی پك اوجوز بولدیغندن ، ایرتسی کون حلب یاغنك حیله‌سزینی کله‌پیر دوشوردیکندن بحث ایده‌رك هر آقشام بویوك برأل چانطاسنی دولدورور، همان هیچ ألی بوش‌دونمزدی. ئه‌وده کیلرك‌جیجیلی بیجیلی شیلره قارشی ضعفنی بیلدیکی ایچون‌آراده‌برشکرله ، بیسکوی،چیقولاته، لاوانطا نوعندن اوفاق تفك ایله خاطر آلماسنی‌ده اونوتمیوردی .

هر کون استانبوله کیدوب کلدیکی ایچون کندیسنه ایصمارلانان‌بعض‌شیئك برقاچ دفعه پاراسنی ویردکلری‌ده اولمش ، فقط صوکرا حسابی هرایکی‌طرف‌ده اونوتمشدی . او ، بر زمانلر قیافتنه چوق اعتنا ایدر ، پاکت طاشیمایی بیله ایسته‌مدیکی اولورکن شیمدی هرآقشام النده قوجامان چانطه ، آصما آلتی ، بالق پازاری دکانلرنده‌دولاشمقدن غریب برذوق آلیور ؛ بونکله صانکه‌برعائله قورومی ایچون کندینی آلیشدیریبوردی .

أوتقسيطى ايچون خانمك كوپەلرى ترهين ايديلمشدى . شمدى بانقەيە يوز
اللى ليرا ويريلمزسه بونلرده صاتيله‌جقدى. فاخرك ايسه او كونلرده حاضر برآز
پارەسى واردى . كوپەلرك عاقبتنه هپسـنك آز چوق صيقيلديغنى حس ايدنجه
كتيروب كنديلرينه اودونج ديه يوز اللى ليرا ويردى. بونى تكليف ايدركن
بيله صانكه اونلرى اينجيتمش اولمقدن قورقيور، چكينيوردى . صوكرا آراسى
برمدت كچدى . اونلرك ينه بيلمم نه‌يه‌ويريلمسى ايجاب ايدەن بورجلرى واردى؛
حتى بعض شيلر صاتماغى بيله دوشونويورلردى. فاخر بر كون بانقەده‌كى پاراسندن
قالان ايكى يوز اوتوز ليرايى‌ده كرى چكدى . كنديسنه قيشلق براز اوته‌برى
آلمق ايچون «بەيكر»ده دولاشيركن ديوارده‌كى ساعته كوزى ايليشدى؛ واپوره
سكز دقيقه قالمشدى . كندى ساعتنك دورماسى يوزندن كچ قالديغنى آكلاينجه
يوكسك قالديرمدن قوشه قوشه كوپرى‌يه ايندى . واپورده پاكتلرينى قويوب
منديلنى چيقاريركن پارالرينى قويديغى ظرفى يرنده بولامدى . بانقه‌دن آلدقلرى
ايله كندى جبنده‌كى پارادن ايكى يوز اوتوز سكز ليراسى قالمش اولاجقدى .
حال بوكه ساده پانطالونك جبنده اوفاق پارا اوله‌رق برايكى يوزغروش واردى.
ايشى آكلادى . كنديسى كبى اون پارايى يرنده قوللانه‌جق قادار حسابى
دوزكون ، مقتصد بر آدام ايچون بو ، هر حالده پك آجى بر زياندى. هله
محى‌الدين بكه يكيدن ايكى يوز ليرا اقراض ايتمه‌يى دوشونوركن بو آرزوسنه‌ده
امكان قالماديغى ايچون بوس بوتون أوزولدى . أوه كلنجه كيمسـه‌يه بر شى
سويله‌مديكى حالده معلا اونده‌كى پريشانى‌يى سزمش اولاجقدى كه مستثنا اولارق
برقاچ دفعه صوردى . فاخر ، باشقه زمان اولسه همان هر كس كبى كنديسنى‌ده
آزچوق متأثر ايده‌جك بوحادثه‌نك آجيسنى پك اوزون مدت دويمادى. بوراده‌كى
حيات اوكا اويله برمستى ويرمشدى . اطرافنده‌كى نشئه، خنده آراسنده هرثانيه
او قادار طاتلى كچيوردى . صانكه بر تورلو قاووشولاميان حيات مخيل بوندن
باشقه برشيئميدى ؟.. شوراده هر شى تميز ، هر شى ساكن ، هر شى نشئه‌لى
ايدى . آرايه نه برحزن ، نه بر يالان ، نه برريا، نه بر ديدى قودى صيزميوردى.

انسانلر آراسنده هر ثانیه منفعت، هر ثانیه یالان فیصیلدایان صوئوق روزکارك صوقولامادیغی بویووا او قادار ایلیق ، او قادار راکد ایدی که ... صوکرا ، بوتون سه‌ودکاری‌ده یانینده‌ایدی . ایشته فخامت خانم ، ایشته محی‌الدین بك ، ایشته اونلرك سه‌ودکلری ، دوستلری ، نهایت ایشته معلا ... فاخرك شمدی‌یه قادارکی حیاتی اوکا غایت بدبین برفلسفه اوکرتمشدی . اولا کندی آننه‌سیله باباسندن باشلایارق هر کون راست کلدیکی عائله‌لرده‌کی کچه‌سزلك اونی پك قورقوتمشدی . دارالفنون سنه‌لری ، غزته‌جیلك ، خوجالق ، حتی برآز تجربه ایتدیکی تجارت اوکا پك چوق کیمسه‌لرله طانیشمق فرصتنی ویرمشدی . شیشلینك ، بك اوغلنك الك یوکسك دیه آدی چیقان محیطلرینه ، اورادەکی انسانلرك آراسنه کیرمش چیقمش ، اوزاقدن پك جاذب کورونن قادینلری یاقیندن طانیمش ، برقسمنك محرمیتنه قادار صوقولمش ، شهرك الك زنکین ، الك کبار عائله چوجوقلرینه مخصوص برقیز مکتبنده خوجالق ایتمشدی .

هله اوقیز مکتبی کندیسنه نه‌لر اوکرەتمشدی ؟.. اون ایکیشر ، اون دردر یاشنده‌کی مینی مینی قیزلرك حیاتی اینانیلاجق شی دکلدی . اونلرك « تنفس » دقیقه‌لرنده ، باغچه‌ده آغاچ کولکه‌لرنده فیصیلداشدقلری اسرار ، همان هیچ برنده اکسیك اولمایان مینی مینی خاطره دفترلرینك یابانجی کوزلردن کیزلی کوشه‌لرنده‌کی تاریخلر ، یاپیشدیرلمش قورو چیچکلر ، معناسی یالکز برقاچ کیشی‌یه مکشوف کله‌لر ، مراقلی برانسان ایچون اوزون تدقیقلرله بیتمیه‌جك قادار جاذب وزنکیندی . بوحصه‌لرك او صحیفه‌لرده کیزلی عجبا نه‌لری واردی ؟ او دفترلری دولدوراجق نه‌لر بولویورلردی ؟.. اویله برایکی دفتر فاخرك‌ده أله کچمشدی .

هله معلم خانملردن بعضلری آراسنده‌کی دیدی‌قودی ؟.. اونلردن برایکیسیله طلبه‌دن برقاچی آراسنده‌کی رابطه‌لر ؟..

فاخر ، بوبعضیسی اون آلتی اون یدی یاشنده چارشافلی خانملرك محیطنه تاریخ خواجه‌سی صفتیله کیردیکی زمان کوستریلن اعتماده حرمتسزلك ایتمه‌یی ، وظیفه‌سنی برثانیه ایچون اونوتمایی خاطرینه بیله کتیرمه‌مشدی . الك یاشلی باشلی

خوجالری بیله قیصقاندیره‌جق برجدیتله درسه کیریبور ، تنفسده ، یمك صالوننده هپ عینی آغیرلغی محافظه ایدییوردی . فقط بونلر ، نه‌شیطان شیلردی یاربی!. درسك اورتاسنده اولمادق برشیدن مناقشه زمینی آچارلر ؛ کوزلرینك الك اینجه الك اوفاق حرکتلریله کندی آرالرنده قونوشورلر ؛ اینجه‌دن اینجه‌یه اکلنه‌جك موضوعلر بولورلر ؛ صوکرا بردن دوروب دورورکن آغلارلردی . انسان اونلرك آراسنه ـ فقط معلم اولارق دکل ـ کیرسه بوبدیعی صحنه‌لرك قارشوسنده پایانسز برذوق دویاردی .

هله ایچلرنده بریسی واردی ؛ یارادیلشده‌کی مستثنا ذکاسی ، هنوز کندینی بولمایه باشلایان قادینلغی ایله برلشنجه بر خارقه ، بر داهیه اولمشدی . درس آراسنده ایچندن چیقلمیه‌جق اویله شیلر صورار ؛ ظاهری بر صفوتله اینجه‌دن اینجه‌یه اویله اکله‌نیردی که ...

فاخر ، بونلرك آراسنده بولوندیغی مدتجه عادتا اوزون اوزون تتبعلر یاپمشدی . صوکره مکتب مدیرینك تورکجیلك علیهنده‌کی متمادی پروپاغانداسی متارکه سنه‌لرنده بوس‌بوتون تکاثف ایدنجه فاخر ، طبیعی ، مکتبدن آیرلمشدی . برکون آرقداشلرندن جلال ایله برابراومعلم خانملردن برینه تصادف ایتمشلردی . بواون سکز یاشنده‌کی کنج قیز کندیلریله برابر (مولاتیه) ده چای ایچمه‌یی بلاتردد قبول ایتمش ؛ اورادن چیقوب سینه‌ما ماتینه‌سنه ، صوکراده او آرقداشنك أوینه کیتمشلردی . معلم خانم جلال ایله قارشیلقلی برقاچ [آپه‌رتیف] آلوب‌ده کوزلری دومانلانجه مکتبده کنج قیزلرك آراسنده دالغالانان دیدی قودیلری اونلره افشا ایده‌جك قادار آچلمشدی. فاخر ، کوزلرینه برآز دقتله باقمایه بیله جسارت ایده‌مدیکی اومینی‌مینی‌لردن بعضلریله معلم خانملردن برایکیسنك نه شیطانلقلر دوشوندیکنی ، ارککلر حقنده نه‌لرفیصلداشدقلرینی بویله‌ینه‌اونلردن برینك « کندی جنسنه اهانتی » ایله اوکره‌ندکجه شاشیرییور ؛ انسانه ایلك باقیشده صفوت ومعصومیت افاده ایدن کوزلرك ، اوکسیك صاچلی وبعضیسی هنوز قیصا چورابلی صاحبلرینی برربرر خاطرلایه‌رق :

« سن‌ده‌می ، سن‌ده‌می ؟.» دیه خیالاً او مینی مینی شیطانلری استنطاق ایدییوردی .

تصادفلر اوكا برچوق یرلرده ، پك چوق كیمسه‌لرله طانیشمق فرصتی ویردكجه عكسی كبی هپ انسانی بدبینلكه سوق ایده‌جك شیلر اوكره‌نمشدی . اوزماندن‌بری انشته‌سی شاهین بكله قارشیلقلی اوطورورلر ؛ قادینلره آثارلر ، طوتارلردی : بومملكتده اخلاق مجرد ومستقل برشكلده دكل ، دین واسطه‌سیله تلقین ایدیلیوردی . حالبوكه سنه‌دن بری خلقك بر قسمنده دینه قارشی آجی بر كدوشكنلك واردی . دین بویله اهماله اوغرایجه اوكا استناد ایدن اخلاقده بوس بوتون ییقلمشدی . بعض یاكلش تلقینلر ، هضم ایدیله‌مه‌مش مدنیت تقلیدلری اجتماعی بنیه‌یی‌باشقالاشدیرمش ، هله حرب سنه‌لرنده‌كی ضرورت ، عفت وعصمت تلقیلرینی بوس‌بوتون طانیمیه‌جق قادار دكیشدیرمشدی . فاخر كه اون بش سنه‌لك تحصیلدن صوكراده كتابلرینه صادق قالمش بر كنجدی ؛ هله دارالفنون « قوریدورلرنده » قایناشان حمانك آتشی ایله طوتوشدیغی زمانلرده بوتون او دائما ایلری آتیلمق ایسته‌ین هیجانی كندیسی‌ده دویمش ، تجدد نامی آلتنده هر شیئك ، تكمیل آرقداشلری كبی ، اك مفرط طرفداری اولمشدی . حتی او ایچنده ، شویله اورتالغك حالندن لاف آچیلوب‌ده انشته بك :

— اخلاق قالمادی ! . دین اونوتولدی ! ..

دیه معتاد نطقلرینی ایراده قالقدیغی زمان‌آدمجغز ، اركان حرب مكتبنده‌كی بویوك اوغلی فؤادله فاخری ، هپ او تجدد سوداسیله جوشان برر مخالف اولارق قارشوسنده بولوردی .

فقط هر كونكی انكسارلر ، هر كون مظلم بر رنكله بر برینك آرقاسندن اوزانان‌حادثات اونی‌ده شاهین بكك قافله‌سنه ـ بوس بوتون دكل ، فقط ایكنجی بر حزب حالنده ـ الحاق ایتدی . آرتق بوتون بد بینلر كبی اونلرده ایلكك ماضیده اولدیغنی قبول ایتمشلر : — كوندن كونه هرشی فنالاشیور ، هرشی بوزولیور !.. حكمنی ویرمشلردی .

اون آلتی اون یدی یاشنده یوزینه باقیله بیله‌جك برقیز، دیبورلردی ، مکتبه کیتسون ، کیدوب کلیر کن تراموایلره بینسون ، جاده‌لرك قالابالندن کچسون ده، یولنی بکله‌ین ، پیشنه طاقیلان بریسی بولونماسون هیچ، قابلمیدی ؟ بویله‌متعرضلره قارشی مقاومت ایده بیلنلر ایسه نه قادار آزدی .

هله سودا رومانلری او پك تازه قلبلره طاتلی بر چارپینتی ویریبور ، عینی وقعه‌لرك کندی حیاتلرنده‌ده دوغماسنی تخیل ایدن رؤیالر کوستریبور، صوکرا صوکرا پك ساده تصادفلرله، یاخودده غایت طبیعی تجسس حسلریله سمتلرنده‌کی قیزلرك، کنج قادینلرك اسرارینه‌اورتاق‌اولویورلر؛ بعضاده هیچ اوزاغه کیتمه‌دن کندی آبلالریله قومشو کنجلر آره‌سنده‌کی مکتوبلری کتیره کوتوره نهایت اونلره بکزیبورلردی .

طانیدقلرندن بری ، اکثریا خفیف مشربلی برقادین شیق بر مانتو یاپدیرسه بوتون او جوارك کنج قیزلرنده حمالی برهوس ، بر اوزه‌نمه طوتوشور ، عائله رئیسلری کندی قیزلرینه‌ده اویله برمانتو یاپدیرنجه‌یه قادار اوك ایچنده نشئه‌دن، سعادتدن محروم قالیرلردی . فقط نهایت قیروب صاروب اونك بر أشنی کندی آرقاسنه‌ده کچیرنلر اوته کیلر کبی یورومه‌یه ، اونلر کبی قونوشمایه ، صوکرا هر شیئده اونلری تقلیده باشلامیورلرمیدی ؟ آرقاسندن‌ده اونلرك کیتدیکی یرلره ، صره کلیوردی .

یاتاغنی دوزه‌لتمه‌دن سوقاغه فیرلایان أو قادینلری ، اوکله‌دن صوکره اذن آلمق ایچون بیك بربهانه ایجاد ایدن مکتبلی قیزلر ، صانکه بوتون اذواقك منبعی اوراده ایمش کبی ، فرصت بولونجه همان سینه‌مالره‌قوشیورلر، کندیلرینك بلکه بوتون عمرلرنده بر حقیقت اولارق ایچریسنه کیره‌میه‌جکلری مکلف صالونلرك ، پارلاق طوپلانیشلرك رؤیاسنی بر موسیقی دالغاسی ایچنده سیر ایدیبورلر ، او حیاتك انجذابی ایله پك طبیعی اولارق بو یوله‌نیورلردی .

شهرك اك صولوق رنکلی کوشه‌لرنده او کونکی اکمکنه بر از قاتیق بولا بیلمك قابلیوسیله قیورانانلردن طوتوکز ، شرقده‌کی اقتصادیاته ، ثروته

کوره زنکین دەنیلن عائلەقیزلرینه وارنجه‌یه قادار هپسنده او مشعشع تووالتلرله صحنه‌یه چیقان آرتیستلر کبی کینمك ، هرشیده ، یازیق که هرشیده اونلره بکزه‌مك آرزوسی هپ بویله‌لکله اویانمیورمیدی ؟

قاباره عاملرنده بر ژیغوله‌تك یاپدیغی آپاش دانسنده‌کی فسون، پك چوقلرینی، بوینده فیونغاسی یاندن باغلی بر قورده‌لا ، أللر قالچه‌ده ، کوزلر سوزکون ، آینه قارشوسنده بعضاً ساعتلرجه کندندن کچیریپوردی . او سینه‌ما وقعه‌لرینی حیاتده تطبیقه قالقوب‌ده ئه‌وه کلیر کلمز همان‌دایی زاده‌سنك قوللرینه عینی‌ادالرله دوشن قاچ دانه کنج قیز، بیلمم هانکی آرتیست کبی قوجاسیله قاوغا ایدرکن بایيلان نه قادار چوق عائله قادینی واردی ! ..

فاخرله انیشته‌سی شاهین‌بك قارشیلقلی اوطوروب بوتون بونلری صایارلر ، دوکرلر، نهایت بعضاً استقبالدن بیله امید کسرلردی . هپسی‌ده شبهه‌سز انقلاب سنه‌لرینك تجلیاتی ایدی ؛ بلکه بر از اوکنه کچمك‌ده قابل اولوردی ؛ فقط هیچ اولمازسه آنا بابا تربیه‌سی صاغلام اولسه‌یدی ... معیشت دردی ، هپسنی جاندن بزدیرمشکن، سفالت اونلرك‌ده چوغنی‌باشدن چیقارمشکن، کندیلرنده قالمیان فضیلتی چوجوقلرندن بکله‌مك قابلمیدی ؟ .

فاخرده انشته‌سی کبی، یواش یواش بویله دوشونمه‌یه باشلامشدی. اوقادارکه مستثنایی خیاللرنده بیله یاشاتاماز اولمشلردی . فقط ایشته طالع صانکه بونك برده مستثناسی اولابیله‌جکنی کوسترمك ایچون کبی اونی محی‌الدین بکلرك آراسنه قاریشدیرمشدی . قاری قوجه آراسنده‌کی بعض خویسزلقلره ، اوفاق تفك مناقشه‌لره بر آز کوز یوموبجه فخامت خانم ، امثالسز بر فضیلت هیکلی کبی یوکسه‌لیوردی ؛ اوقادار عفیف ، اوقادار لکه‌سز برقادیندی. خسته‌لغك تولیدایتدیکی غیرطبیعیلك ایچنده چیلغینلقلری اولسه‌بیله‌ینه نه‌ایی قلبی‌واردی !.

معلا ایسه برملکدی. اونی کوردکجه فاخر، قادینلره‌دائراسکی دوشونجه‌لرینی خاطرلیور : « بو قادار فضیلتلی بر مستثنا خاطره کلیرمیدی ؟ . . » دیه باشنی صالليوردی . جواد بکله شاقالاشیرکن کنج قیزك بردنبره عادتا چوجوق

اولوویریشنه أوزولدیکی یوق دکلدی . أوك ایچنده چوجوقلردن خدمتجیلره قادار هرکسی قهقهه‌لرله بوغان جواد بکك لطیفه‌لری بر آز آچیق صاچیق اولسه بیله اونلرده اتهامه سبب اولاجق بر شی آرامق فاخرك عقلندن کچمزدی . ساده معلا ایچون : « بن اونی داها باشقه تورلو کورمك ایستردم » دیه بر آرالق ایچنك صیزلادیغی اولمشدی . فقط بر آزده انصاف ایتمك لازم دکلیدی ؟ . او یاشده‌کی قیزلر هر تورلو اکلنجه‌یه اشتراکی بر حق دیه ادعا ایده‌رك اورته‌یه آتیلیرکن آرتق همان همان بوتون عمری تنها بر صیفیه‌ده اکلنجه ، ده کیشکلك نامنه هرشیدن محروم کچن معلانك بوقادارجق چوجوقلقلرینی ده خوش کورمه‌لیدی . ذاتاً یاز بیتیوردی ؛ خلاصی ، بر قاچ هفته صوکره قزیل طوپراقده‌کی أولرینه کیده‌جك ، کویك سسزلکنده بونلر ینه یالکز قالاجقلردی .

معلایی بورادن‌ده معذور کوروئجه اونك برأشنی قوجا شهرده بولمانك قابل اولامیه‌جغنی اکلایوردی . یارادیلیش اوکا بدیعی برچوق شیلر احسان ایتمشدی . رنکی ، صاچلری ، آغزینك هرثانیه صفوت فیصلدار کبی بر آز آرالق دوران باشقه‌لغی ، هله کوزلری پك مستثنا ایدی . واقعا تحصیلی ، بیلکیسی پك فوق العاده دکلدی ؛ فقط او ساکن روحك آلتنده نه حساس بر استعداد کیزلیدی ! . . کوزلکجه اوندن چوق پارلاق قادینلری ، لسانه ، موسیقی‌یه وقوف اعتباریله بلکه بوتون استانبولك الك ممتاز برقاچ سیماسنی یاقیندن طانیان فاخر ، بوتون فضیلتلری ، بوتون محاسنی بو قادار زنکین برنسبتده کندیسنده طوپلایان مخلوق اوله‌رق ینه اونی بولویوردی . اوکا بو قناعتی ویرن الك قوتلی وصف ایسه معلاده‌کی عصمت وصفوتدی .

آرتق دوشونجه‌لرینك پك چوغنی ده کیشدیرمه‌یه مجبوردی . دیمك که ، دیيوردی ، یر یوزنده صفوت ، فضیلت کوشه‌لری‌ده وارمش ؛ وجودی یالکز خولیاده دوغان ، خیالده یاشایان ملکلر انسانلر آراسنده‌ده تصادف ایتمك قابلمش ! . . ایشته اوصاف ، ایلیق کوشه‌یه صوقولمق ؟ .. سعادت ، ساده بو دکلیدی ؟ .

فاخرك بعضاً ینه بدبینلکه قاپیلدیغی ده اولویور ؛ چوق انکساره اوغرامقدن

متولد بر اعتمادسزلقله آراده بر ایچنه بعض شبهه‌لر دوغیوردی .

بو پك صاف کورونن کنج قیزده اومولمادق شیلر کورمش ، شاشیلاجق ملاحظه‌لره راست کلدیکی اولمشدی . دیمك بو ، اویله‌بسیط بر روح‌ده دکلدی . عجبا ، دییوردی ، اونك کدیلردن ، قوشلردن ، سوسدن ، قوماشدن باشقه برشی ایچون هوس دویمیور کبی ساکن کورونن قلبی ، هیچ‌می چارپمامشدی ، یوقسه چارپماسنی‌ده بیلمیورمیدی ؟ ..

معلا ، بر کون جواد بکله شاقالاشیرکن قولنی چارپمش چوروتمشدی . او آرالق صره‌سی کلدی ، عادل بکك‌ده چوجقلقده کندیسنی صالنجاقدن دوشوردیکنی بر قاچ دفعه تکرار ایتدی . فاخر ، بو عادل بکك آدینی صیق صیق ایشدییور ، معلا هر وسیله‌ده اوندن بحث ایدییوردی . مطلقا یاقین اقربادن ، یاخودده چوجوقلق آرقداشلرندن بری اولمالیدی . شمدی اسویچره‌ده تحصیلده اولدیغنی ، اوراده تحصیل یرینه کندیسنی سفاهته قاپدیردیغنی ، عائله‌سنك‌ده ذاتاً خسته‌لقلی اولان چوجوقلرینی أوزمه‌مك ایچون براز مسامحه‌کار داوراندیغنی ، فقط صوك زمانلرده کوچلکله پارا کوندره بیلدکلرینی ینه اونلردن دویمشدی . معلا عادل بکك اسمی کچدکجه لاقید کورونمکله برابر بعضاً‌ده سوز آراسنده اونك یاشایشنی مؤاخذه ایده‌ردی .. کنج چوجوقلرك انسیاقی تمایللرینه نظراً معلا ایله عادلك آراسنده بر شیلر کچمش اولماسنی قاعده شکلنده خاطرلامامق فاخر ایچون قابل دکلدی . لکن ، اونك داها زیاده بر قارده‌ش قارشیسنده‌کی اعبراره بکزه‌ین انفعاللرینی اوزون اوزادی‌یه تحلیله قالقمق ، بونك اوزرنده فضله دوشونمك‌ده ایسته‌میوردی .

— ٦ —

فاخرك دفترندن :

۹ ایلول ۳۳۷ — کونلر شمدیلك بویله کچیور . بللی باشلی هیچ بر وقعه یوق . ایکی عائله ، محی‌الدین بکلرله ، جواد بکککیلر هر کون طوپلانیور .

اكثريا يكديكرده برابر يورز . او ايچنده چوجوقجه لطيفه‌لرله كچن وقتك اوفاق تفك‌ده كيشكلكي ، ساده كويك دكزه دوغرو ايته‌ن مستثنا قوروسنده يابديغمز كزينتيلردن عبارت . قارشيلقلي محبت ، قارشيلقلي حرمتله هرشي بنا كن ، هرشي ايليق . يالكز مبجل ، تجربه‌سز قابلري بوس بوتون پريشان ايدن أميدسز برحسه دوشمش كبي بيتكين . بوتون دوشونجه‌لري ، هرسوزي هپ خسته بر روحدن قوپان ايكيلتيلر كبي . اكلنجه‌لرك هيچ بريسنه ، حسبحاللرك هيچ برحرفنه اشتراك ايتميور ؛ متألم ، مفتور كوشه‌لرده دولاشان بر كولكه ...

اوته‌كي ، معلا هيچ اوورالرده دكل ؛ مبجلده‌كي بيتكينلكي حس ايدييورده صانكي اهميت بيله ويرميور . دائما پر نشئه ، دائما بر خنده ، بوتون كوزه‌ل وكوزه‌للكنه مغرور قيزلر كبي . دقت ايدييورمده حياتده مفرط بر حساسيت طاشييان قلبلر اكثريا مرضي ، حتى معلول اولويور . چيركين ، ضعيف ، خسته ، جسماً معلول ، داها نه ديه‌يم فلاكتي ، بدبختلغي دويمش اولمق ، بر شاعر روحنه مالكيت ايچون همان‌همان شرط .. ثروت ايچنده ، احتشام ايچنده يوقلغي طاتامش ، چوق كوزه‌ل ، صحتي مكمل قيزلر آراسنده اويله مستثنا بر درينلكه ، ايچليلكه تصادف ايتمك قابل دكل . دنيله بيليركه آجي چكمه نجه كماله ايريليور ! .. شمدي‌يه قادار كورديكم ، طانيديغم انسانلر هپ بويله . پارلاق يارادلشده كيلر ، اوپارلاقلغك سطحندن آيريلاميه‌رق ، هيچ ده‌رينله‌شمه‌دن ياشيورلر ؛ لاقيد ، مغرور ، حتى براز بيمي ... ايشته مثالي : معلا ... هرشيدن أمين ، اويله مغرور برحالي واركه صانكه دنيا نه‌در ، ايچنده نه‌لر اولويور ، نه كورولتولر دونويور ، بيلميور ؛ بيلمه‌يه تنزل ايتميور ! ..

صوكراده دوشونويورم ، كندي كندمه : « بويله‌سي داها أيي ! » ديورم . بدبختلغي حس ايتمه‌مك برازده مسعود اولمق دكلميدر ؟ .. اوته‌كي مرضي تيپلر شاعرمش ، ده‌رينمش ؛ او ده‌رينلكده عالملر ياشارمش ؛ نه بوش شي ! .. هله بر طرفدن معلايي بوتون او كنج ، كوزه‌ل ، مرفه ، زنده قادينلرله مقايسه ايدنجه اونده اويله ممتاز ، مستثنا بر صفوت ، بر معصوميت واركه بونك يانده

هر تورلو اوصاف ، هر تورلو محاسن سونو ویریيور ...

تحفدر ؛ آراده بر اینانیلمیه‌جق ، خاطره کتیرله‌سی بیله معناسز احتماللرك بر دومان کبی کوزمك او کندن اوچوشدیغی اولویور ... أوله‌نمك بوصره‌ده هیچ عقلمدن کچمه‌ین برشیئدی دیرسه‌م یك یالان اولماز. اون سکز یاشنده ایکن اومخیل ، مستقبل رفیقه‌یی پایانسز شعرلرله سوسله‌ر ، الك خرده تفرعاتی اوستنده مشکلپسند بر رسام عصبیلکیله تصویرلر یاپاردم. شمدی دوشوندکجه کولویورم؛ حتی اوتانیورم . او خیاللر قویومجی چارشیسی کبی کوز قاماشدیریجی ایدی ؛ شمدی بر بوتحوق بیغنی قادار قیمتسز ، اوقادار معناسز اولدی... سعادت ، حالبوکه ، نه قادار باشقه ... بویله دوشونوتجه‌ده ، معلایی خاطره کتیره‌مك قابل دکل . اونك الك کوچوك ، الك اهمیتسز طورلرینه ، دوشونجه‌لرینه ، سوزلرینه قادار هرذره اوزرنده انجه‌دن انجه‌یه تدقیقلر یاپیورم ؛ بو پك بوش ، معناسز زحمته نه لزوم وار ، بیلمم که ... فقط ألده دکل ، هیچ برشی کوزمدن قاچمیور .

صوکرا آراده بر او مخیل رفیقه‌یی تختندن ایندیرمك ، بو کیدیشله مؤبداً بوش قالاجق مقامی معلایه تقدیم ایتمك... بونی ده دوشوندیکم اولویور. بیلیورم که بورؤیایی حقیقت صانوب کوزلرمی آچق اونی بوس بوتون غائب ایتمك دیمك .. زیرا فخامت خانمك ، حتی قوجاسنك ده ، دامادلرندن آرایاجقلری الك بویوك مزیتك ساده‌جه ثروتدن عبارت اولدیغنی میدانده . کچن کون دوقتور محی الدین ، قاین برادرینك أوله‌نمك تصورلرینی بیله عیبلایور :

— بو یاشـده أوله‌نمك بدلالق اولور . . دییوردی . فریدون بك ایسه بندن ایکی اوچ یاش بویوك ...

ینه بر کون استانبولدن برابر دونیوردق؛ محی الدین بك معیشتك کوچلکـندن بحثله بو زمانده أوله‌نلره شاشیور :

— بن اولسـه‌م ، أوله‌نمك‌می الله اسیر که‌سون ! . دیه ایکی ألنی بردن قالدیریيوردی . بوتون بونلر ، عجبا معلا ایچون قضارا بر امیده دوشـه‌رسه‌م قارشیمه چیقاجق امکانسزلغی بکا شمدیدن ضمناً آکلاتمق ایچون میدی ؟

ثروت ، دبدبه خصوصنده معلاده اونلر کبی دوشونیور ، بوکا همان أمینم. حال بوکه اونلرك تخیل ایتدکلری کبی احتشاملە دولو بر سلطنت قورمق بنم ایچون احتمال خارجنده. شمدی یه قادار پك أیی، پك صاف کوروننن معلا یارین حقیقتك، اومدینی رؤیالره هیچ بکزمەدیکنی اوکردنجه عجبا ده کیشمەیەجکمی ؟. بن اوکا حیاتده اشتراکی تکلیف ایده بیلمك ، کندی آرادقلرمی اونده بولا بیلمك ایچون خولیالرینی آز چوق اوقشایاجق بر حیات تقدیم ایده بیلمەلی یم. بو انقلاب سنەلرنده ایسه هیچ بر حساب دوغرو چیقمیور ؛ هر کون محاربه ، قیطلق ، مهاجرت کبی بیك تورلو حادثه آراسنده پر احتشام بر حیاته قاووشمق نرده ، بالعکس دائما بویوك محرومیتلره اوغرارسەق ، یا اوزمان نه اولاجق ؟.. ذاتاً اونده آنسزین انکشاف استعدادیله ایچین ایچین قاینایان بعض کیزلی هوسلر کورویورم که ، بنی الك زیاده قورقوتان ده بو . بیلمم اما ، او ساکن روح یارین صانکه بر احتراصله پارلایی ویرەجك کبی کلیور . او زمان شو سر آزادیاشایشدن قورتولایم دیرکن اوبله بر اوچورومه قایش اولق احتمالی وارکه.. صوکره بعضاً ده ضعیف دقیقەلرم اولویور ؛ شو معلانك کوزمده بردن بره یوکسلدیکی دقیقەلر ... یارین، بش اون سنه صوکرا اوندن اوزاق، آرتق قرقه دوغرو قایان سنەلرك اورتەسنده بیتکین، بو کونلری خاطرلادقجه پشیمان اولاجقمی یم دیه ایچم تیتریور ؛ بیلمم که ...

١٠ ایلول ٣٣٧ — بو کیجه مهتابده هپ برابر کزمەیه چیقمشدق . معلانك چوجوقجەشاقالردن خوشلاندیغنی کورویورم ؛ فقط اونك خوشنه کیتمك ایچون دکل ، بلکه بوش بوتونده دورغون کورونمەمك ایچون اونی بر از قیزدیردم . هیچ اومادیغم حالده بردن بره پك مغبر کوروندی . حال بوکه سویلەدیکم شیلر غایت آشکار بر لطیفه ایدی ، هم او قادار بسیط که ... جواد بك فلان اوندن یوز دفعه فضلەسنی یاپیورلرده ممنون بیله اولویور. نه تحف....

١٢ ایلول — دون معلا قاکلیجەیه، عمجەسنه کیتمشدی. بو آقشام ترەندن چیقارکن رفیعه خانم مبجل فلان اوکا تصادف ایتدك. اوته کیلر یولده آیرلدیلر.

معلا ، اونکی کونکی دارغینلغی اونوتمش کبی ایدی . لاف آراسنده صره‌سی کلدی :

— آئ ، دیدی . بز دارغینمی ایدك ؟ . .

١٦ ایلول — کویك هواسی بکا خیلی یارادی ؛ بر قاچ کیلو آرتدم . فخامت خانمه قارشی پایانسز منتدارلقلر دویویورم . ایکی کوندر اوده اقربادن مسافرلر وار . آننه‌سی اونلرله کزمه‌یه چیقدقجه معلا ایله بر آراده بر یالکز قالیوردق . بو یالکز دقیقه‌لرده او بردن بره باشقالاشیویریور . پك بوش ، موضوعسز شیلر قونوشدق ؛ فقط جنابك دیدیکی کبی او بوشلقلرله دولدیغمی حس ایدییوردم . بر آرالق موسمدن ، یواش یواش اورتالنه بر قیش رنکی چوکدیکندن بحث ایدیوردق . بن ده آرتق شهره اینمکدن سوز آچاجق اولدم . معلا :

— کچن کون ، دیدی . آننه‌مه « فاخر بك قیشین کیدوب کلیر کن تره‌ن ساعتلری ایله ایشنی ناصل اویدوره‌جق عجبا » دیدم . اوده « ایلك تره‌نله کیدوب کلیر » دیمشـدی . اوو ... سزی اوقادار چوق سه‌ویورکه بن بیله قاچدر « آننه ، فاخر بکی هم‌مزه ترجیح ایدییورسکز » دیمکه مجبور اولدم .

قونوشورکن باشمی بیله قالدیرمیوردم . فقط کوزلرمزك برلشدیکی برثانیه‌ده اوطالی ماویلك ، انسانه بیك بر مژده فیصیلدایه‌جق قادار دره‌ینده . معلا ، پك دوز کون بر افاده ایله ، باشی یوقاریده قونوشورکن اویله مستثنا بر وقارله یوکسه‌لیورکه . . . کلمه‌لری چه‌ویره‌رك ، بوزه‌رك ، چیکنه‌مه‌یه‌صانکه تنزل ایتمیور کبی . حال بوکه شمدیکی خانملرده بویله یاپماجقلر پك مودا ... همان هرنقطه‌ده نی شاشیرتاجق قادار دوغرو دوشونویور ، او نسبتده دوغرولقله سویلیور . سوزلرنده نه اویله ساخته ، عصمت فروش یاپماجقلر ، نه عادی برسربستلك ، نه‌ده‌صوموریقان برحال وار . پك مستثنا ، پك معلا برشی ... صانکه ایکی آرقاداش برطاقم مجرد ، عامی خطلر اوزرنده مناقشه ایدییور کبی‌یز ... اونك شمدی‌یه قادار پك بسیط کبی کورونن روحنده بویله هرکون یکی برخزینه کشف ایده‌رکن کندمده‌ده برباشقه‌لق دویدیغمی اعترافه مجبورم ، کچن یکرمی بش یکرمی آلتی

سنه‌لرجه‌نده دویمادیغم ، طاتمادیغم برشی ... قونوشدیغمز شیلرپك بوشدی، دیدم. فقط بر طرفدن‌ده صانکه ناصل دیه‌یم ، بوتون بونلر آرامزده تلفظ ایدیلمه‌ین براعتراف اولدی؛ یاخودده اعتراف ایدیلمه‌یه بیله‌لزوم کوروله‌ین، دیل‌ویریلمه‌ین فقط موجود وموجودیتی پك طبیعی برشی وارمش کبی بر حال ... اونك‌بعضاً کبار برادا ایله‌بردن دوروب سکوت‌ایدیشنده‌کی سحر بوتون ادبیاتلرك قدرتندن چوق یوکسك ... مثلا، قومشولر آراسنده دولاشدیغنی بن‌ده سزدیکم خفیف دیدی قودیلری خاطرلادیغمز ثانیه‌لر اولدی . اوزمان معلانك :

— فاخربك، بونلربحثه‌بیله‌ده‌کمز .. دیه کوزلرینی یره ایندیریشی‌واردی که ایکی روحی بربرینه یاقلاشدیرمق ، آکلاشدیرمق ایچون طلسملر ، بویولر بیله بونك یاننده نه قادار سونوك قالیر ! ..

بیلمم ، بن بودیدی قودی مسئله‌سندن بحث‌ایتمه‌مشمی ایدم ؟.. حاللك ایشی کوجی یوق ؛ سینه‌ما پارا ایله ، رومان کوزلری یورویور ؛ اوزمان کلسون دیدی که دیدمدی که ... اویله حس‌ایدیورم که بنم بوراده‌کی مسافرتم حقنده‌ده قومشولر آراسنده بر دیدی قودی روزکاری کچمش ، بعض موجه‌لری بورایه قادار صوقولمش اولاجق ... بوکا پك متأثر اولدم ؛ یاپاجق شی همان بورادن چکلوب کیتمك ... اك اول خاطرمه کلن‌ده بو اولدی . فقط بیلمم که ...

ینه او کونه — اوکله‌دن صوکره جواد بکلرده کلدی. هپ برابر چاملره دوغرو کزمه‌یه کیتدك. بعضاً چوجوقلر کبی قوشدیغمز اولویور. تپه‌دن آشاغی‌یه اینرکن قورومش چاملرده قایوب دوشمه‌مك ایچون هر کسه یاردیم ایتدیکم کبی اونك‌ده ألنی طوتویوردم . ایلك ثانیه‌لرده تیتره‌ین پارماقلرینك کیت کیده آووچلرمده اویله برتسلیمیتی واردی که ..

کیجه‌ده ینه هپ برابر دکز کنارینه کیتدك . آیك اون‌بشی ... موسمك صوکی، بوسنه‌نك اك کوزل، اك پارلاق کیجه‌سی ... قاچ کیجه‌در بزدیشاری چیقدقجه کوك یوزنده مهتابی صانکی بزی‌بکلر بولوردق. خائن ، آرتیق‌بزده‌کی بو ابتلایی آکلادی‌ده‌می نه‌در ، هر آقشام برآز داها کچ قالیور ؛ بو کیجه‌ده

شورادهکی بیاض کوشکك صاچاقلرینی طوتوشدورور کبی نازلی نازلی یوکسه‌لیرکن بن ده معلانك یاننده صانکه یکی بر عالمه دوغویوردم . هپ صوصویوردق ...

سعادته بو قادار یاقینکن بیله حیاتده او ، بر تورلو اکسیلمه‌ین محرومیتلری ، هر کون بر پارچه‌سی دها قوپان کنجلك خولیالرینی خاطرلامامق قابل دکل . یانمده کیلرده بو ایلیق کیجه‌نك شعرینی انجتمکدن قورقار کبی سس چیقارمیورلر . فقط کیم بیلیر دوشوندکلری نه‌در ؟ قارشیده آطه‌لرقو یوماوی بر دومانه صارینمش ، اوزانیور . کوشه‌ده خسته کبی تیترەك بر فنار روار . اوفناردن دکزه آقان بر نور داملاسی بزه قادار سوزولویور ؛ طبقی کوز یاشی کبی .. بو دقیقه‌ده ایکیمزدن ، او خسته فنارله بندن باشقه آغلایان وارمی عجبا ؟..

بردن ، بر خیچقریق سسی دویدق ؛ مبجل معناسز بر طورله کولمه‌یه چالیشیوردی . صانکه کندینی طوتاماەش ، بوغازنده دوکوله‌ن برشی بردن بره قورتولمش ده اونی کیزله‌مك ایچـون کولویور کبی ایدی . دیمك او زواللی ده آغلیوردی . نه اولوردی یاربی ، معلا اونك کبی اولـه ایدی ؛ اوزمان کیم بیلیر نه چیلغین املره دوشردم . فقط اوته‌کی ده ، معلاده بو آقشام بوس بوتون باشقه ایدی . هر ثانیه براز داها صیجاق ، براز داها صوقولغان ...

بو کیجه‌یی پك نشئه‌لی ، پك طاتلی کچیردك . دیرلرکه انسان سعادتك ایچنده اونی ادراك ایده‌مز ، آنجاق اوندن محروم قالنجه آرارمش . بن ایسه صانکه کوزلری قاپالی ، یاری اویقوده کچیردیکم شو حیات ایچنده ، کندی کندمه ، آراده بر صورویورم : سعادت عجبا بومی ؟ . ساده بر کون کلوب بورادن آیریلاجغمی ، هپسندن محروم قالاجغمی دوشونمکدن ده قورتولامیورم که ایشته او طاتلی رؤیادن ایکیده بر بنی صاصینتیلرله اویاندیران ساده بو اولویور ...

— ٧ —

فاخر ، حقیقةً برازده کوزلری قاپالی یاشیور کیدی ؛ مبجلك هر کون براز داها دالغین ، براز داها بیتکین حالی کیمسـه‌نك کوزندن قاچمایه‌جق

قادار بارزدی . قاچ دفعه اونك قارشوسنده بیله بو ضعفنی احساس ایده‌جك قادار پریشان دقیقه‌لری اولمشدی. بر آقشام هپسی دارالالحان قونسه‌رینه کیتمشلردی؛ یالکز جوادبك ، فاخر، مبجل أوده قالمشدی. او کیجه بالقونده اوطورورکن مبجل هرزمانکی کبی ینه خسته‌لقلی بریارادیلیشك اراده‌سز افشاآتنی آندیران أدا ایله اوزون اوزون کندی محرومیتلرینی حکایه ایتدی. صوکرا برآرالقده بحثی فاخرك حیاتنه کتیرمکه چالیشدی :

— حس ایدیورم، دیدی. سز معلا آبلامه‌قارشی هیچ‌ده لاقید دکلسکز.. بن آبلامی چوق سه‌وه‌رم ؛ سزی‌ده اویله فاخربك. سه‌ودیکم ایکی قلبی اینجتمك دکل، استردم که آرالرینه بندن بر آز کولکه ، بر آز بولوط بیله دوشمه‌سون ... کندی محرومیتلرمك اورته‌سنده بو، پك طاتلی برتسلی اولوردی. فقط بیلمم که آبلام سزی نه درجه‌یه قادار مسعود ایده بیله‌جك ...

بویله کیدرسه مبجل آغزندن بعض شیلر داها قاچیره بیله‌جکدی. فاخر ، بحثی قاپاتمایه چالیشدی . او، دوام ایتمك ، شیمدی‌یه قادار هرکسك برآز استخفافلی ، برآز استهزالی نظرلری ایله ناصل أزیلدیکنی صایمق ایستیوردی. محقق که بوبی چاره قیزده مرضی‌ده اولسه مستثنا برحساسیت واردی . آراده بر بویله کوزی دومانلی چوچوقلقلرینه باقیلمازسه طاشیدیغی یورك نه تمیز، نه یوموشاقدی ! . .

ایشیلدامایه فرصت بولامامش فقط فیاض برذکا، معالی‌یه قارشی هرفرصتده طوتوشان برمفتونیت ، پایانسز برفداکارلق آرزوسی هپ هپ ینه اومرضی حساسیتك تجلیاتندندی . آیریلیرکن فاخر کندیسنی سه‌وه‌ن برقارده‌ش اولمایی وعد ایتدی . مبجلك خنجقرقلری‌ده آرتیق کیزله‌نه‌مز اولشدی .

معلانك خاله‌سی ، جوادبك ، هپسی قیزلرنده‌کی بوغیرطبیعیلکی شبهه‌سز حس ایدیورلردی . عائله ایچنده بوقدر محرمیتله قبول کوره‌ن کنج حقنده محی‌الدین بکه،فخامت خانمه‌اوفاق تفك ملاحظه‌لرله‌حتی‌بعض شیلرسویله‌دکلری‌ده اولدی . ذاتاً محی‌الدین شوقی بکك عائله‌سی آراسنده بردن بره کورولن بو

فاخر بكك كيم اولديغنى صورانلر چوقدى . دوقتور ، اوندن بحث ايده‌ركن هرير‌ده معنوى بربابا طورينى طاقينير ، اونك عرفان واخلاق جهتيله نه‌قادار يوكسك بر كنج اولديغنى حرارتله آكلاتيردى .

ايشته بر كنج كه تحصيلنى بيك‌درلو مشكلاته رغماً اكمال ايتمش ؛ كتابلردن، سپوردن باشقه برشيدن ذوق دويميور؛ چاپقين دكل، بوتون ذوق دوشكونلرى ايچون الك جاذب منابع عد اولونان يرلرده هيچ بركره اولسون كورلمه‌مش ؛ آغزينه بر داملا ايچكى قويمامش . استانبولده اونك كبى قاچ كيشى‌يه تصادف ايديله‌بيليردى؟ عائله آره‌سنده كنديسنه بوقادار محرم برموقع ويرلمسى‌ده اونك آنجاق بوقادارتقديركاربرنظرله‌ممتاز، اوقادار مستثنا كورلديكنه‌دلالت‌ايتمزميدى؟

جواد بكلرك كندى قيزلرى ايچون دكل ، فقط معلاىى‌ايماء ايدرك، ايكى كنجك بربرينه بوقادارياقين ياشاماسندن بحثله اورتايه سوردكلرى ملاحظه‌لرى اوته‌كيلر غايت سكونتله تلقى ايتمشلردى . ايكى كنجك برابر ياشاماسى ؟ . فقط بونده قورقولاجق نه واردى ؟ . فاخرك ناصل خلوق كبار بر كنج اولديغى ميدانده ايدى . معلا ، اوو ، قيزلرينك عفتنه ، اخلاقنده‌كى صلابته اوقادار امينتلرى واردى كه... فاخرى‌داماد ايتمك كبى‌برتصورلرى اولامازدى. كنديسى‌ده بونى حس ايتديكى مدتجه اوعائله‌نك آرزولرينه حرمت ايده‌جك قادار يوكسك بر كنجدى. ذاتاً اونده برضعف اولسه بيله‌آننه‌سنك دوشونجه‌لرينى بيلن ، اونلردن هيچ آيرلمايان معلانك متانتى بوتون قورقولرى معناسز براقاجق قادار مستثنا ايدى . اونلر بويله دوشونويورلر ؛ بوياشايشده انديشه‌يه هيچ بر سبب كورميورلردى .

بر كون معلا ، مبجل، برده بيتيشيك قومشونك هرزمان اونلردن آيرلمايان قيزى بهيجه خانم فاخرله برابر چاملره ، كزمه‌يه چيقمشلردى . جواد بك نه دنسه ياواش ياواش بو كزمه‌لره قارشى برآز خويسزلانيور كيدى . فاخر ، هر شيدن آلينه‌جق قادار حساسيت طاشيركن بو كون بوكا پك اهميت ويرمه‌دى . جواد بكك تأثرلرى ، انفعالى ، اوفكه‌سى هپ اوقادار شعورسز ، معناسز شيلردى كه . . .

فقط یولده مبجل ایله بهیجه بوندن بیك بر معنا چیقاریر کبی کوروندیلر. بهیجه‌ده داها زیاده معلانك دوشونجه‌لرینه محرم اولمیه یلته‌نن بر حال واردی. معلا ایله فاخرك آراسنده برشی اولسون‌ده کندیسی بیلمه‌سون، بو حکایه‌ده یابانجی قالسون، بونی برتورلو چکه‌میوردی. بر آرالق فاخرله برابر کری قالدی. معلایی نه‌قادار سه‌ودیکنی، بر بر ندن کیزلی هیچ برشیئلری اولمدیغنی، اونك سعادتنی کورمکدن نه درین بر ذوق دویاجغنی اوزون اوزون آکلاتیوردی. نهایت کندی ذکاسنه، آکلاییشنده‌کی کسکینلکه اعتمادینی کوسته‌ریر برطورله:

— فاخربك، دیدی. بندن صاقلایامازسکز؛ بیلیورم که‌سزده برشیئلر وار. برچوق قیدلری کوز اوکنه کتیریورسکز؛ برچوق امکانسزلقلری حسابلیورسکز. دوشونجه‌لریکزی اورتمك، هیچ اولمازسه هرکسدن کیزله‌مك ایچون جبر ایدییورسکز. محیطکز پك طبیعی اولارق سزی بویله بر امیدسزلکه سوق ایدییور. حال بوکه ایی برآرقداش نه‌قدر مشکل بروضعیتده اولورسه اولسون انسانه چوق بویوك یاردیم ایده‌بیلیر. مثلا بن... بوتون بو کیزله‌مه‌یه چالیشدیغکز شیلری پك اعلا حس ایتدیکم ایچون سزه درد اورتاغی اولمایی ده‌چوق ایستردم.

فاخر اونك بوسوزلرینه قارشی لاقید، حتی آکلامامش کبی کورونویوردی:

— اوو، پك لطفکارسکز، بهیجه‌خانم دیدی. بنمله درد اورتاغی اولمق نه کوزل مژده... والله فنا اولماز، آوروپا غزته‌لرندن آلنه‌جق پارچه‌لر واردی، بن کنارلرینی چیزه‌یم، سز ترجمه ایدیکز...

بونکله صانکه ایشی لطیفه‌یه چه‌ویرمك، بهیجه‌یه ایلك سویلدکلرینی اونوتدیرارق، لاقردی‌یی ده کیشدیرمك ایستیوردی. اوته‌کی:

— بونه‌قادار تجاهل فاخربك؟.. دیدی فقط بونده‌ده اویله عجمیسکز که... انکار ایدرکن، اعتراف ایتمش اولویورسکز...

— رجا ایدرم، سز بکا یاردیم وعد ایدییورسکز؛ خاطرمه پك طبیعی اولارق بوکلدی.

— بونلر هپ اویله دیدیکم کبی، بجریکسزجه انکارلر... حال بوکه

بن سزی ایلك کوندن بری آچیق یورکلی ، آچیق سوزلو بر کنج دیه طانیدم. شمدی ایسه . . .

— آچیق سوزلی بر کنج می ؟.. بیلمم آما هر حالده بوش بوغاز بر آدم دیه دکل صانیرم . . .

— او .. بوش بوغازلغی بکا اسناد ایدییورسه کز... التفاته دیه جك یوق..

— رجا ایدرم . . . . .

— نه ایسه زیانی یوق . . فقط بیلمم که نه دن چکینیورسکز ؟ طبقی اوده سزك کبی ... سز انکار ایتمك ایچون چابالیورسکز . معلا ایسه بوس بوتون باشقه ... لاقید ، صانکه هیچ اورالرده دکل... ایشته اونك ایچون بن ده سزی دوشونیورم یا... چونکه او، آرا کزده بر رابطه احتمالنی کندی عائله سنك عقللرندن بیله کچیرمدکلرینی بیلیور . نه یاپسون ، بویله بر امکان کوره مه یجه ....

فاخر بردن بره بهیجه نك سوزینی کسدی . شمدی یه قدر بهیجه اولسون ، مبجل اولسون اونك معلایه قارشی ضعفنه دائر برشی ایما ایتدکلری زمان بویله بر ظنك حقیقتدن پك اوزاق اولدیغنی آکلاتمق ایچون بوکا دائر اك اوفاق لطیفه نك بیله خوشه کیتمیه جکنی سویلر، بونلرك انکاره بیله ده کمه یه جکنی علاوه ایدردی. فقط شمدی بهیجه نك صوك سوزلرینه قارشی کندینی طوتامادی :

— ناصل دیدی . بونلری معلا خانمه ده می سویله دیکز ؟.

— معلا بندن برشی صاقلامازکه ...

فاخر بوجوابه قانع اولمامش کبی تکرار ایتدی :

— خاییر ، خاییر ، اونی صورمیورم . کندیسنه ده آچدیکزمی ، بونی اوکرنمك ایستیورم .

بهیجه براز شاشیرر کبی اولدی . عینی سؤالی ایکیسنه ده صورمش اولمق ، بویله جه آرالرنده برشی حاضرلامق اونك بر آزده ایستدیکی یاخود ایستر کبی کوروندیکی شیئدی :

— أوه‌ت .. نه لر دوشوندیکنی اوکرنمك ایچون سزدن اول اوکا ده صوردم؛

اونكله‌ده قونوشدق . دیه‌جك كبی یوتقوندی . فاخر بردن‌بره پك دكیشمش كورونویوردی . اوته‌كی‌سوزلرینی دكیشدیروب دكیشدیرمه‌مكده متردد :

— فقط ، دیدی نیچون بو قدر تلاش ایدییورسکز . بن معلایی چوق سه‌وه‌رم . كورویورسکزكه همان هركون بر آراده یاشیورز . اونك حیاتنی ، بنمكی قادار یاقیندن طانیورم . بوقادار یاقینلق ، بوقادار سه‌ویشمه آرامزده‌كی بوتون تكلیفلری قالدیرمشدر . هرشیدن بحث ایتدیكمز كبی طبیعی ، بوكا دائر سوز آچیلدیغی‌ده اولدی .

هر شیدن اول بویاكلشدی . معلا ایله‌آرالرنده چوق بویوك فرق‌واردی . ایكی عائله آراسنده‌كی دوستلق احتمالكه تكلیفسز بر رابطه صورتنده تجلی ایده‌جك قادار قوتلیدی . فقط معلاایله بهیجه باشقه باشقه‌یارادیلمشلردی . بهیجه ساده‌جه هركسك ایشنه قاریشمقدن ذوق آلان محله قیزلری كبی اورته‌یه هیچ یوقدن بویله برشی آتیوردی . فقط نه‌ده اولسه فاخر بوكا پك اوزولدی . آرتیق ظواهری محافظه ایچون جبری برسكونت كوسترمه‌یه‌ده‌امكان قالمامشدی . مستثنا براهمیت ویره‌رك دوشوندیكی ، علاقه‌دار اولدیغی برشی اولورسه اونلری عادتا قیصقانیر كبی هركسدن كیزله‌مك چیلغنجه مراقیدی . شمدی ، معلایه قارشی بلكه براز مبهم ، براز شكلسز فقط هر حالده كوندن كونه بویویه‌ن تمایللری كشف اولوندیغی زمانده اونی بوس‌بوتون انكار ایده‌جك ، بوانكاره هركسله برابر كندینی بیله ایناندیرمق ایچون بوس‌بوتون یوق ایده‌جك قدرتیزییوردی . هله معلانك اوكنده كندیسندن بحث ایدیلمه‌سی اونی چیلدیرتیوردی :

— داریلمایكز آما ، بهیجه‌خانم كندیكزه عائداولمیان ایشلره قاریشیورسکز . اساساً بونلر هیچ یوقدن ایجاد ایدلمش برردیدی‌قودی ... دیه باشلادی ؛ بویله اسنادلرك چیركینلكی اوستنده پك آغیر شیلر سویله‌دی . حال‌بوكه اوته‌كی حسن نیتنی اثبات ایچون چیرپینیور ؛ بیك درلو ستایشله معلایی بر طرفدن كوكلره چیقاریركن برطرفدن‌ده فاخره خوش كورونمك ایچون بویك اقبالپرست قیزلك هرشیدن چابوق بیقمق ، بوكون چیلدیراسی‌یه هوسلندیكی شیئی ایرتسی كونی

كندی ايله قيرمق كبی خيرچين ، معمالی كوشه‌لرندن بحثه باشلايور ، بونكله صانكه معلايی اوكا لايق كورمديكنی ايما ايديوردی .

چاملقده بر آز اوطورمق ايچون دوردی بر آرايه كلديكی زمان فاخر ، بهيجه ايله مبجلك بويله معناسزديدی قوديلری معلايه قادار دويورمالرندن چوق متأثر اولدينغی آرتيق كيزله‌يه‌مدی . اوته كيلر بونكله بلكه‌ده فاخره خوش كورونه‌جكلرينی ، اوندن بعض شيلر اوكره‌نه‌جكلرينی اوماركن بوعصبيت قارشوسنده شاشيرديلر . فاخری همان هيمان ايلك دفعه اولارق قيزمش كوروپورلر ، اوندن هيچ آليشمادقلری سرت ، عصبی سوزلر دويويورلردی . بو كونك بوتون نشئه‌سی قاچدی .

هپسی صوصويورلردی . دونوشده مبجلله بهيجه استاسيونه‌دوغرو كيتديلر . معلا ، فاخری تسكين ايچون معتادندن فضله متهالك كورونويور :

— بوچوجوقجه سوزلره ناصل اولوب‌ده قيزييورسكز .. دييوردی بونلر ديكله‌مه‌يه بيله ده‌كمزدی .

— سكون ايچنده ، صاف ، قايغوسز ، نه‌طاتلی ياشيوردق ، معلا خانم .. انسان بردن بره بونلری دويونجه قيريلماسون ، قابلمی ؟ .. هپسندن فضله‌اولارق ناصل أوزولميه‌يم كه بو آسوده كونلر آرتق بنم ايچون بر رؤيا اولدی ؛ پك مستثنا ، پك طاتلی ، فقط پك عمرسز بر رؤيا ...

— آكلاميورم ، نيچون بويله سويليورسكز ؟

— اويله‌يا ، بوقادار ديدی قوديدن صوكرا بونك دوامی ممكنمی ؟ . آرتق سزی نيچون راحتسز ايتمه‌لی ، بويله سوزلره نه‌دن ميدان ويرمه‌لی ؟ . هله مادام كه بونلری آرتق سزده دويديكز ، سزه قاداردويوردیلر .. هله‌بو ، چوق فنا اولدی . معلا خانم ، چوق فنا ......

— نه‌چيقار ؟ . باقكز ، بن داها أول دويمشدم . حتی آننه‌م بيله دويدیغی زمان هيچ اهميت ويرمه‌مشدی . سزك ايچون‌ده اويله ... بوقادار اوزولمه كزه سبب نه ؟ . ذاتاً اورته‌ده اهميت ويره‌جك نه واركه ؟ .

— معلا خانم ، حقيقةً اورته‌ده اهميت ويريله‌جك برشی يوق ، فقط ....

— او حالده مبجلك چوجوقجه سوزلرينه ، بهيجه‌نك معناسز ديدی قوديلرينه قارشی هيچ سس چيقارماز ، باشكزی چه‌ويريرسكز . . .

فاخر صوصدی . پك متأذی ، پك مضطرب كورونويوردی . معلا ، تكرار ايتدی :

— اويله دكلمی ، فاخر بك ؟ . هم آرتيق اونلر بو كونكی حادثه‌دن صوكره بر داها هيچ برشی سويليه‌مزلر !..

— شمديدن صوكره يوز يوزه كلديكمز زمان برشی سويله‌ميه‌جكلرينی بن‌ده ظن ايدرم . فقط بوبحثك ساده بوراده دكل ، هيچ بريرده ، هيچ بر زمان آچلمامسی لازمدر . بونك ايچون‌ده ...

— يكی ، بونك ايچون‌ده ؟ .

— ياپيلاجق شی پك بسيط دكلمی ، معلا خانم ؟ ...

معلا بردن باشنی قالديردی :

— كيده‌جكسكز دكلمی ؟..

— باشقه چاره وارمی ؟. سزدن آرتق صاقلامق ايسته‌مم ؛ بواسكيدن‌ده آراده‌بر ذهنمه دولاشان برشيئدی . يالكز آكلاشيلمايان ، آكلاتيلاميان برقرارسزلق ايچنده ايدم . فقط شمدی كورويورم‌كه ، تردد ايتمك ، وقت كچيرمك بر كناه اولاجق ...

— خايير ، كيتميه‌جكسكز !.

معلانك صوك سوزی صانكه بر آزده عصيانه بكزيوردی . اونك بوقدر قطعيتله سوز سويله‌ديكنی فاخر هيچ دويمامشدی .

صوصديلر ؛ اوقادارله قالدی.

كيجه يمكدن صوكرا جواد بكلر ينه اوراده ايدی . بهيجه‌ده كلمشدی . فاخره كوندوزكی وقعه‌يی اونوتدورمق ايچون چوق صوقولنان، چوق نشئه‌لی كورونويورلردی .

فاخر ، هركسدن كيزله‌يه‌بيلمك ايچون عادتا كندی كنديسنه بيله انكاره

چالیشدیغی حسلرك بویله‌جه سه‌زیلوب اورتایه چیقماسندن چوق متأثر اولمشدی. اودقیقه‌ده هرشیئی فدا ایدرك ، حتی سعادتی چیکنه‌یه‌رك ، ایرته‌سی کوندن تزی یوق ، بوس بوتون استانبوله کیتمه‌یه قرار ویره‌جك کبی اولمشدی . فقط معلانك :

— خایر ، کیتمه‌یه‌جکسکز !.. دیيشنده اویله برطلسم ، اویله سحرکار برقوت واردی که ...

بر طرفدن‌ده دوشونویوردی : بو اوفاق تفك دیدی قودیلر بو هیچلر وقعه‌یه برشمشك سرعتی ویرمشدی . معلا ایله یالکز قالسه‌لر ، طبیعی جریانیله داها آغیر ، داها ایچین ایچین ئوروله‌جك بورابطه بویله تلقینلر ، قیصقانجلق صحنه‌لری ایله صانکه زماننـدن اول دوغیور ،فاخرده هیچ حسابلامادیغی بر دقیقه‌ده قطعی بر قرار ویرمك مجبوریتنی حس ایدییوردی ؛ هم مادام که کیده‌مه‌یه‌جکدی ؟...

فاخرده‌دن معلایه

۲۹ ایلول ۳۳۷

کچن کون چاملرده‌کی کزمه‌یی ، بهیجه خانمله مبجلك سوزلرینی، طبیعی ، نه‌سز نه‌ده بن اونوتامادق . بونلرك بلکه‌ده هیچ بر قیمتی اولمامقله برابر ، او آقشامده سویله‌مشدم ، بنم ایچون یاپیلاجق تك برشی واردی : آرتیق قیشلك یاقلاشدیغنی ، واپور ساعتلرینك اویغونسزلغنی ایلری سوره‌رك همان ایرتسی کونی مساعده‌کزی رجا ایتمك ، هیچ برشی بللی ایتمه‌دن تصدیعلرمه نهایت ویرمك . ذاتاً کونك برنده ناصل اولسه یاپمایه مجبور اولاجغم برشیئی کندیلکمدن یاپوب صیریلمق ؛ بودها دوغرو دکلیدی ؟ ..

او آقشام قاچ دفعه قالقوب چانطامی حاضرلامق ایسته‌دم . بوتون کیجه دوشوندم : بویله برعاقبت ناصل اولسه کونك برنده کلوب چاتمیه‌جقمی ؟..

دیرلرکه انسان مسعود ایکن سعادتی ادراك ایده‌مز ، آنجاق اونی غائب

ایتدکدن صوکرا خاطره‌سنده سعادت آرارمش . بن بالعکس هر کون کندی کندیمه : « بوتون عمرمده بوقادار مسعود اولمادم، دییورم. یارین ینه یالکزلغه عودت ایتدیکم زمان بو کونلری کیم بیلیر ناصل خسرانله یاد ایده‌جکم . » انسانلر تحفدر ؛ بو ، شمدی متندارلقلرله بنی أسیر ایدن مسافرپرورلکی اوزمان خاطرلادقجه بلکه‌ده دیه‌جکم که : « آه ، بوایلکی بکا نه‌دن ایتدیلر ؟ جنت ، سما ، افقلرك آردی نم ایچون ناصل مجهولسه ، سعادت‌ده اوقادار موهومدی . شمدی بونی طاتدم ؛ دیمك وارمش ... کوزلرمی قاپایوب ینه آچنجه تکرار اونی کوره‌بیلدیکم کونلره آلیشدقدن صوکرا یکیدن کیمسه‌سزلکه عودت نه فجیع !... » خط استوادن بر آدامی قطبلره کوتوریکز ؛ او زواللی هیچ آلیشمادیغی بودیارده ئولمه‌سه بیله تکرار اسکی مملکتنه‌دونونجه آرتق یاشاماز دکلمی؟بن‌ده اویله ...... بونلری‌دوشوندکجه بو کونکی بختیارلغمی بر تورلو بنمسه‌یه‌میورم ؛ کندمی سعادته یابانجی کوروپورم . بو حیاتی شو مسافرلکده بولدیغمه کوره صانکه سعادت بنم ایچون مسافرلکدر؛ بن سعادته مسافر اولمش کبی‌یم .

صوکرا بعضاً‌ده او آلیشقینلقله کندیمی او قادار اونوتیورم ، آراکزده أریپوب او درجه غائب اولویورم که... هانیاجیوجیولریکزی ألکزه آلیورسکزده بعض او مینی مینی‌لر آنه‌لرینی بیله اونوتیورلر ؛ آووجکزك صیجاقلغی ایچنده کوزلرینی قاپیورلر، اویپوریپورلر ... بن‌ده بعضاً بویله کندمدن کچیورم؛ یارین بنی بکله‌ین حقیقتی اونوتمش کبی اولویورم .

هایدی بو کونکی مسافرپرورلکی آنه‌کز ، بك باباکز اوزون بر زمان ایچون داها اسیرکه‌مه‌دی ، دیه‌لم . فقط او زمان‌ده طبیعی ، سز کیده‌جکسکز؛ اویله دکلمی ؟

معلا خانم ، سعادت بکا مجهول اولدیغی قادار ایپلك‌ده ایشیدیلمه‌مش کورولمه‌مش بر شیئدی.سعادت کبی ایپلکه‌ده آنجاق سزك آراکزده‌راستلادم. بك باباکز دنیانك اك تمیز ، اك کبار یوره‌کلی بر آدامیدر . آنه‌کزی بر کون

اولوب‌ده بو قادار سه‌وه‌بیله‌جکمی خاطرمه کتیرمزدم. کچن‌سنه‌یه قادار بریسی قالقوب‌ده بکا « سن بوتون انسانلری فنا صانیورسك؛ فقط فلان کوبك کوشه‌سنده بر عائله وارکه ... » دیه‌سزدن بحث ایتسه‌یدی؛ هیچ ایناناتمازدم. لکن ایشته، نه‌تخیل ایتدمسه، شمدی‌یه قادار بولامادیغم نه وارسه هپسنی سزك آرا کزده بولدم، هپسنی بوراده اوکرندم.

دیکر طرفدن سزه بونلری یازمق صورتیله کوستردیکم جسارته باقوب‌ده مرحمتدن مرض حاصل اولور، دیه‌نلرده اولور. احتمال که ایکی کنجك اوزون مدت برآراده یاشاماسی برچوقلرینك خاطرینه بعض شیلر کتیره‌بیلیر. فقط أمین اولکز، باشقه بر عائله، باشقه بر دوست بکا سزك کوستردیککز لطفکارلقله قاپیسنی آچسه‌یدی؛ اونلرك یانده بویله اوزون مدت یاشاسه‌یدم؛ داها آچیق سویله‌یه‌یم، اونلرك برده کنج قیزی اولایدی، حاصلی هرشی، هرشی اولایدی‌ده یالکز سز اولماسه‌یدیکز، سزك یریکزده باشقه‌سی اولسه‌یدی بنده‌کی بوضعفك حصولنه امکان یوقدی. بنی آراسنه آلان برعائله‌یه قارشی حرمت بورجندن باشقه حیاتی یالکز کچیرمك ایچون کندمجه ویرلمش برقراردە واردی که بوتون بونلر، باشقه انسانلر ایچون پك طبیعی برتهلکه‌دیه یادایدیله‌جك احتماللرك هیچ بریسنه میدان ویرمزدی. واقعا بنم‌ده حیاتك کدرلرینی سه‌ویجلرینی پایلاشاجق برقلب آرامق ایسته‌دیکم اولدی. فقط اطرفمده کیلره باقوب‌ده بونی بولامیه‌جغمی عقلم کسنجه بوتون اویوموشاق بر أل، طاتلی بر باقیش تخیل ایدن رؤیالردن پك چابوق اویاندم؛ غنایی محرومیتده، سلطنتی یالکزلقده کیمسه‌سزلکده آرامق لازم اولدیغنی اوکرندم. بوندن صوکراده تصادفك بکا طانیشمق فرصتنی ویردیکی مسلمان، خرستیان برچوق قادینلر آراسنده کیمسه‌یی سه‌وه‌مه‌دم. آننه کزك، بك بابا کزك وجودیله أورولن ایپلك، شفقت یوواسنده‌سز، معلا خانم، او آرالرینه کیریان برعائله‌یه‌قارشی حرمت‌وظیفه‌سنی بیله بکا اونوتدوردیکز؛ سزده او قادار مستثنا بر سحر وار. نهایت اوتخیل ایدیلوب‌ده بولونامیان شی سزدیکز. نه آرادم، نه دوشوندمسه سزده بولدم.

سزده برچوق بدایعی جمع ایدن خلقتدن صرف نظر عفتکز، وقارکز بو انقلاب عصرنده فضیلتلرك الك یوکسکیدر. بوکا مقابل کندی عجزمی، اکسیکلرمیده بیلمیور دکلم. ثروت، موقع، شهرت، حسن، داها نه بیلهیم انسانلر آراسنده آرانان اوصافك هپسندن محرومم؛ سزده‌کی خزائنه مقابل بنم تقدیم ایده‌بیله‌جکم شی صداقتدن عبارت اولابیلیر. بوتون ایسته‌دیکم‌ده دیزیکزك دیبنده، کتابلرمك آراسنده سونمك اولاجقدر.

معلا خانم، شمدیلك سزدن هیچ برشی بکله‌میورم، یالکز ایلریده آکلاشه بیلمك ایچون براز امید.. برتك که بنم ایچون الهی برقوت اولاجق. فقط بوکه ایستر أودت اولسون، ایستر خایر اولسون بوکون هیچ برشی‌ده کیشمه‌یه‌جك؛ سزه دائما حرمتکار برمسافر کبی قالاجغم. ردیکزدن صوکراده برشی بلای ایتمه‌مه‌یه چالیشه‌رق صوصمق ایچون اراده‌مده کافی درجه‌ده قوت بولورم. سزدن آیریلمق، سعادت رؤیاسندن اویانوب بالکه کوزلرمده بوتون نوری مؤبداً سونمش بولمق، بوبویوك قیامت اوقادار سسز اولاجق‌که...

بعضاً ایچمده برقورقو دویدیغم اولویور؛ دیشاریده، مثلا یالکز کن صانکه سزی برداها کوره‌میه‌جك کبی تیتره‌یور، اوزمان قوشه قوشه أوه کلیورم. کوزلریکزی برثانیه کوره‌بیلمك بوتون اندیشه‌لرمی سیلیور... آراده‌برسزدن آیری قیلره‌چیقیورم، برابردولاشدیغمز یرلرك هر آدیمندن سزی خاطرلایه‌رق کچیورم. یك قورقویورم‌که برکون کله‌جك بن ینه بورالردن یالکز، ایچمده یارا، کوزلرمده یاش دولو تکرار کچه‌جکم. کیم بیلیر بالکه‌ده سزی برداها کوره‌بیلمك، همان یانکزه‌قوشوب قورقولرمی کوزلریکزده‌اونوتمق تسلیسندن‌ده محروم اولارق... فقط بوفرطنه‌یی‌نه سزدویاجسکز، نه‌باشقه‌سی... مستریح اولکز...

بومکتوبی یازمازدن اول دوغرودن دوغری‌یه فخامت خانم افندینك ألنی اوپه‌رك بزه مشترك برآنه اولماسی ایچون یالوارمق لازمدی دکلی؟.. فقط أمینم‌که بنی سزده حقسز بولمازسکز: کیم بیلیر بالکه اوبوکا قارشی یك فضله

عصبیله‌شـه بیلیردی . حال بوکه اونی متأثر ایده‌جك الك کوچوك حادثه‌یه بیله میدان ویرمه‌مك همزك وظیفه‌سی . بوکا بن‌ده راضی اولامادم . فقط البت کونك برنده اونلرك‌ده آلنی أوپوپ دعالرینی ایسته‌مك ایچون کندمده قوت بولابیله‌جکم . ذاتاً شو یازدیغم شیلرله سزدن برشی ایسته‌مه‌دیکمی یوقاریده‌ده تکرار ایتمشـدم . بوکون بکا هرشیئی اونوتدوران کوزلریکز ایلریده بوس بوتون یکی برحیاته منبع اولمانی‌ده وعد ایدیورمی ، بونی اوکره‌نه‌یم کافی ...

بودرجه حرمت ایتدیکم برعائله ایچنده نه‌قادارتمیز آرزولره استناد ایدرسه ایتسون کیزلیجه یازدیغم شو سطرلرده‌کی کناهی ، اوکناهك آغیرلغنی حس ایتمیور دکلم . قاچ کوندرده اوآغیرلغك آلتنده صانکه هیچ یاشامیورم . فقط برشی وار ، اوده برشی وارکه نهایت اراده‌می ییقه‌رق بوکناهی‌ده ایشله‌تدی؛ اوقادار قورقدیغم ، اوقادار دوشوندیکم حالده ... سزده چوق دوشونکز .

بن ، ایلریده استراحتکز ایچون ایجاب ایدرسه کندی سعادتمی بیله فدا ایدوب چکیلمه‌یی وعد ایده‌رك هیچ اولمازسـه عفوکزه لایق اولمانی کوزه آلدم . سزده استقباله عائد دوشونجه‌لریکزی اطرافلیجه تحلیل ایده‌ر، مقایسه‌لر یاپار ، قرارکزی اوکا کوره ویریرسکز . تمنیاتمده‌کی صفوتله مؤید برصداقتدن باشقه تقدیمه‌لایق برشی بولامادیغمی تکرار ایدرم، معلا خانم .

— ٨ —

آرادن برایکی کون کچدی . شمدیلك هیچ برده کیشیکلك یوقدی . معلا، فاخرك مکتوبنی‌پك‌ساکن، طبیعی برطورله آلمش، شـو کچن ایکی اوچ کون ایچنده‌ده‌هیچ برهیجان کوسترمه‌مشدی . صوکرا برآقشام ینه استاسیوندن أوه کلنجه‌یه قادار برآزالق یالکز قالمشلردی . مکتوب اطرافنده قیصه برقاچ سوز کچدی ؛ معلا :

— قاچ کوندر أوك قالابالغی ، کورولتوسی آراسـنده اوقومایه امکان یوقدی ؛ دیدی . بودرجه آغیرلق آلتنده قالدیغم اولمامشدی . هنوز بوکون

اوقویابیلدم . سزده بیلیرسکز که بویله بر دقیقه‌ده قطعی قرار ویرمزدن اول چوق دوشونمك لازم . . . یالکز پك رجا ایده‌رم ؛ نه آننه‌م ، نه بابام ، هیچ کیمسه بومکتوبی دویماسون .

بونلری سویلرکن چوق ساکن ، حتی براز بارددی . فاخر بونی اونك آغیر باشلیلغنه ویردی . برطرفدن معلانك‌ده کندی دوشونجه‌لرینه اشتراکنی تمنی ایدرکن برطرفدن‌ده همان بردن بره تسلیمیت کوسترمه‌سنی ایسته‌میور ؛ اونی بویله متین ، وقور کورمکدن داها زیاده ذوق آلیوردی .

ینه اوآقشام اورتالق قارارترکن فاخر ، رفیعه خانمی کوشکلرینه قادار کوتورمشدی . دونوشده معلایی سوقاق قاپیسنده‌کی مردیون باشنده بولدی . باشنك آغریدیغنی ، براز هوا آلمق ایسته‌دیکنی سویلیوردی :

— بوتون کون باشم چاتلایه‌جق کیبدی . . . اویله برقیریقلق که . . . نه‌یاپدیغمی بیلمیورم ...

براز دوردقدن صوکره :

— دمین ، بو غیر طبیعیلك اثناسنده ، بیلمم ، سزی‌ده قیراجق برشی سویله‌دمی ؟.. قوزوم ، عفو ایدرسکز ...

آغلار کبی ، سسی تیتریوردی . بو ، معلاده کورولمه‌ین برهیجاندی . برابر ایچری کیردیلر . صانکه بونی سویله‌مك ایچون دیشاری چیقمش ، اونی بکله‌مش کیبدی . آننه‌سی‌ده معلانك کوندوز رومان اوقورکن بردن بره خسته‌لاندیغنی ، باشی آغریدیغنی سویلیوردی . اوثانیه‌ده اونك فاخره چه‌وریلن کوزلری خفیفجه بولوطلو ، یاری قاپانیقدی .

اوکوندن صوکرا ینه هرشی اسکیسی کبی دوام ایتدی . یالکز فاخر بردن بره چوق چالیشمق احتیاجنی دویمش کبی صباحلری ایلك ترنله استانبوله اینیور ، آقشاملری چیقان «نجات» غزته‌سنده‌ده اوکله‌یه قادار چالیشیوردی . غزته‌جیلك ذاتاً یوروجی برایش ، ایکی غزته‌یه یازی یتشدیرمك بوس بوتون آغیر اولویور ، هله کونده اوچ ساعت قادار ترن وواپور یولجیلغندن صوکرا

فاخر ، آقشاملری کویه پك بیتکین دونویوردی . محیالدین بکلراوکاجاندن بر اهتمام کوسترییورلر ، اك کوچوك اکسیکنه وارنجه‌یه قادار دوشونویورلردی . اوده أوك ایچنده‌کی آهنکله کندی أوی ایمش کبی علاقه دار اولویور ؛ نه‌لازم اولاجغنی آراشدیرییور ، اك اوفاق فرصتده اونلرك ایشنه یارامق ایچون تهالك کوسترییوردی . فاخرده صانکه اطرفنده کیلری ایجتمکدن قورقان برحال واردی . خدمتجیلره بیله کندی آرقاسندن کوچوك برایش براقمق ایسته‌میوز ، آراده برفخامت خانمه :

— خانم افندی، دییوردی . پك محجوبم، سزی نه‌قادار راحتسزایدییورم؛ سزه نه‌قادار یوك اولویورم !..

اوزمان معلانك آننه‌سی :

— نه‌سویلیورسك اوغلم ، دیردی . بزه یوك اولمقمی ؟.. بالعکس أوك ایچنه نه‌قادار بویوك یاردیمك دوقوندیغنی میدانده ...

معلا، همان‌هرزمان‌صیجاق،هرزمان صوقولغاندی؛ فقط اویله که لاقیدی‌یه‌ده پك‌بکزه‌ر . بعضاً بوکه‌وشکلك اوقادار چوغالیوردی‌که اوزاقدن باقان هیچ بر کوز،قابل دکل، معلاده‌ده فاخرایچون برشیلراولابیلمه‌سنه احتمال‌ویره‌مزدی. بوتحلیلی پك کوچ ، پك معمالی قیز حسیاتنی موفقیتله صاقلایا بیلیوردی ؛ محقق اولان شی ازاده‌نك اونده‌کی بوقدرتی ایدی . ذاتاً مبجلده ، بهیجه‌ده اونك چوق کتوم ، چوق اراده‌لی اولدیغنی سویله‌مشلر :

— نه‌سینسی ، نه‌قاپالی قوطودر او !.. دیه‌مشلرمیدی ؟.

فاخر ، بویله‌جه بوتون عائله ارکانی حقنده ایلك دوشونجه‌لرندن بعضیلرینی تعدیله مجبور اولویوردی . هله معلا ایچون هرکون یکی برحکم ویره‌جك قادار باشقه‌لقلر ظهور ایتدیکی واقعدی. ده کیشمه‌ین برشی وارسه اوده هپسنده‌مادیاته، پارایه ، مزییناته قارشی موجود اولان ضعفدی .

حتی غریب دکلمی ، دنیانك اك لاقید آدامی کبی کورونن محیالدین شوقی بکده بیله اك جانلی هیجان ، یالکز بوپاره مسئله‌لرنده کورولوردی . سعادتده

بیوك بر عامل اولان رفاهك معناسی اسراف، احتشام دیمك دكلدر، دیه معلانك آزاده بر اوزتابه آتدیغی معقول دوشونجه لره رغماً فاخر اونده ایچین ایچین طوتوشان احتراصلری آرتق بر واقعه شكلنده قبوله مجبور اولویور؛ فقط بونی قاضی قیزنده كی قصورلر صره سنده كورمه یه چالیشیوردی.

فاخرك مكتوبندن، معلانك او آقشام قاپیده كندیسنی قارشیلایشندن صوكرا آرتق سوقاغه چیقماز اولمشلردی. قالابالق آراسنده كچن ساعتلرایسه ایكیسنی بربرندن دائما اوزاقلاشدیریردی.

برکون مطبعه ده فاخره هیچ اومولمادق برشی تكلیف ایتدیلر. حرب وقایعنك بردن بره قازاندیغی اهمیت، آناطولی یه قادار اوفاق برسیاحت یاپمایی ایجاب ایدییوردی. سیاحت ماجرالری ایچون چیلدیران كنج غزته جی بوكا پك سه ویندی. صوكرا برآرالق معلایی، معلادن آیریلمایی ده دوشوندی. اوزاقدن سه ومك فاخرك یارادیلیشی ایچون داها اینجه، داها فسونكار ایدی. او، اوزاقلاشمه یی بر آزأولومه بكزه ته نلردن دكلدی.

بالعكس معلانی اوزاقدن، خیالاً تعزیز ایتمكله لیلی ومجنون عشقنی بولمش اولاجقدی. شو كچن یكرمی بش یكرمی آلتی سنه ایچنده سه وكی یه بكزر هیچ برشی طاتمامشدی؛ فقط اون سكز یاشنده بر كنجك بوتون چیلغینلیقلری، بوتون صارصینتیلریله سه ومك ده براحتیاج دكلمی ایدی؟ اصل شمدی بو احتیاجی دویویوردی. یالكز، دونديكی زمان، یا اونی بوس بوتون غائب اولمش بولورسه، ساده بو احتمال اونی تیتره تیوردی.

مطبعه ده تفرعاتی قرارلاشدیردیلر. معین اولمیان یالكز حركت زمانی ایدی. فقط یارین دكل او بركون صباحلین یوله چیقمق بیله محتملدی. برده باش محررك بر ایكی كون قدر قادار ازمیته كیتمه سی او دوندكدن صوكراده فاخرك یوله چیقماسی احتمالی واردی.

أوه كلدی. جوادبكلر، بتیشیك قومشونك قیزی بهیجه خانم، قائن برادر فریدون بك، معتاد قالابالق أوك ایچنده نشئه وخنده قاصرغه سی قوپاریورلردی.

فاخر معتاد سکوتی ایچنده کیمسه‌یه برشی سویله‌مدی . فقط أل چانطه‌سنی حاضرلارکن مبجل کورمش ، کیدوب آشاغی‌یه یتشدیرمشدی . هپسی اونده بر فوق‌العاده‌لك اولدیغنی سویله‌دیلر . او زمان فاخرده سیاحت احتماللرینی آکلاتمه‌یه مجبور اولدی . محی‌الدین‌بك بونی مسلك یولنده مفید فرصتلر ویره‌جك برشی‌دیه تلقی ایدییور :

— سن بیلیرسك آما ، دییوردی بن کیتمه دیمم .

صوکرا موسمدن ، سیاحت کوچلکلرندن آچیلدی . فاخر آنا طولیده یاپدیغی سیاحتك خاطره‌لرینی صاییور ؛ مثلا اینه‌بولی ایله آنقره آراسنده تکرار یاپماسی محتمل اولان یولجیلقدن بحث ایدرکن :

— اویله یرلر وارکه ، دییوردی . اورالری برداها کوره‌جکم دیه ایچم تیتریور . بلکه دنیانك اك کوزل یرلری .. یوللر ، داغلره حلزونلرله طیرمانیر ، صوکرا ینه اویله اینه‌ر . چاملرله أورتولو داغلره چیقارکن بعضاً بولوطلر آلتکزده قالیر ... هله بردفعه یاغمورلو بر کوندی ، ینه یوکسك تپه‌لردن برینه طیرمانیوردق . برنقطه‌ده بر کونشه قاووشدق ؛ فقط آلتمزده‌کی بولوطدن داغك أتکنه‌حالا یاغمور یاغیوردی .. یوقاریده کونش ، آشاغیده یاغمورلو برهوا ...

قسطمونیده شوسه‌نك بویله‌جه ١٨٥٠ مترو ارتفاعه قادار چیقدیغی اولور . بر تموزده کچیوردق ؛ داغلرده حالا قار واردی . هله صولر ، یاربی ... بوتون یولجیلقده انسان وقتنی ییوب ایچمکله کچیریر ؛ بر بارداق صو انسانه اویله براشتها ویرییورکه . . . صوکرا ، چام ، چام ، چام ... هرطرف خزینه‌لر قادار قیمتلی چاملرله دولو . . . انسان اونلری کوردکدن صوکرا بوراده سزك کویده‌کی ، یاخود مثلا قارشیده آطه‌لرده‌کی معروف چاملری اویله جیلیز ، اویله سفیل بولیورکه .

صوکرا ایشی لطیفه‌یه دوکیورلردی ؛ فخامت خانم قوجاسنه :

— هایدی سن‌ده کیت ، فنامی ، پاراقازانیرسك . دیرکن فاخر :

— فقط ، لطیفه دکل آما ، دییوردی . اورایه کیتمك ، اوراده یاشامق

احتمالی اولسه‌یدی چام اورمانلری ، صولر ، اوهوا ، هرحالده اسویچره‌نی سزه‌ده یك آراتمازدی .

اوزمان اورتایه :

— هپ برابر کیتسه‌ك ... دیه برلاف چیقور ؛ دوقتور محی‌الدینك :

— اوچ کونده بیقار ، ینه استانبولی آرارسکز . . دییشنه قارشی معلا :

— هیچده دکل ، کاشکی کیتسه‌ك ، نه‌ایی اولوردی ! .. دیه کوزلرینی قاپیوردی .

او ، بر ایکی کوندر اورته‌ده سبب اولمدیغی حالده فاخره قارشی براز دارغین کیدی ؛ آقشامدن بری‌ده باشنك آغریدیغنی سویلیوردی . آرالرنده هیچ برلاف کچمه‌مش ، فاخرده بوتون بوسوزلر آره‌سنده کوزینی چه‌ویروب اونککیلری آرامامشدی . بمکده معلانك برشی یه‌مه‌دیکنه دقت ایتدی . فاخرك‌ده اشتهاسی یوقدی . شعر تاتخنده حقیقی سه‌وکی دیه یاد ایدیلن چارپنتی‌یی کندنده‌ده دویدقجه شاشیور :

— اولور شی دکل ، دییوردی . دیمك ؟ . . .

بو آقشام فریدون بك ، جوادبك هپسی یمکدن اول براز فضله قاچیرمشلردی . چالیورلر ، چاغیریورلر ، هردقیقه آرتان ، هروسیله ده دالغالانان برنشئه ایله جوشویورلردی . فاخر چانطاسنی یرلشدیررکن معلاده یوقاری چیقدی .

اونك هر زمانکی سکونته بکزمه‌ین ، بر از فضله‌جه دورغون کورونوشنده صانکه صوصدورولمایه چالیشیلمش برهیجان وار کیدی :

— لطیفه‌می سویلیورسك ، فاخر ؟ . دیدی . یوقسه حقیقةً کیدییورمیسك ؟ .

— ایسترسه‌ك معلا . . .

فاخر ، کیتمیه‌یم دیه علاوه ایده‌جکدی . معلا :

— خایر ، فقط بو بر بهانه دکل یا ، اونی آکلامق ایستیورم . بورادن کیتمك ، بزدن قاچمق ایچون ، یوقسه ؟ ...

— خایر معلا . آرتق بوکا امکان کوره‌بیلیومیسك ؟ . اسکیدن بلکه ،

ـسزی اوزون مدت راحتسز ایتمه‌مك ایچون دیدیكك كبی بویله دوشوندیكم اولویوردی . فقط شمدی آرتیق قابلمی ؟ . سنسز . .

— كیم بیلیر ، بلكه برقاچ كوندر بكا داریلمشسكدر ؟

— عنادیكه‌می سویلیورسك معلا ؟ اصل سن بنی نه قادار أوزدك !

او ، براز تلاشلی ، هم‌ده سوزی دكیشدیرمش اولمق ایچون :

— آمان ، دیدی شمدی مبجل یوقاری چیقار . ذاتاً آقشامدن بری دەلی كبی . هردقیقه مردیوەن آره‌لرنده ، صانكه برشی دویمق ایچون ، كولكه كبی دولاشیور . .

— پكی . بنم كیتمه‌م ایچون برشی سویلیوردك ؟

— خاییر ، خاییر . . بلكه بویله داها أیی . هم بابام‌ده سویلیوردی ، سنك ایچون‌ده یكی بر زمین آچیلمش اولاجق .

معلا بونلری سویلركن اوكنه باقیور ، صوكره :

— كیت آما بنی اونوتمازسك دكلمی ؟ .. دیركن آلتون رنكلی باشی فاخرك كوكسنه دایانیوردی . قاچ كیجه‌در آرالرنده هیچ سببسز بر اوزاقاق واركن بو آقشام كوزلری ، أللری ، نهایت ایلك دفعه اولارق‌ده دوداقلری بربرینی بولدی .

* * *

معلانك قورقدیغی قادار واردی . اوآشاغی ایندكدن براز صوكرا مبجل فاخرك قاپیسنی طقیرداتدی . اولدیغی یرده‌چوكن ، أییه‌ن بربیتكینلك ایچنده :

— بندمی قاچیورسكز ، فاخربك دیه كككه‌له‌دی . والله ، سزی راحتسز ایتمه‌مك ایچـون ایسترسـه‌كز بن كیده‌یم ؛ ایسترسـه‌كز بوراده هیچ سسیمی چیقارمیه‌جغم ، یوزكزه‌بیله‌باقامق ایچون كوزلرمك بوس بوتون سونمه‌سنه راضی اولاجغم . كیتمه‌یكز ...

فاخر ایچون بویله دقیقه‌لرده ویریله‌جك‌جوابی بولمق پك كوچ‌اولویوردی . اونی قیرمه‌دن صوصدیرمق ایچون كندی سعادتندن بیله برپارچه‌سنی فدایه راضی اولاجغنی كلیوردی .

مبجلك اندیشه‌لرینه هیچ برسبب اولمدیغنی آکلاتمق ایچون قیورانیرکن آشاغیده یکانه‌نك سسی کندیسنی قورتاردی :

— فاخر بك .. خانم افندی بوکونکی غزته‌لری ایستیور .

— ٩ —

فاخرك دفترندن :

٢٥ تشرین اول ٣٣٧

بزم باش محرر حالا دونمه‌دی . کویا برقاچ کونه قادار اوکله‌جك ، یرینه بن کیده‌جکدم. دون‌ده دفترمه اوزون اوزون یازدیغم کبی، بنم بویاقینده یوله چیقمام آرتیق شبهه‌لی . ذاتاً بوحادثه‌یه قارشی غریب برلاقیدی حس ایدیورم ؛ کیتسه‌م‌ده اولور ، کیتمه‌سه‌م‌ده ... کیتمه‌نك باشقه برشعری وار ، قالمانك باشقه بر ذوقی ... کیدرسه‌م معلانك بنی سه‌ووب سه‌ومه‌دیکنی آکلایه بیله‌جکدم؛ کیتدکدن ،دوندکدن صوکرا ده کیشه‌جکمی،اونی مراق ایدییوردم حال بوکه او ، لکن آقشام بوتون رؤیالرمه حیات ویرمش اولدی .

آرتیق جواد بکلرده قیزیل طوپراغه طاشینیورلر . ذاتاً اون بش کوندر کوچلرباشلادی. کویك حیاتنده کوندن کونه اکسیلن برشی وار. توزلویوللرده دون ساده نشئه ، ساده نغمه اوچوشورکن شمدی روزکارك او کندن قاچمق ایچون چارپینان ، دیوارلره ووران یاپراقلرك ناله‌سی وار؛ ساحلده، دون چاقیللرله قویون قویونه مست ، مونس یاشارکن شمدی اونلری ایته‌ن ، خیرپالایان دکزك خومورتوسی دویولویور . کوشکلرك قاپیسی آرتیق صیق صیق آچیلمیور . بانجورلر ، روزکارك خشونتی آلتنده ایکله‌مکدن بی‌تاب ، پنجره‌لرك قوجاغنه صوقولمش ، دیشاریده اولان بیته‌ن هرشیئه کوزلرینی قاپامش. سوکود داللرینك بوینی بوکوشنده اویله برحال وارکه سزه یتیملککزی خاطرلاتیور . هوالر حالا ایلیق. فقط بوصاری بکزلی لوحه‌یی کوردکجه ،داها قیش کلمه‌دن ایچکزدن دوغرو برأوشومه ، براورپرمه دویویورسکز .

فخامت خانمك بڭا قارشی كوستردیكی شفقت والتفات اوقادار فوق العاده كه اوچ بش كونلك مسافرلك ، قاسمه قادار هوا تبدیلی ، شویله بویله دیركن ، هیچ فرقنده اولمادن ، قیشیده بوراده كچیرمه‌م همان همان بر امرواقع اولدی. بوقادار اوزاپان مسافرتی اونلرده صانكه پك طبیعی برشی تلقی ایدییورلر . قیش حاضرلقلری آراسنده عائله اركاننده بری ، حتی برنجیسی ایمشم كبی الڭ اهمیتسز اوفاق تفكه قادار بنم اودامه ، بنم حیاتمه معطوف اولان اعتنالری كوردكجه منتدارلغمی افاده ایچون سوز بولامیورم . فخامت خانمك اوغلی اولسه‌م ساده بوقاداری اونی الڭ مشفق آنه‌لرك آراسنده بیله یوكسه‌لتیر ؛ قارده‌شی اولسه‌م بودرجه اهتمامه كیمسه اینانمازدی .

بوكون برآز وقت بولدم ؛ غزته‌یه‌ده بر ایكی پارچه یازی چیقاریرم دیه تفسیمه بوقس مسابقه‌لرینه كیتدم . آرقداشلر اوزون زماندن بری بنی كوره‌مدكلرینه شاشیورلر :

— بز سنی یا أولدی ؛ یا أوله‌ندی ظن ایتدك ... دیه آلای ایدییورلر ؛ صوكرا :

— ایكیسی‌ده بریوله چیقار یا .. دیه كولوشیورلردی . بوكون برقاچ ساعت ایچون كندمی ینه اواسكی سرآزاد حیاتك ایچنده حس ایتمكله توحالاشدم . دوشونیورم‌ده بنم‌ده بویله مشین‌طوپك، قوم طورباسنك قارشوسنده ساعتلرجه یومروق صاللادیغم زمانلر واردی !.. صانكه بن دكلم .... انسان اوقادار ده كیشیوركه ....

۲۷ تشرین اول

جواد بكلر یارین كیدییورلرمش ... جمعه دیه بن‌ده أوده ایدم ؛ هپ كزمه‌یه چیقدق . حتی فخامت خانم بیله برابر كلدی ؛ ایكیمز اوته‌كی قافله‌دن آیری دكز كنارینه دوغرو دولاشدق . كیجه‌ده بردن‌بره جواد بكلری باصدیرالم ، دیندی. اورایه كیتدك . لطیفه‌لر ، خنده‌لر ، اویونلر ... بوآقشام اولدقجه غریب برشی اولدی . جواد بكك اون بش یاشنده براوغلی وار :

فوزی . قزل طوپراقده قومشولرندن برروم قیزی‌می وارمش ، نه ایمش ، فوزی‌ده‌اوکا مکتوبی کوندرمش ، پنجره‌دن اشارت‌می ایتمش ، برشی اولمش.. معلا ، مبجل ، بهیجه ، اوچی بو آقشام بونی طوتدورمشلر ، بی چاره چوجوقله اکله‌نیورلر ، اونی تیزدیریورلردی . فوزی ایکیلدی ؛ معلانك قولاغنه برشی فیصلدادی . صانکه : « بن‌ده سنککیلری سویله‌رم !.. » دیبور کیبدی . آراده « وفا بك » دیه براسم‌ده دویدم . أوك ایچنده آرا صره بو وفا بکك‌ده آدی کچر . کویده بکار یاشیورمش ؛ قومار قلوبلرنده طانمش ، سفیه برسیما دیه اونلر سویلرلردی . یاقیشقلی ، زنکینجه بر کنج ... آنه‌سی محی‌الدین بکلره آرا صره کیدوب کلدیکی ایچون معلایه طالب اولدیغنی‌ده ینه سوزلرك کلیشندن حس ایتمشدم . مبجل‌ده کچن آقشام معلانك طالبلرندن بحث ایدرکن بونلردن اکثریسنك‌اویله آتلی آرابالی زنکینلردن اولمدقلری‌ایچون رد ایدلدیکنی سویلیوردی ؛ آراده بو وفا بك حقنده‌ده بر ایکی کلمه علاوه ایتمشدی . برکنج قیزه پك چوق طالب چیقابیلیر ؛ بونك قادار بسیط برشی اولماز . فقط صانکه یوزه وورولاجق برلکه ایمش کی بونك برچوجوق آغزندن چیقماسی نه‌دن؟.. صوکرا بویله شیلرك چولوق چوجوق آراسنه قادار یاییلماسی نه فنا ...

کوزلرمز غیراختیاری معلانککیلرله بولوشدی . او ، قیپ قرمزی ایدی . اوك ایچنده شاقالاشما کورولتولری ، حاضرلق تلاشلری آراسنده بو بر ایکی دقیقه‌دن فضله سورمه‌ین صحنه طبیعی ، هیچ کیمسه‌نك کوزینه چارپمادی . بن بیله بو اکلنجه‌لره اشتراك ایدییور ، کولویوردم . کیجه یاریسنده دوندك .

۲۸ تشرین اول

یازیلرمی حاضرلایامادم ؛ جانم صیقلیور . تره‌ندن چیقارکن مبجله راست کلدم . صاری یارده بویوك آنه‌سنه کیدییورمش . اونك واپورینه ، بنم‌ده غزته‌یه کیتمه‌مه وقت واردی . بوغازایچی اسکله‌سنده اوطوروب براز تونوشدق . سوزدوندی دولاشدی ، طبیعی‌اوموزمن حکایه اوزرینه کلدی . اعتراف‌ایده‌رم‌که بن‌ده‌آراده بربشری برتجسسله طوتوشیور ، سوزی اوصورتده اداره ایدییور-

دم که مبجل صاقلامایه چالیشدیغی شیلری بیله آغزندن قاچیردی . زواللینك هیچ قباحتی یوق ؛ بیك تورلو حیله ایله آغزینی بن آرادم . ذاتاً اونك قادار ضعیف روحلی ، تجربه‌سز ، بجه‌ریکسز برقیزی ، هله‌سینیرلرینه چوکن پریشانی ایچنده سویله‌تمك پك قولای اولدی . معلایه قارشی دویدیغی سه‌وکی‌یی ، حتی آبلالق حرمتی هردقیقه آغزندن دوشورمدیکی حالده نهایت هیجانه قاپیلیور ، هرشیئی افشا ایدییوردی . ظن ایدییورکه بن اونده‌کی فرطنه‌لری دویمیورم ، آکلامیورم . کندیلرینی آکلاشلمامش وضعیتده کوره‌نلر بعضاً پك ایلری کیدرلر ، چیلغنجه شیلر سویلرلر ، اوده اویله ...

— معلایی اوقادار سه‌وه‌رم‌که ، دییور ، سزی مسعود ایده‌جکنی بیلسه‌م سکونتله اولوب آرادن سیلنمك بیله بنم حصه‌مه دوشن برسعادت اولوردی!.. بویله باشلانجه طبیعی اونك هوسلرندن ، سوس مراقندن ، احتشام خولیالرندن بحثه کیرییور ، نهایت بردقیقه کلیوردی‌که آبلاسی ایچون :

— عائله‌اشتراکنده منفعتدن ، پارادن پاشقه بر روح ، باشقه برمعنا طانیماز ! دیمه‌یه قادار وارییوردی . اونك ماضیسنی ، عفتنی استانبولده أشی بولونماز برخلقت دیه تصویر ایده‌رکن سوز طالبلره دوکولویور ؛ اوزمانده بوعائله‌نك زنکین — فقط زیانی یوق — کچکین بر دامادن باشقه برشی دوشونمدیکنی تکرار ایدییوردی .

کورولویورکه مبجل ، وفا بکك رسمی طلبندن باشقه برشی بیلیور . فقط عجبا بونك چولوق چوجوق آراسنه دوشمه‌سنه باشقه سببلر یوقمیدی ؟ بوراسی بللی دکل ... اسویچره‌ده‌کی عادل بکك لافی‌ده‌آچیلنجه معلانك بوکنجه قارشی محقق برضعفی اولدیغنی سویله‌دی . اولجه‌ده یازمشدم ؛ بو ، اونك چوجقلق آرقداشی ... معلا حالا هروسیله‌ده عادل بکك اسمنی آغزندن دوشورمیور ، بوکا بن‌ده دقت ایتمشدم . داهاسی وارمش ؛ اسویچره‌دن مکتوبلری کلدکجه معلا آغلار ، کونلرجه یمك‌یه‌مز ، عادتا چوکرمش ... مبجل بونلری آکلا-تیرکن بن‌سکونتله ، حتی برآز مستغنی ، برآزمستهزی دیکلیوردم . سوزلرینك

بنده هیچ برتأثیر حاصل ایتمه‌دیکنی کوردکجه او بوس بوتون حدتله‌نیور، بوس بوتون ایلری کیدیيوردی . برآز علاقه‌دار اولدیغمی حس ایتسه آبلاسنه توز قوندورمق ایسته‌مین بو زواللی هیچ برشی سویله‌میه‌جکدی .

واقعا آکلاتدقلری بللی باشلی، ده‌رین رابطه‌لر دکل‌ده، بلکه‌مبهم، چوجوقجه شیلر ... ذاتاً معلانك یارادیلیشی پك‌ده اویله قوتلی برحساسیته مساعد اولمدیغی محقق. فقط، انسانك عقلنه شیطان اولور اولماز شیلر کتیریيور ... مثلا بوکون معلا ایله آرامزده یواش یواش أورولن برشی وار؛ بونی مبجل دکل، هیچ کیمسه بیلمیور . دیمك که اونك حسیاتنی صاقلامقده بوقادار موفقیتی وار؛ انسان، چاره‌سز، عجبا دیيور، مبجلك، مبجل ایله برابر داها باشقه‌لرینك بیلمه‌دیکی شیلرده اولامازمی ؟.

قونوشدیغمز شیلرك اصل بوندن صوکراسی بنی پریشان ایتدی . فخامت خانمك کوستردیکی شفقته، صیجاقلنه بن برتورلو اسم بولامیوردم نهایت بوکا مجرد ومطلق بر «ایپلك» دیمش، کندیسنه قارشی‌الك مطیع، الك حرمتکار بر قارده‌ش کبی باغلانمشدم . مکر بونده‌ده غایت مادی، غایت خسیس سببلر وارمش . بن اونلره اودونج دیه یوزاللی لیرا ویرمشدم؛ برقاچ آیدر أوك ایچنده اوته بری فلان ایچون‌ده آیریجه یوز اللی، یوز آلتمش لیرا قادار پاره‌صرف ایتمشدم . بونلر اوقادار کوچوك شیلردی که دفترمه یازمایه بیله‌لزوم کورمه‌دم .

هله أوك ایچنده صرف ایدیلن پاراِیی اونلرك حسابنه بربورج دیه قید ایتمه‌یی خاطرمدن‌بیله کچیرمه‌دم. ناصل اولور که اوسفره‌ده بن‌ده اوطورویورم؛ أومصرفدن برقسمی پك طبیعی اولارق بنم‌ده حصه‌مه دوشویور . دکل بواوفاق تفك مصرفلری، حتی دوغرودن‌دوغرویه بورج نامی آلتنده ویردیکم یوزاللی لیراِیی بیله اعاده ایتمك ایسته‌سه‌لر بن آلمیه‌جغم .

واقعا، آیلر دن‌بری اراده‌می آلت‌اوست‌ایدن، هرتورلو اصول وقواعدی اونوتدیران قوتك منبعی ساده‌جه معلانك کوزلرنده . . . بویله اولماسنه رغماً

أو مصرفندن اوفاق بر قسمنه اشتراك ایتمك امكانى، هیچ اولمازسه بو تسلى‌یى بولماسه‌م بنم بوراده بر كون بیله اوطورمام قابل اولورمیدى ؟ مسافر نامى آلتنده اوزون مدت باشقه‌لرینه یوك اولارق ناصل یاشانیر ؟

أوه‌ت ، بن بو برقاچ یوز لیرایى هیچ دوشونمیوردم، دیمشدم . حتى پك طبیعى ، پك ضرورى تلقى ایتدیكم ایچون اونوتمش كیتمشدم . حالبوكه مبجلك ادعاسنه كوره اونلرك نظرنده هیچده بویله دكلمش . هله بو كونلرده أو ایچنه چوكن دارلق یوزندن اونلرك ـ هایدى اویله دیه‌لم ـ بو بورجى أوده‌یه‌جك حاللرى یوقمش .

حال بوكه بن بورادن كیدرسه‌م اونلرك عقلنجه بو پاره‌نك اوده‌نمه‌سى لازم كله‌جك ایمش؛ اونك ایچون‌ده بنى قویوورمیورلر ، بوقادار اكرامى، بو التفاتى هپ بو اندیشه ایله ابذال ایدییورلرمش !

مبجل كوزلرینى ، قارشوده بر نقطه‌ده اونوته‌رق، دالغین دالغین آكلاتیور، دییوردى كه :

— سز راحتسز اولاجقسكز ، كیده‌جكسكز دیه فخامت خانم تیزه‌مك أودى قوپویور . هانیا ، صوك كزدیكمز كون بزه قیزمشدیكزیا ، اویله بر وضعیت قارشیسنده سزك درحال كویدن كیده‌جككزى هپ حس ایتمشدك. معلا آبلام ، بزه كلدى: «آمان، دیدى، فاخربكه سزده سویله‌یكز، بن‌ده چالیشه‌جغم، یارین كیتمه‌یه قالقماسون ..» اوزمان بزده : « فاخر بكه نه‌دن بو قادار اهمیت ویرییورسك ؟» دیه صوردق . دیدى كه : «بیلمیورمیسكز، بزده آلاجغى وار. شمدى كیده‌جك اولورسه بابام پارا بولوب ویره‌میه‌جك ؛ آننه‌م قیزاجق، ینه خسته اولاجق ، قاوغا ایده‌جكلر ..»

براز دوردى ؛ صوكرا خاطرینه برشى كلمش كبى بردن‌بره :

— معلایه قارشى ضعفكز اولدیغنى سزانكار ایدییورسكز اما، دیدى بونى تیزه‌م اولسون، بك‌دایم اولسون آكلامیورلرمى صانیورسكز ؟.. فقط مادام كه سزى بر بریكزه ویرمك متصور دكل، عائله آراسنده یاشاماكزده هیچ بر محذور

کورمیورلر . ذاتاً اونلرك آبلامه قارشی فوق العاده اعتمادلری وار . معلانك مستقبل قوجاسنده آرایه‌جغی الك برنجی شرطك ثروت اولدیغنی هپسی اوقادار أیی اوکره‌نمش‌که کندیلری راضی اولسه بیله‌سزی معلانك ایسته‌میه‌جکنه‌شبهه ایتمیورلر .

آرتیق کندمی طوتامادم :

— هیچ اینانیلمیه‌جق شیلر سویلیورسکز ، مبجل خانم ، دیدم . فقط نه‌دیرسه‌کز دییکز ، چوق یاکاش دوشونجه‌لرله بو حکملری ویردیککزه أمینم . بکا عطف ایتدیککز ضعف اولسون ، معلا ایچون ، آنه‌سی ایچون سویلدیکز شیلر اولسون هپ واهمه ، هپ اسناد !...

حقیقةً بن بونلره برتورلو اینانامیوردم . معلانك ماضیسنی دوشونمك ، اوزون اوزون آراشدیرمق ایسته‌مم . کورویوروزکه هر کنج قیزك حیاتنده کوچوك کوچوك حکایه‌لر مودا... بومودانم ذهنیتمه هیچ اویماز آما ، هایدی عصری تسامحه اویارق بندن اولکی حیاتی حقنده برشی صورمایه‌حقم بوقدر ، دییه‌لم . فقط فخامت خانم ایچون دویدیغم انکسار هپسندن فجیع اولدی . بن ایسه اونی نه‌قادار سه‌ویورد‌م !.. اسکیدن اطرافمه باقارده ایلك ایلکی دیه یاپاجق انسانلرده بولونابیله‌جکنه اینانامازم ؛ فضیلت ، معالی سوزلرینی بوش ، معناسز بولوردم . فقط شوبرقاچ آیدر هرشیئك برده مستثناسی اولابیله‌جکنی قبول ایتمش الكَ ریاسز ، الك تمیز حرمتلرله اونلره اسیر اولمشدم . دینیله‌بیلیرکه بو محیط بنم قفامده‌ده ، قلبمده‌ده انقلاب یاپیوردی . اونلرك یاننده بوتون فکرلرمی‌ده کیشدیرمشدم . دونه‌قدر صانکه وحشی ایکن بوعائله ایلیقلغی آراسنده مونس برکدی کبی اویوشقلق حس ایدییوردم . دوردقجه کندمدن ، کندی نوعمدن ایکره‌نیورم . کاشکی انسان یوزی کورمه‌ین داغلرده ، طبیعتدن ییوب ایچن وحشی برقوش بربوجك ... برشی ، باشقه برشی اولسه‌یدم !.. قافام هیچ ایشله‌میور ، هیچ دوشونه‌میورم . دوشونمه‌یه چالیشدیغم شیلرده قافامه صیغمیور . ناصل اولور یاربی ، ناصل اولور ؟..

پك ياندیغم بر شیده ، شمدی‌یه قادار كور كورینه ، قافامی حقیقته وورا وورا اوغراديغم صارصینتی آلویرمه‌مش كبی بو كون یكیدن قیریلمق ، بر داها آلدانمق !... كدیلرله جیوجیولردن باشقه برشی دوشونمیور كبی كورونن شو دوم دوز قیزه باقیكز ، بنی نه قولای آلداتدی . بو قومه‌دیاجی روحی بن برتورلو كشف ایده‌مه‌مشدم . بو كون بیله آرامزده‌كی مناسبتی هر كسدن كیزله‌یه‌بیلیور؛ بونده موفق اولمق ایچون ، مبجلك سوزلرندن‌ده آكلاشیلیوریا، آننه‌سنك ، باباسنك یاننده بندن كیم بیلیر ناصل بر لسانله بحث ایدییور ؟ دوغروسی اونك عائله‌سنه قارشی دویدیغی فداكارلق حسلرینی پك بكندم !!. بكا اوزانان اللری ، دوداقلری ده‌هپ بویله أولك ایچنده برطاتسزلق چیقماسون، فخامت خانم اوزولمه‌سون دیه‌می تتره‌یوردی ؟.. فقطاونی كیم زورلادی كه ...

معلایی بن معصوم ظن ایدییوردم ، مكر بو صفوت ساده‌جه عرفانده‌كی نقصاندنمش. اونك وقوفده‌كی اكسیكلكی كوردكجه هرشیئه قارشی عینی درجه‌ده بیكانه‌دردییوردم؛ مكر ذكاسنده بعضاً نه‌قدرشیطانجه انكشافه استعداده‌وارمش. بودرجه قولای آلدانمقده بر آز بنم‌ده قباحتم وار . كندیمی قاچ زماندر اویله كه‌وشه‌ك بولویوردم، ایچمده برآزاویالانمق ایچون اویله براحتیاج دویویوردم كه عادتا كوزلرم قاپاندی ؛ بصیرتم باغلاندی. بیلیورم هپ او ، هپ او سه‌وكینك نه اولدیغنی طاتمق هوسی.. یوقسه كوزدن قاچماماسی لازم كلن نه‌لر واردی . مثلا بو وفانك حكایه‌سی . آراده‌بر كزركن او كنجه‌ده راستكایردك ؛ بهیجه، مبجل، معلا هپسی آرالرنده برر كلمه ایله فیصیلداشیرلردی. برآقشام‌استاسیونده تره‌ندن چیقانلری سیر ایدییوردق ؛ معلا او قادار قالابالغك آراسندن وفایی بهیجه‌یه كوستردی .

حال‌بوكه سوقاقده معلانك باشنی اوكنه ایكه‌رك ، اطرافنه باقمادن اویله بر یورویشی.واردركه هیچ برشی كورمیور ظن ایده‌رسكز ... یالكز كزركن اوكا برقاچ دفعه راست كلمشدم‌ده هیچ برنده‌بنی كورمه‌دی ایدی. انسان‌بونلری شمدی خاطرلادقجه نه‌لر دوشونویور ، ینه بر آقشام ، بنم آناطولی‌یه كیتمه‌م

احتماللرندن اول ، برابر دونیوردق ؛ اوکا دیمشدم که : «بو آقشام هوا چوق کوزل ... کزمه‌یه چیقامیورز ؛ باری بالقونده بر آز اوطورسه‌ق .» او، کولمش : « اولماز ، دیمشدی . یارامازلق ایدرسك ..» چونکه بر کیجه اول آی ایشیغنده اوطوروزکن ایلك دفعه ألنی اوپمشدم .

یارامازلق دیدیکی بو اولاجقدی . بونده نه وار ، دکلی؟.. بیلمم که . . . نیم بر مکتب چوجوغی صیقیلغانلغیله قورقه قورقه اونك ألنی اوپمه‌مه ویریله‌جك بر اسم واردر : ساده‌جه یارامازلق ... بو، تام یرنده بر تعبیردی . معلا کبی پك تجربه‌سز، صاف بر قیزك آغزنده یارامازلق کلمه‌سنك بویله تام یرنده قوللانیلماسی باشقه شیلرده افاده ایتمزمی دییه غیر اختیاری دوشوندم . عجبا او ، بو کلمه‌یی ، بویله بر یرده ایلك دفعه اولارقمی قوللانیور ؟..

نه دییه‌یم، نیم کبی موسوس بر قلبه صاحب اولوب ده مسعود، راحت یاشامق قابل دکل .

مبجلك بو کونکی افشا آتی ذاتاً اوته‌دن بری دارما داغیر اولان ذهنمده بوس بوتون اوچوروم آچدی . شمدی‌یه قادار قوردیغم ، تاصارلادیغم شیلرده صانکه بو اوچورومه یووارلانیورمش کبی سرسم اولدم . دوردوغی یرده طوتان صانجیلر کبی چوق دفعه آنی شبهه‌لرله قیورانیوردم . او زمن کوزملك اوکنه اونك طبیعتنه ، یارادیلیشنه عائد بیك بر حکایه کلیور . مثلا ، معلانك سوس ، کوسته‌ریش مراقی کبی برده بوتون بو هوس ایتدیکی شیلردن بردن بره بیقماسی وار . بویله کاوب کچیجی هوسلرینك اطرافنده قاچ دفعه آننه‌سنك مؤاخذه‌لرینی ، خاله‌سنك سرزنشلرینی دویدم . کچنلرده بهیجه‌ده بونی سویله‌میورمیدی ؟..

شیق بر چانطا کورویور، دیه‌لم یاخود کوز کدن بر مانشون یاپدیرمق ایستیوردکمی؟ او چانطه آلننجه‌یه قادار ، او مانشون یاپیلنجه‌یه قادار ، عادتا مرضی نوبتلر کچیریر . آلنماسه ، یاپیلماسه خسته اولاجق ، ظن ایدرسکز ؛ اویله خیرچین بر مراق ... صوکرا چانطا آلننجه ، مانشون یاپیلنجه او هوس بردن سونیور؛ حتی چوق دفعه او سه‌وکینك نفرته چه‌وریلدیکنی کوردم . او قادار هوسله ،

أوزونتولرله آلنان شيلر قاچ دفعه دولابك بر كوشه‌سنده اونوتولدى ؛ كوزه كوزوكمه‌سون ديه بعضاً ده صاتيلمايه محكوم اولدى . معلانك بكا قارشى بو كونكى صوقولغانلغنى، صيجاقلغنى كوردكجه بو يله چانطا، مانشون حكايه‌لرينى بر تورلو عقلمدن چيقاراميورم . آرامزده‌كى رابطه‌نك ده بر كون كلوب بو روحه قربان ايديله‌سى الك قورقديغم شى ...

مبجل ، نهايت بر شى داها سويلدى كه ، بنى چيلديرتدى . تا ، يازين محى‌الدين بكاره يا بايرامده ، ياخود فخامت خانمك خسته‌لنغى اثناسنده كيدوب كلير كن مبجلى ايلك طانيديغم كون ، صانكه بنى اوته‌دن برى بيليورمش كبى اونده تحف بر حال سزمش، حتى دفترمه بيله يازمشدم . بونك ده سببى آكلاشيلدى : او زمانلر ، كه معلا ايچون هنوز معين ، مثبت هيچ بر فكرم يوقدى ؛ داها استانبولده قالاجغم بيله بللى دكلدى . فقط او بندن مبجله‌ده ، بهيجه‌يه‌ده بحث ايتمش ، هم‌ده نه قيزيورم ، كنديسنه قارشى ضعفى ، تمايلى اولان بر كنج ديه ... بوكابك قيريلدم . نه چير كين كه‌وه‌زه‌للك ، نه باياغى !.. قيمت ويرديكم بر دوشونجه‌يى بن كيمسه‌يه سه‌زديرمه‌مك ايچون أولورم ؛ بوش بوغازلق ، مقدساتى بردن بره الك عادى رنكه بويار ؛ اونده قيمتى قالير؟. يا معلا ، داها ايلك كونلرده اوته كنه بريكنه بويله ديدى قودى ياپمقدن ، نه ديه‌يم ، صانكه او كونمكدن عجبا ناصل بر ذوق دويمش !..

بونلرى يازاركن ساعت اون بر بوچوغه كلدى . پك يورغونم . بو كون ايشلرم‌ده ذاتاً چوقدى ؛ صباحكى كورولتو بنى بوس بوتون پريشان ايتدى . يارينه دوغرو ياتابيليرسه‌م آنجاق بش ساعت قادار اويقويه زمان قاليور . شمدى معلانك يوقاريدن شن ، چيلغين قهقهه‌لرينى دويويورم . كيم بيلير ، نه‌يه كولويور !. نه قادار آلدانمشم ياربى . . . كچن آقشام بالقونده اوطوروركن يانمه كليشى : « هايدى فاخر ، ياتسه‌ك آ ... هوا سه‌رينله‌دى . قاچ كوندر او كسورويورسك ده... » ديشى واردى ؛ اوقادار صيجاق ، اوقادار طاتلى بر سويله‌يش...

مبجلك افشاآتى هپ يالان ، هپ افترادر ديه‌بيلمك ايچون ايچم تيتره‌يور.

هله فخامت خانمك ، دلی کبی سه‌وديکم بو قادينك كوچوله‌بيلمه‌سنه هيچ دايانامیورم . ايسترديم‌كه مبجل بکا قارشی دويديغی انكسارله بويله يالانلر ، صاچمالر صاوورمش اولسون ، آه نه‌أيی اولوردی ؛ فقط یا صحيح ايسه ...

۳۰ تشرين اول

باشقه زمان اولسه ، بنم ايچون یاپیله‌جق یالکز بر شی واردی ، سکوتله ، هيچ برشی بللی ايتمه‌دن ، بورادن توس‌بوتون چکيلوب كيتمك ... کندمی بيلدم‌بيله‌لی بن‌بويله‌ايدم. بوقادار کوچوكلكه قارشی ناصل کوز يومولابيليرس؟.. فقط نه‌دن ايسه بوسفر صانکه چله دولدورانلر کبی صبرلی، اوقادار ساکنم ... صوئوق‌قانليلقله دوشونمك، قطعی‌برحکم ويرمه‌دن اول بکله‌مك، بردفعه ناصلسه ايچمه دوغدی . ذاتاً مسئله‌نك اهميتی‌ده بردن‌بره کوزمدن دوشدی . اسکيدن اولسه بنی پك چوق اوزمه‌سی ايجاب ايدن بو ديدی قودينك آغيرلغی آلتنده، ياخودده ، او قادار أزيلمشم‌كه آرتيق بر شیٔ دويميورم . ايچمه بر قيرغينلق چوكدی . دوندن‌بری حتی برآزده معتاددن فضله نشئه‌لی‌يم . حال‌بوكه ايلك دقيقه‌لرده نه قادار آلت اوست اولمشدم !.. بن‌كه ياواش ياواش اوكا قارشی مؤبد بر رابطه ايله باغلانمايه حاضرلانيوردم ؛ ذوق ، اكلنجه ديه هيچ بر احتياج حس‌ايتميوردم ؛ اونك يانده بولونمق ، اونی دويمق آتشيله کيجه‌لری اويقودن ، کوندوزلری ايشلردن وقت چاليوردم . آرقاداشلر غزته‌ده آقشام ساعت سکزه ، حتی بعضاً دوقوزه قادار قاليوزلر ؛ بن ايسه بوتون کون ايشلرمی ايرکن بيترمك ايچون ديدينديکدن صوکرا کنديمی آلتی واپورينه ، بعضاً حتی بش بوچوغه قان تر ايچنده آتيورم. کوندوزلری‌ده ، مثلا بر ايش ايچون کوپريدن کچه‌جك اولسه‌م اوراده دوران واپوره آتلايوب کويه‌دونمك حرصيله‌ايچمده‌صانکه‌اختلال قوپيوردی!.. مطبعه‌دن‌بويله‌ايرکن‌صاووشديغم‌ايچون بر ديدی قودی اولاجق ديه چکديکم أوزونتو هپسندن آجی . اسکيدن هيچ اولمازسه براز چاليشقان ، يورولماز بر چوجوقدم . شمدی استانبوله بر ايکی ساعت اوزاقده بر شی واركه بکا هر شيئی اونوتديروب کنديه چکيور .

آراده بر باشقه‌سنك‌ده یاپابیله‌جكی ایشلری ، یازیلری آرقاداشلردن بنی سه‌وه‌ن بر ایکی کیشی‌یه تقسیم ایدییورم . بعضاً ایشلرك پك متکاثف اولدیغی کونلرده آقشـامه کچ قالمامق ایچون اوکله یمکی بیله یه‌میورم . یوللرده یورومیورم ، صانکه قوشـویورم . بر ثانیه بیله بوش کچیرمه‌دن حمالی بر فعالیتله الك آغیر ایشـلری ، الك قیصه زمانلره صیغدیرارق یازیلرمی کونده‌رییورم . احتمالکه آرقاداشـلرك برچوغندن فضـله بن ایش کورویورم ؛ بونك دلیلی‌ده الك مهم ایشـلرك بکا تودیعی . فقط مطبعه‌ده الك آز یوزی کورولن ینه بنم !.. بزم چوجوقلر یازیلرینی یازار کن جیناره‌لرینی أمه‌رك ، چایلرینی ایچه‌رك ذوقلرینی اهمال ایتمزلر ؛ صوکرا ایشـلرینی بیتیرنجه سکـزه دوقوزه قادار دیدیقودینك برندن اوته کنه آتلارلر .

کوندوزلری‌ده [آقاده‌می !] دیدکاری طاوانلری باصیق ، پنجره‌لری توزلو بر چاپخانه‌ده طوپلانوب طاش تخته ایله پوکر اوینامایه وقت بولویورلر ، آنجاق درده دوغرو چالیشمایه باشلایورلر . فقط انسانلر ظواهره باقوب حکم ایتدکاری ایچون بنم بویله مطبعه‌دن ایر کن صاووشدیغمی کوردکجه کیم بیلیر ، هیچ چالیشمیورم ، صانیرلر ...

تره‌ن ، واپور یولجیلقلری‌ده برعالم !.. مکتبه ، ایشه کیدوب کلن قادین ارکك کنجلر آراسـنده اولا پك طبیعی کوز آشنالقلری ، صوکره صـوکره خفیف سلاملرله باشـلایان دوستلقلر عادتا کندی کندینه دوغوویرییور . اطرافکزده هر کسی چفت کورویورسکز ... اوزاقدن اوزاغه باقیشلرندن ، بربرینك یانندن کچر کن کیزله‌نه‌مه‌ین هیجانلرندن بعضاً انسان اوته کینك بریکینك اسرارینی ایسـته‌میه‌رك او کرنیویرییور . برچوق رابطه‌لر وارکه بویله تره‌ن باصاماقلرنده ، واپور قماره‌لرنده ، اسکله اوزرلرنده أوورلوب باغلانیور . هله بعض ماجرا پرستلر هر کون یکی برسر کذشت ایجاد ایده‌بیلمك ایچون الك مبذول فرصتلری بو یولجیلقده بولویورلر ؛ سعادتی‌ده تنوعده تخیل ایتدکلرینه کوره الك طاتلی زمانلرك بوراده کچدیکنی سویلیورلر !..

بن ایسه بونی یا غزته‌یه یازی یتشدیرمکله یاخودده قاناپه‌یه دایانوب اویقوسز ساعتلری تلافی ایله کچیرییورم .

شمدیلك ظاهری برسکونت ، ایچمده‌کی فیرطنه‌لری أورتویور ؛ برکت ویرسون که اورته‌بیلیور .. او ، هر زمان نشئه‌لی ، هردقیقه پرحیات ... بویاقینده هیچ برشی قونوشدیغمز ، هیچ یالکز قالدیغمز یوق .

۲ تشرین ثانی ۳۳۷ — عائله ایچنده هرزمانکی ایلیقلق ؛ هر زمانکی حیات . فخامت خانمك بکا قارشی شفقتنده هیچ بر دکیشکلك یوق . . . صانکه أوك ایچنده اوزاولاد ، اوز قارده‌ش یاخودده ... سه‌ویلن برداماد کبی‌یم ... آه مبجل بو زهری قاتماسه‌یدی‌مست ومسعود یاشایوب کیدییوردم . نه‌اولوردی یاربی ، اونلر یالان اولایدی ؛ بکا اویله کلیورکه یالاندرده . بوکا اینانمایه نه قادار محتاجم . یامعلا ، کوندن کونه‌اوقادار صیجاق ، اوقادار صوقولغان که .. بن ده ساکن ، صانکه برآز مشغول کورونمه‌یه چالیشیورم .

٤ تشرین ثانی — بوکون ینه أوده مسافر وار . اکرم بك ، قاریسی ، قیزی ؛ یعنی معهود عادل بکك عائله‌سی . بر طرفدن‌ده صوبالر قورولویور ؛ خالیلر یاییلیور ، قیش حاضرلغی اورته‌سنده هرشیئك یری ده کیشوب داغیلیور ، هرشی یکیدن طوپلانیور . ایکی کوندر معلا بکا اك مشفق ، اك صوقولغان اولدیغی زمانلردن داها فضله یاقین . اسکیدن هر کسك یاننده بوزمه بیله‌باقماز کن ؛ آرامزده‌کی رابطه ایچون کیمسه‌ده برشبهه‌ده‌وغماسون دیه تیتره‌ر ، بوقورقوسنه سبب اولارقده :

— آکلارلرسه بزی بربرمزدن آیریرلر .. دیرکن شمدی نه‌دیه‌یم ، حتی برآزده جرأتکار اولدی . هله اکرم بکلر بنی یکی طانیورلر ؛ کیم اولدیغمی یالکز قولاقدن ایشیتیورلر ؛ معلانك — طورلرنده‌کی طبیعیلکی هیچ بوزمادن — کندی یانلرنده بکا سنلی بنلی معامله ایدیشنه کیم بیلیر نه دیورلر ؛ بوکا بن بیله نه معنا ویره‌جکمی شاشیرییورم . صوکره برطرفدن‌ده بو صیجاقلقده ،

بو یاقینلقده اوقادار فسون وارکه آراده بر خاطره‌مه مبجلك اتهاملری کلسه بیله « یالان ! .. » دیه باغیرمق ، کیدوب اونی بولارق :

— باق، کورویورمیسك، بنی نه قادارسه‌ویيور!.. فریادیله –چوجوق کبی– سه‌ونجیمی اوکاده دویورمق ایستیورم !.. یاربی ، انسان سه‌ونجه ، اویله یا سه‌ونجه نه قولای آلدانه‌بیلیور .، نه کوچوك شیلرله آوونویور !.

۵ تشرین ثانی — غزته‌ده تیاترو مصاحبه‌لری یاپمامی، شهری دولاشه‌رق هر کونکی حیات اوزرنده اوفاق تفك دیدی قودی موضوعلری بولمامی سویله‌دیلر . اسکیدن چالیشدیغم غزته‌لرده‌ده ذاتاً بن ، اك زیاده بویله شیلرده موفق اولوردم ؛ یالکز کویده اوطورمقدرکه بوکا مانع اولویور . آرا صره استانبولده قالمق قابل ؛ هله بو بهانه ایله بوس بوتون چکلوب کیتمك بیله خاطرمه‌کلیور . لاف آراسنده غزته‌نك بو تکلیفندن بحث ایده‌جك اولدم ؛ بن داها بر شی سویله‌مه‌دن معلا آرا صیره استانبولده قالمامه بیله راضی اولامیه‌جغنی آکلاتدی . آرتق ارادمده‌کی ضعفی بن‌ده حس ایتمه‌یه باشلیورم . اویوشوق بر قرارسزلغی ایچنده کبی‌یم ، اوده بر قاچ کوندر او قادارجاندن، اوقادارصیجاق کورونویورکه کوزلرینك‌ده‌رینلکنده‌کی ماوی نوردن باشقه آرتق هیچ بر شیئی دوشونمز ، هیچ بر شیئه ایناممز اولدم .

۸ تشرین ثانی — بو آقشام أوه کلدیکمزمان اونی یالکز بولدم . آنه‌سی یوقدی . بر ایکی کوندر ینه أوك هواسنده بر کرکینلك ، بر عصبیت وار ؛ طبقی ایلك کلدیکم مارت آیلرنده‌کی کبی . شیمدی اك زیاده محی‌الدین بك سینیرلی ، خویسز کورونویور . بو آقشام آنه‌سی کلنجه‌یه قدر معلا ایله اوزون اوزادی‌یه قونوشدق . پاره‌سزلقدن چکدکلری صیقینتی‌یه فخامت خانم پك أوزولویورمش . قیش کلیور ، أوك ایچنده طبیعی بر چوق اکسیکلر وار:

— بن ، دیبور معلا ، هر شیدن محروم اولمایه راضی‌یم . فقط آنه‌م خسته ، ساده اونی أوزونتوده کورمك بنی أولدورویور . صوکره بر آره‌لق

باباسندن ده شکایت ایتدی ، اونك کندیلرینه قارشی قیدسزلغنی ، عائله ایچنده‌کی اهمالنی آکلاتدی :

— بابام ، دیدی ، اویله‌سنك بیلدیککك کبی دکلدر ، فاخر . أوك ایچنده‌کی بوتون بو آهنکسزلك ، آننه‌مك أوزونتوسی ، نم بونمك بو کوکلکی هپ اونك یوزندن ... بابامك خویلرینی اوته‌دن بری بیلیوردم ؛ فقط بوکون بکا آننه‌م اویله آجی شیلر آکلاتدی که بو درجه‌سنی بن بیله اومامازدم . کیم اولورسه اولسون زنکین بر آدمی داماد ایتمك ... دوشون که بابام ، چکدیکمز صیقینتینك اوکنه کچمك ایچون بوندن باشقه چاره بولامامش ...

داها بویله کندیسنك فدا ایدیلمه‌سنه‌قدر واران تصورلر اطرافنده برچوق آجی شیلر صایدی . بن ایسه شو محی‌الدین بکی نه قادار سه‌وه‌ردم . او لاقید ، یاری اویقوده یاشاییشك آلتنده ایلکدن باشقه برشی دویمایان تمیز بر یوره‌ك وار دییوردم . ینه‌ده بوتون بونلرك هیچ بریسنه ایناناممادم . نجه معلانك هپ آننه‌سندن دویدیغی شیلره ، هپ اونك تلقینلرینه قاپیلارق باباسی ایچون بویله دوشوندیکی محققدر . مطلقا فخامت خانم کندی تصورلرینك تأثیرینی آزالتمق ایچون صانکه بوکا قوجه‌سی طرفندن مجبور ایدلدیکنی سویله‌مش ، یاخودده اوته‌کی ینه قاریسنك تضییقلرینه مقاومت ایده‌مه‌مش اولمالیدر . یوقسه او مرد یوره‌کلی ، نورانی آدمدن بو درجه ظالمانه شیلر بکله‌مك پك بویوك برحقسزلق اولمازمی ؟

فقط نه‌ده اولسه بو طاتسزلقلری دویوب قیرلمامق ألده دکل . نه‌اولاجق یاربی ، بونك صوکی ناصل اولاجق ؟

آننه‌سی کلدکدن صوکره معلا بر آره‌لق یانمه صوقولدی :

— آمان بللی ایدییورسك ، اویله دورما ...

کیجه‌ده دوقتور خسته‌یه کیتدی . فخامت خانم ایرکن یاتدی . بز اون ایکی‌یه قدر بالقونده اوطوردق . بولوطلی ، یاریم بر مهتاب واردی . اوزون اوزون قونوشدق . آرتق صره‌سی کلمشدی . اوکا قطعی صورتده تکرار ایتدم :

— آننه‌كك استراحتى ، عائله‌نك سعادتى ايچون ، ديدم ، بن هرفدا كارلغه قاتلانيرم . ذاتاً آراده بر ، ايچمده اويله بر شى دويويورم كه صانكه بر كون كله‌جك ، بردن بره هر شى قوپووره‌جك :... أييسيمى شمديدن ، اوزاق ، سكا بيله شو بر قاچ كونلك رؤيايى اونوتديراجق قادار اوزاقلره كيده‌يم ...

او زمان معلا « بونى ناصل سويليورسك ؟ . » ديه بويوك بر هيجان كوستردى :

— سكا سوز ويردم ، ديدى ، بونده دورميه‌جقمى‌يم ظن ايديورسك ؟.

بن كچنلرده بر آقشام آناطوليده كزديكم يرلرده طبيعتك كوزللكلرينى صايار ، فخامت خانمله :

— هپ برابر اورايه كيده‌لم ، ديه لطيفه ايدركن معلا ، كوزلرى خوليالى ديكليور :

— آه نه‌ايى اولوردى... ديبوردى . بوكيجه‌ده بكا اونلرى خاطرلاتدى :

— اويله بر يرده تميز ، مينيجك بر يووامز اولايدى ...

صوكرا ينه دوشونجه‌لى ، بوينى بوكيور :

— آننه‌م اولماسه‌يدى ، ديبور ، سنكله ايسته‌ديكك يره ، اك ساده بر كويه كيدردم . فقط او ، خسته ...

بو آقشام معلانك سوزلرنده‌كى طلسم ، مبجلك سعادتمه قاتديغى زهرى بر آنده سيلدى . آرتق ايجه آكلاشيليوركه معلايه ، معلانك قلبنه دائر شورادن بورادن ايشيتديكلرم تكميل يالان !.. هله شيمدى او ، كوزلرى تااوزاقده آلتون باشى بالقونك بر كوشه‌سنه دايانمش ، آراده بر دوروب بوس بوتون دالارق آغير آغير قونوشوركن بوتون كنديسنى طانيانلرك هپسنى شاشيرتاجق قادار فسونكاردى . نهايت هر زمانكى كبى آننه‌سندن لاف آچيلديغى وقتده اونك بنى هر كسدن زياده سه‌وديكنى ينه تكرار ايتدى . فقط آرامزده‌كى رابطه‌يه اك زياده اونك اعتراض ايده‌جكنى ده صاقلامادى .

بونك سببى ايسه زنكين بر داماد خولياسى ، سعادتى هپ پارادن بكله‌مك

دوشونجه‌سی ایمش. بوصوك آجی حقیقتی ده سویلرکن معلا بوس بوتون باشقالاشدی؛ عائله حیاتنده یالکز سکونت، یالکز صمیمیت آرادیغنی، بنمله برابر یاشامق ایچون هر محرومیته قاتلانه جغنی، کوزلرنده بویوك بر اراده‌نك آله‌وی طوتوشه‌رق، تکرار ایتدی. یاتمق ایچون آرتق اودالرمزه چکیلیوردق؛ هیچ بر قوتك بزی بربریمزدن آیرامیه جغنی سویلرکن اوقادار جانلی، او قادار صیجاقدی که...

اودامه کیروب دولابك آیناسنده‌کی عکس ایله یالکز قالدقدن صوکرا ایچمده حالی بر طوتوشمه دویدم. کیجه قاندیلنك لوشلغنده آینادن بکا باقان خیال، بو آقشام دها دوشونجه‌لی کورونیوردی. یورغانی آچمادن یاتاغك اوستنه اوطوروب قارشیلقلی اوزون اوزون دردلشدك. اونی، آینادن بکا باقان خیالی هیچ بو قادار ایچلی، بو قادار جدی کورمه‌مشدم. باشنی قالدیروب بکا صوردی:

— هیچ خاطرکه کلیرمیدی، فاخر؟ دیدی، بو معجزه‌یی هیچ بکلرمیدك؟.. ایکی آی اول کی معلایی کوز اوکنه کتیر: سعادتی یالکز ایپکدن، کورکدن، مجوهردن عبارت ظن ایدن، آنه‌سندن میراث اولارق ده بو اعتقادی بولان بر چوجوق دکلمیدی او؟.. ناصل اولدی ده اونك روحنده بویله بر انقلاب اولدی؟ بوکا اسکیدن اولسه هیچ ایناندیرمیدك؟.

آیناده‌کی صولغون بکزلی عکس باشنی ایکی اللرینك آراسنده صیقیور، هپ او سؤالی تکرار ایدییوردی:

— آکلیورمیسك، اونك کبی هر نفس آلیشی، آلایش قارشیسنده حادتا ایچ چکمه‌یی آندیران بر کنج قیز شیمدی سنك ایچون هر درلو محرومیته قاتلانمقده ذوق بولاجغنی سویلیور؛ پکی، یا سن نه یاپاجقسك؟.

یاتاغه کیردکدن صوکره ده او خطابا کسیلمه‌دی. کوزلرم اویقویه برتورلو آلدانمیوردی.

الله اسیرکه‌سون، اونك بو فداکارلغنی تجربه ایچون، انشاءالله هیچ بر احتیاج قارشیسنده قالمایز؛ او قادار سودیکم کوزلری بنم یوزمدن - تمنی

ایده‌لم که‌ بر آن ایچون بیله کولکه‌لنمز ؛ فقط مادام که معلا آرتق بویله دوشو-
نه‌بیلیور ، مادام که شو بر ایکی آی ایچنده بو قادار باشقالاشان بر هویته بکا
دوغرو صوقولویور ، یارینکی سعادتمز ایچون بوندن بویوك مژده‌می اولور ؟

بو کیجه کوزلرمدن اویقویی سیله‌ن شی آکلاشیلان بو مستثنا سه‌وینج
اولاجق ... او سه‌وینجك یاننه بعضاً باشقه بر اندیشه‌ده صوقولمق ایستیور :

— یارین ، دییور ، یارینی دوشونویورمیسك ؟ . آرتق قارشیکده تجلی
ایدن وظیفه‌یی ادراك ایدییورمیسك ؟.

فقط بن ، معلاده هر کون بویله باشقه باشقه فضیلت دفینه‌لری
بولدقدن صوکره ، اوکا لایق اولمق ایچون ایلك اولسون ، فنالق اولسون
المدن کلیه‌جك بر شی اولمدیغنی حس ایدییورم ؛ ایچمده آرتیق اویله امکا-
نسزلقلری ده‌ویره‌جك بر جدال قدرتی بولویورم که ...

٢٣ تشرین ثانی — قاچ زماندر دفتری بویله اهمال ایدر اولدم ؛ او قادار
داغنیق بر حیات ... کیجه‌لری پك آز ، آنجاق اوچ بش ساعت اویقو ،
صباح آقشام ساعتلرجه تره‌ن صارصنتیسی ، لودوسلر أسدکجه بوس بوتون
چکیلمز بر حاله کلن واپور یولجیلنی ، ایکی غزته‌یه یازی یتشدیرمك ،
بوتون کون امان کچ قالمایه‌یم دیه چارپنمق ، صوکراده هپسندن فضله اولارق
اویله بریوره‌ك اوزونتوسی که . . دائما نه اولاجغز اندیشه‌سی ، دائما بو کونکی
سعادتی غائب ایدیویرمك قورقوسی . بواویله برشی که‌انسانی هم اولدوروبور ،
هم یاشامق ، دیدیشمك ایچون قوتی ینه او وریبور . . .

اوك ایچنده پك آجی بر وضعیت حادث اولدی . انسان یازین بوراده
جوشان، طاشان نشئه‌یی خاطرلادقچه مکر بونلرساده جوادبکك ماسقارالقلرندن
دوغویورمش دیه‌یه قادار وارییور ! . . قیش چوکدی . محی‌الدین بکك
طشره‌ده‌کی آننه‌سی‌ده بورایه کلدی . بوءشمدی سویله‌دیکنی برازصوکرا اونوتان
زاللی ، صاف بر اختیار . فخامت خانم بکا قارشی هیچ ده کیشمه‌دی . فقط
قوجاسیله متمادی برجدال ایچنده ؛ حتی قونوشمایاجق قادار برلرینه دارغین.

بوتون آهنكی بوزان‌شی هپ اوپاره مناقشه‌لری ... یازین محی‌الدین بك اولدقجه منتظم قازانییور ، خانمك اوفاق تفك برایكی ایرادندن كلن تقسیطلرده او موسمده آلینیور ؛ فقط بونلری اولدیغی كبی ، حتی براز اسرافله صرف ایدییورلر. هم بو ، هرسنه بویله ایمش . قیشین‌ده بوتون بوآلت اوست اولان حسابلرك الك طبیعی نتیجه‌سی دارلق،كچمسزلك اولویور . ساده بوقادار دكل ؛ عینی زمانده باقمسزلق ، اداره‌سزلك‌ده وار . موطباق مصرفلرینه بن‌ده ألمدن كلدیكی قادار یاردیمه چالیشدیغم ایچون دقت ایدییورم، أوك‌ایچنده آیده ایكی‌یوز اللی ، اوچیوز لیرا قادار پاره دونویور. حال بوكه كچیردیكمز حیات بومصرفك یاریسی ایله تأمین ایدیله‌بیلیر. فخامت‌خانم بركون سوزآراسنده بونك سرینی‌ده افشا ایتدی :

— اسكیدن بن‌ده أومك خانمی ایدم. دیدی، بزم بك بویله دنیایی دوشونمز برحاله كلدكدن‌صوكرا آرتق هرشیئی‌بوز اوستی براقدم. حتی غریبدر، قوجاسنه نسبت بویله یاپدیغنی بیله صاقلامادی .

ایكی خدمتجی وار ؛ بردادی، برده اولادلق‌یكانه..اونلر بیشیربرلر، اوكمزه نه‌كتیریرلرسه اونی ییوب قالقیورز . خانم افندی هم أو ایشلرینه آلدیرمیور ، هم‌ده مثلا صوفراده یمك بكنمیور. بوكون بوتون بونلری خسته‌لغك ویردیكی خیرچینلغه عطف ایدوب كچیورم آما یارین عائله آراسنده رسمی بر موقع اولونجه فخامت‌خانمك كوزنده‌سه‌زیله‌جك الك‌خفیف معنا بیله‌بنی كیم بیلیر‌نه‌قادار خراب‌ایده‌جكدر. آرتق یاواش یاواش‌طبیعی تلقی ایتمه‌یه آلشدیغمز بوقاری قوجه كچمسزلكی اوزمان‌هرطوتوشدقجه‌الك‌معناسز كلمه‌دن بن آلنه‌جغم؛هرشیده‌بكاده برحصه اولوب‌اولمادیغنی‌دوشونه‌رك أوزوله‌جكم . شمدی أوه‌دونوب‌ده قاپیدن كیررکن معلانك‌ألنی ألمده بولمق ، بوتون كونك‌یورغونلقلرینی اونوتدیریور ؛ برنظری أوده‌كی تكمیل اوزونتولری دویمه‌جق قادارنی طلسملایور ، اونی او قادار سه‌ویورم ؛ یكرمی آلتی سنه‌درسه‌وكی‌یه صوصامش،فقط هیچ‌سه‌ومه‌مش برقلبك بوتون قابلیتی ایله.. فقط یارین قورقدقارم‌باشمه كلیرسه‌هپسی،حتی بوسه و كینك شعری بیله زهر اولاجق !

۲۴ تشرین ثانی — انشته‌م خسته دیه دویمشدم . بر اقشام شیشلیده اونلرده قالدم ، بو کیجه‌یی ناصل کچیردیکمی بن بیلیرم . ایر کندن یاتدم . ذاتاً کیمسه‌ده اوطوراجق ، لاف ایده‌جك حال یوقدی . تیزه‌م ، قوجاسنه :

— بر اخلامور پیشیره‌لم ، ایسته‌رمیسك ؟ . .

دییور ، انیشته‌م‌ده :

— اخلامور دکل یا ، کوچوك چفتلکی تکمیل یوتسه‌م نافله . . دیه یورغانی باشنه چکیوردی . مراد ، تیزه‌مك کوچوك اوغلی ، کیجه بك اوغلنه اینمك ، برابر (بار) ه کیتمك ایچون اصرار ایتدی :

— چوق کوزه‌ل نومرولر وار ، هله یکی بر فرانسز تروپی کلدی ! . . دیه بنی اقناع ایتمك ایچون بوشنه اوغراشدی . جانم هیچ برشی ایسته‌میور ؛ آقشام اوزری دونرکن دقت ایتدم‌ده الکتریقلر ایچنده یوزه‌ن جاده بکا پك سونوك کلدی ؛ قالابالقدن انسان یورومه‌سنی شاشیریرکن بن بالعکس تنهالق دویدم ... بر ثانیه کچمه‌دی که اونی دوشونمه‌یم ، اونك یاننده کچن ساعتلری آرامیه‌یم ؟ یارین بر فلاکت اولورده اوندن بوس بوتون آیریلیرسه‌م یا اوزمان نه یاپاجغم ؟

۲۵ تشرین ثانی — هانیا انسان رؤیاده کندیسنی اوچورومدن دوشمش ، پارچه‌لانمش کورورده تلاشله ، قورقو ایله اویانیر ، ینه‌یاتاغنده بولوندیغنی آکلاینجه هیجانلی برسه‌وینج دویاریا ، ایشته بن‌ده دون کیجه‌یی شیشلیده اویقوسز ، متأذی کچیردکدن صوکرا بوکون تکرار کویه کلدیکم زمان طبقی اویله تیتریوردم . هله‌بو بر کیجه نه‌قادار اوزون کلدی . صانکه بوس بوتون آیریلمش کبی قورقدم . قاپودن کیروب‌ده اوده هر شیئی اسکی حالنده کورونجه ، قوللرمده اونك یوموشاق وجودینی ، دوداقلرمده صاچلرینك ایپك تماسنی دویونجه ، یکیدن هوا ، تکرار حیات بولمش کبی نفس آلیشم بیله باشقالاشمشدی . معلاده باشی کوکسمه دایامش :

— قاقا چوجوق، دييوردی، يمين ايت، يمين ايت بنی بويله بر دها براقوب كيتمه يه جككه . .

٦ **كانون اول** — بو كون بر ايش ايچون اوده استانبوله اينه جكدی . كوپری باشنده بكله دم . اون برده كلدی . ترامواي ايله شيشلی يه چيقدق. صوئوق، روزكارلی برهوا واردی . استقبالمز ايچون اوزون اوزون قونوشدق . معلا آننه سنی هم سوديكنی ، هم ده اوندن قورقديغنی صاقلامادی :

— بيليورم ، دييوردی . يارين بنم سعادتمی اوقادار سه وديكم آننه م ، ينه كنديسی محو ايده جك . .

صو كره بر قاچ كون اول أوده كچن اوفاق بر وقعه يی آكلاتدی . اك زياده بو، فخامت خانمك بزی برمزه ويرمه مك ايچوق چوق عنادايده جكنی كوستريور. بيلمم بندن نه مناسبتله بحث ايديليركن معلانك خامنه سی :

— يا ، ديمش ، نه أيی چوجق ... معلايی اوكا ويرسه ك ..

فخامت خانم ذاتاً قائن آناسنك هرسوزينه قيزييور ؛ قوجاسيله قونوشماديغی كبی اونكله ده لاف ايتميور . بو سفر بوس بوتون قيامت قوپارمش . صوكرا قيزينه نصيحت ويرمش :

— بو بوناغك سويله دكلری ظن ايتمه كه سكا دوستلقدر . فاخره واردیغكی فرض ايتسه ك بو كونكندن داهازياده صقنتی چكه جككه امين اول ، قيزم ، ديمش.

معلا ، صانكه آننه سی ايله بنم آرامده قرار ويرمه يور كبی دالغين ، ديدی كه :

— أوك ايچنده كی حالی كورويورسك ؛ بو أوزونتوبنی أولدورويور. بعضاً هر شیئ ترك ايدوب برابر بورادن چيقالم ؛ ساده، سسسز، باشقه ديارلره كيده لم ديه دوشونويوم . صوكراده آننه مك نه قادار أوزوله جكی ، بوس بوتوخسته لانه جغی بلكه ده أوله جكی ، كوزمك او كنه كليور ... بيلمم كه ...

آرتيق تماميله آكلايورم ، مبجلك صافيتله آغزندن قاچيرديغی برچوق شيلر دوغرو ؛ هله اك زياده فخامت خانمه عائد اولانلر . . . فقط معلا ايچون تخمين ايتدكلرينك ده نه قادار بوش اولديغی كيدكجه ميدانه چيقيور. يالكز مبجل دكل ،

بن بیله هیجانلی ، حمالی برسه‌وکی ایچون اونده استعداد اولمدیغنی ظن ایدردم ؛ سه‌ومز دکل، سه‌وه‌مزدیوردق . مکر، بوپك راكد کورونن روحده‌کی متانت ، حسیاتنه حاکمیت هپمزی یاکلتمش . هله بویله کیمسه‌یه بر شی بللی ایتمزکن بردن بره بکا بو قادار باغلانماسی ؛ آننه‌سندن باباسندن بر آز أمیده دوشمك دکل ، اونلرك کندیسنی بکا ویرمك ایسته‌مه‌دکلرینی بیله بیله قوللرمه آتیلماسی اونده‌کی حسیاتك هر کون ، هر کسده کورولن بسیط تمایللره نسبتله پك باشقه، پك ممتاز برشی اولدیغنی اثبات ایتمزمی ؟ . . حتی دوشوندکجه اونك کوزه آلدیغی تهلکه‌لر انسانك نظرنده نظرنده بوس بوتون بویویور ، عادتا برفداکارلق درجه‌سنه قادار یوکسه‌لیور .

برده اسکیدن بکا قارشی بعضاً پك که‌وشه‌ك طورلری واردی . اوطورورکن اوزون مدت یورمه بیله باقمادیغی ، سوقاقده تصادف ایتسه‌م کورمه‌مزلکه کلدیکی اولوردی . بونلری خاطرلاته‌رق بو کون براز سرزنش ایتدم‌ده کولدی ؛ هپسنی مخصوص یاپدیغنی ، هرحالده بن‌ده برآزبهم کوزوکن حسیاتمی آکلامق ، برآن اول سویله‌تمك ایستدیکنی اعتراف ایتدی . حریت ابدیه تپه‌سنه دوغرو یاواش یاواش یورویه‌رك استقبالمز ایچون قرارلر ویریرکن آرتیق آرامزده آکلاشیلمامش هیچ برشی‌قالمامشدی . أوك ایچنده بعضاً بوتون آهنکی بوزان خویسزلقلری کوره کوره دویدیغم بز کینلك ، آراده برمبجلك اعترافاتی کبی شیلری ایشیتدکجه کوزلرمی قارارتان شبهه‌لر ، آجی آجی دوشونجه‌لر ، تکمیل بو کون داغیلدی ؛ هپسی سیلیندی . بیلمم که سعادت‌ده بوندن باشقه برشی‌می ؟..

٨ ثانیه اول — او اولماسه، اونك کوزلرنده‌کی صیجاقلقدن‌قوت بولماسه‌م أوك ایچنده‌کی کچمسزلکه دایانمق قابل دکل . بو کونکی قادار آکلاشماسه‌یدق، تاأسکیدن اونلری ایلك کوردیکم زمان آرالرنده‌کی کرکینلکه ایکی کیجه‌لك برمسافرت‌اثناسنده بیله تحمل ایده‌مه‌دیکم کبی ینه‌چانطامی قاپار، ترنه‌آتلاردم. شمدی اونك یوموشاق ألنی آراده‌بر باشمده دولاشیرکن‌دویمق، سسنی ایشیتمك

بکا برقوت اولویور . یازیق که معلا ، کندیسی کوندن کونه سوزولویور . یازین أوی نشئه یه ، قهقهه یه بوغان چوجوقلقدن صیریلدی . هر آقشام زواللی بی یا بر أل ایشنک ، یاده بر کتابك اوستنه ایکیلمش بولویورم ؛ یمکدن صوکرا ، اوده آنجاق بش اون دقیقه ، سه‌ودیکی برایکی پارچه‌یی پیانوده چالیور . محی الدین بك ایسه کوزلکنی بورننه اوطورتوب غزته‌لرله قولتوغه سه‌ریلیور . فخامت خانم آقشام غزته‌لرینه شویله بر کوز کزدیردکدن صوکرا خیرچینلق چیقارمق ایچون بهانه آرار ، بنی قارشیسنه آلوب هر آقشام براوجندن طوتدوردیغی شکایتلری قوجاسنه‌ده ایشیدیره‌بیلمك آرزوسیله تکرار تکرار تازه‌لرکن ، اوته کینك باشنی بیله چه‌ویرمه‌دکنی کوردکجه بوس بوتون سینیرله‌نیور ؛ بعضاً جیغاره تابلاسنی یاقالایه‌رق :

— یارادانه صیغینوب شونی بریسنك قافاسنه فیرلاتسه‌م !. دیه‌یه قادار وارییور .

قیش کلنجه اونك خسته‌لغی ، عصبیلکی بوس بوتون آرتدی ؛ چوق او کسو-رویور ؛ هله بوخویسزلق اونی کیتدکجه خراب ایدییور . هرشیئه رغماً بی چاره قادینی بن چوق سه‌ویورم ؛ حتی هر کسدن زیاده اوکا آجیان بنم .

بوتون بونلردن اول اك چوق أوزولدیکم شیء معلاده‌کی بیتکینلکدر . خاطرلیورم که چوچوقلغنده او ، پك ضعیف ، پك چلیمسزدی ، بر چوق خسته‌لقلر چکدی . صوك سنه‌لرده سه‌رپلمش ، پرحیات بر کنج قیز اولمشدی . شمدی ینه یاواش یاواش رنکی قاچیور ؛ چوکیور . یا محی الدین بك ؟. دینه بلیر که او ، بوقدار أیی برآدام اولماسه أوله ایچنده برآن ایچون بیله نفس آلمق قابل اولماز . زواللی ، احتمال که کندی حضورندن فداکارلق یاپیور ، هرشیئه صبر ایدییور .

بو آقشام ینه فخامت خانمله آرالرنده آجی برشی کچمش کبی صومورتقانلق واردی . فرویدون بك ده أوده ایدی . یمکدن قالقنجه دورغون دورغون هپ بر کوشه‌یه چکیلمشدك . معلا باشنی اکمش ، سسز اوطورویوردی . بردن دیشاری یه

چیقدی . یمك اوداسندن دوغرو برخنچقریق دویدم . قوشوشدق . بن یك قورقدم . اونك بایلدیغنی ایلك دفعه کورویوردم ، صرعه‌لی کبی کندینی یردن یره وورویور ، نفسی کسیلیور ، کوکسی طیقانیورمش کبی خنچقریور . یوزینه صو فلان سه‌رپدیلر . صوردیغم زمان دایسی دیدی که :

— قورقاجق برشی یوق ؛ بویاشده‌کی قیزلرده اولور !...

— ١٠ —

اوطه‌جی قاپی‌یی آچدی .. قارماقاریشیق کاغدلرله دولو ، اوزون برماصه‌نك اطرافنه طوپلانمش برقاچ کنجك آراسنده بریسنی آرایورمش کبی کوز کزدیردی ؛ صوکرا :

— فاخر بك ، دیدی تلفونده سزی ایستیورلر .

قاپیدن چیقارکن آکلاتیوردی :

— کچن کون ده سزی تلفونده بر قادین آرادی ؛ کیمسکز ، تلفون نومرو کز قاچدر دیه صوردق ؛ جواب ویرمه‌دن قاپادی .

فاخر ، عجبا کیم دیه دوداقلرینی بوکرکن تلفونی النه آلدی :

— أفندیم ، بنم ، فاخر .. اوزمان برسرزنش طوفانیله قارشیلاشدی . دارغینمی ایدی ، بونه‌قادار چوق ایشدی ؟.. غزته‌جیلك ، پولتیقه‌جیلق ، قلبلری بوس بوتون دوردورمشمیدی ؟ هیچ شیشلی‌یه اوغرامیوردی . بر آرالق هر کون کورولن ، صیق صیق زیارت ایدیلن اسکی دوستلر أولمشمی ، قالمشمی دیه‌بر کره مراق ایتمك یوقمیدی ، اونلری اونوتدوران عجبا یکی یکی نه‌لر واردی ؟

فاخر ، سسك صاحبنی ، اویقودن اویانیورمش کبی کوچلکله طانیدی . مادام سه‌رژین معما آلود ، تهلکه‌لی قادینلردن بریدی . اونی طانیه‌لی اوچ درت سنه قادار اولمشدی : پایانسز ، آنی هوسلر ایچون خلق اولونمش ، ذکی ، شیطان ، مستثنا برروحی واردی . بك اوغلنك ، شیشلینك الك کبار ، الك ممتاز دینن عائله طوپلانیشلرنده اونکله طانشمق ، اونی برقاچ ساعت دیکله‌یه‌بیلمك پك چوقلرینی بیك تورلو

فداکارلغه سوروکله‌ین شیلردندی . قونوشمه‌سی ، مناقشه‌لری ، کمان چالیشی ، پوکه‌ر اوینایشی اوقادار طاتلی ، اوقادار جانلی ایدی که ... قومارباز اولسه‌اونك ایچون میلیونلر قازانمق پك قولای اولوردی ؛ اك جامد آداملرك کاغدینی صانکه ترسندن اوقور ، اویله شیطانجه حسابلرله اویناردی . صوکرا ، چوق اینجه ، چوق قیوراق بر شاعردی ؛ تك مصرعك ایچنده ، تك بر کله ایله عالملر یاراتان برشاعر .

فاخر ، اولك کبی برحیات ، اوقادارشیطانی قادینه قارشی اوته‌دن بری اوزاقدن اوزاغه بویوك برتقدیر ، برانجذاب دویاردی ؛ مادام سه‌رژین‌ده ایلك نظرلره برشی افاده ایتمه‌ین ، قوجامان کوزلکلرینك آلتنده بوتون چهره‌سی غائب اولان بوبراز دونوق تورك چوجوغنی ناصلسه تدقیقه لایق بر تیپ بولمش ؛ قارشیلقلی بلکه برسنه‌دن فضله بالالتزام لاقید قالدقدن صوکرا دوستلقلری بردن‌بره‌پك‌درین برمحرمیت رنکی آلمشدی . فاخر ، اونی نادراً کندی أونده زیارت ایدر ؛ فقط همان هرکون تلفونده ساعتلرجه قونوشورلردی .

اك زیاده چارپشدقلری نقطه پولتیقه مناقشه‌لری اولور ، صوکره صنعت حسبحاللری اطرافنده صلح یاپارلردی . سه‌وکی نظریه‌لری اوزرنده ایسه سه‌رژین قاراکاق براوچوروم کبی‌بوس‌بوتون‌دەرین ، بوس بوتون تهلکه‌لی ایدی . بر کون سینه‌ماده‌ایدیلر ؛ اویله بر یر کلمشدی که فاخر کندینی طوتامه‌مش :

— Maintenant, c'est le cœur qui parle!

دیمشدی . اوزمان اوته‌کی ، اوزون اوزون آلای ایتمش ، صوکرا قولاغنه ایکیله‌رك دیمشدی که :

— Après dix-huit ans, ce n'est pas le cœur, mon ami, mais c'est le Corps qui parle!

بوقادارده مادی کورنوردی . فقط بو بر ارککی چیلدرتاجق قادار محتشم ، مشعشع کنج دولت ظاهراً پك شوخ ظن ایدیلن حیاتنده اوفاجق برسرکذشتی بیله سه‌زمش کیمسه یوقدی . بوتون چیلغینلقلرینه رغماً سه‌رژینك قوجاسی أولدکدن ، عائله‌سی ایچنده سوره‌کلی بر فلاکت فیرطنه‌سی قوپدقدن صوکرا

لکچن حیاتی ایناتلماز درجه‌ده دوز کوندی. فاخرله درت‌سنه‌یه یاقین بر آرقاداشلق بو کتوم وصمیمی تورکی اوکا چوق سه‌ودیرمشدی .

الك صوك دفعه لکچن‌یاز بر برلرینه بویوك آطه‌ده « یورغولی » دکز بانیولرنده تصادف ایتمشلردی . کونشده ، چاقیللره سه‌ریلمشلر ، قونوشویورلردی . سه‌رژین ، بر آرالق صایقلار کبی فاخره :

— بر چیلغینلق دوشونویورم ، دیدی . اوریژینال برشی ... اوکمزده‌کی قیش ، ایلك قار یاغدیغی کون .. سوقاقلر ، داملر هر طرف بم‌بیاض.. صیجاق بر اودا ، صوبانك ایشیغندن باشقه بر آیدینلق یوق . . .

صوکرا یاری قاپالی کوزلرینی اوکا چه‌ویردی ؛ هرشیئی وعد ایده‌ن بر باقیشله کولدی . دۋنوشده تونلك باشنده اوندن آیریلیرکن :

— اونوتما ، دیه تکرار ایتدی . ایلك قار یاغدیغی کون ... فقط ایلك وصوك دفعه اولارق ..

حال‌بوکه او زماندن صوکرا فاخر ، اونی بر داها کورمه‌مش ، کویه ، محی‌الدین شوقی بکله مسافر کیتمشدی . اسکیدن مطلقا صیق صیق تلفونده خاطرینی‌صورار،اونده رسماً زیارت‌ایدر،آراصره‌سه‌رژینك‌اوته‌کی قارده‌شلرینی سینه‌مایه ، بوغاز ایچنه ، آدالره کوتورورکن شمدیکی بو دورغونلغه معنا نه ایدی ، ایشته کنج‌قادینك آکلامادیغی بوایدی. پك مستثنا برشی‌اولارق کندینی تلفونله مطبعه‌ده آراماسندن ، بولایجه عینی حرکتی تکرار ایتمه‌سندن فاخر اونك پك قیزغین‌اولدیغنی حس ایتدی. فقط بونی‌اوزون اوزادی‌یه دوشونمکدن اوزاق ، ساده‌جه شمدیکی سرزنشلری همان او دقیقه‌ده اویدورلمش بهانه‌لرله صاووشدورمایه چالیشیرکن ایچنی یاقان شی آشاغیده بکله‌ین بر سورو یازی‌یی یتشدیره‌مزسه واپوری قاچیرمق قورقوسندن باشقه برشی دکلدی . ایشلرینك چوقلغنی ، کویده اوطوردیغی ایچون وقتلرینك دارالدیغنی سویله‌دی :

— چوق محجوبم، مادام. بر کون زیارت ایدر، قباحتلرمی عفو ایتدیرمه‌یه چالیشیرم . دیه تلفونی قاپادی .

معلانك کوزلرنده کندینی غائب ایتدیکی کوندن بری صانکه یکی بر حاله، باشقه بر حیاته دوغمش کبی ؛ صانکه حافظه‌یی آلت اوست ایدن خسته‌لقلردن یکی قالقمش کبی کچمش کونلرله آراسنده ایریشلمز بر اوزاقلق، ده‌لینمز بر سیس واردی. ایلك قار یاغدیغی کون . . هر طرف بم بیاض . . صیجاق، لوش بر اودا . . بو تابلویی خاطرلادقجه قارشوسنده معلانك خیالی بوی بویور، او خیالك کوزلرنده دوغان ماوی کونش بوتون قارلری أریتیور، لوش رنکلری سیلیور، اونك نوروندن باشقه هیچ، هیچ بر شی یاشامیوردی.

اطرافنی بو قادار اونوتمشدی. فقط بو که‌وشکنلك، او یوشوقلق آراسنده وقت وقت قورقدیغی بر شی داها واردی که نهایت اوده باشنه کلدی. ینه بویله بر کون «نجات» غزته‌سنده‌کی اوطه‌جی اونی اوکله‌دن صوکره «بارقه» مطبعه‌سنه کلوب آرادی. رفعت بکك چوق سلامی وار، دیه اوزاتدیغی مکتوب هله باشقه زمانده اولسه فاخری بوسبتون پریشان ایده‌جك قدر آجی ایدی :

محترم بکم افندم .

هر شیدن اول ذات عالیلرینی تأمین ایده‌یم که مسلکی قیمتکزك، عرفانکزك الك صمیمی تقدیرکاری بنم. فقط تخطر بویوریرسکز که تشریك مساعی یی قونوشدیغمز زمان غزته ایله ایکنجی درجه‌ده علاقه‌دار بر محرر کبی چالیشمقدن زیاده دوغرودن دوغرویه بوتون مساعیکزی [نجات] ه حصر ایتمه‌کزی رجا ایتمش، فقط [بارقه] ده‌کی مشغولیتکز دولاییسیله شیمدیلك بالمجبوریه اوکله‌یه قادار بزه رفاقت ایتمه‌کزی قرارلاشدیرمشدق. حالبوکه (نجات) اقشام غزته‌سی اولدیغنه نظراً صباحلین پك ایرکندن احضارینه باشلانماسی طبیعیدر. کرك بوکا، کرك کیجه‌لری بیله ظهوری طبیعی اولان غزته‌جیلك ایشلرینی تلمینه ذات عالیلرینك کویده اوطورماکز و واپور ساعتلریکزك او یماسی مانع اولدیغی جهتله بونی عرضه مجبوریت وباشقه بر طرز حل بولامادیغمز ایچون‌ده عظیم بر محرومیت

حس ایدیورم . بوکونکی سیاسی و اقتصادی دورغونلق آراسنده غزته‌مزك اداره‌سنده آز چوق موجب اندیشه بر وضعیت تحدث ایتدیکنی‌ده سزدن صاقلامق ایسته‌مم . ایلریده مساعد بر زمینك حلولیله تکرار تشریك مساعی شرفنه نائل اولابیله‌جکمزی عرض و تأیید حرمت و اخوت ایلرم بکم افندیم .

« نجات » غزته‌سی صاحبی
رفعت ذکی

نهایت باشنه بوده کلدی ؛ آچیقجه‌سی اونی قوودیلر . غیر اختیاری دوشوندی : مادام که آناطولی‌یه کیتمه‌مش ، یکیدن غزته‌جیلکه باشلامشدی ؛ اونك پارلامسی ، کندینی طانیتماسی ایچون مطبوعاتك بوکونکی حیاتنده غایت زنکین بر ساحه واردی . مکتبدن چیقوب ده مطبوعاته ایلك کیردیکی زمان بویوك محاربه‌نك صوکلری ایدی . اوصره‌ده بر کنج ایچون مسلکده ترقی امکانی یوقدی . متارکه‌دن صوکرا بر مدت یاشاتمایه چالیشدقلری غزته‌لر ایسه سانسور الٔنده بوغولمشدی . ایشته شیمدی مسلك یولنده آرادقلرینی قازانمق ایچون بر کنجه هرشیئی وعد ایدن فرصتلر واردی . اك استعدادسز سیمالرك بیله بعضاً مشاهیر صیره‌سنه کیردیکی بوکونلرده منور بر کنج آز بر چالیشنجه نه‌لر قازانمازدی . حال بوکه کندیسی بر قاچ آیدن بری چالیشمق دکل ، مکتبده مبصرلری ، اوده باباسنی آلداتان حایلاز چوجوقلر کبی بر ایکی پارچه یازی ایله هیئت تحریریه مدیرینك کوزینی بویایوب واپوره قوشیوردی . اوکا بر آرالق [نجات] ك هیئت تحریریه مدیرلکی بیله تکلیف ایدیلمش ، فقط ینه کوبده اوطورمامسی درکه بوکا مانع اولمشدی . هایدی بونلر نهایت کندیسی ایچون ساده‌جه بر مدتلك محرومیته سبب اولابیلیردی ؛ فقط هله آناطولی‌یه کیده‌مدیکنی دوشوندکجه بعضاً — هر تورلو مستی‌یه رغماً — زهرلی بر عذابك یوره‌کنه صیزدیغنی دویویوردی . بر ایکی سنه اول استقلال آتشی داها ایلك طوتوشدیغی زمانلرده ، ایشك صوکی نه اوله‌جغی پك

چوقلرنجه بللی دکل ایکن کندیسی بیك تورلو مشکلات ایچنده بیك هرتورلو تهلکه ایله بوغوشه‌رق یوللره دوکولنلرك آراسنده ایدی ، صوکرا نه ملعون بر تصادف اونی تکرار بورایه دوشورمشدی !.. قوتولوش کونلرینی حاضرلامق ایچون داها دون ، حتی دعوتله کیدنلر بیله شیمدی ملی غایه ایچون فائده‌لی بر عنصر اولمشلردی . هپسنك وظیفه باشنده‌کی شرفلرینی دویدقجه ، حتی داها بوکون یوله چیقانلری کوردکجه دویدیغی آجی ، ایشته یالکز بو ایدی که سعادت دیدیکی رؤیانی اراده بر کابوسه بوغوبوردی . بو انقلاب آتشنده کندیسنك بر قیویلجیم بیله طوتوشدیرامامسی آز محرومیتمیدی ؟ . .

او شرفه اشتراك نره‌ده ، ایشته بویله متواضع ، بسیط ایشلنك باشنده بیله ناصل عاقبته اوغرامشدی . دنیالر ییقلمش کبی باشنده بر آغیرلق واردی ؛ زورله یازیلرینی بیتیردی . نه اولاجق یاربی ، بو ایشك صوکی نه اولاجقدی ؟ ایلك کورونشده پك ده بویوتمه‌یه محل اولمیان شو حادثه‌نك الك عادی تفرعاتنده بیله دوشونمه‌یه لائق باشقه نقطه‌لر ، استقبال ایچون آلنه‌جق درسلرده واردی . مثلا شمدی فاخرك بودجه‌سنی یاری یاری‌یه ایندیره‌ن اکسیکلك هیچ‌ده مهم برشی دکلدی ؛ فقط یامعلا ایله مشترك بر یووا قوردقدن صوکره بویله بر صارصنتی‌یه اوغرارسه ، اونك کوزلرنده کوچوك بر محرومیت اندیشه‌سی کورمك فاخری اولدورمزمیدی ؟ .

أوه کلدیکی وقت اویله هرزمانکی کبی چابوجاق خفیفله‌یه‌مدی . اوراده‌ده کرکینلك صوك درجه‌یه وارمشدی . اویله بوغوجی ، صومورتغان بر هوا اسیوردی که . . قاری قوجه ، بویوك خانم دوروب دیکله‌مه‌دن مناقشه ایدیورلر ؛ فخامت خانم هرکون قائن آناسنی قوو ویور ؛ محی‌الدین بکه قارشی الك خاطره کلمز برشیدن تعریض ایچون بهانه آریوردی . زواللی معلا او ، بو سبوتون بدبختدی . اوك ایچنده‌کی کچمسزلك ، بو کچمسزلك یوزندن بر تورلو اوکنه کچیله‌مه‌ین اداره‌سزلك ، آنه‌سنك بویله کوز اوکنده أریبوب بیتمه‌سی ، بونلرك هپسی‌ده اوکا ، اوکا اوله‌جق الم ویرمش کبی کندی استقبالنده‌کی ظلمت اونی کوندن کونه صولدورویور ؛

کوزلرینك کنارنده‌کی کولکه کیتدکجه قویولاشه‌رق باقیشی هر آن براز دها دونوق ، براز داها بولوطلی بر رنك آلیوردی:

— یاربی ، بردقیقه، بردقیقه‌اولسون‌یوزم کولیه‌جکمی ؟ دیه دوشونوردی. خاطرلاردی که چوجوقلغندن بری، ناصل گچدیکی بللی اولمیان‌صانکه‌او بوم‌بوش سنه‌لر ایچنده راحت، أوزونتوسز بر کونی اولمامشدی.

اسکیدن کوز قاماشدیریجی ، مخیله‌یی سرخوش‌ایدیجی او سوس ، احتشام رؤیالری واردی ؛ آننه‌سی اوکا کوچوك یاشدن بری هپ ثروت ومجوهرنیسی سویله‌مشدی . بعض مسعود محیطلرده تپینه‌ن بودبدبه ، بوتون بو کوزلره ، بوکللره بویو یاپان اوتوموبیللر، کوشکلر ، کورکلر،هپ بو سلطنت پارا ایله دکلیدی ؟ . . باباسی اوکا بویله بر حیات بخش ایده‌مه‌نجه اورؤیایی عمرینك یکرمی یاشندن صوکره باشلایاجق ایکنجی دورندن بکله‌مك لازمدی . کندینی بیلدیکی یاشدن بری هپ بونی ایشیدیردی :

— زنکین بربکه وارنجه..

أوه‌ت ، زنکین بربکه وارنجه دیمك بورؤیالر هپ حقیقت اولاجقدی. زنکین بربك ؟ فقط عجبا بوناصل شیئدی ؟ . . آغزلرده کزه‌ن حکایه‌لر ـ هله بوحرب سنه‌لرنده ـ هپ سفالت، هپ آچلق فریادی ایدی . زنکینلك دنیلدیکی زمان آرقاسندن سفاهت ، سیاحت ماصاللری کلیوردی . سیاحتلرده یاقومار ، یاقادین ایچوندی؛ یاده‌بوحیاتك‌صوکنده نه‌دن‌ایسه اوکنه کچیله‌میه‌ن خسته‌لقلرك تداویسی ایچون . بوزنکین بکلرك عددی‌ده نه قادار آزالمشدی . قوجه شهرده قاچ تانه واردی؟ کندینی ایسته‌یه‌جك عجبا کیمدی ؟.. یا ، اونده عجبا نه‌لر آرایاجقدی ! . .

کوزلدی ؛ بوکا شبهه یوق.. فقط اوبکلرك یاننده بعض قادینلرده کورو- یور؛ حتی‌اونلره‌بکنزه‌مك‌ایسته‌دیکی ثانیه‌لربیله‌اولیور؛ بعضاً اونلرده تیکسینه‌جك شیلرده کوندن قاچیوردی . بوقادینلرك هپسی‌اوحیات‌ایچون‌حاضرلانمشلردی: برقاچ لسان بیلیورلر ؛ موسیقی ، رسم کبی شیلرله کندیلرینه بر خصوصیت

آریبورلر ؛ دانس ایدییورلر ، پوکر ماصه‌سنه یك یاقیشیورلر ؛ ارککٔ قالابالغنك اورتاسنده قونوشاجق بیك تورلوشیٔ بولویورلردی. یا کندیسی ؟. . بر آقشام بویوك آطه‌ده مسافرلکده قالدیغی زمان تیزه‌لریله برابر یاطیغنغ قلوبده‌کی بالویه کیتمشلردی . او کون اونی کورنلر مطلق دیلسز ظن ایدردی ! بوکیرلی‌می ، کبارمی نه‌دیه‌جکنی شاشیردیغی حیاته قارشی روحنده‌کی یابانجیلغی بویله قاچ دفعه حس ایتمشدی .

صوکرا بوقادارله‌ده قالیوردی . بو زنکین بکلرك آرادقلری قیزده الك اول صوردقلری شی داها غریبدی :

— کوچوك خانمك نه‌سی وار ؟ .

اونلرده کندیلرندن داها زنکین بولمایه باقیورلردی . زنکین قوجایه‌وارمش قیزلر ، هر حالده زنکین قیزلرله أوله‌نمش ارککلردن همان داها آزدی . ایشیدیردی که بو زنکین بکلرك چوغی أوله‌نمیور ؛ بکار یاشامقده ، ایسته‌دیکی کبی أکلنمکده باشقه بر ذوق بولویورمش . أوله‌نلرده ذاتاً آیری بر آپارتمان طوتارلر ، هر کون‌ده کیشن قادینلرله‌یاشایوب عائله‌لرینك سمتنه‌اوغرامازلرمش !..

او حاللرده‌کی قادینلره یاقیشان شیلری اونده آرامیه‌جق زنکین ، مطلقا اختیار ، کویلو ، چیرکین بر آدام اولمالیدی . او زمان‌ده آننه‌سی :

— داها أیی‌یا ، هر شی سنك ألکده اولور . . دییور ، قیزینی داهازیاده بوکا اقناع ایدییوردی . فقط ایشته سنه‌لر کچمش ، یکرمی بر یاشنه کلمشدی . هانی ، او بکله‌نن زنکین چیفتلك صاحبی حالا قاپیلرینی چالمیوردی . هم‌أیی‌که چالمامشدی. چونکه — هله أسکیدن — آننه‌سنك هر سوزینی اویله کوزی‌قاپالی بر اطاعتله دیکله‌ردی که مطلقا بو سفرده هیچ سس چیقارمادن « پکی » دیه‌جکدی . ذاتاً أوده‌کی خیرچینلق چکلمز اولمشدی . بوتون او موعود ، کورولتولو رؤیالری‌ده استخفاف ایدییور :

— آرتیق بر از سکون ... بر کوچوك « اوخ .. » یاربی !..

دیوردی . نهایت کچن شو بش آلتی آی ایچنده اوته‌کی ارککلرله فاخرك آراسنده مقایسه‌لر یاپدقجه ساکن ، تمیز برحیاته آنجاق اونك قوللرنده قاووشه بیله‌جکنی آکلامشدی . شمدی کندیسنه بر از سعادت وعد ایدن بو صوك أمیده دوغرو اوزانیرکن‌ده نه‌قادار تیتریوردی . آرالرنده‌کی بو رابطه البت برکون دویولاجقدی . بونی خاطرلادقجه :

— یا او زمان نه اولاجق ، یاربی ، نه اولاجق دیه کوزلرینی قاپیوردی .

بو عمومی پریشانلق ایچنده فاخرك هپسندن آیری حصه‌سی‌واردی . او ، هپسی ایله برابر أوزولویوردی . فخامت خانم یالکز اوکا قارشی معامله‌سنی دکیشدیرمه‌مشدی . حتی نفسی یتیشمه‌یه‌جك قادار دورمادن ، دیکله‌نمه‌دن ساعتلرجه دوکوب صاچدیغی شکایتلرك هر آقشامکی مخاطبی یالکز اواولوردی . کندیسنی ساده فاخر دیکلردی . معلا أوزوله‌سون ، بو طاتسزلق یوزندن تعسیری کوچ داها باشقه شیلر اولماسون دیه صانکه أوك ایچنده‌کی موازنه‌نك تأسیسنه مأموردی . هپسنی آز چوق تسکین ایچون ، ایشی لطیفه‌یه وورمق ایچون ألندن کلمه‌ین شیلری بیله یاپمایه چالشیردی . آه ، شمدی آرالرنده جواد بك کبی زوزك بر آدام اولسه‌یدی ، نه ایی اولاجقدی . فاخر ، فخامت خانمك جاندن آرقاداشی ایمش کبی أوده کچن ساعتلرده اونك یانندن هیچ آیرلمازدی . بونی ساده مستقبل قائن‌والده‌سنك توجهنه نائل اولمق ، ایلریده اونك جبهه‌سندن بر ضربه‌یه اوغرامامق ایچون یاپمیوردی ؛ بو قادینی جداً سه‌ویوردی . مبجلك افشاآتی نه اولورسه اولسون اوکا قارشی حرمتلرینی قیرامامشدی . هر قصورینی خسته‌لغه ، خسته‌لغك ویردیکی سینیرلیلکه باغیشلایور :

— یوقسه دیوردی . پك تمیز بر قلبی ، رحیم ، مشفق بر روحی وار . . اوکا بالعکس اوقادار آجیوردی که . . ألندن کلسه أوك ایچنه یکیدن ذوق ونشئه سه‌رپمه‌یی نه‌قادار ایستردی ؛ بوده نه‌قادار قولایدی : بر از پارا ، براز . . هله اونی تکرار اسویچره‌یه یوللایه بیلمك وسائطنه مالك اولسه‌یدی هر شیٔ شبهه‌سز ، هرشیٔ دوزه‌له‌جکدی .

هپ اوسه‌وکی ایله ، هپ او حرمتله هر آقشام اونی ساعتلرجه دیکلیور ، یاتاق اوداسنه‌قادار چیقاریور ، یاتنجه‌یه‌قادار اوکا یاردیم ایدیپوردی . بوکا مقابل فخامت خانمده الك کوچوك شیلرینه ، الك عادی سوکو کلرینه وارنجه‌یه قادار فاخری دوشونوردی .

ینه اونك چوق أوزولدیکی ، چوق اوکسوردیکی بر آقشامدی ؛ فاخرله برابر اوداسنه چیقارکن :

— والله ، دیدی . أولمکدن هیچ قورقمیورم ؛ حتی قورتولاجغم دیه سه‌وینیورم بیله . فقط بن أولورسه‌م بو قیز نه اولاجق ؟.. معلایی کیمه براقاجغم ؛ ساده اونی دوشونویورم .

فاخر ، الك ده‌رین کوشه‌لرینه قادار فخامت خانمی طانیمامش اولسه‌یدی ، بو سوزلری عادتا کندیسی ایچون بر مژده ، بر وعد کبی تلقی ایده‌بیلیردی . حال بوکه اونك بویله بر مقصدی اولامیه‌جغنه أمیندی . اویله ایکن ینه سونوك بر أمیده دوشمکدن کندینی آلامامشدی . ینه بر آقشام معلا دیمشدی که :

— آننه‌م ، غالبا یاواش یاواش یوله کلیور ... بوکون بر لاف اولدی . بابامه ، حتی دایمه ، دها بر چوق ایشیتدیکمز ارککلره باقنجه سنده بولدقلری ایییلکلری صاییورلردی . آننه‌م بکا دیدی که: « آه ، فاخرك سنی راحت ایتدیره‌بیله‌جکنی بیلسه‌م آرا کزده بر رابطه تأسیسنی‌الك اول بن ایسترده‌م »

هر تورلو امیدسزلکلر ، کوزه‌باتارجه‌سنه میدانده‌ایکن ینه آراده بر بویله ، بلکه ، دیمکدن کندیلرینی آلامیورلردی .

شیمدی آرتیق پك حرارتلی ، پك حمالی برسه‌وکی‌ایله بربرلرینه باغلانمشلردی . معلانك صانکه هرشیئی کوزینه آلمش کبی بر حالی واردی . هله بو ، کنج قیزی اوقادار یوکسه‌لتیور ، اوقادار باشقه‌لاشدیریپوردی که ..

اونك پك بویوك بر اهتمام کوسترله‌ین تحصیلی قسماً خصوصی ایدی . صوکراده بویوك محاربه أثناسنده‌کی مودایه تابع اولارق آلمان مکتبنه کونده‌رمشلردی . فرانسزجه‌سی بر از ضعیفدی ؛ فاخر آقشاملری اونی بر قاچ

ساعت چالشدیریردی . بو پك بسیط ، پك دورغون کورونن روحده جداً مستثنا بر ذکا واردی ؛ آز زمانده فوق‌العاده بر ترقی‌اثری کوسترمشدی . بر طرفدن بو، قونوشوب آکلاشمق ایچون غریب بر زمین‌ده تولید ایتدی . یازی یازار کبی کورونه‌رك اوفاق تفك جمله‌لرله عادتا مکتوبلاشیرلردی . ذاتاً باشقه مساعد زمانلری‌ده یوقدی . صوکرا صوکرا آرتیق هر شیئه قرار ویرمشلر ، بربرلرینك اولمادن یاشایه‌میه‌جقلرینی آکلامشلردی . ایرکچ حقیقت میدانه چیقاجق‌ده اولدقدن صوکرا احتیاطه ، احترازه صانکه لزوم کورمیور کیدیلر . هرکس یاتدقدن صوکرا معلا ، ساعت بره ، ایکی‌یه دوغرو فاخرك اوداسنه کلیور ، خولیالی بر کیجه قاندیلنك لوشلغنده بر قاچ ساعت برابر اوطوروب قونوشویورلردی . شمدیلك ویردکلری قراره کوره هر شیئی طبیعی حالنه براقه‌جقلر ، بو حیات بر مدت ایچون ، مثلا بر سنه بویله دوام ایده‌جکدی . فاخر بر طرفدن استقباللری ایچون حاضرلق یاپاجق ، هر حالده بورادن چیقوب کیده‌جکلردی .

چونکه معلا :

— بر دقیقه ، دییوردی ، اونلره هر شیئی سویله‌دکدن صوکرا بر دقیقه بیله بوراده‌دورامام . بوراده چکیره‌جکمز هر ثانیه‌انسانه جهنم ساعتلری کبی‌اوزون کلیر . بیلیرم که او زمان سن بر کلمه‌یه ، بر باقیشه تحمل ایده‌میه‌جکسك . یا بن ، اونلرك الك کوچوك مؤاخذه‌لرینه میدان ویریلسه ، بن‌ده أولورم . مطلق ، مطلق چقوب کیتمه‌لی‌یز ، فاخر ...

صوکره اویله کونلر کلدی که معلا آرتق هر آن :

— بر یر اوطه‌سنه ، بر قورو لوقما اکمکه راضی‌یم ، دییوردی . سنکله برابر هر شیئه‌قاتلانیرم. داهاصوکرابو: « برقورو لوقما اکمك،بر یراوطه‌سی‌بول کیده‌لم . » جمله‌سنی آغزندن دوشورمز اولمشدی . دونه قادار کوزلرنده احتشام ، دبدبه رؤیاسندن باشقه بر حقیقت دوغمایان بو جام کبی معناسز قیزده نه عظیم بر انقلاب باشلیوردی . فاخر اك‌زیاده خیاله قاپیلدیغی زمانلرده،

مثلا مبجله باقارق ، « آه اوده بونك كبی اولسه‌یدی .. » دیه ایچنی چكر كن بیله معلانك بر كون كلوب كندیسنی شمدیكی قادار سه‌وه بیله‌جكنی خاطرینه كتیرمه‌مشدی . اونك بویله ماضیده‌كی بناكندن بوس بوتون صیریلارق یكی بر روحله دوغماسنه معجزه‌دن باشقه نه دنیله‌بیلیردی .

مأیوس، منكسر بر صنعتكار كندی اثرینی بر جنت انكسارله ناصل پارچالارسه فاخرده كنج ایكن ، شاعر كن بیك تورلو خولیا ایله سوسله‌یوب سودا تختنه چیقـاردیغی معبوده‌یی بر كون كلمش كندی أليله خلع ایتمش ، بوغمشدی :

— یوق ، یوق دیردی ؛ انسـانلر آراسنده بویله بر مستثنا اولاماز ، یاشایاماز . . . فقط ایشـته واردی ؛ هم‌ده یاننده ، او مخیل معبوده‌دن بیله اوقادار یوكسك ، اوقادار ممتازكه . . . هر آقشام اونی سوقاق قاپیسندن قارشـیلایور ، یالكز قالدقلری ایلك ثانیه‌ده كوزلرینك بوتون سحریله ، دوداقلرینك بوتون آتشیله قوجا بر كونك یورغونلغنی سیلیوردی . بربرلرینی دەلی كبی سه‌ویورلردی . یازیق كه بوسه‌وكینك باش دوندورەن بویوسی اونلره هرشیئی اونوتدورمشدی ؛ حتی بر آن اول كندیلری ایچون متواضع بر یووا قورمق اضطرارینی بیله ... فاخراونك بو [برقورواكمك، بریراوطه‌سی بول!..] دییشنی دوشوندكجه كذاب ایچمش بر دەلی كبی آتش ، اویله بر چیلغینلق دویویوردی . بوقادار دیدی قودیدن ، اونلری بربرینه ویرمه‌مك ایچون كندیسنك فقری مانع اولدیغنه دائر اورته‌ده دونن لافلردن صوكرا مطلقا اوته‌كیلری صوصدیراجق ، معلانك فداكارلغنه لایق اولاجق ، مكمل بر یووا تقدیم ایده‌بیلمه‌لی دكلیدی ؟ یوقسه قابلمیدی كه اونی متواضع ، دوشكون بر حیاته آتسون ؟.. او زمان هر كس : « باق ، دیه‌جكدی ، بز دیمه‌دكمی ؟.» صوكرا بكار كن انسان بوللق كونلرنده الك مكلف صوفره‌لرده یمك یر ؛ فقط ایجاب ایدرسـه زیتون اكمكله‌ده قناعت ایده‌بیلیردی . چولوق چوجوق كبی رابطه‌لری اولمیان بر آدام نره‌یه اولسه كیده‌بیلیر؛ نره‌ده اولسه چالیشوب كندینه برلوقما اكمك بولور ، نهایت بوس بوتون امیدسز

برظلمته دوشسه بیله الك صوك ایشیغی رووه‌لوه‌ر ناسلوسندن بكله‌یه‌بیلیردی. فقط أوبارق صاحبی بر آدام بویله‌می؟.. بیك‌تورلو عائله‌قیودی آراسنده هرحركتك آیری آیری اولچوسی اولورکن فردی حقلر قالیه‌جقدی که صوئوق قانله کندی کوزلرینی سوندورمك بیله أنی وارسون؟ بوکون برقورو اوطه‌یه‌راضی‌اولدیغنی سویلیه‌ن برکنج قیز سنه‌لر كچدکچه هپ اووعدی خاطرلایه‌بیلیرمیدی؟ قادین قلبی که اوقادار کاوب کچیجی هوسلرله چارپار، نه‌درجه وفالی اولورسه اولسون برکون کلیر اوفاجق برانفعال نتیجه‌سی هرشیئی اونوتابیلیردی؛ هله باباسنك أونده آزچوق رفاه کورمشسه. هایدی معلا هرشیده ممتاز، هرشیده مستثنا اولدیغی کبی محرومیتلر قارشوسنده‌ده پایانسز برمتانتله سسنی چیقارماسون؛ فقط اونك کبی فداکار برکنج قادینك اوکنده کندی ضعفنی حس ایدوب کوچوك دوشمکده‌کی حجاب، حصه‌سنه دوشن‌وظیفه‌یی یاپامامش اولمقده‌کی عذاب، اصل بواحتماللر اونی شیمدیدن چیلدیرتیوردی. هله یارین دوغاجق مینی‌مینی‌لر... اونلردن‌ده فداکارلق بکله‌نه‌مزدی‌یا... ربابا ایچون اونلرك شعورسز، کناهسز آرزولرینی یرینه کتیره‌مه‌مك قادار أليم برمحرومیت اولابیلیرمی؟.. او زمان سفیل بریووا ایچنده دیرلك دوزنلك آرامق پك معناسز برخیال اولاجق، او کچمش کونلرده‌کی رؤیالردن‌اویانیش کیم بیلیر ایکیسنی‌ده نه‌قادارصارصاجقدی.

* * *

فاخر برکون پوسته‌خانه‌دن برمکتوب آلدی؛ پوللر اسویچره‌نك، یازی طانیمادیغی برقلمکدی. آچوب‌ده اوقوینجه خاطرلادی که مبجلك افشا آتی‌اونی چیلدیرتوب آلتی‌اوست ایتدیکی‌زمانلرده برآرالق شیطانی بر فکره‌قاپیلمشدی. عادل بکك اسویچره‌ده‌کی آدره‌سنه برمکتوب یازمش، اونده قادین یازیسنه‌بکزه‌ر بریازی ایله: «ایشدیبورم که اسویچره‌نك بدایعی چاملیجه‌ده یاپدیغمز یاراماز‌لقلری اونوتدیرمش. فقط اسکی دوستلر آراسنده خیالی سیلنمه‌مش بر سیما قالدی ایسه شو آدره‌سه مکتوب یازماکزی رجا ایده‌رم...» کبی برلسان

قوللانمشدی. عقلنجه چاملیجه کبی،یارامازلق کبی کلمه‌لرك تلفظی عادلده بعض اسکی خاطره‌لر اویاندیرابیلیردی . معلا ایله آرالرنده برشی وارسه بو ، امضا یرینه تك برحرف قونمش مکتوبه کله‌جك قارشیلقدن خیلی معنا چیقارمق قابل اولاجق دیموردی. حال بوکه جواب هیچ‌ده اومدیغی کبی اولمادی :

لوزان ۹ کانون‌اول ۹۲۱

مکتوبکز یکرمی کون سیاحتدن صوکرا کلدی . بویوردیغکز وجهله اسویچره‌نك بدایعی نه‌ایچون چاملیجه‌ده یاپیلان «یارامازلقلری» اونوتدورسون شبهه‌سز ، کنجلك اقتضاسی بو کبی یارامازلقلر اکثریتله تاریخ شبابك ایلك صحیفه‌لرنده تصادف ایدیلن خاطره‌لری تشکیل ایدر. شو آدره‌سه مکتوب یازمامی رجا ایدییورسکز .امریکزه امتثالاً مکتوبمله برابر حرمتلرمی تقدیم ایده‌رم .

عادل اکرم

بوندن هیچ بر معنا چیقارمق قابل دکلدی. عادل آلدیغی مکتوبك کیمدن اولدیغنی آکلامامشمیدی عجبا ؟.. یارامازلق کلمه‌سنك کنارلری چیزیله‌رك عیناً نقل ایدیلمه‌سنه باقیلیرسه بو چوجوغك چاملیجه‌ده خیلی چاپقینلقلری اولدیغنه حکم ایتمك ایجاب ایده‌جکدی . هله بوتون بونلر ایچون « تاریخ شبابك ایلك صحیفه‌سنده کنجلك اقتضاسی تصادف ایدیلن خاطره‌لر ..» دیوب کچمه‌سی بك افندینك بو نوعدن أبی سرکذشتی اولدیغنی ، بوکون اونلره لاقید قالمایی‌ده کندی فلسفه‌سنه اویدوردیغنی اثبات ایدییوردی . زواللی ، اسویچره‌یه فلان کیتمش آما برقادینه قارشی بویله «.. مکتوب یازمامی رجا ایدییورسکز» دیمکله تربیه‌سی ، تحصیلی حقنده‌ده انسانه‌پك ایی برفکر ویره‌میوردی . ذاتاً فلان آلمانیادن کلمش ، فلان پارسدن دونمش کبی حکایه‌لر ،بویله باشقه برصفتدن محروم اولوب ده یالکز بوفلان وفلان یرلره کیدوب کلمه‌نك شهادتنه مفتقر اولانلر فاخره‌یو کسلك قالدیرمه‌کی مزادماللرینی خاطرلاتیردی . اوراده‌ده اك اوجوز ، اك عادی شیلر « آمریقادن کلن قانیپون مالLر !.» دیه صاتیلمازمیدی ؟ بوتون بونلردن

معلایی اتهام ایچون هیچ برشی چیقارمق قابل دکلدی . بوکا پك ممنون اولدی . ینه برآرالق مبجلك سوزلردن بحث ایدیلیرکن معلا : « عادل بکله بر قارده‌ش کبی بویودك . اوکا ، بزم بکلرمزی صاقلایان ، اویونجاقلرمزی قیران خایلاز برآغا بکدن باشقه نظرله باقمق خاطرمدن کچمه‌دی . » دیمشدی .

فاخرده نه‌قادار ایستیوردی که‌شیمدی‌یه قادار هپ قیصقانج حسلرله‌اورتایه آتیلان دیدی قودیلردن ، هپ بو مستثنا کنج قیزه بر قصور بولامیوب‌ده نه‌اولورسه اولسون اسناد ایدیلن‌شیلردن هیچ‌برینك اصلی چیقماسون ؛ معلانك قلبی ایلك دفعه‌یالکز کندیسی ایچون‌چارپمش اولسون . اسکیدن اولسه کچمش کونلره عائد اوفاق تفك‌بعض کناهلر بلکه‌عفو ایدیله‌بیلیردی . انسانلر بوکون بونی بویله قبول ایتمك ضرورتنه قارشی توکلدن باشقه چاره بولامیورلر . فقط شیمدی اونی امیدندن چوق یوکسك ، چوق تمیز طانیدقدن‌صوکراآلداندیغنی کورمك ، بوچوق فجیع برشی اولمازمیدی ؟

ایچنده بوکا بکزه‌رشبهه‌لر حاقدقجه‌فاخریاغاجق فلاکت طوفانی‌دوشونمه‌مك ایچون دوداقلرینی ققاتیردی . معلا بو کونه قادار بوتون حیاتنك بوم بوش کچدیکنی ، سه‌وکی‌یی‌اوندن اوکرندیکنی قاچ‌دفعه‌تکرار‌ایتمشدی . یالان‌سویله‌مه‌یه‌ده البت مجبوریتی یوقدی ؛ ذاتاً نه‌ده اولسه فاخر اونی کوزلری قاپالی ، سه‌ومیور-میدی ؛ نه‌ده اولسه سه‌وه‌جك دکلیدی ؟ حال‌بوکه ایشته بری صاف ، تمیز‌ءاك فضیلتلی برقیز ، اوته‌کی‌ده بر آز سرآزاد کچن سنه دن صوکرا ایلك دفعه سه‌وکی‌یی اونده طادان برکنج ، اك خیالپرست انسانلری بیله تطمین‌ایده‌جك سعادتله بربرلرینی بولمشلردی .

آرتق اونك عصمتی ، جدیتی حقنده اك اوفاق برشبهه‌یه دوشمك ، برایکی کشینك غرضکارلقلرینه ولو برآن ایچون اولسون قاپیلوب‌ده عجبا دیمك پك بویوك برکناه اولوردی . ذاتاً کونلر کچدکجه ، داها یاقیندن طانیشدقجه‌بوتون قوتلریله ، بوتون آتشلریله بربرلرینه صوقولویورلر ؛ سعادتی ، استقبالی ، هر شیئی هپ بربرندن بکله‌یه‌رك — برکون اولوب‌ده الله اسیرکه‌سون — آیریلسه‌لر

یاشایامیه‌جقلرینی بیله بیله سه‌ویشیورلردی . فاخر أوه دوندیکی زمان معلا بر آز قومشوده ، حتی بش اون دقیقه ایچون کندی اوطه‌سنده بولونسه اونی کوروبجه‌یه قادار صانکه نفس آلاماز؛ کوزلری کورمیور، اطرافنی دویمیور کبی کندندن کچردی .

بر آقشام بویوك خانمله خدمتجیلردن ماعدا هپسی استانبولده بر دوکونه کیتمشلردی . کنج غزته‌جی هر کون مطبعه‌ده اك یوروجی ایشلرله دیدیشیرکن آقشامه اونی کورمك ، اوکا قاووشمق ، اونك قوللرنده دیکله‌نمك خولیاسیله قوت بولور ؛ ساعتلرجه باشنی قالدیرمادن یازی یازار ، سوقاقلردن قوشار کبی کچردی . بو کون عکسی کبی اوراده‌ده ایش یوقدی . جان صیقینتیسی اونی بوس بوتون خراب ایتمشدی .

کیجه کویه دوندیکی زمان صانکه اودن جنازه چیقمش کبی هرشیئی رنکسز، هر کسی نشئه‌سز، دیلسز بولدی . بر ایکی لوقمه بر شی یه‌دیلر ؛ بویوك خانم کلینك کیتدکجه کریلن خویسزلغندن آرتق پك قورقمش ، اونك یاننده فاخره هیچ التفات ایده‌مز اولمشدی . چوجوغك یوزینه باقه‌رق کولمك ایچون بیله یالکز قالمایه دقت ایدردی .

بو آقشام صفوتله بر آز کندی دردندن ، بر آز شورادن بورادن بحث ایتدکدن صوکره یاتسویی قیلوب یاتدی . خدمتجیلرده چکیلدیلر . فاخر ، صالونده یالکز ، هر زمان اوطوردیغی ماصه‌یه یارین ایچون حاضرلانه‌جق یازیلرینی یایمش ، بر سطر بیله قارالایامادن دوشونویوردی . سکوت ایچنده آراده بر اونك سسنی دویار کبی اولویور ، یالکزلقده هپ اونك خیالنی آریوردی . بردن پیانونك قاپاغی طیقیردادی ، هر زمانکی کبی معلا صاندی . یوره‌کی چارپه‌رق دوندی ؛ پاموق ، پرده‌لرك آراسنده یووارلانوب اوینارکن قوردونك اوجنی پیانویه چارپمشدی .

هر کیجه معلا بو ساعتده اونکله برابر اولوردی . یاشوراجقده آنه‌-سنك اوموزینه باشنی دایایارق قاچاماق نظرلرله فاخرك کوزلرینی آرار، قیصیلان

کیرپیکلری کوزلرینی لاجورده بویاردی ؛ یاخودده یانده ، صاچلرندن دوشن برقاچ آلتون تل فاخرك یوزینی اوقشایه‌رق برابر درسه چالیشیرلردی. صوکرا محی‌الدین بك اوداسنه ایرکنبه چیقار ، فخامت خانمده :

— یاتاغه یاتجه اویویامیورم ، شمدی اویقوم کلمشکن . . . دیه قاناپه‌یه اوزانیردی . اونلر کتابی اوکلرینه سپر ایدرلر ، وظیفه تصحیح ایدر کبی قیصه جمله‌لر قرالایه‌رق قونوشورلردی . هله معلانك حقیقة درس یاپدیغی صره‌ده مثلا اونوتولمش بر کلمه ایچون صیقیلوب صانکه آغلایه‌جق کبی باشنی اوکنه ایکیشی واردی‌که ...

فاخر ، اولومی پك یاقین حس ایتدیکی دقیقه‌لرده بیله قورقو دویمامش کنج ، شیمدی کیجه‌نك بو سسسزلکنده تویلرینك اوریردیکنی حس ایدییور ، آکلاشلماز بر قورقو ایله تیتریوردی . کوزلرنده بیریکن یاشلر ، اوراده‌کی رنکلره خولیالی بر مبهمیت ویریر ، اطرافده هر شی بلوری دومانلره بورونورکن دوشونویوردی‌که یکرمی درت ساعت صوکرا اونی تکرار کوره‌بیله‌جك‌ایکن بو قادار پریشاندی ، بر کیجه‌لك افتراقه بیله‌دایانامیوردی؛ یا بو آیریلق بوس بوتون اوزاسه نه اولاجقدی ؟

کاغدلرینی طوپلادی ؛ صالونده‌کی لامبایی سوندوردی . صوباتك قیرمزی ایشیغیله قالمق خولیالره باشقه بر بویو یاپیوردی . برآز ایرکن یاتمه‌یه ، اویقونك قوجاغنده کندندن کچمه‌یه پك احتیاجی واردی . صویوندی ؛ بیتکین یاتاغه کیردی . بو کیجه اویقو بیله او قادار وحشی ، او قادار قاچاقدی‌که . . اوطه‌سی قارانلقدی . صوفاده صباحه قادار بر لامبا یاناردی . اونك ایشیغی قاپینك آرالقلرندن صیزییوردی . بر آز دالمق ، آزیجق کندینی اونوتمق ایچون کوزلرینی صیقارکن صانکه او قاپینك آرالرندن صیزان صاری سونوك ایشیق یاواش یاواش کنیشله‌یور ، صوکرا قاپی یاری‌یه یاقین آچیلیور ؛ بیاض بر خیال تخته‌لری اینجیتمکدن قورقه قورقه کندی اوداسنه سوزولور کبی اولویوردی. فقط فاخر ، او خیالك چیرپینیر کبی تیتره‌ین ، صوکوقدن‌می ، هیجاندن‌می

بوز کسیلمش أللرینی طوتمق ایچون اوزانجه اوطه‌یی دولدوران بوش‌قارانلغك ایچنه دوشویوردی .

هفته‌لرجه اویقوسز قالسه بو کیجه کویا ایرکندن قاووشولان یاتاقده‌کی عذابك بیتکینلیکنی دویمیه‌جقدی . ایرتسی صباح تراش اولورکن آینادن‌اوکا باقان چوکوك ، فرسز کوزلر بو یکرمی‌آلتی یاشنده‌کی کنجکمیدی ؟.. دیشاری چیقدی ؛ اونك اوطه‌سنه دوغرو یورودی . معلا ، خاننه‌سیله برابر یاتاردی . بیوك خانم صباح نمازینه قالقمش ، آشاغی اینمشدی . أوده کیمسه اولمدیغی حالده ینه آیاقلرینك اوجنه باصه‌رق اونلرك اوطه‌سنه کیردی .

اوزون اوزون اطرافنه باقندی . صوکرا بر آرالق البسه دولابنی آچدی ؛ کوزلرینی قاپایوب دولابك هواسنی ایچنه چکدکجه اونك قوقوسنی دویویور ، صانکه شمدی‌قوللرینه دوشه‌جکمش کبی‌بکلیوردی . تره‌نك اوزاقدن دودوکنی ایشیدنجه‌یه قادار اوراده اویله کوزلری قاپالی کندینی اونوتدی .

بر بو ، برده کچنلرده بر کیجه ایله اوکرندکلری آیریلقدن صوکرا آرتق فاخرله معلانك بربرینه قارشی دوشکونلکی چیلغینلغه بکزه‌مشدی . بری‌غزته‌ده ایشلرینی بوس بوتون که‌وشه‌تمش ، بر دقیقه اول ئه‌وه دونمك ایچون هرکون بیك تورلو بهانه چیقارییوردی ؛ اوته‌کی‌ده أوك أیچنده موازنه‌یی تأمین ایده‌ن یکانه اراده صاحبی اولمقدن چیقمش ، خسته کبی سسسز کوشه‌لری آرییوردی .

ینه بر آقشام قورقونج بر فرطنه واردی ؛ تقسیمده‌کی بیوك آغاجلك ییقیلدیغی کیجه... صوك واپورك ایشله‌مه‌مسی اوزرینه فاخر کویه دونه‌مدی . ایرتسی کون کلدیکی زمان معلایی پك پریشان بولدی . کنج قیز بوتون کیجه اویومامشدی . قاچ زماندر أوك ایچنده‌کی آهنکسزلکدن ، حتی باباسنده بیله کیتدکجه آرتان‌عصبیتدن فاخر کندینه‌ده برحصه چیقاراجق ، داریلوب کیده‌جك دیه قورقویور کیدی . دون کیجه کلمه‌نجه‌شیطان کوزلرینك او کندن‌نه‌قورقونج شیلر کچیرمشدی . شمدی فاخر قاپیدن کیره‌رکن هر تورلو احتیاطی‌اونوتوب

كندندن كچر كبی اونك قوللرینه آتیلدی . ذاتاً هر زمان تكرارلادیغی بر شی واردی :

— آمان بر شی بللی ایتمه ، دیردی بر آز صبر .. آرامزده برشی‌اولدیغنی حس ایدرلرسه درحال آییریرلر . مادام‌كه آلمزده باشقه چاره یوق ، باری شمدیلك بوندن‌ده محروم اولمیه‌لم .

. . .

بویوك خانم بر كیجه یاریسی اویانمش ، معلایه سسله‌نمش ، اونی یاتاغنده بولامایجه هر شیئی آكلامشدی . اوته‌دن بری ذاتاً اونلری بربری ایچون پك لائق كوروردی . بو آقشام اوكرندیكی شكلی پك موافق بولمامقله برابر قباحتی اوغلی ایله كلیننه بولمش : « اونلر بر آن اول بو ایشه بر شكل ویرسه‌یدیلر ، دیمشدی . هیچ بریسی اولمازدی ... » یكرمیشر یاشنی كچن ایكی كنجك مؤبداً بربرینی ایسته‌مه‌لرینه — بوتون ساده دللكی ایله برابر — اك صمیمی ، اك طبیعی بر نكاح دیه‌جك قادار صوئوق قانلیلق كوستردن بو قادین : « بربریكزی حقیقةً سه‌ویبورسكزیا .. » دیه طورونه صورمش بصوكراینه كلیننه قارشی عداوتی خاطرلایه‌رق : « اوت اولسون ، آننك بویوك سویله‌دیكی‌ده نهایت‌باشنه بوبه‌سی كلدی . بوقسه بن‌هرشیئی اولندن‌سویله‌مشدم . اوزمان‌عناد ایتمه‌یوب‌ده هیچ اولمازسه شمدیلك بر نكاح قیدیرسه‌یدی نه‌اولوردی ؟ » دیمكدن كندینی آلامامشدی . هله معلانك آیلردن بری همان هر كیجه هر كس یاتدقدن‌صوكرا فاخرك اوداسنه كیتدیكنی ، فقط آنجاق قاباً ، روحاً بربرلرینك اولدقلرینی اوكره‌ندیكی زمان ینه اوساده‌دل طوری ایله بوكا پك شاشمشدی .

اونلر بربرینی بو قادار أیی آكلارلر ، اوقادار یوره‌كدن سه‌وه‌رلركن آنه‌سی ایله باباسنك بر تورلو یوموشامیه‌جقلرینی ، بوكا راضی اولامیه‌جقلرینی كیت كیده داها زیاده قطعیتله آكلیورلردی . معلا ، كوندن كونه پریشان ، بوتون بو قورقولردن ناصل قورتولابیله‌جكلرینی دوشونویوردی . آرا صره

ایچنی چکیور : « بن که بابامی ، هله آنه‌می نه‌قادار سه‌ویورم ، دیه‌وردی . اونلرك یوزندن سعادتمی غائب ایده‌جکم . بلکه بیلمه‌یه بیلمه‌یه فلاکته اونلر سبب اولاجق . . . » أوك ایچنده الك زیاده کندی حالی دایانیلمایه‌جق قادار مشکلدی . قلبنده آنه‌سنه عائد کوشه ایله فاخرککی اوزون مدت بربرینه استیلا ایچون جدال ایتمش ، طوتوشمش ؛ صوکرا فاخر ، یالکز باشنه او قلبه صاحب اولمشدی . آنه‌سنی جداً چوق سه‌وه‌ردی ؛ اونك أوزوله‌سی ، براز رنکنك صولماسی ایچون هرفدا کارلغه‌راضی‌اولاجقدی؛ فقط بویاشه‌قادارقلبنده دویمادیغی‌باشقه‌بر هیجان، آکلاشلمازبر چارپینتی آرتق هر شیئی‌اونوتدیرمشدی . صوکره کوندن کونه آکلایوردی که فاخراونی آنه‌سندن‌ده، باباسندن‌ده فضله سه‌ویوردی . معلایی کوردکجه بایغینلق کچیریور ، کورمه‌سه بوس بوتون أوله‌جك کبی اولویوردی . کندیسی‌ده بوتون مستقبل سعادتی فاخرك‌قوللرنده بولاجغنه ایمان ایتمشدی . آرتق بویله کیده‌رسه دون بویوك خانمه ، بوکون دادی ایله یکانه‌یه قادار دویولان بو رابطه نهایت تمامیله میدانه چیقاجق ، او زمان اوته‌کیلر ، فخامت خانمله قوجه‌سی اونلری بربرندن آیرمق ایچون کیم بیلیر نه‌لر یاپاجقلردی . بو أمیدسز کونلرك ، اویقوسز کیجه‌لرك خرابیسی هر ایکیسنك‌ده اعصابنده اختلاللر طوتوشدوروركن اونلردن منطق ، سکونت کبی شیلر بکله‌مك بر از حقسز اولمازمیدی ؟ دوزکون اوچ ساعت بیله اویویامادن ، افقه قارشی دوشونجه‌سز ، یاشسز کوزلرینی چه‌ویره‌مه‌دن کچن بو حیاتك کیجه‌سی کوندوزی بربرینه قارشمش ، آلت اوست ولمشدی . اویورکن ، اویانیق کچمش‌عصرلرك یورغونلغی ایله أریبورلر ؛ اویانیقکن حالی بر اویقوایله کوزلری آچیق، صایقلارکبی اطرافی کورمیورلردی. کندیلرندن او قادار کچمشلر ، اویله معمالی بر مستی ایله مورفینله‌نمشلردی . بردن دوغان صبرسز بر آرزویه أسیر اولارق دکل ، چونکه ناصل اولسه آیریلمامه‌یه یمینلی ایدیلر ، فقط کندیلرینی قورتارمق ایچون بر امر واقع احداثندن باشقه چاره بولامادیلر . ایشته بو سه‌وکینك بریجك کناهی ساده بو اولدی .

— ۱۱ —

یاغمورلو بر کون، اوکله وقتی هیچ بریسی یمك یه‌یه مطبعه‌دن طیشاری‌یه چیقمامش بقالدن پینیر اکمك، حاجی بابادن چای کتیرتمشلر، آرالرنده پك نادر کورولن بر کوشکلکله شورادن بورادن بحث ایدیورلردی.

آرقاداشلردن بری:

— چوجوقلر، چایلرك شکرینه باقك!.. بر ردانه‌سی هپ یاریم... حاجی بابا ده آرتق شکر بهالیلاندی دییه نه خلط ایتدیکنی بیلمیور!.. دیرکن بر باشقه‌سی چوق کورمش، چوق بیلمش کچینن باب عالی مخبری خیری، لافی دوندیرمش دولاشدیرمش شمدیکی عائله حیاتنه کتیرمشدی. ایشلرینی براز ایرکنجه بیتیروب کندیسنی بر آن اول حیدرپاشا واپورینه آتمقدن باشقه برشی دوشونمه‌ین فاخر ماصه‌نك بر کوشه‌سنده یازیلرینی حاضرلارکن خیرینك ماصاللرینی هیچ دیکله میوردی. فقط اوته کیلر بو یاغمورلو ساعتلری کچیرمك ایچون اك بوش سوزلر اوزرنده قهقهه‌لرله کولویورلردی؛ بعضاً ده سادہ‌جه خیری‌یی قیزدیرمق ایچون عنادلرینه اعتراض ایدرکبی کورونویورلردی.

بو مناقشه آراده براویله کورولتولرله یوکسه‌لیوردی که فاخر بیله زورله باشنی چه‌ویریور، ایسته‌میه ایسته‌میه اونلرك دیدیکلرینی دیکلیوردی. خیری هر اختیار کبی کندی زمانیله شمدیکی آراسنده مقایسه‌لر یاپیور، ینه هر اختیار کبی کندی دورینه حق قازاندیریوردی. کنج قیزلردن مکتبلی خانملردن بحث ایدرکن:

— او، سوکوك دیکمه‌سنی بیله اوکرنمدن مکتبلرده کیمیا، ریاضیات، نباتات تحصیل ایتمك ایچون کیدوب کلن خانملر یوقمی، دییوردی اونلردن یالکز رسم شعبه‌سنه دوام ایدنلر اهلیت کوستره‌بیلیور؛ اوده کندی یوزلرینی بویامقده!..

صوکره «هر کون اللرنده چانطه‌لر کمان قوطولریله جاده‌لرده سورتن» او زمانه قیزلرینك هپ بر ماجراسی اولدیغنی ادعا ایدیور، اسکیدن بویله سرکذشتلر یا فرصت یوقلغی ایچنده هیچ دوغماز، یاخودده بر از قورقو، براز ریا پرده‌سی

آرقه‌سنده کیزله‌نیر کن شمدی سینه‌مالری، تیاترولری، باغچه‌لری، دانس صالونلری ایله تکمیل استانبولك « کوکل پیاسه‌سی ایچون بر بورسه خانی ! » اولدیغنی سویله‌یوردی .

هله عائله آراسنده چوجوقجه اویونلرله باشلایان صحنه‌لرك بیله بویله رابطه‌لری یاواش یاواش أورمه‌یه خدمت ایتدیکنی ؛ انسیاقی تمایلارك ، مسافرلك اوینایه اوینایه ، کلین کوه‌ئی تقلیدی پایه پایه بوس بوتون شعورلو بر حاله کچدیکنی سویلر کن اونك نظرنده عمجه‌زاده‌لر، اوزاق یاقین اقربا چوجوقلری ، قومشولر ، مکتب آرقاداشلری هپسی هپسی مینی مینی قیزلر ایچون برر تهلکه ایدی .

کنج بر رفیقه‌نك ماضیسنی اهمال ایتمك ، کچمش کونلری آراشدیرمامقده دوغرو دکلدر ، دییوردی . چونکه هر قادین ایلك رابطه‌سنی بر تورلو اونوتاماز دائما اونی خیالنده طاشیر؛ حتی اونوتمش کورونسه، أوله‌نوب آرادن سنه‌لر بیله کچمش اولسه الك اوفاق فرصتده اوماضی ینه بردن بره جانلانیر، کنج قادینك بوتون اراده‌سنده‌کی طلسمی چوزه‌بیلیردی .

بونی عقلنجه بر دستور دیه اورته‌یه آتدقدن صوکرا باب عالی مخبری ادعالرینی اثبات ایچون‌ده اوزون اوزون حکایه‌لر آکلاتیوردی .

فاخر ، بو کورولتونك اورته‌سنده چالیشه‌میه‌جغنی کوردی . یاغموردده خفیفله‌مشدی . کاغدلرینی طوپلایوب قاپیدن چیقار کن اوته‌کی حالا :

— شمدیکیلر قوجه دکل ، برر قورقولق ، برر قاپی ماندالی . . . دیه سویله‌نیوردی .

او کون ایشلرك یورغونلغی ، واپوره یتشمك تلاشی ، ترنده مخلقلردن طاشان قالاباللق، بوتون بونلر براز قیملدانان هردوشونجه‌یی أزه‌جك قادار آغیردی . فقط آراده بر خبرینك صاووردیغی « حکمتلرده» خاطرینه کلیور، بونلر انشته‌سنك معهود نصیحتلریله برله‌شنجه قارشیسنه دیکیلن طادل بکلت خیالنی، معلانك بوچوجوقلق آرقاداشنی بر تورلو کوزلرندن سیله‌میوردی .

حالبوکه کندیسی معلایه اوقادار أمیندی؛ اونك فضیلتلرینه اویله بر قوتله

ایناتمشدی که یوره کی قحبه‌جه چیمدیکله‌ین بوشبهه‌لره کوملك ایستیور : « هایدی خیرینك بعض سوزلری دوغرو اولسون ، استانبولده بویله قیزلرده بولونسون فقط او ، بونلرك هیچ بریسنه بکزرمی؟» دیه کوزلرینی قاپیوردی . هر شی ، هرکچن ثانیه اونك ملکلکنی ، اونك ممتاز یارادیلیشنی اثبات ایتمیورمیدی ؟ هم نه ممتاز بریارادیلیش ! . . چونکه معلا بوس بوتون قاپالی بویودیکی ایچون تصادفاً پاك و صاف قالمش برچوجوق ده‌کلدی . اوده آراده براکلنجه‌لرده، دوکونلرده قالابالق آراسنه کیرییور : هر طبقه‌دن انسانلرله طانیشیوردی ؛ ایسته‌سه نه‌لریاپا بیلیردی . تجربه‌سز قلبلر ایچون بویله قالابالقلر ، اختلاطلر قادار جاذب، دلفریب برشی اولامازکن ،هله معلانك طانیدقلری آراسنده‌ده برچوق خفیف مشربلی کنج دوللر ، یتشمش قیزلر وارکن کندیسی اونلردن هیچ برینه بکزه‌یورمیدی؟ . . فاخر صوك زمانلرده پك غریب برشی داها اوکرنمشدی : وفابك اوکا طالب اولوب‌ده اورته‌ده بویله لافلر دوندیکی زمان معلانك قومشولرندن برقاچی وفایی اوکاچکشدیرمشلر؛ قومارباز‌در ، چاپقیندر ، وفاسز‌در دیمشلردی. چاپقیندر، هله وفاسزدر دیمکده حقلری ناصل اولماسون که مکر وفا بك اونلرك هر برینه بر زمان ایچون صاحب اولمش، اونلر کندی آره‌لرنده بربرینی قیصقاندقلری کبی شمدی‌ده معلانك وفایه وارمسنی چکه‌میورلرمش . اونك ایچون بو کنجله معلا نك آره‌سنده برشی کچمش اولماسی خاطره بیله کلمزدی . حتی ایکی عائله آره‌سند صهریت تأسیسی یالکز وفانك آنه‌سی طرفندن اورتایه آتیلان برفکر اولدیغی ایچون اوغلنك بیله بویله برشیدن خبری اولمادیغی آکلاشیلیوردی . ذاتاً او ، کنج قیزلردن زیاده کنج قادینلرك پیشنده دولاشان برچاپقیندی. فاخر بونلری دها شمدی، یاواش یاواش، فقط پك قطعی ، پك قوتلی اولارق اوکره‌نیوردی ایشته یارین بوتون عمرلرینی بولوشه‌جکلری سوکیلی، بوآراده بر کورولتولووقالا-بالق صفحانی‌ده اکسیك اولمیان برحیات ایچنده، مثلا عادل بك کبی اقرباچوجو-قلری آراسنده بویومشکن ینه صاف ، لکه‌سز قالمشدی ؛ اك مستثنا فضیلت‌ده ذاتاً بو دکلیدی ؟

معلا اونك ایچون اوقادار یوکسکدی که خیرینك بو کونکی هذیانلرندن صوکرا خاطرینه أوشوشن شبهه‌لر بردقیقه بیله یاشامادی ؛ کیجه یمکدن صوکرا هپ برابر اوطورورکن آرتیق هپسنی اونوتمشدی . وقت هرزمانکی کبی کچدی اون‌بره دوغرو یاتمایه چکلدیلر . بر ساعت صوکرا فخامت خانمك اوداسندن عکس ایدن اوکسوروکلر صوصمش ، محی‌الدین بکك اوداسنده خورولتولر باشلا مشدی ؛ ایکیسی‌ده اویویوردی . معلا هرزمانکی کبی فاخرك اوداسنه کلدی هروقتکی کبی اوزون اوزون قونوشدیلر . کونی ناصل کچیردکلرینی آکلاتدیلر آرتق عادت ایتمشلردی . هر آقشام یالکز قالدقلری زمان او کون برینك استانبولده اوته کینك کویده ناصل وقت کچیردیکنی قارشیلقلی حکایه ایتمك ایلك ایشلری اولور ؛ بونکله صانکه او بر قاچ ساعتلك مجبوری آیریلقلرك آجیسنی اونوتور لردی . بو کیجه‌ده فاخر ، بوتون کون یاغموردە ناصل چالیشدیغنی ، واپورده ترامواپلرده نه‌لر چکدیکنی سویلیوردی ؛ صره خیرینك هذیانلرینه کلدی . فقط اونی اولدیغی کبی آکلاته‌جق برده بردن چوجوقجه آرزولره قاپیلدی . یاشامق قدرتنی هپ بویله کیجه‌لری اونکله‌باش باشا کچن برقاچ ساعتده بولور ؛ هر شیئه بونك ایچون قاتلانیردی . بومست ومسعود دقیقه‌لرك صوکنده بیلیرمیدی که کندیلرینی بکله‌ین بر شئامت اولسون ؟ . . اوملعون ، او شیطانی شی نره‌دن عقلنه کلدی‌ده برآرالق لطیفه ایتمك، معلایی آزجق قیزدیرمق ایچون :

— بیلسه‌ك کوزم ، دیدی بنم نه بویوك قباحتم وار ؟ . .

معلا ، هرشیئه قاتلانمایی ، هر شیئی عفو ایتمه‌یی وعد ایدن بر شفقتله اونك یوزینه باقدی . فاخر دوام ایتدی :

— شمدی‌یه قادار سندن برچوق شیلر صاقلایوردم معلا . . فقط شمدی اونلری برر برر سکاده آکلاتمه‌نك زمانی کلدی .

— قاقا چوجوق ، وعدمز بویله‌میدی ؟ . . بربرمزدن کیزلی برشیئمز اولاجقمیدی ؟ اویله ایسه بن‌ده داریلدم ! . .

— عفوایت کوزم، شمدی هپسنی سویلیه‌جکم .

— خایر ، ایسته‌میورم ؛ مادام که اولجه صاقلامشسك .

— نه‌یاپایم ، هیچ خاطرمه کلمه‌ین شیلردی . برده سنی‌قیزمامق ، سنی‌أوزمه مك ایچون سویله‌مدم .

— بنی أوزمه‌مك ایچون‌می ؟

— والله هپ اونك ایچون . . . چونکه ایلك دفعه اوکرندیکم زمان‌بن‌ده چوق أوزولدم .

— چوق شی ... نه ایمش ، سویله باقالم ؟

— آما ، سوز ویر ، داریلمیه‌جنکه ...

— داریلمام ، سویله ...

— باق سـوز ویرنك ، داریلمیه‌جسك . اوچ درت کون اولویور ، سزك عادل بکدن بر مکتوب آلدم ...

معلا آکلامامش کبی اونك یوزینه باقدی . فاخر :

— جانم ، دیه ایضاح ایتدی . هانی شو سزك اسویچره‌ده‌کی عادل بککز یوقمی ، ایشته اوندن ...

— آکلامیورم ، نه مکتوبی ؟ ..

فاخر بالالتزام صوصدی : صـانکه اونی تجربه ایتمك ، بویله هیچ اصـلی اساسی اولمدیغنه کندیسنك‌ده امین اولدیغی بر اتهام قارشـوسنده نه یاپاجغنی تدقیق ایتمك ایستیوردی . معلاده دنیله بیلیرکه مشئوم بر قوت طرفندن بویوله‌نمش کبیدی . چوجوقلغی ، تجربه‌سزلکی یوزندن‌هیچ یوقدن بر چوق شبهه‌لرك دوغماسنه، شمدی‌یه قادار لکه‌سز کچن بو سـودایه نهایت برده فاجعه قاریشماسـنه همان برازده او سبب اولدی . ایکیسی‌ده بر آن ایچون صوصویورلردی . شمدی‌یه قادار هیچ کناهی اولمیان ، اك کوچوك شیلری بیله عیب صایه‌جق ، کناه صـانه‌جق قادار تمیز قالان کنج قیز شمدی‌ده او صفوتله صانکه بر قباحتنی خاطرلامش ، یاخود هـیچ صوچی اولمیان بر شیدن

دولابی بلکه‌ده مؤاخذه اولونمقدن قورقمش کبی او سکوت ایچنده بردن بره سیلکنه‌رك دیدی که :

— بن ذاتاً بیلیوردم . دیمك ، عادل نهایت بو عادیلکی‌ده یاپدی ! .

آنسزین طوتوشان بو تلاش فاخره چوق غریب کوروندی . اورته‌ده بو قدر صارصیلاجق نه وار ، دیه اوده شاشیردی . حال بوکه بر آز لطیفه ایچون ، بر آزده شیطانی بر تجسسله اورته‌یه بو سوزلری آتدیغی زمان معلانك معتاد سکونتنی ، هر زمانکی مستریح لاقیدیسنی بکلیوردی . عجبا اونك‌ده بیلیورم دیدیکی نه ایدی ، عادلك ناصل بر عادیلك یاپدیغنی تخمین ایدییوردی؟ صوکرا یکیدن یکی‌یه بر شیلر داها اوکرنمك ایچون ، صانکه بورایه قادار کچن سوزلره هیچ اهمیت ویرمیورمش کبی لاقیدی ایله باشقه بر نقطه‌یه آتلادی :

— اولجه ذاتاً اوکا بن بر مکتوب یازمشدم . ایشته شمدی‌ده او جواب ویردی .

معلا بر قاچ دقیقه‌دن بری دالغین کورونورکن یکیدن ایچنده برشی طوتوشمش کبی صوردی :

— أولا سن‌می یازدك ، نه دیه ؟ ..

— سنك آغزکدن ...

— بنم آغزمدن‌می ، چوجوقیسك فاخر ، هیچ بویله شی یاپیلیرمی ؟

— پکی اما کوزم ، نیه تلاش ایدییورسك ، نه‌اولور ؟ ..

معلا براز کندینی طوپلادی :

— هیچ ، دیدی ، نیه تلاش ایده‌یم ؟ ..

— خایر هم چوق تلاش ایتدك . دمین‌ده عادل نهایت بو عادیلکی یاپدی ، بن ذاتاً بیلیوردم ، دیدك . نه ایدی او بیلدیکك ، سویله ...

— هیچ والله ، شمدی عادلك عقلنه کیم بیلیر نه کله‌جك دیه دوشوندم‌ده ...

— نه کله‌بیلیردی عادلك عقلنه ؟ ..

— اویله‌یا ، بلکه‌ده امیده دوشه‌جك ...

— نه امیدینه دوشه‌جك ؟ مادام‌که اورتاده برشی یوق ، مکتوبك‌سندن اولدیغنی بیله آکلامامسی لازم کلزمی ؟..

معلا براز کـکه‌له‌دی :

— اهمیتسز برشی دیه بن سـکا سویله‌مه‌یه اونوتمشـدم ؛ یاخود لزوم کورمه‌مشدم ، نه دیرسه‌ك‌دی .. داها عادل بورادن کیتمزدن اول ، حتی تا چوجوقلغندن بری آنه‌سی اونك قیز قارده‌شی دایمه ، بنی‌ده اوکا ویرمك صورتیله ایکی عائله آراسـنده بر رابطه تأسیسنی غالبا آنه‌مه سویله‌مش . بن بونی عادل اسویچره‌یه کیتدکدن صوکرا دویدم. یوقسه او زمانه قادار دیدیکم کبی کندیسنه ساده‌جه آغابك نظریله باقیوردم. فقط بکا اظهار ایتمه‌مش اولمقله برابر احتمالکه کندیسی باشقه تورلو دوشـونویوردی . شمدی ، اوکا تلاش ایتدم‌که ، بنم آغزمدن بر مکتوب آلنجه کیم بیلیر ....

فاخر ، آیلردن بری یاری اویانیق ، یاری رؤیاده ، کوزلری دومانلی یاشیور ، بعضاً اطرافنده کچن سوزلری بیله دویمیوردی . شمدی‌ده بالعکس معلانك بو پك ساده سوزلرینه بر تورلو قانع اولمامش کبی کوروندی .

شیطانی برشی اونی اك ضعیف یرندن دورتویور ، کیزلیدن کیزلی‌یه‌مطلق برشی ، مطلق برشی اولاجق ! . دیه قیوراندیرییوردی . معلا ایسه فاخرك:

— پکی هپسی بوقادارمی ؟ . دیدیکنی کوردکجه ایچندن طاشـان بر فورانی صوصدورمایه چالیشیور کبی معتاد غروروله باشنی قالدیرییور؛ صانکه کندینی مدافعه‌یه بیله لزوم کورمه‌دیکنی آکله‌تیوردی . صوکرا دیدی‌که :

— سنك بونی مراق ایدیشکه شـاشیورم . حال‌بوکه یارین اوبر کون کندی کوزکله‌ده کوروب آکلایه‌جق دکلمیسك ؟ . عادل ، طبیعی ، استانبوله کله‌جك ؛ او زمان طانیشه‌جقسکز ... بکا قارشی معامله‌سندن آکلایه‌جقسك‌که آرامزده قارده‌شلك حدودینی کچن هیچ‌برشی اولمادی .

فاخر ، کندیسنه پك غریب کورونن بو مدافعه قارشـوسنده بردن بره

طوتوشدی . شمدی‌یه قادار اونك هر سوزینه ، کوزی قاپالی ، ایناتیردی ؛ معلاده اویله بر قوت واردی . ذاتاً قادینلرده انسانی قولایجه آلداتان شی یك بسیط دکلمیدر ؟ هپ ارککلرك اینانمایه محتاج اولدیغی شیلری سویلرلر . انسان بوتون تخیل ایتدیکی ، تمنی ایتدیکی شیئلرك بر قادین آغزندن چیقدیغنی دویونجه کور کورینه اینانمقده بر ذوق بولور . اونلر کناهلرینی پك قولای کیزله‌یه بیلیرلر ، چکدکلری عذابك پك چوغندن قورتولابیلیرلردی ؛ اکر هپسنه قیصه‌جه خاییردیمك ، انکار ایتمك خاطرلرینه کلسه‌یدی . سه‌ودکلرندن شبهه ایدنلر ، ینه‌ده : « آه انکار ایتسه .. » دیه طوتوشه‌رق بکله‌رلر . سه‌ویلن اك احمق قادین ، سه‌وه‌ن اك ذکی بر ارککی آلداتیر ؛ بوده قادینده‌کی اغفال قدرتندن زیاده ارککك آلدانمایه محتاج اولوشندن‌در . معلا ذاتاً لکه‌سز ، مستثنا بر کنج قیز ، البت کندیسندن‌ده شبهه‌سی یوقدی ؛ بو اتهاملری سکوتله رد ایتمش اولسه‌یدی ، حتی هیچ سس چیقارمیوب لاقیدی کوسترسه‌یدی ، بو اوزونتویی ایکیسی‌ده چکمیه‌جکلردی . حال بوکه فاخر بوتون بو اویقوده روحیله ، هپ اوقشایجی ، ایناندیریجی شیلر بکلر کن اونك صوك سوزلرینی پك دوشوك بولدی . بومدافعه‌ده صانکه دیله دولاشان برأدا واردی . هله عادل بکك بورایه کلیشندن بحث ایدیلنجه کوندوز مطبعه‌ده خیرینك یاقین اقربا چوجوقلری حقنده صایدقلرینی خاطرلایان فاخر ، ایچنده صوصدورولامایان بر شبهه‌نك تپندیکنی حس ایتدی . اوزمان شیطان اوکا ، معلایی سویله‌تمك ایچون دولامباج یوللر کوسته‌ره‌رك اوکنه دوشدی :

— أوت آما ، دیدیردی . عادل بك یازدیغی مکتوبده هیچ‌ده بویله سویله میور . . .

— مادام که سن بنم آغزمدن یازدیغك مکتوبله اوکا بوجسارتی ویرمشسك ؟

آرتق بورالره قادار دوکولدکدن صوکرا فاخر یالان سویله‌مه‌یه‌ده باشلادی :

— هیچ‌ده‌دکل . . بنم یازدیغم مکتوب هرحالکی برقادین آغزندندی ؛ نه امضا ، نه‌ده بونی یازانك معلا اولدیغنی ایما ایده‌جك باشقه براشارت واردی . اویله

ایکن بونی سنك یازدیغکی ظن ایده‌رك مقابله ایتمه‌سی آکلاتیورکه آرا کزده‌کچن شی اویله قولای قولای اونوتولمامش . . . .

حال بوکه حقیقت بوکا تماميله معکوسدی. عادل زواللی معلایی اتهام حتی ایما ایتمك دکل، مکتوبك کیمدن کلدیکنی بیله آکلامامشدی . فقط اونی بوس بوتون شاشیرمش کورن فاخر :

— سن بکا یالان سویله‌ملی میدك ، معلا ؟ . دیه ایکله‌دی . . بر برمزدن برشی کیزله‌مه‌مه یه یمین ایتمه‌مشمی ایدك !.. خاطرلارسك یا، داها ایلك کونلرده ایدی ، بن سکا یاری لطیفه ، یاری جدی صوروپوردم ؛ خانم افندمز باشقه قلبلره سعادت وعد ایتمشلر ایسه کندیلرینی راحتسز ایتمیه‌یم ، دیيوردم اوزمان سن ، سه‌وکی‌یی یالکز بندن اوکرندیککی ، ایلك دفعه بنی سه‌ودیککی سویله‌مه‌دکمی ؟

— والله ینه اویله . .

— اوحالده بونلر نه ؟ . . بیلمیورمیسك که آرامزده‌کی رابطه‌یی قیرابیله جك سندن باشقه قوت یوقدر . نه‌ده اولسه بر برمزی سه‌ومیورمیدك ، نه‌ده اولسه‌بر برمزك اولاجق دکلمیدك؟ حال بوکه شمدی سندن صیزاجق الك کوچوك بریالان هرشیئی آلت اوست ایدر ، بنی اولدوره‌بیلیر . بونی دوشونمه‌دکمی ؟ . بر برمزك اولمق ایچون بوقادارفدا کارلغه‌راضی اولویورز ، بیك مشکلاته دیدیشیورز . اوك ایچنده اسه‌ن بوهوایه سنك کوزلرك اولماسه ، آقشاملری آلنمده سنك اللریکی بولماسه‌م دایانا بیلیرمی‌یم دیرسك . . . برطرفدن سن‌ده بیك تورلو اوزونتو ایچنده ئه‌ریيورسك . بونلرك آراسنده آرتق بریالان ذره‌سی بیله یاقیشیرمی ایدی، معلا ؟ . نیچون بندن کیزله‌دیکك شیلر قالسون؟ . اونلری یارین مشئوم برتصادفله اوکره‌نوب چیلدیرمقدنسه بوکون سندن دویمق ، هرشیئی اونوتوب ساده‌جه کندی سعادتمزی دوشونمك داها ایی اولمازمی ؟ .

معلا ، آرتق کوزلری یاشلی :

— برشی دکل ، دییوردی ، والله برشی یوق . . سنك چوق قیصقانج

اولدیغمی بیلیورم ، بوقادارنی‌ده سنی سه‌ودیکم ایچون ، بلکه بندن قاچارسک دیه‌قورقومدن صاقلادم . آکلاتایم‌ده‌باق . . والله، عادلك چوجوقلق کونلرنده بکاقارشی پك کوچوك برضعفی اولدیغنی بیله حس ایتمه‌مشدم . آرامزده نه بر سوز ، نه‌براییما ، نه‌بر کوچوك حرکت ، هیچ هیچ برشی کچمه‌دی . یالکز آرتق اسویچره‌یه کیدرکن بزه‌ده وداع ایتمك ایچون اوغرامشدی ، ساده او کون اونده براز باشقه‌لق اولدیغنی حس ایتدم ؛ فقط او کون بیله هیچ برشی قونوشمادق حتی بن استانبوله ایتمشدم . دوندیکم زمان اونی‌ده کیتمك اوزره بولدم . آرادن زمان کچدی . او آرتق اسویچره‌یه کیتمشدی . یازدیغی مکتوبلرده بنم ایچون بعض تصورلرندن بحث ایدییورمش . تیزه‌مك ایکی عائله آراسنده مستقبل بر رابطه تأسیس ایتمك آرزولرینی‌ده ایشته اوصره‌ده آنه‌مدن ایشتدم . ایشته بو هپسی ، هپسی بو . . .

حالبوکه فاخره برشی اولمشدی ؛ آیلردن بری بر کدی صوقولغانلغیله کوزلری‌قاپالی کچن حیاتندن بردن‌بره صییریلمش، آرتیق وحشی‌خیرچین بر رنکله قیزارمشدی :

— پکی ، دیدی . بونی شمدی‌یه قادار نیچون صاقلادك . بونده صاقلا نه‌جق نه‌واردی ؟ . . اویله ایسه عادلله‌بنی نیچون قارشیلاشدیرمق ایستیوردك ؟ بوقادارله قالان برشی ایچون تلاش ایتمك ، قورقق هیچده طبیعی دکل معلا ، بنی چوجوقمی‌ظن ایدییورسك ؟ . .

آرتق بوس بوتون فنا اولمشدی . هرشیدن شبهه ایدییور ، هرسوزی یالان صانیور ، هرشیئك آلتندن کیزله‌نمش برشی بولوب چیقارمق ایستیوردی . براز صوصدی ؛ صوکرا تکرار عصبی ، دوشونجه‌لی :

— ایچندن چیقیلماز بر اوچورومه کیردك معلا ، دیدی سنکله بویله شیلر قونوشدیغمز ایچون اوتانیورم ، کندمدن ایکره‌نیورم . فقط یالان سویله مه‌سه‌یدك ، هیچ بری اولمیه‌جقدی . بش آلتی آیدر برابر یاشیورز ، سنده او کوندك که بن یالاندن، یالانجیلردن ناصل قورقویورم ، کوچ حالله بربریمزی

یالکز بولابیلدیکمز شو برقاچ ساعت ایچنده قونوشمق ایچون بو جهنم استنطاقلرندن باشقه برشی قالمامشمیدی ؟ . اونك ایچون ایستهیم که باشقه بر کون ، باشقه بر ثانیه بو کیرلی حکایه یه عودت ایدهلم ؛ شمدی سویله ، کس آت . هپسی بوقادارمی ؟ باق سکا آند ویرییورم ، الك مقدس شیلر اوزرینه دین ، سعادت آننهك ، باباك ، بوتون سهودکلرك ایچون دوغروسنی سویله . . . یارین دوغاجق چوجوغمز ارکلك اولورسه دارآغاجنده ، قیز اولورسه لوث و فحش ایچنده کورهلم یالان سویلهرسهك . . .

معلا حنچقره حنچقره :

— هپسی بوقادار ، فاخر دیدی هپسی بو . . .

— پکی معلا ، اینانمق ایستیورم ، بوکا محتاجم ، مجبورم . . . دقت ایت که یمینمز نه بویوك . . اونك دهشتنی کوز اوکنه کتیرییورمده آرتیق سوزلرکده بر یالان ذرهسی صیقیشمش اولماسنه احتمال ویرهمیورم . فقط الله کوسترمهسون ، بر باشقه یالان دها کشف ایدهرسهم ، بیلمم آما ، چیلدیریرم . . . سنك یانکده ایکن کندمدن کچیورم . کوزلرك بنی اویوشدورویور ، بنده کی بر کودتك معناسی آنجق بو ، معلا . یوقسه هیچدن برشی ایچون عصبیلهشدیکم ، سعادتمی بیله کندی ألمله بوغاجق قادار خیرچینلاشدیغم دقیقهلر اولابیلیر . تمنی ایدهلم اونلر سنك ایچون مؤبداً مجهول قالسون . . . ایتدیکمز یمینك قورقونجلغنی دوشون ، بو آقشام نه ایسترسهك سویله . . خاطره کلمهدك بیك تورلو کناهك بیله اولسه هر شیئی عفو ایتمهیه ، هرشیئی اونوتمایه حاضرم . . سنی اودرجه سهویورم

معلا ، اطرافدن دویولماسون دییه حنچقریقلرینی کوکسنه کومهرك آغلیور :

— باشقه هیچ برشی یوق فاخر ، دیوردی . فقط مادام که یالان سویلهدم سن ده بونی طوتدك ، آرتق بن سکا لایق دکلم . . . سنك نظرکده بن هر زمان ایچون یالانجی قالاجغم . . . بونی بیلمم که اولومدن باشقه نه تمیزلهیهبیلیر .

فاخر ، اودورغون روحك آلتنده صانکه مجهول برعالم کیزلهندیکنی ، بعضاً

قیامتلرله ییقیلاجق قادار هیجانه استعداد اولدیغنی اوکرنمشدی . شمدی أولوم لافنی دویونجه تیترهدی ؛ یوموشاق، مشفق برسسله :

— نیچون أوزولویورسك ، کوزوم ؛ دیدی . مادام که آکلاتدیغك بوتون بوشیلرده سنك کناهك یوقدر ؛ مادام که سنکله مؤبداً بربرمزك اولمایهیمین ایتدك . آرتق أوزولهجك نهوار ؟ . الویریرکه بوندن صوکرا قلبکده کیزلی بر کوشه قالمش اولماسون . . .

— خایر فاخر . . سنك کوزکده بو قادار دوشدکدن ، کوچولدکدن صوکرا یاشانیرمی ؟ . . بردقیقهبیله . .

— جانم بونیده نردن چیقاریورسك ، نهدن بنم کوزمدن دوشدیککه حکم ایدیورسك ؟ .

— بن بیلیورم ، سنك نه قادارچابوق قیرلدیغکی ، حکملریکی نهچابوق دهکیشدیردیککی بیلیورم . اونك ایچویاشامام بن آرتق . . .

فاخر اوندهکی قوتلی ارادهنك تظاهراتنی ، عزت نفس فورانلرینی چوق دفعه یاقیندن کورمش ، اوکرنمشدی . معلاپایمیهجغی بر شیئی سویلهمزدی؛ یاپاجغیده شمدیدن سویلهمسی ایچون قرارینك پك قوتلی اولماسی لازمدی .

حال بوکه ایچنده کندینه عائد هیچ بر کناه اولمایان اوفاجق برحکایهیی یاد ایدرکن اونك بویلهچیلغین برحسه قاپیلوب دهفاجعهلره دوغرو یورومسی بوتون سعادت امیدلرینی ، هرشیئی ، هرشیئی بتیرهجکدی . اونی غائب ایتدکدن صوکره کندیسی ایچونده یاشامق احتمالی یوقدی . بوتون بونلری بر آن ایچنده دوشوندی؛ نتیجهنك وخامتندن چوق قورقدی. معلانك کوز یاشلرینی بوسهلرله سیلمهیهچالیشهرق :

— بوأولوملافلرینه نه لزوم وار ؟ . . دیدی . صوکرا برآزده لطیفه رنکی قاریشدیرمق ایچون :

— هانیا بعض قاقاچوجوقلر واردر ، ایکیده برده بکابیك آلمازسهك کندمی

قویویه آتارم ، شویله اولورسه پنجره‌دن آتلارم دیه یاپماجق یاپارلر . هیچ سکا ده اونلر کبی اولومدن بحث ایتمك یاقیشیرمی ، کوزم ؟ . .

معلا آجی آجی کولدی :

— سن بنی اونلردن‌می صانیورسك ؟ . . ذاتاً بیلیورم ، بنی سن هیچ آکلامادك .

بو بحث آرتیق تهلکه‌لی بر رنکه کیرمشدی . اوزادقجه هر ایکیسنه‌ده چیلغینلق حسلری ویریبور ، هر سوزدن صوکرا آرالرنده یکی بر یاره آچیلیوردی . فاخر :

— سن أولورسه‌ك بن نه‌یاپارم ؟ . دیه تکرار یالواردی .

— اوح ، بنی اونوتورسك فاخر ، هم‌ده‌پك قولای . . . بوکا هیچ شبهه‌م یوق . بن ذاتاً سنی أوزونتودن قورتارمق ایچون اولمك ایستیورم . . .

اوزمان معلانك رقیق نقطه‌لرینه‌دوقونمق ، بو محموم تصورلردن بلکه بویله واز کچیره بیلمك ایچون :

— اویله ظن ایدیبورسك آما ، دیدی سن أولدك ، بنی‌ده کویا قورتاردك دیه‌لم فقط بو انتحارك سببنی صورمازلرمی ؟ . اوزمان دوشون بن‌نه‌اولورم؟ سنی غائب ایدنجه اوغرایه‌جغم فلاکته ایناتمیورسك ، باری کندیکه قصد ایتمکله بکاده ایده‌جکك فنالغی دوشون . . .

— مراق ایتمه ، آرقامدن سکا برشی کلمه‌سی ایچون لازم کلن شیئی‌ده یاپارم ! . .

معلانك بوسوزی بوس بوتون آجیدی . فاخر اونك کندیسنی ایلریده . کل بر وضعیته دوشوره بیلمسی قابل اولان الك اوفاق حرکتدن بیله اجتناب ایده‌جك قادار قوتله سه‌ودیکنی بیلدیکی ایچون بویله سویله‌مش ایدی . حال بوکه معلا عجبا اونی بر تورقاقمی صانیوردی . آرتیق نه سویله‌جکنی شاشیرمش ، بو سفرده اونی قورقوتمقله بر فلاکتك اوکنه کچه‌بیله‌جکنی دوشوندی :

— شمدی قالقار تکمیل أوی اویاندیریرم دیدی . سن‌ده بورادەسك ، ایسته‌رمیسك کیجه یاریسی خدمتجیلره قارشی کوچوك دوشه‌لم ؟ الك معقول

طرزده سنی آننه کدن ایسته‌مك ایچون بیله قورقارکن شمدی آنسزین یاپاجغمز اعترافات نه فجیع نتیجه‌لر ویره‌بیلیر ! . . یوقسه سوز ویرکه خاطرکه بویله چوجوقلقلر کتیرمیه‌جکسك ، هرشیئی اونوتاجقسك ؛ صانکه بو مشئوم کیجه‌یی یاشامادق . آرتیق هیچ برشی خچمه‌مش کبی ساکن اولاجقسك . .

— قابلمی فاخر ، هرشیئی اونوتمق . . . بن اونوتمایه چالیشه‌جغم یاسن ، بلکه بوتون حیاتمزده بونی یوزمه چارپاجقسك ؟ آرتیق بزم ایچون حضور ، سعادت غائب اولدی ، . . هم کیم بیلیر ، بلکه‌ده بنی براقوب کیده‌رسك . . سس چیقارمامقلغمی‌ده بونك ایچون ایسته‌یورسك دکلمی ؟ . اوزمان ذاتاً بن سکا لائق دکلم ، یوزم یوق که بنی براقدکده نره‌یه کیدییورسك ، دیه بیله‌یم ! . . أییسیمی بن أولمه‌لی‌یم ! .

فاخر بواتهاملره‌قارشی قودوردی . معلا اونی بو قادار آلچاقمی صانیوردی :

— یازیق . . دیدی‌سنی‌براقوب کیتمك‌اویله‌می ؟ . خاییریاوروم ، صبرایت ، صباح اولسون ؛ چونکه شمدی مناسبت آلماز ، آننه‌ك خسته ، باباکه حرمتم وار ، فقط صباح اولسون سنی آننه کدن رسماً ایسته‌یه‌جکم . . شمدی‌یه قادار نه‌یه‌قاتلاندمسه ، حتی ایچلرینه بنی أولاد دیه آلان‌عائله‌یه‌قارشی الك‌بویوك کناهی بیله کوزه آلدمسه بونلر ، سن‌ده بیلیرسك که ، هپ سکا مالك‌اولمق ، هرشیئه رغماً بربرمزدن آیریلمامق ایچوندی . ویردیکم سوزی اونوتورمی‌یم ، صاندك؟. عفو ایدرسك معلا ، مکر سن‌ده بنی هیچ طانیمامشسك ! . .

معلا ، ایچندن فیرطنه‌لرله قوپوب بوغازینه قادار یوکسه‌لن حنچقریقلری هپ اوراده دوکومله‌مه‌یه چالیشیوردی . برآرالق ککه‌له‌دی :

— یارین آننه‌مه‌می سویله‌یه‌جکسك ، آرتق بیلمیورم ، بونك‌وقتی کلدیمی کلمه‌دیمی ؟ سن نه ایسترسه‌ك اویله یاپ . . . بوندن صوکرا یاشاسه‌م بیله حیات بندن قاچاجق . . .

— آدم سن‌ده ، ناصل اولسه هرشی آکلاشیله‌جق . . ذاتاً خامننه‌ك ، دادك ؛ یکانه هپسی بیلیور . اولکی صباح سکا وداع ایچون اودا که کلدیکم

زمان بابالك مردیون باشنده ایمش ؛ هرحالده اوده شبهه یه دوشدی . ذاتاً کونك برنده میدانه چیقاجق ؛ أیسمی ....

* * *

جمعه ایدی؛ فاخر مطبعه یه کیتمزسه‌اوزون اوزون‌اویوردی.دون کیجه‌کی یورادن صوکرا معلایی اولدقجه تسکین ایتمش ؛ فقط اویقو صباحه قادار کوزلرینه دشمن اولمشدی . ایرکندن اوطه‌سندن چیقدی . بویوك خانم نمازقیلیور ، دادی صوبایی یاقیوردی . محی‌الدین بکی بر خسته‌یه چاغیرمشلر، فخامت خانم داها قالقمامشدی . معلاده کلدی . بر ساعت قادار یالکز قالدیلر . فاخر صانکه دون کیجه‌یی اونوتمش کبی نشئه‌لی ، ساکندی . معلاده بر آز کندینه کلمشدی . فقط اودایه بر یابانجی کیرسه بو ایکی رنکسز سیماده انسانه أولومی خاطرلاته‌جق بر معنا اوقور ؛ بو چوکمش ، سونوك کوزلرك بوتون کیجه اویقو یرینه یاشله دولدیغنی پك قولای آکلاردی . صوکرا فخامت خانم‌ده قالقدی . صالونه ایندی . بر طرفدن :

— بو اودونلرده هیچ طوتوشمیور.. هپ یاش .. بزم بکك آلدیغی شی ذاتاً بو قادار اولور !.. دیه صوبایی قاریشدیریرکن بر طرفدن‌ده فاخرده‌کی ده‌کیشکلکی همان حس ایتمش کبی :

— خسته‌میسکز ، نه‌کز وار ؟. دیه صوروز‌یوردی . فقط کندیسی بو کون مستثنا اولارق بر آز دها نشئه‌لی کورونویور ، کولر یوزله هوائی شیلردن بحث ایدیوردی . فاخر عادتا بوندن قوت آلیر کبی اولدی . صانکه اوده اویله آفاقی شیلردن بحث ایدرکن صوکره صوکره سوزی اونلره قارشی بسله‌دیکی حرمته ، دویدیغی منتدارلقلره کتیردی.معلا ایسه بوتون بوسوزلرك نره‌یه واره‌جغنی حساب ایتمش ، آرتیق دیشاری‌یه چیقمشدی . اوته‌کی ، هیچ آلیشمادیغی حالده اوزون اوزون‌مقدمه‌لریاپارق سوزی دولاشدیریور ، ساده‌جه او مربوطیتك قوتی آکلاتمق ایسترکبی هپ او نقطه‌یه کلیوردی . نهایت دون

کیجه‌کی حما أثناسنده ویردکلری قراری نه اولورسه اولسون یرینه کتیرمش اولمق ایچون کوزلرینی قاپادی :

— ایشته بویله دیزیکزك دیبنده مست ومربوط یاشارکن ، دیدی ، سزدن هیچ برشی ایسته‌مه‌یه یوزم یوق خانم افندی . ساده سزی اینجتمش اولمقدن ، بو ایلیکلره لایق اولامامقدن پك قورقویورم . ذاتاً بوندن باشقه بکا ابذال ایتدیککز بو شفقتدن باشقه داها نه ایستیه‌بیلیرم ؟ فقط بو شفقتك مسافری ، بو نوازشك آراده بر هدفی اولمقدن ایسه اوکا ، بوس بوتون صاحب اولمق امللرینی‌ده عقلمدن کچیردیکم اولدی . بوکا شماریقلق دییکز ، نه دیرسه کز دییکز بن بو لایق اولمدیغم شفقتی ، نوازشی مؤبداً تمسه‌مك آرزولرینه‌ده دوشدم . نهایت شمدی اورته‌ده برشی ، یاشایان ، بویوین برشی وارکه اونی صاقلامقله یکی بر کناه ایشله‌دیکمی آکلیورم .

فخامت خانم اندیشه‌لی بر باقیشله دیکلیور ، آراده بر بحثی قاپاتمق ایستر کبی کورونسه فاخر تکراررجا ایده‌رك صوکنه‌قادار آکلاتمق ایستیوردی . بردقیقه کلدی‌که بوتون او شمدی‌یه قادار صاقلانان حقیقتدن محی‌الدین شوقی بکك بیله یاواش یاواش شبهه ایتمکه باشلادیغنی سویله‌دی .

اوته‌کی براز تلاشلی ، فقط صانکه هیچ اهمیت ویرمك ایسته‌میور کبی :

— یکی آما فاخربك ، دیدی اورته‌ده نه‌وارکه . . محی‌الدینك شبهه‌یه دوشمه‌سنه نه‌باقیورسکز ، اوذاتاً نه‌یاپدیغنی بیلمز . . هم آکلامیورم ، نه دیمك ایسته یورسکز ؟ . . کیزله‌نه‌جك ، کیزله‌نمیه‌جك نه‌اولابیلیر ؟

— والله خانم‌افندی . . بیلمم که‌ناصل سویله‌یه‌یم . توجهکزك بوقاداری بیله پك فضله ایکن داها باشقه برشی ایسته‌مه‌یه یوزم یوق ، دیدم . هله اوزون زماندن بری بنی بسله‌ین رؤیانك حقیقت اولماسنه احتمال‌که هیچ لایق دکلم . اونك ایچون ایستردم‌که اولا بن هرشیئی حاضرلامش اولایم ، اوکاسعادت ، رفاه تأمین‌ایده‌جك بریووا یاپایم . صوکرا کلوب سزك أللریکزی اوپه‌رك بو حقیقتلری سویلیه‌یم ؛ بزه آرتق مشترك برآنه اولماکزی رجا ایده‌یم ..

— شمدی آکلایورم فاخر بك ، فقط بونلر هپ چوجوقلق . هپسی کچر ، هپسی اونوتولور .

فاخر بو حقیقتك اویله چوجوقلق اولمدیغنی ، هیچده اونوتولوب کچه‌میه‌جکنی سویله‌دی ؛ معلا ایله بر برندن آریلیرلرسه ایکیسنك‌ده یاشایه‌میه‌جغنی آکلاتمق ایسته‌دی . صوکرا اوزون اوزون یالواردی . فخامت خانم ، هر سوزك اورتا‌سنده اونی دوردوریور ، اعتراض ایتمك ایستیور؛ فقط اوته‌کی یکیدن باشلیور:

— نه‌اولور ، دیوردی . بوتمیز عائله حیاتی ایچنده بزه مشترك بر آننه اولسه‌کز . . . .

اوزمان مستقبل قاین آنا ، آرتیق تحمل ایده‌مه‌مش کبی یرندن فیرلادی . هیچ دیکله‌مك ایسته‌میوردی . کچن شو آلتی آیدن فضله زمان ظرفنده کوزلرینك بوقادار غضبله ، بوقادار وحشتله فاخره چه‌وریلدیکی اولمامشدی . عصبی ، خیرچین ، قیصیق بر سسله :

— پکی آما ، دیدی دوشونه‌دیکزمی که ، بوکا هیچ امکان یوقدر ؛ دوشونه‌دیکزمی که معلانك سزه وارماسی قابل دکلدر ؟

صوکرا هیجانله قاپی‌یه دوغرو یورودی :

— معلا ! معلا ! .. دیه‌سسله‌ندی . حالا قیزینك ناصل اولسه اونی ایسته‌میه‌جکنی ظن ایدیور ؛ بوتون بوسوزلری ساده‌جه فاخرك کندی آرزولرندن عبارت کبی اهمیتسز کورمه‌یه چالیشیوردی . پارا ایچون ، سلطنت ایچون معلایه ویردیکی درسلرك بوقادار چابوق اونوتولا بیله‌جکنی بر تورلو عقلی آلمیوردی صوکرا فاخره دونه‌رك :

— بزی براز یالکز براقکز ، دیدی .

معلا نك بابیلاجق کبی صاللانان خیالی اوکندن کچرکن فاخر صوفایه چیقدی . کوزلری بر برینی بولدیغی زمان قیزجغز صانکه :

— آمان بنی یالکز براقما ، بورادن آریلما . . . دیمك ایستیور ؛ اورایه دوشوب بوس بوتون کندندن کچمه‌مك ایچون طوتوناجق بر آریوردی . قاپی

بوتیره‌ین ، ئه‌ریه‌ن خیالی یوتدقدن صوکرا شدتله قاپاندی .

فخامت خانمك بویله بر رابطه‌یه ناصل اولسه معارض اولاجغی محققدی. ساده آراده بوش بر امیده قاپیلدقلری اولویور ، ایکیسی ایچون‌ده بوقادار أیی بوقادار نازك کورونن بوقادیندن هرتورلو مناقشه ومقاومت دقیقه‌لرنده بیله پك خشونت بکله میورلردی . حال بوکه دمینکی صحنه آرتیق هیچ برامیدی یاشاتمیه‌جق قادار حمالی اولمشدی . فاخر ، پرهیجان صوفاده دولاشیرکن ایچریدن عکس ایدن سسلر اولا آکلاشیلمیه‌جق قادار مبهمدی . فقط کیت کیده معلانك خنجقیریقلری ، آننه‌سنك چیغلقلری دیشاریدن بیله دویولمه‌یه باشلادی . فخامت خانم :

— بوزمانه قادار دوردك دوردك‌ده‌بونی می بولدك ؟ دیه سسنك بوتون قوتیله باغیرییوردی . اطرافده بو قادار زنکین انسان وار ؛ یاپاجقدك ، باری اونلردن بریله یاپایدك ! . . . فاخر ، هرشیئی دوشونمش ، هپسنه مقاومت ایتمه‌یی کوزه آلمشدی ؛ لکن بر آنانك قیزینه قارشی بونی سویله‌یه‌بیله‌جکی کیمك خاطرینه کلیردی؟. مبجلاً فخامت خانم ایچون سویلدکلرینه برتورلو ایناناماز، بوأیی یورکلی قادینك اوقادار کوچوله‌بیله‌جکنی عقلی آلمازکن شمدی کندی قولاغیله‌نه‌لر دویویوردی ؛ بوغولور کبی باغچه قاپیسنی آچدی ؛ تام اوصره‌ده اوك کوشه سندن محی‌الدین شوقی بك‌ده دونویوردی . تکرار قاپی‌یی قاپادی ؛ فخامت خانمله قیزینك اولدیغی اودایه کیردی . قوزی برسسله :

— دوقتوربك کلیور ، دیدی . مسئله‌یی کندیسنه طبیعی آکلاته‌جغز. فقط کلیر کلمز سویله یوب‌ده کورولتو چیقارمقده معنا یوقدر صانیرم . بویوك خانم دادی ، یکانه ، هپسی متأثر،هپسی، متأذی ، براودایه طوپلانمشلر نه اوله‌جغنی بکلیورلردی محی‌الدین بك قاپیدن کیررکن صانکه چوق برایش کورمش‌ده‌یورولمش کبی هرزمان پك سینیرلی اولور، آنجق بر آز آهلادقدن، اوفلادقدن صوکرا الاف ایتمه‌یه‌باشلاردی.فخامت خانم همان قوشدی،اونی معاینه اوداسنه چکه‌رك‌قاپی‌یی قاپادی. بویوك‌خانم ، دادی ، یکانه هپسی :

— آ ، والله ، دیپورلردی خانم عنادینه یاپیور ، مخصوص بکه بردن بره سویله‌یوب‌ده یوره کنه ایندیرمك ایچون . أوك ایچنده هرکسه دوشمان، آیول!

ایچریدن یالکز فخامت خانمك قیصیلمش سسی دویولویوردی . صوکرا صوکرا قارشیلیقلی فصیلتیلر ایشیدلدی . نهایت محی‌الدین شوقی‌بکك :

— آمان فخامت ، نه‌سویلیورسك ؟ . . دیه باغیردیغنی صوفادن‌دویدیلر . آیاق‌سسلری ، تخته‌لرك غیجیردیسی زواللی اختیارك هیجانله دولاشدیغنی افشا ایدییوردی . صوکر معلایی‌ده چاغیردیلر ؛ هپ برابر یوقاری‌یه چیقدیلر . فاخر بونك بویله‌اوزاماسنه ، هله معلایه بوقادار فضله شیلر صورولماسنه پك‌طوتولویور :

— آرتق نه اولاجقسه بر آن‌اول اولسون . . دییه دوداقلرینی قاناتیوردی اوقادارله‌ده قالمادی ؛ فخامت خانم ، بونی تعمیر ایتمه‌نك ، قاپاتمانك چاره‌سی یوقمی دییه‌متمادیاً چیرپینمایه باشلامشدی . مادةً بوقابل اولسه‌یدی‌همان‌فاخری أودن‌اوزقلاشدیرمق‌اونك‌عقلنجه هرشی دوزه‌لتمه‌یه کافی‌کله‌جکدی . نهایت معلا خالینك اوستنده بایغین ، خنچقیریقلر ، کوزیاشلری آراسنده هرحقیقتی اعتراف ایتدیکی حالده بیله اوته‌کیلرك برتورلو بوکا اینانمق ایسته‌میه‌رك دها مادی وثیقه آراملری هپسندن چیرکین برصحنه‌اولدی ! . . بویله ، اك صوئوق قانلی ، اك که‌وشك روحلی انسانی بیله چیلدیرتماسی پك قابل اولان حاللری کوردکجه فاخر بوتون سعادتنی چیکنه‌یه‌جك ، کوزلرینی قاپایوب خاطره کلمزچیلغینلقلریاپاجق کبی کندندن‌کچیوردی . معلایه‌مالك‌اولمق‌ایچون‌هرشیئی کوزه‌آلمش ؛ کوره‌جکی خشونته ، دویاجغی‌حقارتلره هپ‌حاضرلانمشدی . یالکز اك‌خشین حقارتلر بیله قیزلرینی سه‌وه‌ن شرفلی بر آنا بابایه لائق‌اولاجق قادار کبارجه‌اولمالی‌دکمیدی ؟ کاشکی محی‌الدین بك اونك بوغازینه صاریلسه‌یدی ، فخامت خانم دیدیکی کبی قالدیروب صراحی‌یی‌قفاسنه وورسه‌یدی ؛ هپ برآرایه‌طوپلانوب اونی‌أولدوره‌سه‌لردی ! حال بوکه اونلر خدمتجیلرك اوکنده ، بتیشیك قومشولره دویوراجق قادار یوکسك‌سسلرله نه‌لر سویله‌دیلر ، نه‌لر دوشوندیلر ، نه‌لر آرادیلر . اصل فجاعت ایشته هپ بوراده ایدی .

بوتون كون بحران ایچنده كچدی . فخامت خانم كری دونمك ، ظواهری قورتارمق ایچون بر چاره بولامایجه بر قولتوقده صومورتارق كندندن كچمش ساده آراده بر :

— وفا بكك ، چفتلكلرندن آیده درت یوزلیرا كلیری وار كن قیزی اوكا بیله ویرمه‌مشدك ! . . آه كاشكی بیلسه‌یدم . . . دیه خوموردانیوردی . معلا صوفاده بایلمش قالمشدی . او كورولتونك اورتاسنده ینه الك چابوق كندینی طوپلایان محی الدین شوقی بك اولدی . بو ، ذاتاً چوق وجدانلی ، چوق ناموسلو بر آدامدی . فاخری سه‌وه‌ر ، پك بكنیر ، هله باباسنی هر وسیله‌ده خاطرلار ، محبتله ، حرمتله یاد ایده‌ردی ؛ اویله ایكن قاریسنه قاچ دفعه سویله‌مشدی كه ایكی كنجلك بر آراده یاشاماسی هر حالده تهلكه‌لیدر ؛ نه‌قادار فضیلتلی اولورسه اولسون ینه كنجدرلر ، هیجانه چابوق قاپیلیرلر . و ، سویله‌دكجه فخامت خانم اصرار ایتمشدی ؛ قوجاسنه عناد ایتمكدن اویله برذوق دویویوردی كه . . . آرتیق بردفعه : « هیچ برشی اولماز » دیه ویردیكی حكم آغزندن چیقمش بولوندیغی ایچون قیزینه‌ده هپ او صورتله تلقینلر یاپیور ؛ مثلا قائن آناسی صافدرونلقله اورتایه بویله بر لاف آتدیغی زمان الك زیاده بونك ایچون كوپوروپوردی .

بلكه شمدی بوتون اصرارلرینك سببی‌ده هپ كندی ادعاسنك یاكلش چیقدیغنی كورمك ، بونده‌كی مسئولیتك ینه كندیسنه توجه ایده‌جكنی حس ایتمكدن عبارتدی . آرتق قوجاسی ، هله قائن آناسی اوكا : « بز سكا دیمه‌دكمی ؟ . » دیه‌جكلردی . اونی دیدیرمه‌مك ایچون ده حالا قورتولوش یوللری آرییوردی . بر كره :

— بن قیزی زنكین بر آدامه ویره‌جكم ... دیمشدی . بو ادعاسنی یرینه كتیرمك ایچون هر شیئی ، حتی قیزینك فلاكتنی بیله كوزه آله‌جقدی .

فقط محی الدین شوقی بك ، بوتون قباحتی قاریسنی كوركره ، ایچیلره بوغاما‌مقدن عبارت اولان بو تمیز یوره‌كلی ، ساكن وجدانلی آدام نهایت بو

سفرده فاخرله معلایی چاغیرتدی . اولا اوزون اوزون صوصدی ، صوکرا ککه‌لیه‌رك دیدی که :

— بویله بر شی اولمامليدی ؛ اولمش ... بن سکا اولاد نظریله باقیوردم ، فاخر ... سندن داها شرفلی بر حرکت بکلردم . آرا کزده بویله بررابطه‌نك دوغدیغنی حس ایتدیککز دقیقه‌ده کلوب هر شیدن اول بکا قونوشمالیدك .

بو مقدمه‌یی دیکلرکن فاخر ، ایچندن آجی آجی کولویوردی . اورته‌ده اك بارز بر حقیقت اولدیغی حالده کری دونمك ایچون بوقادار چیرپینمشلردی ؛ یا اونك سویله‌دیکی کبی بر قاچ آی اول سکوتله هپسنك ألنی اوپه‌رك قیزلرینی أیسته‌سه‌یدی عجبا راضی اولورلرمیدی ؟ ذاتاً صاحلین ایلك سوزه باشلادیغی زمان اوده اویله یاپمامشمیدی ؟ بزه بر آننه اولکز ، دیه آزمی یالوارمشدی ؟ اك چیرکین سؤاللرله قیزجغزی خیرپالایانلر ، اك محرم تفرعاته قادار تفصیلات آرایانلر هپ کندیلری دکلمیدی ؟ . بوتون بونلری آرار صورارکن ایسته‌دکلری شیئك ساده‌جه بر قاچامق یولی بولوب بوتون مسئله‌یی قاپاتمق ، اونلری مؤبداً بربرندن آییرمق اولدیغی میدانده ایدی . اویله ایکن شمدی قالقمشلر ، اصوللردن ، قاعده‌لردن بحث ایدیورلردی . کندیلرینك‌ده شبهه‌سز پك بویوك بر کناهی واردی . فقط بو کناهی کوزه آلمقده حقسز-میدیلر ؟ . اونلر بو قدر صوروب آراماسه‌لر ، اویله دیدکلری کبی هر شیئی سکوتله حل ایتمك ایسته‌سه‌لر بو کناه‌ده شبهه‌سز مؤبداً کیزلی قالاجقدی . یوقسه بونی کیم میدانه چیقارمشدی؟. فخامت خانم قیزینی اودایه چکرچکمز:

— شمدی فاخری قوودم ، همان بو کون‌بورادن کیده‌جك .. دیمش ، او زمان معلاده آغلامایه باشلایجه هر حقیقت آکلاشلمشدی . اویله ایسه داها شرفلی حرکت دیدکلری عجبا ناصل اولمالیدی ؟ فقط آرتیق سسنی چیقارمادی ؛ باشی اوکنده ، دیکلیوردی . محی‌الدین شوقی بك :

— مادام‌که ، دیدی . بویله بر حادثه‌نك اوکنه کچمك قابل اولامامشدر ؛ سن‌ده ناموسلو بر ارکك صفتیله کندینه دوشن وظیفه‌یی یاپارسك و امینم‌که

بونی ادراك ایدیيورسك . نه‌یاپالم قسمت بویله ایمش ؛ واقعا بو یاشده أوله‌نمك هنوز موسمسزدر . فقط دها اییسنی بولاجق دكلزیا ، سن‌ده ناموسلو بر چوجوق‌دیه طانیدق؛ چاپقین دكلسك ، اخلاقسز دكلسك .. بوندن‌صوكراده اوستكه دوشن وظیفه‌یی دوشونور، اوكا كوره چالیشیرسك‌اوغلوم ...

صباحدن بری قلبنی قیران بو قدر شی چكدیكی حالده فاخر ، ینه‌محی‌الدین بكك سوزلرندن متأثر اولدی . محقق‌كه شو آدمك پك‌محترم ، پك مبارك بر قلبی واردی . قاریسنه قالسه :

— أولسون كندی أمله یبقایوب كومه‌یم ، دیيوردی . فقط قیزمی بو اوغلانه‌ویرمیه‌جكم .

یالكز محی‌الدین بكك فاخری وظیفه‌یه دعوت ایتمسی تحفدی . صانكه بر قضا اولمش‌ده اونی تعمیردن بلكه چكینیردیه قورقویورلر كبی ایدی . حال‌بوكه اونلر بوتون بونلره نیچون قاتلانمشلردی ؟ هر شیئی كوزه آلدیران ساده‌جه بربرندن آیرلمق قورقوسی دكلمیدی؟ محی‌الدین‌بك نهایت قیزینه دونوب‌دیدی‌كه:

— سن‌ده آرتیق فاخری كندیكه حیاتده بر أش دیه طانیرسك . بوندن بویله شرفك ، ناموسك هپ اوكا عائددر . هایدی آرتیق ایكیكزده آننه‌كزك ألنی اوپوكز . او، سزی عفوایتسون ؛ سزده أیی بر أولاد اولمایه‌چالیشكز...

زواللی بابا، ناموسلو بر آدمك بولاجغی الك كسدیرمه یوللردن مسئله‌یی حل ایتمك ایستیوردی . صوكرا بر آرالق :

— آرتیق ، دیدی ، بو ازدواج تصورینی شمدیدن اعلان ایدرز ؛ ذاتاً بكا قالیرسه بو ایشی پك اوزاتمق‌ده دوغرو دكل، چابوجاق بیتریویرملی‌یز .

او زمان فخامت خانم یكیدن كوپوروبور :

— ناصل اولور ، دیيوردی . عالمه قارشی دوكون یاپمق ایچون پارا ایسته‌ر ، مصرف ایسته‌ر ...

قوجاسی :

— آجانم ، دیدی . شمدی سادەجه نکاحی یاپارز ، بو فلاکت سنەلرنده چالغیلی چنکیلی دوکون موداسی قالدیمی‌یا ؟..

— رذالتمی بو؟. هانی یوز کوروملکی، هانی اوطه دوشەمەسی، هانی .. بو هانیلرك صوکی کلمیوردی . قادینجغز ، پارا ایچــون تکمیل هویتنی دکیشدیرییور ، حاله کوســتریش یاپمق هوسیله کندندن کچیوردی . دوروب دوروب : « هرکس یوز کوروملکی نه طاقدیلر ، دیه صوراجق ! یا اوزمان نه یاپاجغز ؟ .. » فریادیله قولتوغندن فیرلیور ، آیاقلرینك اوجنه ســورونەرك صوقولان پاموقه بر تکمه وورمقله صانکه خفیفلەمەیه چالیشیوردی .

— ۱۲ —

فاخر ، صباحلین أودن چیقارکن معلانك اوطه قاپیسی قاپالیدی. آچوب باقمایه جسارت ایدەمەدی. فقط بوتون کونی چوق اندیشەلی کچیردی . دون کیجه اونی یاتاغنده بایغین ، خسته براقمشدی ؛ کیم بیلیر شمدی‌ده نه حالده ایدی ؟ بر طرفدن ، بو أوزونتو ایچنده ســەونجەده بر قالیور : « آرتیق قورتولدق ! » دیه دریندن دەرینه بر حظ دویوردی . الك قورقدقلری‌شی اولمش بیتمش ، نەده اولســه اونلرك بوتون ایستدکلرینی اوتەکیلرده اساس اعتباریله قبول ایتمشدی . ســاده فخامت خانمك خیرچینلقلری ، آراده کچن بایاغی صحنەلر ، چیرکین سوزلر اونوتولور کبی دکلدی . قاچ دفعه اوکا :

— عرض دشــمنی ! .. دیه باغیرمشــدی . معلایه مالك اولمق ایچون ، چارەسز هر شــیئه قاتلانەجقدی ؛ بونلری هیچ ایشــیتمیور کبی کورونمك هپسندن أییسیدی . ذاتاً او خسته قادینی یوموشاتمق پك‌ده کوچ‌اولیەجقدی:

— بر قاچ قوطوشکرله ، هرآقشام کلیرکن جیجیلی بیجیلی اوفاق‌تفك.. ینه بندن ایسی یوقدر !.

بو پك بسیط چارەیی دوشوندکجه آجی آجی کولەرك باشنی‌صاللایوردی . مطبعەیه کلدیکی زمان مادام « ســەرژین » دن بر مکتوب بولدی . ظرفی

آچارکن : « نه تحف ، دییوردی . صانکه عنادینه کبی !... » بو قادینك بر نظرینه نائلیت بر چوقلری ایچون صانکه اولاشیلماز ، ایریشیلمز بر سعادت تلقی ایدیلیرکن ، کندیسی بیله زماننده اوکا مثلا بر قیر کزمه‌سنی قبول ایتدیرمك ایچون سنه‌لرجه اوغراشمش ، اوغراشدیغی ایچون بونی ایسته‌مش ایکن شمدی اوست اوسته مکتوب یاغدیرمق صره‌سی اوکا کلمشدی . بو زمانه قادار آرالرنده هیچ برشی یوقدی . فاخر آرتیق اونك مکتوبلرندن هیچ برینه جواب‌ده ویرمیوردی . اویله ایکن صانکه بو متعظم ، ایریشیلمز قادین‌هویتنك بوتون ضعفنی افشا ایدییوردی .

سه‌رژیندن فاخره :

لطف و مغفرت سنه‌سنده یاغمورلو آیك یدنجی کونی

اوغرادیغمز ادبارك سببنی اوکره‌نه‌بیلیرمی‌یز بك افندی ؟ .. ناصل اولدی‌ده بردن بره کوزیکزدن دوشدك ؟ ..

سزه پایانسز بر مسافرپرورلکله قوجاغنی آچان مسعود کوی ، شبهه‌سز ، حساسیتکزی پك فضله یوموشاتمش اولاجق ؛ سزده نهایت طلسملری بوزان بر تبسمه اوزون مدت لاقید قالامادیکز دکلمی ؟ .

تبریکلرمز ، بك افندی ؛ امید ایده‌لم که انتخابده آلدانمادیکز و رؤیالریکز نهایت حقیقت اولدی ؛ هم‌ده خولیالردن داهاپارلاق بر حقیقت ... بیلیرسکزکه بز هر زماق ایچون « صاغلغکزه دعاجی‌یز »..

اینانیکزکه قارلی بر کونده ، هر طرف بم بیاض ، لوش و صیجاق بر اودا رؤیاسنی بر زمانلر پك جاذب بولان بر دوستك بو کونکی سعادتنی دویمق بزلری‌ده سه‌ویندیریر ... نه چاره باشقه باشقه زمانلر ، باشقه باشقه رؤیالر ، ایشته عصرك فلسفه‌سی بو .

ساده ، بر انکساره اوغرامامایه دقت ایدیکز ؛ چونکه کوز آلیجی بر عدسه‌نك آرقاسنده تماشا ایدیلن بوتون بو شیلرده ، مظفریت و موفقیتدن

مست اولانلری ـ سرسملك دیمه‌یم‌ده ـ ساده دللك یوزندن همان بر آز صوکرا نومیدی‌یه اوغرایان کوشه‌لر کیزلیدر .

« انشاءالله » بویله‌سی باشکزه کلمز !..

سزی هر زمان مسعود کورمك تمنیسیله ، اوزاقدن بزلر ، موفقیتکزك طالعسز بر سیرجیسی قالالم ، بك افندی ..

تورکجه‌یی‌ده پك طاتلی قونوشان سه‌رزین « صاغلغکزه دعاجی » «انشالله» کبی کلمه‌لری لاتین حرفلریله عیناً یازمشدی .

کنج غزته‌جینك حیاتنی آلت اوست ایدن صوك وقعه‌لردن اونك دکل ، هیچ کیمسه‌نك خبری اولماسنه امکان یوقدی. اویله‌ایسه فاخرك قانایان یرلرینه بوقادار اصابتله دوقونان بونه قوتلی بر حس قبل‌الوقوعدی !

تا اوزاقدن ، هیچ بیلمدیکی کورمه‌دیکی شیلری بیله کشف ایدن قادین قلبلرینك کرامته بکزه‌ین انسیاقدن زیاده بو، ساده‌جه حیاتك هر کونکی تجلیسی‌ده عداوله‌نه بیلیردی. بوتون خولیاپرست قلبلر ایچون انکسار، پك طبیعی بر عاقبت دکلیدی؟ . قلب کوزیله کورولن بوتون رؤیالر اك اول طاتلی براویوشقلق ویریرکن انسان، هپسنك صوکنده صارصینتیلرله‌اویانمازمیدی؟. سه‌رژین‌ده چوق آجی چکمش، چوق کورمش برقادین ، حیاتی هپ کندی تجربه‌لرینه کوره تحلیل‌ایدییور، هیچ اولمازسه‌فاخرك‌عینی آلدانیشده اوغراماماسنی تمنی‌ایدر کبی کورونویوردی. ساده ، اونك باشنه کلن،یاخود شیمدی‌یه‌قدر کلمه‌مشسه کونك برنده ـ اوتفلسفه نظراً ـ مطلقا کلوب چاتاجق فلاکتلرله ، کندی اوغرادیغی اهمالك‌ده انتقامی آلنه‌جقمش کبی خائن بر اداسی واردی . فقط نه اولورسه اولسون دنیانك اك اومولمیان حادثه‌لری بیله برآرایه طوپلانسه فاخر ایچون آرتیق‌هیچ برینی دوشونمك قابل دکلدی. مکتوبك اسلوبی، اونکله اینجه‌دن اینجه‌یه‌ا کله‌نن ایمالری پك خوشنه کیتمکله برابر نه کوزنده نه کوکلنده معلانك، شو دقیقه‌ده کیم بیلیر یالکز باشنه نه‌قادار عذاب چکن سه‌وکیلیسنك خیالندن باشقه برشیئه یر یوقدی .

بوتون كون كندنده ايش كوره‌جك قوت بولامادی . آقشام اوزری دونركن اونك دوندنبری هيچ برشی يه‌مه‌مش اولاجغنی دوشونه‌رك پك سه‌وديكی « پتی‌فور » لردن برقوطی آلدی ؛ پارده‌سوسنك آلتنده كيمسه‌يه كوسترمه‌مه‌يه چاليشه‌رق أوه كلدی .

دون هرشی قرارلاشديرلمش ايكن فخامت خانم ، بوكون خدمتجيلردن بويوك خانمه قادار هپسنی تكرار تكرار استنطاق ايدرك أو ايچنده‌كی ماتمی تازه‌له‌مشدی . معلا اوداسندن چيقمق ايسته‌مه‌مش ، آنه‌سی كيتمش كلمش ، اوكا حقارت ايتمش ، الك چيركين كلمه‌لرله ، الك مشئوم انكسارلرله باغيرمشدی . آرتيق اصل اوزولديكی شيلری‌ده هيچ صاقلاميور :

— سنك يوزندن برآزراحت ايده‌جكدم، ديبوردی ، دوردك دوردكده بونی‌می بولدك ؟

فاخر، معلايی كورمك ايچون‌ده كوچلك چكدی. كوچوك خانمله ايكيسی، صاقين يالكز قالوب قونوشماسينلر دييه خدمتجيلره تنبيه ايدلمش، اودا قاپيلری قاپانمشدی .

آلديغی امری ، دادی كنديسنه سويله‌ديكی زمان فاخر ، آرتيق بوهردقيقه آرتان معناسزلقلری كوره كوره بيقمش كبی ساده باشنی سيلكوب دوغرو يوقاری چيقدی . معلانك اوداسنه كيرنجه اونی پك پريشان بولدی . قرق‌سكز ساعتدر برشی يه‌مه‌مش ، كوزلرينی قاپامامش ، ياصدقلرك آراسنده صارصيلمش قالمشدی . بيسكوی پاكتنی باش اوجنده‌كی قومودينه قوركن كوچوك برشيشه تنتورديود كوردی . اولا پك اهميت ويرمه‌دی . فقط معلا شيشه‌يی ألندن قاپمق ايسته‌ينجه بركيجه اولكی كابوس آراسنده كچن سوزلری خاطرلادی :

— چوجوقميسك ياوروم ؟. ينه نردن عقلكه بويله شيلر كلدی ؟ آرتق بربرمزك اولمادقمی ، آرتق هرشیٔ اونوتولوب كچمه‌ديمی ؟.

معلا، آنه‌سندن بوقادارشدت اوممادیغنی، آرتق دایانامیه‌جغنی سويليوردی.

فاخر اونی براز تسکین ایده‌بیلمك ایچون اوزون اوزون یالواردی . صوکره سوزلرینه برآزده لطیفه رنکی قاریشدیرمق ایچون دیدی‌که :
— هم بوقادارجق تنتوردیوده آدام أولورمی ؟. قاقا ببکلر کبی آغزك، بورنك یاناجق ... صوکرا پیشمان اولاجقسك !.. بو جیجی آغزه یازیق دکلمی ؟.
معلا جانی او قادار سه‌وه‌ردی‌که ، کندیسنه چیچك آشیسی یاپیلاجغی زمان بیله :
— آمان ، دایانامیه‌جغم !. باری بنی بایبلتیك !!..
دیه قورقمش ، کندندن کچمشدی. شمدی‌فاخرده بوعلاجك‌نه‌قادار یاقیجی برشی اولدیغنی‌اوزون‌اوزون آکلاتیور، قاچ کوندر آرتان اندیشه‌لرك صوکنده اورتالغه برده فاجعه رنکی چوکه‌مسی ایچون هیچ اولمازسه بویله قورقوتمقله برچاره بولاجغنی امید ایدییوردی .
معلا یاواش یاواش سکوته عودت ایتدی.قونوشدقجه آچیلدی . شمدی‌ده :
— صحیح دکلمی ، آرتق هر شیئه راضی اولدیلر ! .. دیه سه‌وینیور ، کولویوردی . نهایت آننه‌سنك بوکون کندیسنه نه‌لر یاپدیغنی صایدی؛ اوزمان‌ده آغلادی :
— آه ، دیدی بن هپ آننه‌مك یوزندن بدبخت اولدم . بنم فلاکتمه قاچدر اوسبب اولیور ...
صوکرابراز یورغون، اراده‌سی که‌وشك، عادتا کندی کندینه‌سویله‌ندی:
— اسکیدن عادل ایله کچن شیلرده هپ اونك یوزندن دکلمیدی ؟..
اورته‌ده هیچ برسبب یوقکن معلانك‌صولغون دوداقلرندن‌ینه ایمالی‌سوزلر دوکوله‌سی ، آره برده ینه عادل اسمنك کچمه‌سی فاخرده یکیدن شبهه‌لرطوتو- شدیردی . حالا ، کندیسندن صاقلانان برشیلرمی واردی، یاربی ؟.. هیچ بر شی صورمامق، آرتق کچمش کونلری بوسبوتون اونوتمق ، قاپاتمق ایسته‌دیکی حالده ، بر تورلو بوقابل اولمیوردی . چاره‌سز :

— ینه نه‌وار، الله‌عشقنه؟.. دیه‌تکرار تکرار صوردی ؛ پکی آکلاتسه‌ك آ، معلا ، نه‌اولدی ، آننه‌ك اوزمانده نه‌یاپمشدی ؟

بونلری‌ده اوکره‌نمك ایچون زواللی‌یی اوزون اوزون تضییق ایتدی. آرتق پك خشین، پك حمالی برنك آلان هیجانلر ایچنده قونوشیورلردی. معلا شاشیرمش کبی ، قارما قاریشیق عقلنه کلن شیلرك برندن اوته‌کنه آتلایه‌رق آکلاتیور ، صوکرا کوز یاشلری ایچنده کندندن کچیوردی : عادل ایله آرالرنه بر رابطه تأسیسنی هرایکی عائله اوته‌دنبری دوشونورلرمش . حرب سنه‌لرنده اکرم بك ، عادلك باباسی کومور معدنی ایشـله‌تیور ، چوق پارا قازانیورمش . فخامت خانم‌ده ، ینه اوزنکین داماد خولیاسی ایله :

— بویوسین . معلایی اوکا ویره‌جکم دیرمش . آرادن زمان کچمش ، متارکه‌دن صوکرا اکرم بك افلاس ایتمش ، بوتون قازاندقلری محو اولمش ، عادل‌ده ینه اوصره‌لرده تورم ایتمش . آرتیق اوندن‌صوکرا اوته‌کیلر معامله‌یی ده کیشدیرمشلر . بوتون تصورلر اونوتولمش ، عادل‌ده اونلره کیدوب کلمز اولمش.

آرالرنده‌کی رابطه‌یی کیمسه‌یه بللی ایتمه‌مك ایچون هرزمان صوك درجه‌ده ساکن ، لاقید کورونن معلا کچنلرده اکرم بکلر مسافر کلدیکی زمان اونلرك یاننده بردن‌بره دکیشمش،فاخره‌قارشی‌آکلاشلماز برصوقولغانلق کوسترمشدی. دوشـوندکجه بونی‌ده خاطرلیور و آرتق سببنی پك اعلا حس ایدییوردی . صوکره تکرار باشلادی .

— پکی، دیدی کچن آقشام نیچون بونلری صاقلادك؟.شمدی‌یه‌قادار نیه‌یالان سویله‌دك ؟. اوزمان معلا ، کیتدکجه آرتان حنجقیریقلر آراسنده :

— سنك سوکیکه‌لایق اولامامقدن قورقدم‌دییوردی . بکا اینانمایه‌جقسك، کیم بیلیر خاطرینه نه‌لر کله‌جك، بندن صوغویه‌جقسك دیه‌اولویوردم، فاخره.. یالان سویله‌دمسه ، اونلری‌ده هپ سنك ایچون، هپ سنی غائب ایتمه‌مك ایچون سویله‌دم .

— فقط كوزم سكا نه بويوك شيلر اوزرينه آند ويردم . هيچ اوني دوشونمه‌دكمي ؟

— آه بوني خاطرلاتمه فاخر .. دوشوندكجه تويلرم اورپه‌رييور ... نه قورقونج يمندي او ؟.. أوەت ديركن ، سندن كيزلي هيچ برشيئم اولمديغني سويلركن بيلسه‌ك نه عذاب چكدم. اوزمان بوكناهي‌نه ايچون كوزه آلديغمي دوشونويوردم.. هپ‌سنك ايچون فاخر ، هپ سني‌شبهه‌دن قورتارمق ايچون... هم اويله شبهه‌لركه نه سويله‌سەم ، بلكه‌ده ايناتميه‌جقدك . نه ياپه‌يم ، اثباتي‌قابل دكلدي‌كه .. قاچ كوندر چكديكم عذابي كورويورسك ؛ بوندن بويوك كفارتمي اولور ؟. بيليورم ، خطا ايتدم، سني فضله اوزمه‌مك ايچون، سوزي اوزاتمامق ايچون بلكه بر كوچوك يالان الويرير صاندم . ناصل اولسه بنم صوچم يوق ديبوردم . نيچون‌انصافسزلق ايديورسك؟.. يالان سويله‌يوب‌ده سندن بر شي صاقلامادم‌كه ...

آيلردن بري هركون بر آز دها آرتان اوزونتولر ، صوكره اويقوسز، پرخلجان كچن بو صوك كيجه‌لر ، نهايت بربرينه بوقادار باغلانمش ايكي قلبي نه‌ياپوب ياپوب آييرمق ايچون فخامت خانمك ايكيده برده چيرپنماسي فاخرك‌ده موازنه‌سني بوزمش ، سينيرلرينه صانكه بر دليلك آشيلامشدي . آرتق الك كوچوك شيئه بيله چيلغينجه قيزييور ، معلانك بوتون بونلري هپ سوكي ايله هپ شفقتله كنديسندن صاقلامش‌اولماسي بر تورلو قولاغنه كيرميوردي .

اوندن‌شبهه ايتمك عقلنه بيله كلمزدي. اوكا توز قادار اككه‌نك صيچراماديغني بيليوردي . ينه‌ده : « كچن آقشامكي يمندن صوكره حالا بندن كيزلي برشي قالماليميدي ؟.» ديه دوداقلريني قاناتيوردي .

هله شو فخامت خانم افندي !.. هپ دبدبه ، هپ سلطنت حرصيله بوتون حقيقتلره كوزيني قاپايان ، صوكره قزينه‌ده حياتي‌فكرلر يرينه ساده‌جه كندي احتراصني آشيلايان بوقادين، ينه اوزنكين داماد خولياسيله عادل ايچون‌بوقدر

دیدی قودی‌یه سبب اولمشکن شمدی قالقمش‌ده فاخره : « غرض دشمنی!..» دییه باغیرییوردی .

اوکاده ، فاخره‌ده بودرجه محرم بر موقع ویریلمه‌سنی ساده‌جه منفعت اندیشه‌لرینه عطف ایدنلرعجبا حقسزمیدی ؟. کچن یاز بهزاد پاشالری ، ده‌لفین کبی قادینلری ینه اویله پك کوچوك بر استفاده امیدیله عائله ایچنه صوقان هپ کندیسی دکلمیدی ؟

بوتون کیجه‌یی پك پریشان کچیردی . قاچ کوندر باشندن کچنلری کویك سسزلکی ، اوداتك بوشلغی ایچنده دوشونوب قوردقجه قیصیق بر سس قولاغنك دیبنده : « غرض دشمنی !. » دیه باغیرر کبی اولویوردی .

« بن ، بر غرض دشمنی ها ... » دیه کوزلری یاشلی دولاشدی ؛ ده‌لیلر کبی کندی کندینه سویلندی . بعضاً یاصدقلرك آراسنده حنجقره‌رق ، بعضاً کندیسنی یاتاقدن قاناپایه آتارق آغلیور، آراده بر صوفایه ، اورادن بالقونه چیقوب قودورمش کبی کزینیوردی . صوکره بوتون تنبیهلره رغماً معلانك اوطه‌سنه کیردی. او آجی حکایه ایچون خاطره کلمه‌دك شیلر صوردی . بویوك خانم یاتاغك ایچنده دوغرولمش ، بو پر هیجان فیصیلدیلردن هیچ برشی آکلامیوردی . نهایت :

— بنم بابامك‌ده کومور معرنلری اولسه‌یدی... دیه بوس بوتون‌طاشدی. هپسنی ، یارین هپسنی آننه‌نك یوزینه چارپاجغم ...

معلا اوزون اوزون یالواردی . هرشیدن اول آننه‌سنی دوشونیور ، کندیسنه اوقدر فنالق ایدن بوشعورسز خسته‌نك تکرار أوزولوب بوس‌بوتون دوشمه‌سندن قورقیوردی. صوکرا اوك ایچنده یکیدن کورولتولرباشلایه‌جق، دیدی قودیلر دها چیرکین بر رنك آلاجقدی :

— نه اولور ، فاخر ، دیوردی بنم خاطرم ایچون واز کچ .. بیلیورم که سن‌ده چوق اوزولدك . هله آننم سکا قارشی چوق حقسزلق ایتدی . اونوت آرتیق بونلری .. بکا اینانمیورمیسك ؟

فاخره بر شی اولمشدی . هیچ برشی دیکله‌مك ایسته‌میوردی . ساده کوزلرینی قیصوب باشنی صالليور :

— کوره‌جك او فخامت خانم ، دییوردی ، بن عرض دشمنی‌یم اویله‌می؟ هله یارین اولسون . نه‌لر یاپه‌جغم ...

— سویله‌رسه‌ك صانكه نه اولاجق ؟. دوشون بر کره بنی‌ده نه‌قادار دوشورمش اولاجقسك . اوفكه‌نك ذوقی هرشیئی چیكنه‌مه‌یه دکرمی ؟.

بونلرك هیچ بریسی‌حتی قاچ کوندر صولان ، أریيه‌ن‌سوکیلینك یالواریشی بیله فاخری صوصدورامیوردی :

— آكلایورم ، دییوردی انسانلر ناصل‌اولوب‌ده‌هویتلرینی دکیشدیورلر ، ناصل‌اولوب‌ده آنسزین چیلدیرورلر ، قاتل اولویورلر ، بونی شمدی آكلایورم بر باشقه‌سنی بوغازلایه‌جق ، کندی سعادتنی بیله چیكنه‌جك قدر مشئوم بر بر کوز قرارتیسی نردن کلیور ، کندی اراده‌مده طوتوشان اختلال بونی بكاده اوکرتدی . دارلمه معلا ... براق بنی !.. یوقسه صوصارصه‌م ، بوآجی‌یی ساده ایچیمه کومك ایسته‌رسه‌م بلكه بن‌ده دەلی اولاجغم .. بلکه اوده‌لیلکه‌داها فنا شیلر یاپاجغم .

بوتون کیجه او چیرپیندی ، اوته‌کی آغلادی . ایرتسی صباح فاخر ایلك تره‌نله ایندی . مطبعه‌ده کیمسه یوقدی . دورامادی . ینه دیشاری چیقدی . شیطان اونی الك چیلغین برندن دورتویور ؛ کوزینك اوکنه هپ فخامت‌خانمك کندینه دوغرو اوزانان ، سینیرلی ، قیوریلمش پارمقلری کلیور ؛ هپ اوقیصیق ، خریلتیلی سس : « عرض دشمنی ! » دییه باغیریوردی .

تکرار کوپری‌یه ایندی ، حیدر پاشا واپورینه ، اورادن تره‌نه آتلادی . اوکله‌یه دوغرو أوه کلدی . بو سفر کورولتو چیقارمق ، طاشمق ایچون کندیسی بهانه آرایوردی . صوفاده بویوك خانمی کوردی :

— معلانك دولابنده بر شیشه نتوردیوت بولدم ، دیدی . قیردم آتدم . فقط قوزومسزده دقت‌ایدیکز ؛ برچوجوقلق‌یاپماسون ... کندمی‌أولدوره‌جکم ،

دییوب دوروبور ، آشاغیده دوقتورك اوطه‌سنده اوقادار علاج وار . صاقین اورایه کیرمه‌سون .

فخامت خانم اونلرك فیصلدیسنی دویمش ، اوطه قاپوسندن باقیوردی :

— کیمی قاندیرییورسیکز، دییه اوستلرینه یورودی. بکا کوستریش‌می یاپیورسکز ؟. بوراسی ماناغك تیاتروسی دکل . او دوزه‌نلره ساده بویله بوناقلر ایناتیر !..

صوکرا بوس بوتون کوپوردی . فاخرك بوأوه بر صیغنتی کبی کلدیکنی قاچ آیدر اوکا بوقادار باقدقلرینی سویله‌دی :

— نانکور !.. دیه تکرار تکرار باغیردی . فاخره‌رآقشام أوه ألنده دولو چانطالرله کلدکجه :

— بوراده ساده برآقشام یمکلرینی ییورسکز، صوکره‌ده أوك بوتون مصرفنی سز کورمك یستیورسکز. دییه‌ن بوقادینك اوزمانکی سوزلرنده برآز مبالغه، بر آزده نازك کورونمك هوسی اولسه بیله صوك کونلره قادار اوکا بوجلرینی اوده‌یه‌مه‌دکلری ایچون ناصل قیوراندقلری میدانده ایدی . شمدی‌ده اوقادار اصرارلرله مسافرایدیلن بوچوجوغك آرالرنده برصیغنتی اولدیغنی سویله‌یوردی

اوآرلق قاپی چالندی. محی‌الدین شوقی بکله فریدون بك‌ده أوه کلدی. بو فریادلری سوقاقدن، تاکوشه‌یی دولاشیرکن دویمشلردی . فاخره :

« آرتیق چوق اولویوزسك !.. » دیر کبی :

— ینه نه‌وار ، الله عشقنه ؟. دیه صوردقلری زمان اوته‌کی :

— بن أویکزه کوپك کبی یاناشان بر صیغنتی ، صوکره‌ده بوعائله‌نك عرضنه حرمت ایتمه‌ین برآلچاغم اویله‌می؟. دیه طاشدی. بنی سزبسله‌دیکز؛ یاتاجق یرم‌یوقدی ، سز أوکزه آلدیکز ، سز باقدیکزها!. پکی، یاعادل بك ؟. یااونك نه‌ایشی واردی ؟. بنم قباحتم بابامدن کومور معدنلری قالمدیغی ایچون‌می ؟..

محی‌الدین شوقی بواتهاملر قارشیسنده شاشیرمش قالمشدی :

— الله عشقنه، اوزاتماییك آرتیق شوایشی ... نه‌ایسته‌دیکزسه اونی یاپدق

هپسنه راضی اولدق ، هپکزی عفو ایتدك. سز حالا کورولتو ایچون بهانه آریپورسکز. شمدی پرده‌باشمه عادل‌بك‌چیقاردیکز. صانکه نه اولمش ، بش آلتی سنه اول ایکی عائله آره‌سنده لاف اولسون دیه برشی کچمش ، بودکلمی؟ معلا اوزمان دها اون بر اون ایکی یاشنده ایدی . عادل‌ده هایدی برایکی یاش داها بویوك اولسون . اورته‌ده باشقه هیچ برشی یوق . داها دون (لاسوری) یی اوقورکن بکا سن کوسترمیورمیدك ؟. ماقسیم دییوردی‌که ، هر کنج قیزك ایلك عشقی اك صوك اونتادیغی بیکدر . ایلك بیکلری کبی‌اونی‌ده قیرار، آتار. حالبوکه آنه‌لرینك تصورندن والله چوجوقلرك خبری بیله یوق .

فریدون ، کنج قیزلرك ایلك عشقنه دائر بوفلسفه‌یی دویونجه کندی عقلنه کوره اوده بوحسلری تحلیله قالقیور :

— دوشونورسه‌ك ، ایلك یوره‌ك چارپینتیلرینی تا باغچه‌ده صالنجاق صاللانیرکن مینی مینی قیزلره صاریلدیغمز زمانلرده بولورز ، دییوردی .

حال بوکه اونلرك هیچ بریسی فاخره‌ده‌کی‌فیرطنه‌لری آکلایامامشدی .

او ، ذاتاً معلادن شبهه ایتمه‌یی خاطرینه بیله کتیرمیوردی . بو حادثه‌ده بیچاره قیزك هیچ بر کناهی یوقدی . ییللرله تخیلدن صوکره بولدیغی سوکیلی صفوته‌ده ، عصمته‌ده امثالسزدی . فاخر ، ساده فخامت خانمه‌کی ذهنیته، اونك‌پارایه قارشی دویدیغی ضعفه دوشمانَدی ؛ بونی کیمسه‌یه آکلاتامیوردی .

وقت‌اوکله ایدی . عادت یرینی بولسون دیه صوفرایه اوطوردیلر. هرکسك اوکندن‌یمك طباقلری بوشالمادن‌قالقدی . هیچ بریسی قونوشمیوردی. صباحکی فیرطنه‌ده بویله‌جه‌یاواش یاواش‌یاتیشدی . ینه هپسی بر کوشه‌یه چکیلدی . یالکز صوك ضربه فخامت خانمی‌شاشیرتمش، مغلوبیتنی بوسبوتون یوزینه چارپمشدی. آرتیق فاخره قارشی هیچ آغزینی آچامیور ، ساده قیزینی یالکز بولدقجه اك آجی سوزلرله اونی خیرپالیوردی .

بوتون کیجه هپسی خراب ، هپسی پریشاندی . فاخر ایرتسی صباح‌ده ،

مطبعه‌یه کیتمه‌دی . باشنی قالدیراجق قوت بولامیوردی. برآز دالمشکن اوطه‌سنه کیرن آیاق سسلرندن اویاندی . محی‌الدین شوقی بك چوق عصبی کورونیور :

— آرتق اوتانمیورمسك، دییه باغیرییوردی. ینه قیزك اوطه‌سنه کیتمشسك. بن سکا کیتمه دیمه‌دممی ؟. نه‌ایشك واردی ؟

برباقیمه بومؤاخذه‌لرده اونك چوق حقی واردی . دون آقشام، یمکدن صوکره فاخری چاغیرمش :

— بوایشك آرتیق اوزاماسی قابل دکل، دیمشدی . برآن اول نکاحی یاپمه‌لی هیچ وقت کچیرمیه کلمز . بویله‌لکله بلکه هرشی اونوتولور، هرشی دوزه‌لیر. فقط اوزمانه‌قادار، قوزوم اوغلوم، سن ده معلایه قارشی جدی داوران. حتی بر بریکزی قابل اولدیغی قادار آز کوریکز . اوطه‌لریکزه کیدوب کلمه‌ییکز . أوك ایچنده خدمتجیلره قارشی کوچوك دوشمیه‌لم . بز بو تصوری شمدیدن اعلان ایدرز ذاتاً اوزون اوزون نکاحلر، دوکونلر یاپاجق دکلز آ . . بن سکا قیزمی ویرمك ایچون بورایه، کندی آرامزه آلمش اولورم. برآیه وارمازهرشی قاپانیر کیدر .

آرتیق بو ، بویله‌جه قرارلاشمش ایکن‌دادی، فاخرك دون کیجه ینه بر آرالق کوچوك خانمك اوطه‌سنه کیردیکنی یتشدیرمش ، عینی اوطه‌ده یاتان خامنه‌سی‌ده :

— أوه‌ت، کلدی. برساعتدن فضله اوطوردی!. دیه تماملامشدی . محی‌الدین شوقی بك پك حقلی اولارق بوکا قیزییوردی . اوته کیلر داها نه‌چیرکین اسنادلرده بولونمش اولاجقلردی که صباحلین ایرکندن اونك اویانماسنی بیله بکله‌مه‌یه‌رك اوطه‌سنه کلمش : « بونه رزالت ! . » دیه تپینیوردی .

فاخر :

— معلانك آغلادیغنی دویدم ، مراق ایتدم ، دیدی کیدوب برآرالق باقدم ؛ هپسی بوقادار... باشقه نه سویله‌دیلرسه یالان . .

بوندن فضله مدافعه‌یه لزوم کورمه‌دن صوصدی. دوقتورك خاطرینه کلن شبهه‌لر

ذاتاً پك حقسزدی. ایچنده آرتق هر شیئه قارشی مستغنی بر کرکینلك واردی. بوتون کون اوطه‌سندن چیقمادی. یمکده اینمه‌دی.

ساعت ایکی‌یه دوغرو ایدی؛ قاپی یاواشجه آچیلدی. معلا اندیشه ایله اطرافنه باقینه‌رق ایچری‌یه کیردی. یورورکن دوشه‌جك کبی تتریور، دورورکن طوتوناجق بر شی آرییوردی. اوده یاتاغندن چیقمق ایسته‌مه‌مش، آنه‌سی:

— نازك کیمه؟ دیه زورله آشاغی‌یه ایندیرمشدی. بو صباح هله، پك آجی شیلر سویله‌مش، اونی ایکیده‌بر آغلاتمشدی. الك فجیع عاقبتلری تمنی ایتمش:

— انشاالله سوقاقلرده سورتن بر آشفته اولورسك، دیمشدی. دیلندیکمکی کوزمله کورورم‌ده اون پارا ویرمم. هم باق، بو دیدکلرم ناصل بر بر چیقاجق!.

آکلاتدقجه آغلیور:

— کوروپورمیسك، دیپوردی، بن آنه‌می نه قادار سه‌ویپورم، او بکا نه دعالر ایدییور!.. آه، بن مطلقا أوله‌جکم. دایانامیه‌جغم آرتیق...

باشنی قاریولانك دمیرینه دایایه‌رق بر آز دوردی. صوکره:

— ذاتاً دون آقشامده اویله قاریشیق رؤیالر کوردم که، دیه آکلاتمایه باشلادی:

اسکیدن، تا چوجوقکن، بر رؤیا کورمش آنه‌سنك دادیسنه بر ألما ویرمش، بویوك دادیسنك کندیلرنده بو یوین اوچ یاشنده‌کی پك سه‌ویملی چوجوغی زینل أولمش. صوکره بر دفعه داها رؤیاسنده آنه‌سنه ینه بر شی ویرمش، اوزمانده بویوك دادیسی أولمش. دون آقشامکی رؤیا طبقی بونلره بکزییورمش. بویوك باباسی بر باغچه‌ده اوطوروپورمش. معلانك ألنده چیچکلر وارمش. اوته‌کی یانه چاغیرمش، چیچك ایسته‌مش. اوده کیتمش چیچکلردی ویروب یانه اوطورمش.

كنج قادين بويله شيلره پك ايناتيردی:

— بو سفر مطلقا بن أوله‌جكم . ديه دالغين دالغين باشنی ايكيوردی . اسكيدن فخامت خانمك آننه‌سی‌ده بويله آنسزين كندی كنديني اولدورمشدی. فاخر بونی‌ده بيليور، معلاده بو ضعفك ارثی اولماسی احتمالنی دوشونه‌رك چوق قورقويوردی . تسليه‌يه محتاج اولانلردن بری‌ده كنديسی ايكن هر شيدن اول اونك اطرافنه صاريلان بو دورغونلغی داغتمق ، سوزی ده كيشديرمك ايسته‌دی . فقط معلانك دردی ساده بو قادار دكلدی . آننه‌سنك انكسارلرندن ، قاچ كونكی عذابدن ، دون كيجه كورديكی رؤيادن زياده اونی خراب ايدن بوس بوتون باشقه بر شيئدی . بوراسنی آكلاتير كن آرتيق كوزياشلرينی طوتاميوردی.دونكی كورولتوده عادلك بحثی كچر كن كويا خدمتجيلر قاپيدن ديكله‌مشلر ، ايشتدكلرينه بيك بر يالان قاته‌رق :

— آمان بو فاخر بك ، كوچوك خانم ايچون‌ده نه‌لر سويله‌دی ، نه‌لر ... ديه فيصلداشمشلردی . معلا :

— بونی ناصل سويله‌دك ، فاخر ؟.. ديبوردی بنم او حكايه‌ده هيچ بر كناهم اولمديغنی هر كسدن اول سنك بيلمه‌ك لازم كلمزميدی ؟..

آرتيق طوتوشمق صره‌سی فاخره كلمشدی . بونه چيركين اسناددی ؛ ياربی !. ديمك ، بو باباغيلغی‌ده اوندن اميد ايدنلر واردی . حالا كنديسنی معلانك كوزندن دوشورمك ايچون چاليشيورلر ، حالامی اونلری بر برندن آييرمق ايستيورلردی ؟

بو افترانك سببلری ساده بو قادارده دكلدی . اونلر، دادی، يكانه بويوك خانم هپسی ، معلا ايله فاخرك آراسنده‌كی رابطه‌يی نه زماندر بيليورلردی ، شمدی : نچون صاقلاديكز؟ ديه مؤاخذه‌يه اوغرامقدن قورقويورلر، بوقورقو ايله‌ده آرتيق فخامت خانمه خوش كورونمه‌يه چاليشيورلردی. ايكيده برفاخرك فنالقلرينی اورته‌يه چيقاردقجه ، صانكه شمدی‌يه قادار اولان بيتن شيلرده

کندیلرینك هیچ بر قباحتی اولمدیغنی اثبات ایتمش اولاجقلردی. معلایه قادار یتیشدیریلمن بو چیرکین دیدی قودیلره قارشی ، فاخر :

— ایناتما کوزم ، هپسی یالان ، هپسی افترا .. دیه اوزون اوزون یالواردی . فقط بو ، اطرافنده‌کی لاجورد خلقه ایله بوس بوتون ایریله‌شمش بوس بوتون چوقورلاشمش کوزلرده‌کی دونوق رنك بر تورلو سیلینمیوردی . دوروب دوروب :

— سن دیمشسك که ... دیه تکرار باشلیور ، هپ دادیسندن ایشیتدیکی یکانه‌دن دویدیغی شیلری آکلاتیوردی .

— نیچون بکا ایناتمیورسك‌ده معلا، کیدوب خدمتجیلری دیکلیورسك؟. بزی بر برمزدن آییرمق ایچون بونلری عنادلرینه اویدورویورلر ، سنی بندن صوغوتمق ایچون مخصوص سویلیورلر . بونی آکلامیه‌جق نه وار ؟..

معلا هیچ ده کیشمیور :

— آرتیق کیمسه‌نك یوزینه‌باقامیه‌جغم، دیه کندی کندینه‌سویلنیوردی .

— والله کوزم ، اینان بکا ... هیچ قابلمی، سنی جانمدن فضله‌سوه‌رکن ینه کندم لکه‌له‌یم ، بو اولاجق شیٔ می ؟..

فاخر تکرار تکرار یمین ایتدی. اللرینی اوپه‌رك ، صاچلرینی اوقشایه‌رق بوتون مقدسات اوستنه آندویردی . معلانك هپ او شبهه ایله دونوقلاشان کوزلری دەمیندن بری دالدیغی یردن بر تورلو قورتولامیوردی . او زمان :

— ایناتمیورمیسك بکا، دیدی او قادار یمین ایدییورم معلا، حالا ایناتمیورمیسك؟

— خایر ، هیچ کیمسه‌یه ایناتمیورم. شمدی کیدوب بابامه سویلیه‌جکم. بز سنکله آرتیق یاشایامایز. نافله اورتایه نکاح لاقردیسی فلانده چیقماسون .

قاچ کوندر بیك بر وسیله ایله آرتان کورولتو فاخری‌ده پك خراب ایتمشدی . بو صباح محی‌الدین بکك حقارتلرینه صوك بر اراده ایله صوصمش، فقط اك ده‌رین یرندن قانایان برشی دویمشدی . شمدی معلانك سوزلری هپسندن آجی کلدی . آرتیق بوتون مقدساتی اونوتاجق ، دویدیغی سه‌وکی‌یی

انکار ایده‌جك ، کندی سعادتنی بیله چیکنه‌یه‌جك قادار چیلغین حسلره دوشدیکی اولویوردی. انسانلره بعضاً بیله بیله یالان سویله‌تن، بر ثانیه صوکره‌سنی هیچ دوشوندرمه‌ین شیطانی قوت صانکه اونی‌ده بویوله‌مش ، بردن بره ده کیمشدیرمشدی :

— سن یالانجیسك‌یا ، دیدی ، هر کسی‌ده کندك کبی صانیورسك !.. قاچ آیدر بنی آزمی آلداتدك ، یالان یره آزمی یمین ایتدك؟. هله عادل‌ایچون اویدوردیغك ماصاللری نه چابوق اونوتدك ؟. هم نه یالانلر ؟... سویلر کن دوغرویه اوقادار بکزه‌تیوردك که بن بیله کوزی قاپالی دیکله‌دم . شمدی بکاده ایناندیمیورسك دکلمی ؟ .

آرتق پك فنا اولمشدی . هر عقلنه کلنی دوشونمه‌دن سویلیوردی . آراده عادل بکك اسمی‌ده کنجه آجی آجی کولدی؛ معلانك عفتی ایچون هیچ شبهه‌سی یوقکن، اونك فضیلتلرینه هر کسدن زیاده کندیسی امین ایکن ، عادتا عنادینه:

— ناصل بو عادل حکایه‌سنی صاقلادکسه ، کیم بیلیر بندن داها نه‌لر صاقلادك ؟. دیدی . کیم بیلیر داها نه ماجرالرك واردی ؟. مادام که بو قادار قولای یالان سویلیه‌بیلیورسك ...

معلانك کوزلرنده انسانه اولومی خاطرلاتان آله‌ولر طوتوشدی . بومیدی ، بوتون رؤیالرك صوکی ، بو قادار فداکارلرلغك مکافاتی بو میدی ؟ فاخرك‌ده بو قادار ظالم اولاجغنی کیم اومارد‌ی ؟ . آرتیق بوتون غروری ییرتیلمش، اونك‌ده هویتی باشقالاشمشدی . دمین فاخرك دامارلرندن برقاپلان خشونتی کیرن قوت شمدی او زهری معلایه آشیلامشدی :

— ایی واردم‌ده یاپدم . دییه باشنی قالدیردی. وارمی بر دیه‌جکك؟.

— صوص آرتیق معلا ، چیلدیرتاجقسك بنی ...

— سندن اول بیك تورلو ماجرام واردی ، ایشته !. بوندن صوکراده عنادیمه هر شیئی یاپاجغم !.

— چیق دیشاری‌یه ، دفع اول !..

معلا بر ثانیه تتره‌دی ؛ صوکرا قاپینك آراسندن بوس بوتون سیلندی .

فاخر آرتیق دوشونه‌میوردی: « عجبا چیلدیرییورمی‌یم ؟ » دیه یومروقلرینی باشنه ووروبور ، بو قورقولو رؤیادن اویانمق ایچون دوداقلرینی ایصیرییوردی . صوکره معلانك : « کیدوب بابامه‌ده سویلیه‌جکم ، آرتیق بز سنکله یاشایامایز ! . » دیدیکی خاطرینه کلدی . یاتاقدن فیرلادی . آشاغی‌یه ایندی . معلا ، یمك اوطه‌سنده ، أللرینی یوکدن أورمه جاکتنك کوکسنه صوقمش ، کزینیوردی اونی کورمیه‌جك قادار دالغیندی . فاخر :

— بو قادار دیدی قودیدن صوکره نکاح مطلقا اولاجق ، دیدی . باباکه کیدوب‌ده صاقین یکیدن کورولتو چیقارمایه قالقما رذیل اولدیغمز آرتیق الویریر ؛ فضله‌سنه تحمل قالمادی . نه قونوشدقسه کندی آره‌مزده قالسون . ذاتاً مراق ایتمه کوچوك خانم ، سن ناصل ایسته‌میورسه‌ك ، بن‌ده آکلایورم ، آرتق آرامزده هر شی بیتدی اما هر کس ینه بزی قاری قوجه بیلمه‌لیدر .

معلا باشنی چویردی ، هیچ برشی سویله‌مه‌دی . فاخر ، یوقاری چیقارکن اونك‌ده کندی اوطه‌سنه کیردیکنی ، صوکرا تکرار قوشه قوشه مردیوه‌نلردن آشاغی ایندیکنی دویدی . بر آرالق ینه یوقاری چیقدیغنی ایشیدیلدی . بوسفر قاپینك کلیدنده دونه‌ن آناختارك غیجیرتیسنی بوغوق بوغوق سسلر تعقب ایتدی . .

داها صوکرا بو سسلر برفریاد کبی یوکسلدی . معلانك آراده بر بابیلماسنه اوته کیلر کبی آرتیق اوده آلیشمشدی . ینه اویله ظن ایتدی ؛ قوشوب باقمق ایچون ایچی طوتوشدیغی حالده دمینکی بورادن صوکرا بوکا جسارت ایده‌مدی . کوزلرینی قاپادی .. یاشقه شیلر دوشونمه‌یه چالیشدی . فقط او بوغوق فریاد صوصمایوردی . دایانامادی ؛ صوفایه چیقدی . معلانك اوداسی قاپالی ایدی ؛ آچوب باقمایه غروری مساعده ایتمدی . آشاغی ایندی . دادی‌یه ، کاهیه

سسله‌ندی ؛ کیمسه یوقدی . مطبخه ایندی ؛ ینه هیچ بریسنی بولامادی .
صوکرا خانمك اوطه‌سندن چیقان یگانه ایله صوفاده قارشیلاشدیلر :

— کوچوك خانم غالبا ینه بایلدی ، دیدی . یوقاری چیقده باق ...

برابر چیقدیلر ؛ اودا قاپیسنی کوچلکله آچدیلر ؛ معلا یاتاغك اوستنده سه‌ریلمش ، ییرتار کبی ایکی ألیله بوغازینی طوتیور ، بوغولورجه‌سنه نفس آلیوردی . چکمه‌نك اوستنده بو شالمش، آغزی آچیق بر تنتوردیود شیشه‌سی واردی . فاخر : « آه معلا ، نه یاپدك ؟ » دیه باغیره باغیره دیشاری فیرلادی.
دوقتور محی‌الدین شوقی بك هنوز أوده ایدی ؛ اونلره سسله‌ندی :

— یتشك ، معلا تنتوردیود ایچمش ، چابوق .....

زواللی بابا ، ده‌لی کبی قوشارکن :

— قولا ، قولا ... آمان بر آز قولا یتشدیرك ، دیه باغیرییوردی .

أوده هنوز پاکتی آچیلمامش قولا واردی ؛ أزدیلر ، معلایه ایچیردیلر . ایلك تدابیرك تأثیری درحال کورولدی. کنج‌قادین کندندن کچمش،معده‌سنی، جکرلرینی قوپاران بر غثیان ایله صارصیلیور، کوکسنی ، بوغازینی طیرمالایه‌رق ایکلیوردی . دوقتور محی‌الدین بوش شیشه‌یی آلوب باقدی :

— تام اللی غرام ، دیدی . قورتولاجغنی هیچ اومما‌م ؛ کیتدی معلا ..

کویده‌کی باشقه دوقتورلره‌ده خبر کیتدی؛ اونلرده کلدی. ایبودله‌تسممك اوکنه کچمك ایچون ألدن کلن هر شیئ یاپدیلر . معلا بایغین یاتیور ، ساده آره‌صره بوغولور کبی ألارینی بوغازینه کوتورمسندن اورانك نه قادار یاندیغنی آکلاشیلیوردی . آغزینك ایچنده هیچ برلکه یوقدی . فقط کوچوك دیلندن آشاغیسی سیاه بر چوقور کبی کورونوریوردی . اومشئوم قراری ویردیکی زمان، آغزینه تنتوردیود دوقونورسه آجیسنه دایانامیوب‌تو کوره‌جکنی دوشونمش ، اونك ایچون باشنی آرقایه یاتیرمش ، شیشه‌یی بوغازندن آشاغی دوکمشدی. دوقتورلر فنك کوستردیکی شیلری برر بر تطبیق ایتدیلر . بوندن صوکراسی آرتق ایشی مقدراته ترك ایتمکدی .

ساعتلرجه چارپنددن صوكرا كيمى قاناپه‌يه، كيمى خالينك اوستنه، هپسى بر طرفه سه‌ريلمشدى . بويله بر فلاكت خاطره كلسه هر كسدن اول فخامت خانمك ، بو خسته قيزينك دايانامىه‌جغنى ظن ايديليركن بالعكس او قيامتك اورته‌سنده هر كسدن فضله كنديسى مقاومت كوستريور ؛ اوكنه كله‌نه هايقيرارق ، هر شيئه قيزوب سيكيرلنه‌رك دولاشيوردى. قيزينك جان چكيشدىكنى كوره‌ن بر آننه‌نك كوزنده باشقه هيچ بر شى اولمامق لازمكن او ، هيچ ده كيشمه‌مش، هپ پارا، هپ اشيا، ساده‌جه ظواهرى محافظه انديشه‌لريله چيرپينيوردى . مثلا خسته‌يى قورتارمق ايچون قوصدورمقدن باشقه چاره يوقدى . او زمان فخامت خانم تلاشله قوشيور :

— باشنى ياتاقدن ديشارى طوتوك، ديه باغيريوردى. چارشافلر كيرلنه‌جك !.

بر طرفدن ده محى الدين بكه يتيشيوردى :

— شو آنتاريكى طوپلاسه‌ك آ ، تكميل تنورديبود اولدى ... لكه‌سى ده چيقماز !..

صوكرا بر آرالق صيجاق صو لازم اولمشدى ؛ او ينه :

— صاقين بنم صراحيمه قويمايك، چاتلار.. چينلقلريله يرندن فيرلايور ؛ ينه بر صره‌سى كلوب ده محى الدين شوقى بك :

— نه‌ده اولسه بز ايى باقامايز ، ان شاء الله بو كيجه بر فلاكتك اوكنى آليرسه‌ق ، يارين بر خسته باقيجى كتيرتمه‌لى يز . بو خسته‌لغك تهلكه‌لى دورى الك آشاغى اون بش كون سوره‌ر . ديينجه قاريسى اوكاده مانع اولويوردى :

— آمان آمان لزومى يوق، بز باقارز ، شمدى برده اوكا مى پارا يتشديره‌جكز ؟..

خسته بر آز كنديني بولورسه آنجاق سوت ايچه بيله‌جكدى . فخامت خانمه هر كون سوت آلينيركن بر اوقه‌ده معلايه آنالرى ايچون دوقتور محى الدينك تنبيه ايتديكنى دويونجه بو سفرده :

— ايى اما بك افندى ، بوقدر سوت پاره ايستەر !. ديه قاشلرينى

قالديرييوردي . فاخرك بوتون اعصابی ناصير كبی اولمش، هيچ بر شی دوشو- نه‌ميوردی . كيجه‌لين اويله بر دقيقه كلدی و او دقيقه‌ده معلا كنديني پك فنا بولمش اولاجقدی كه وداع ايچون هپسنی يانـنه چاغيردی. فاخری بو آرالق اوطه‌دن چيقارمشلردی ، اونی‌ده ايسته‌دی :

— آرتق أولويورم ، ديدی. سنی نه قدر سه‌وديكمی آكلادكمی ؟. يالان سويله‌مه‌ديكمی كوردك ، آرتق سندن هيچ بر شی صاقلامادیغمه ايناندكمی ؟.. بن أولدكدن صوكره اولسون شبهه ايتميه‌جكسك‌يا ؟.

اونی ايلك‌دفعه اولارق‌هر كسك يانـنده‌ده اوپدی ، يا صوكرا ياواش ياواش كوزلرينی قاپادی . هپسی آغلايوردی . محی‌الدين بك :

— قورقاجق بر شی يوق ، ديدی . براقك اويوسون ، مراق ايتميك ..

بو دالغينلق بر قاچ ساعت سوردی . محی‌الدين شوقی ، طب كتابلرينی اوكنه ييغمش ، ايپودله تسممه دائر بوتون مباحثی تكرار تكرار كوزدن كچيرييور ، هر كلمه‌دن‌امداد اوموپوردی. فخامت خانم‌ده كوشه‌يه او طورمش هيچ دورمادن سويلنيوردی . أولسه بر تورلو ، أولمه‌سه بر تورلو ايمش !. قورتولورسه بو ايشك ايچندن ناصل چيقيلاجق ايمش ؟. خسته‌لغنك بر اثری هر حالده قالاجقمش ؛ او زمان‌ده دائما ايی باقمق، هر وقت اهتمام ايتمك ايجاب ايدرمش ... ذاتاً اوته‌دن بری ثروت و دبدبه خولياسيله بسله‌نديكی ايچون خسته‌لقدن صوكرا ، اونك يكيدن يكی‌يه تأثرلرينه ميدان ويرمكه هيچ كلمزمش بونك ايچون‌ده طبيعی پارا لازم اولاجقمش .. ايی باقيلمازسه حتی بو انتحار جنتنی تكرار ايده‌بيليرمش !.... صوكرا معلانك هوسلری ذاتاً كلوب كچيجی شيلر ؛ بو كون سه‌وديكنی يارين اونوتور ، پشيمان اولورمش، هله بو آله چوق كوچ كچن بر شی اولورسه بوس بوتون نفرت ايدرمش . فاخر ايچون‌ده طبقی بويله اولاجق ايمش ، بو قادار فداكارلقدن ، تهالكدن صوكرا بردن‌بره بيقاجق ، قوجه‌سندن‌ده صوغوياجقمش ... داها نه‌لر سويله‌ميوردی نه‌لر ... فاخرده بونلرك هيچ برينی ديكله‌يه‌جك حال يوقدی . معلا شوراده كوزينك

اوكنده يارى أولو ياتاركن ناصـل اولمش‌ده كنديسنك يوره‌كنه ايغمه‌مش ، ناصل اولوب‌ده چيلديرمامشدى ، اوكا شاشيوردى .

بر ايكيشر ياتاغه چكيلديلر. فاخر، قاريولانك آياق اوجندن آيريلميوردى كيجه اوچ بو چوقده محى‌الدين شوقى بك اوياندى :

— نه دوروپورسك ، كيت ياتسه‌كا ، خسته اولاجقسك ، برده سكامى باقه‌جغز ؟. ديدى . بو كورولتوده معلاده كوزلرينى آچدى :

— هايدى كيت ، يات بارى ... ديه اشارت ايتدى . فاخر ايچون بر دقيقه استراحت قابل دكلدى ؛ ايكيده بر قاپى‌يه قادار كليور، آرالقدن اولسون باقيوردى .

ايرتسى كون آرتق معلا أولويوردى . متمادياً قان قوصويور ، قانله برابر حالا ايبود كليوردى . دوقتور بر آرالق پريشان :

— قوشك ، اجزاخانه‌دن اوقسيژه‌ن بالونى كتيرك . ديه فرياد ايتدى . فاخر استاسيونده‌كى اجزاخانه‌يه قادار قوشه قوشه كيدوب بالونى كتيردكدن صـوكرا مرديونك آياغنه دوشمش قالمشـدى . معلاده نبض دورمش ، نفس كسيلمشدى . اوقسيژه‌نله صنعى تنفسلر ياپيلدى ؛ (ويل قانفره) دن استمداد ايديلدى . آقشامه قادار أولك ايچى حما ايله قايناديى . تهلكه زائل اولمامشدى ؛ احتماللر نه قادار مثبت قورولسه أولوم سكز اون كون‌داها ياتاغك اطرافندن آيريلميه‌جقدى ؛ فقط بو كونكى بحران كيجه‌يه دوغرى براز خفيفله‌دى . بوتون كوى وقعه‌يى دويمش ، محى‌الدين بكك جوارده‌كى بوتون صنعت آرقداشلرى يارديمه قوشمشدى .

اون بش كون عينى بحران ايچنده ، حمالى اوزونتولر ، چارپنمه‌لر آراسنده كچدى . معلا هپ ايبودله قاريشيق قان قوصويور ، ادرارده قانله قاريشيق ايبود چيقيوردى . اوجاع كيتدكجه آرتدى . بوغازدن آشاغى معده‌يه قادار بوتون كوكسى آتش ايچنده ايدى. اوكسوردكجه بوتون اونواحيدن صويولان دريلر، قان پختيلرى آغزينى دولدوروپوردى. فاخر اونده‌كى متانته شاشيوردى.

اونك چكديكنه اطرافده كيلر دايانامازكن كنديسى هيچ شكايت ايتميوردى. يالكز بر كره آجى آجى كورك:

— بيله‌يدم ، ديه ميريلداندى. مكر ره‌وولوه‌ر دها قولايمش ، هيچ اولمازسه أولور، بوقادار آجى چكمزدم.

بويله آجيلر ايچنده قيورانيركن بيله فاخره قارشى پايانسز بر دوشكونلك كوستريور ، هرثانيه اونى يانندە آريور ؛ آنه‌سى ، باباسى ديشارى چيقدقجه همان يانينه چاغيره‌رق :

— سنى نه قادار سه‌ويورم فاخر ، ديوردى . اسكيسندنده چوق ...

بشنجى آلتنجى كونلرده بر ليتره سود ايچه‌بيله‌جك قدر ايلك كورولديكى اولدى . فقط ينه بردن ييرتيجى، قوپاريجى او كسوروكلرله تكرار صارصيلدى. تسمم تهلكه‌سى آزالمش ايكن بيله ادرارده حالاقان، حالا ايرين ده اكسيك دكلدى . شيمديدن صوكراده الك زياده تنتورديودك توليد ايده‌جكى نتايج تهلكه‌ليدى . دوقتورلر معده ايله بوبره‌كلرده بوقادار تحريباتدن بر اثر قالمازسه معجزه اولور ، ديورلردى. قورتولسه بيله بوتون حياتنده معده‌نك ، مثانه‌نك وظيفه‌سنى ايجه ايفا ايده‌ميه‌جك قادار خراب اولماسى لازمدى .

معلا ايلكه يوز طوتدقجه آراده بر عصبيله‌شير كبى اولويوردى . ايلك كونلرده فاخره قارشى اوقدر صيجاق ايكن، صانكه اونى نهايت ايناندیره‌بيلمك بهانه‌سه بوتون بو اوجاعه تحمل ايديورمش كبى كورونوركن ايشته بر ايكى كره‌در اوفاق تفك سرزنشلر ياپمغه باشلامشدى . هله آنه‌سى كونك برنده قيزينك قارشوسنه كچمش، بوياپديغى ده‌ليلكك صانكه نه‌يه ياراديغنى ايلرى سوره‌رك اونك عزت نفسنى دريندن درينه قاناتمشدى . اوزمان اوده فاخردن شكايت ايتمش، صوك كونى كنديسنه نه‌آغير سوزلرى روا كورديكنى حتى: «آرامزده هرشى بيتمشدر. بوازدواج يالكز ظواهرى محافظه ايچون اولاجقدر. » ديديكنى بيله سويله‌مشدى. فاخر ، خدمتجيلردن، فخامت خانمدن بوكا بكزه‌ر ديدى قوديلر ايشتدكجه چوق متأثر اولويوردى. هرشيدن اول الك كوچوك هيجان بيله معلانك

صحتی ایچون تهلکه‌لی اولابیلیردی . صوکرا بو خسته‌لق دورنده یاپیلان تاقینلرك تأثیری داها قوتلی اولاجق ، حقیقةً آنه‌سنك دیدیکی کبی معلا بردن بره کندیسندن صوئویه‌بیله‌جکدی . اوزمان آرتیق استقبال امیدلری بوس بوتون سونه‌جك ؛ مؤبد بر آکلاشامامازلق ، کچیمسزلك ایچنده هر آن :

— سن بونی یاپمادکمی ؟..

— سن‌ده بویله سویله‌مه‌دکمی ؟.

دیه بربرینه قارشی اوزاقلق دویاجقلردی . معلایه بونی سویله‌دیکی زمان اوده خطاسنی آکلامش :

— سن مراق ایتمه ، بن هرشیئی دوزه‌لتیرم .. دیمشدی . فقط بو کرکینلك برتورلو آزالمیور ؛ آراده بر ، اونك ینه آنه‌سنك باباسنك سوزلرینه ایناتمش کبی دارغین دوردیغی اولویور ، برطرفدن‌ده حالا کندیسندن کیزلی کیزلی شکایت ایتدیکی فخامت خانمله محی‌الدین بکك حالندن آکلاشیلیوردی . بو اطراد سزلق شبهه‌سز ، خسته‌لغك نتیجه‌لریدی . اونی مؤاخذه ایتمك انسانك خاطرینه کلمزدی . فقط فخامت خانم کیتدکجه چکیلمز برحاله کلیوردی . ایلك کونلرده صانکه بو فلاکته یاواش یاواش توکل ایده‌رکبی کورونورکن بردن‌بره تکرار ده کیشمشدی . هرراست کلدکجه اونی کوزلریله زهرله‌یه‌جك کبی باقییور ، بوغاجق کبی دیشلرینی صیقیوردی . آنه‌سنك بوشدتنی معلا بیله حس ایتمش ، برآرالق اونك :

— داغلر کبی کیرلی چاماشیر بریکدی ..

دیه باغیردیغنی دویونجه فاخره :

— دیشاری چیقدیغك زمان آمان برقاچ اوققه صابون آل الله عشقنه ،

دیه فیصلدامشدی .

نهایت برآقشام فاخر ینه قاریولانك آیاق‌اوجنده اوطورورکن فخامت خانم خشونتله اودادن ایچری کیردی :

— بوراده اوشورسکز ، دیدی آشاغی‌یه ، صوبالی اودایه کیدیکز .

— تشکر ایدرم ، فقط هیچ اوشومه‌یورم . اوته‌کی :

— كیدیكز دییورم سزه . . . دیه آیاغنی یره ووردی. او كوندن صوكراده نه زمان اودایه كیردی ایسه خدمتجیلردن بری كلیور :

— فاخربك كندی اوداسنه كیتسون دییورلر، دیه اونی دیشاری چیقاریبوردی

حال بوكه معلادن برثانیه اوزاق دورمق بیله فاخره جهنم عذابلری ویریبوردی. اونك باقیشندن ، نفس آلیشندن برآز ایلشمه مژده‌سی آلابیلمك ایچون قابل اولسه بوتون كونلری ، حتی كیجه‌لری قاریولانك آیاق اوجنده كچیره‌جك، معلا قورتولونجه‌یه قادار هیچ یانندن آیریلمیه‌جقدی . برقاچ دقیقه اودادن دیشاری چیقسه : « عجبا نه اولدی ؟. » دیه یوره‌كی چارپیور ، هله استانبوله ایندیكی كونلر بوس بوتون خراب اولویوردی. ترندن چیقنجه طانیدقلرك یوزنده یأسه بكزر برشی كورمكدن قورقویور؛ اودن بورالره قادار عكس ایتمش فلاكته تصادف ایتمك خاجانیله بوغولویوردی. اوزاقدن اوی كوروبجه یانان لامبالردن، پرده‌لره عكس ایدن كولكه‌لردن برمعنا چیقارمایه چالیشیور؛ چنغراغی چالاركن : « عجبا شمدی اونی نصل بولاجغم ؟. » دیه تیتریبوردی . آرتیق بوقادار جاندن مربوط اولدیغی سه‌وكیلیسنك یاننه صوقلمق ایستدكلری زمان هیچ برشی دیككه مه‌سی قابل دكلدی .

فقط ینه بركون فریدون بك كلدی؛ معلانك فضله هیجان دویمامسی، متأثر اولمامسی لازم اولدیغنی، بونك ایچون‌ده برمدت كندیسیله كوروشمه‌مه‌لری فناً ایجاب ایستدیكنی قطعی صورتده سویله‌دی . فاخر اونی پك كوچوك یاشدن بری ناموسلو بركنج دیه طانیردی. چوجوقلقده‌پك سویشیرلردی. صوكرا فاخره عائله ایچنده بوقادار محرم برموقع ویریلدیكی كوندن بری بریسنك آزچوق كزمه، اكلنمه عالملرینه دوشكون اولماسی، اوته كینك انزوایی ترجیح ایدركی كوروشمه‌سی آرالرنده دائمی براوزاقلغه سبب اولمشدی. بالكه برآز ساكن، برآز لاقیدیارا دیلشلی اولان فریدونده حتی فاخره قارشی برودته بكزه‌ین بردورغونلق بیله واردی. شمدی فنه عطف ایدیلن بومجبوریت براز تحملفرسا ، برازده حقیقتك یاننده شبهه‌لی كورونمكله برابر معلانك صحتی نامنه بوكا راضی اولمق لازم كلیوردی.

ایشته او کوندن صوکرا فاخری خسته‌نك اوداسنه صوقمادیلر . صیم صیقی قاپانمش قاپینك آرالغندن اونی کورمك امکانی بیله بولامادیغی زمانلر سنی اولسون دویمایه چالیشیردی . فقط خسته ایچون کندی حضورینك ضررلی اولاجغنی بر تورلو قبول ایده‌میوردی . چونکه معلا، انجاردن صوکرا کندینه کلدیکی دقیقه‌دن اعتباراً کوزلرینی فاخره چه‌ویردکجه او دونوقلق ایچنده آنسزین آله‌ولر طوتوشیور ؛ هپ سنك ، هپ سنك ایچون دیه‌ن برباقیشله اوکا سعادتلر ویرییوردی . اویله ایکن ناصلی اولوب‌ده اوته کیلر:

— سنی کوردکجه خسته‌أوزلویور، صیقیلیور.. دیه‌بیلیورلردی ؟.

شباطك اونی فاخرك دوغدیغی کوندی .

اوکونی برابر کچیرمه‌یی هرزمان قونوشورلردی . معلا بوأولوم حالنده‌ده قاچ دفعه :

— اون شباطه‌قادار اییلشه بیلسه‌م . . . دیه هپ بونی خاطرلامش هپ بونی دوشونمشدی . ایلك آکلاشدقلری کوندن بری هردقیقه یکی یکی هیجانلرله فاخره صوقولان کنج قادین ، شوصوك حمالی کوروولتولر آراسنده بیله هیچ ده کیشمه‌مش ، کندیسنه بوقادار باغلی قالمشکن عجبا ناصل اولوب‌ده بردن بره باشقالاشمدی . آیلردن بری اونده هرکون یکی بر فوق‌العاده‌لکله تجلی ایدن سه‌وکی‌یه اکر اوفاجق بریالان قاریشمش اولسه‌یدی، دون کوزلری آرتیق أولوم اویوشوقلغی ایله قیصیلمشکن بونی‌ده مطلقا افشا ایتمه‌سی لازم کلیردی . ایچنده جهنملر طوتوشدیران آجیلر آراسنده بیله او، کندندن زیاده فاخری دوشونمش، هرثانیه یانده اونی آرامشدی .

اوحالده‌معلایی آنسزك کندیسندن اوزاقلاشدیران نه‌اولابیلیردی ؟ مطلقا اوته‌کیلر :

— اونك یوزندن بوقادارآجی چکیورسك‌ده‌حالا اونی‌می دوشونویورسك، باق او ، برکره کلوب سنی‌صورویورمی ؟. هیچ‌سنی سه‌وسه بویله‌می اولوردی؟ دیورلر ، دوروب دیکله‌نمه‌دن ، اونك اك ضعیف طرفنه هجوم ایدییورلردی .

بر باشقه‌شی ، بو تخمینك نه‌قدار دوغرو اولدیغنی ده میدانه چیقاردی. ایرتسی آقشام فاخر أوه کلمش ، اوداسنه چیقیوردی . صوفاده بویوك خانمله قارشی قارشی‌یه کلدیلر. قوللرینی صیوامش، آبدست آلمغه کیدرکن اختیار قادین ، فاخری کورونجه ماصه‌یه طوتونه‌رق دوردی :

— آیول ترده‌سك دیدی برکره مراق ایدوب ده باقمق یوقمی ؟. هانی بر بریکزی او قادار سوییور ، طوتوشویوردیکز ؟ . قیزجغز ، تره‌نی نه‌زمان کله‌جك دیه کوزلرینی ساعتدن آییرمادی؛ هر قاپی چالندقچه ایچی تیتریپوردی . قاچ دفعه بکا بش تره‌نی بورایه قاچده کلیور ، دیه صوردی .

دیمك که اوته کیلرك قرارندن بویوك خانمك خبری یوقدی . عجبا معلا فاخرك ایچری کلمه‌سنه باباسنك مانع اولدیغنی بیلمیورمیدی ؟. حالبوکه فریدونله قونوشورکن کندیسی :

— فقط معلا بوکا راضی اولاجقمی ؟ . بنم بویله اوزاق دوردیغمی کورونجه بوس بوتون أوزوله‌سون ؟. برکره‌ده اوکا صورسه‌کز ... یاخود هیچ اولمازسه بوکا فن نامنه مجبور اولدیغکزی کندیسنه‌ده آکلاتسکز .. دیه رجا ایتمش ، صوکرا فریدون‌ده بوکا جواب اولارق :

— سویلیه‌دك ، قبول ایتدی ، دیمشدی .

عجبا اوده‌می یالان سویلیوردی؟ اکر اویله ایسه، معلا بونلری بیلمیورسه ، کیم بیلیر کندیسی ایچون نه‌لر دوشونویور، نه قادار أوزولویوردی .

اونجی ، اون ایکنجی کونلرده بویله کچدی . معلایی کورمیه‌لی بر هفته اولویوردی . بر کیجه‌دادی معلادن خبر کتیردی :

— کوچوك خانم مطلقا سزی کورمك ایستیور ، دیدی . کیت سویله دیه آند ویردی . صوکراده دوداقلرینی بوکدی :

— بیلمم که بك افندی‌ده اذن ویرمیور ، ناصل اولاجق ؟

فاخر ، هم ویردیکی سوزی طوتمش اولمق ایچون ، همده خسته‌لق حقیقة بو اوزاقلغی امر ایدییورسه اونی تهییج ایتمه‌مك ایچون فریدونه دانیشدی :

— معلا چاغیرتمش ، کیده‌جکم ، دیدی .

فریدون ینه اسکیسی کبی هرشیئی اوزواللی طبابته یوکله‌یه‌رک بونك قطعیاً جائز اولمادیغنی سویله‌دی . فاخر اصرار ایتمك ایسته‌دی :

— پکی آما ، اوده پك کورمك ایسته‌یور . کیتمه‌سه‌م بوس بوتون اوزوله‌جك . هم اسکیسی کبی تهلکه‌ده قالمادی ، صانیرم .

دایسی عینی اصرارله مقابله ایتدی :

— اونکله قونوشورسه‌کز خسته‌یی اولدورمش اولورسیکز! . ویردیککز سوزی اونوتماییکز .

معلانك حیاتنه دائر سوز آچیلنجه فاخر شاشالیور ، هرشیئه : «پکی!» دییوردی . بوسفرده اوضعیف نقطه‌یه دوقوندیلر ، ینه کوروشدیرمه‌دیلر . بوتون کیجه : «کیم بیلیر ، بکا نه قادار قیزییور ، اکر بیلیمورسه ...» دیه اوزولورکن بونی‌ده ینه اونك سعادت ایچون یاپدیغنی دوشونوب تسلی آرایوردی .

دیکر طرفدن فریدونه‌ده نه‌زمان اونك صحتنی صورسه ، صانکه عنادینه کبی همان دائما امیدسز کورونور ، هپ تهلکه‌لردن بحث ایدردی . فقط کندیسی ، قاپی آرالرندن معلانك سسی دویمایه چالیشیور ، آرتق اوك ایچنده یاواش یاواش دورولان هوادن الوم قورقولرینك آزالدیغنی حس ایدییوردی . بو قادار کورولتو فاخری ده خراب ایتمش ، بوتون سیکیرلرینی چوروتمشدی . ساده‌بر آن اول معلایی ایلشمش کورمك ایچون کندیسی برتولو استراحت ایتمه‌یه راضی اولامیور ، جکرلرینی سوکن بر او کسوروکله اویقوسز ، صارصاق ، دولاشیوردی .

برآقشام دادی محی‌الدین شوقی بکدن کوچوك برکاغد کتردی :

« بر قاچ کون ایچون بزی حضورکزدن عفو ایدیکز . »

کنجدر ، برکنجلك ناصل دویوب ناصل درشوندیکنی بیلیر دیه بوش بر امیدله فاخر ، همان فریدونه قوشدی . او ، ینه هرزمانکی کبی ، دورغون بر دو - قتور لسانیله :

— تهلکه آرتیق آزالمش عد اولونه‌بیلیر ، دیدی . فقط نقاهت دورنده

خسته‌نك مطلق بر استراحته احتیاجی واردر. اوفاق بر هیجان هرشیئی آلت اوست ایده بیلیر. اونك ایچون بوس بوتون ایلشنجه‌یه قادار بونوع تدابیر پك ضروریدر. سزك ایچون‌ده قورقاجق بر شی قالمادی. آره‌صیره بنی كورور خبر آلیرسكز..

بو قادار اصرار قارشیسنده مقاومت ایتمك قابل اولامازدی. چاره‌سز؛ كویدن بر مدت ایچون اوزاقلاشه جقدی. ناصل كندیسنی خسته‌نك یاننه صوقیورلر، معلایه: «باق، كلوب‌ده سنی بر كره صورمیور..» دیبورلرسه شمدی‌ده اونی أودن چیقاردقدن صوكره: «كورویورسك‌یا، سنی براقوب‌ده ناصل كیتدی. سن اونك ایچون كندیكی أولدورمه‌یه قالقدك آما او، بوراده برایكی كون بیله اوزونتویه دایانامادی، قاچدی!» دیبه‌جكلردی. اونی‌ده بیلیوردی.

— ١٣ —

فاخرك دفترندن : ١٦ شباط ٣٣٨

آلتمك قارا یازیسی ایله كونی كونه بوصحیفه‌لری‌ده قاراتمزدن‌اول، بوندن اولكی دفترك غائب اولدیغنی یازایم. ناصل اولدی بیلمیورم، أل‌چانطامده كلیتلی دورویوردی. قاچ كوندر بو كورولتونك آراسنده برشی‌یازمایه وقت اولمامشدی. صوك كونی كویدن اینركن برنده بولامادم. فریدونه صوردم. أو ایچنده كیمسك خبری‌اولمدیغنی سویله‌دی. كیم‌بیلیر، بونده‌ده نه مقصدلری واردر؟ برشی دكل بوكیدیشله بر تورلو آكلاشامیه‌جغز. هر كون یكی برشی‌چیقاریبورلر، هر كون آرامزده یكی براوچوروم آچیورلر.

بن ایسه اونلرك هپسنی نه‌قادار سه‌ویورردم؛ باباسنه كندی‌بابام كبی باقیوردم. آناسنه الكدربن حرمتارله، یوره‌كدن كلن شفقت‌اشتیاقلریله باغلانمشدم. قیزی بنم ایچون بوتون برحیات ایدی. اوكا الك مربوط، الك صادق برقوجا، اوته كیلره الك مطیع براولاد اولاجقدم. آرالرنده دویدیغم صیجاقلقدن باشقه برسعادت

تخیل ایده‌میوردم . فقط جمعه کونکی چیرکین سوزلردن صوکرا ایچمه‌یلك زهرلی بر انکسار چوکدی . او انکسارله بن ده ، هپ بو طاپارچه‌سنه سه‌ودیکم انسانلر ایچون، نه‌یالان سویلیه‌یم، دفترمه چوق آجی شیلر یازمش: « کیملرك آراسنه‌دوشمشم، یاربی .. » دیه ایکله‌مشدم .

بونی اوقوینجه، بیلیورم، چوق قیزدیلر. کیتدکجه آرتان اوفکه‌نك الك بیوك سبب‌ی ده هیچ شبهه‌سز بو اولاجق . شمدی‌ده ، امینم ، اللرنده الك قوتلی سلاح دیه صاقلامق ایستیورلر. معلایه کوستره‌جکلر، باق دیه‌جکلر حالا ایناتمیور میسك ؟.. سنك ایچون نه آغیر شیلر یازمش . سنی هیچ سه‌ومیورمش. حقیقةً او کونلر بر شیدی، آکلاتیلماز برشی ؟.. نه‌یاپدیغمی، نه‌دوشوندیکمی بیلمیوردم. کیم بیلیر اوهیجانله معلا ایچون‌ده نه‌لر یازدم. انسانك بعضاً اویله‌حاللری اولویور که دوشوندیکنك عکسنی‌سویلیور، حس‌ایتدیکنك بوس بوتون‌ضدینی دوشونویور. نه‌یاپه‌یم اولدی بر کره ... فقط معلا بونلری اوقوسه‌بیله ، امینم که بکا داریلماز؛ بنی اوقادار سه‌وه‌ر ، بن‌ده کندیسنه‌ناصل چیلغین‌حسلرله‌مربوط اولدیغمی بیلیر.

بر هفته‌در شیشلیده ، تیزه‌مده‌یم . شو صوك آیلرك بنی نه قادار خراب ایتدیکی ایشته شمدی یاواش یاواش میدانه چیقیور . بعضاً‌ده بر تورلو کندمه ایناناميورم ؛ بویله بردن‌بره چوکن بنمی‌یم ؟. صوکراده دوشونویورم که بوقادار اوزونتو بوقادار فلاکت ، اویقوسز کیجه‌لر ، یمکلره دشمن اولان براشتها صباحدن آقشامه‌قادار یورغونلق، اورادن‌اورایه‌قوشوب چیرپینما، ناصل‌اولوب‌ده بنی‌أولدورمه‌دی، اصل بوکا حیرت ایتمك لازم . . .

هر کون غزته‌یه کیدوب برقاچ ساعت‌چالیشیورم. صوکرا هیچ بریرده بر ثانیه دورمادن أوه کلیورم. انیشته‌م، تیزه‌م، بنده‌کی بو دورغونلغی. کوردکجه :

— نه‌ك وار،سکا نه اولدی؟. دیه صورویورلر. برکت‌ویرسون شدتلی بر نزله اولدم‌ده :

— برازراحتسزم ، دیوب‌همان‌یاتاغمه چکیلیورم. صارصاق ودالغین بنی شوراده بوراده کورنلر :

— نه اولدك خسته‌میدك؟ دیه عادتاطانیامیورلر؛ قاچ زماندر بنی کورمدکلری
ایچون هپ خسته‌ایدم، صانیورلر. أوه کیدوب کلیرکن آرتیق اسکی دوستلره
راست کلمکدن قورقویورم.

شیشلیده‌کی آرقاداشلر، سپوردن اکلنجه‌دن، کزمه‌دن باشقه برشی دوشونمه‌
ین بو کنجلر بنی کوردکجه براقق ایسته‌میورلر؛ هرآقشام چاغیریورلر. بن ده
اللرندن قورتولمق ایچون هپسنه آیری آیری بریالان بولمایه چالیشیورم. کچنلرده‌ده
دوقتور تحسینی کوردم. مطلقا استراحت ایت، کز، اکلن، هوا آل دیه
سویله‌ندی؛ حتی بنی برآزده قورقوتاجق قادار اصرار ایتدی. حال بوکه جانم
هیچ برشی ایسته‌میور. حیات، أمید، آرتیق هرشی بنم ایچون سوندی؛ نه زمان وارکه
اسکی خولیالره مؤبداً کوزمی قاپادم. ذاتاً تکمیل قورقدقلرم باشمه کلدی. مکتبده
ایکن مأموردیمزلرمیدی، کوزمك او کنه هپ شمسیه‌سنی اورتاسندن بوغمش،
اللری چیقینلی آداملر کلیردی. اونلره بکزه‌مه‌مك ایچون درت سنه‌در نه‌لر چکدم.
تجارت تجربه‌سی زیاندن باشقه برخاطره براقمادی. غزته‌جیلك عادتا قادین کبی
برشی... سه‌وه‌رسه، ایسترسه سزی مسعود ایدییور؛ فقط ناصل بعض قادینلر
هرفداکارلغی آز کورورلر، هرشیئه دوداق بوکرلرسه بومسلکده طبق اونلر کبی
وفاسز. دمین، قورقدقلرمه اوغرادم، دیدم؛ چونکه بن ده مأمور اولویورم.
کچنلرده غزته‌نك بر ایشی ایچون شمندوفر قومپانیاسی دیرکتورلرندن بریله
طانیشدم. نه‌دنسه بکا چوق توجه کوستردی؛ یاخود کیم بیلیر بکه‌ده ساده‌جه
بر غزته‌جی‌یی قازانمش اولمق ایچون دیدی‌که:

— مادام که بزم تره‌نك کذرکاهنده اوطورویورسکز. کلکز، سزه او
خط اوزرنده برمفتشلك ویره‌یم. قومپانیانك سزك کبی کنجلره احتیاجی پك
چوق... شمدیلك بو وظیفه، لیاقتکزله پك متناسب دکل آما، برکره باشلامش
اولکز، صوکره چابوق ترقی ایدرسکز.

بو، هیچ خاطرمه کلمه‌ین برشیدی. مکتبده ایکن، نه یالان سویلیه‌یم
تعالینك الك اولاشیلماز ذروه‌لرنده کوزم واردی. فقط شمدی استراحته اوقادار

محتاجم که بونی بیله قبول ایتدم . ذاتاً حیات انسانی چامور کبی ویجیق ویجیق أزدکدن صوکره ایسته‌دیکی قالبه صوقویور . هله بو مأمورك بوینی برده ایچ کووه‌یلکی ایله بوکوکز، ایشته‌نم بوکونکی حالم... کوندوزدائره‌ده‌دیرکتورك قارشوسنده أزیلوب بوزولمك، کیجه‌أوده قائن‌آنانك حضورندن کلین‌خانمك حریمنه قادار هپ کوزلری یرده‌یاشامق بنم‌ایچون‌ده مقدرمش . اونلری ، بو مأمور وداماد تیپلرینی کوردکجه اسکیدن نه‌قادار آجیردم . بیچاره‌لر ، قائن‌پدر برحیات ایکن : « یمکه بویورك !. » دییه دعوت بکلرلر، صوکره کونك برنده آدمجغز أولونجه ، یاحودده : « آل قاریکی ، کوزوم هیچ بریکزی کورمه‌سون !. بو قادار بسله‌دیکم ألویرمه‌دیمی ؟. آرتیق الاالله ...» دییه بوس‌بوتون قاپی‌پی کوسترنجه ساده کندی‌اوموزلرینه آصیلان معیشت‌یوکنك آلتنده بوتون سعادت خولیالریله‌برابرچوکرلر. بویله‌وقتدن اول کوچمش قاچ کیشی طانیورم. هپسی‌ده آقشاملری‌ألی‌بوش‌دونمه‌مك‌ایچون محاسبه‌جینك کوزلرنده‌مروت آرارلر؛ صوکره علی‌الحساب بر قاچ لیرا ایسته‌یه ایسته‌یه عزت‌نفسلرندن هرکون برپارچه‌سنی فدا ایتمه‌یه آلیشیرلر . قاریسنك پارماغنده‌کی نشان یوزوکنی صاتوب‌ده یکی دوغاجق چوجوغنه قونداق تدارکنه چالیشـان ، أوده‌کی خسته‌یه علاج آلمق ایچون کندینی اوکله یمکلرندن محروم ایدن ، طوپ قاپیدن کوپری‌یه یایان کیدوب‌کلن اویله زواللیلر وارکه ، کندمی بیلدم بیله‌لی ، نه زمان بر عائله قورومنی دوشونسه‌م اونلرك ایکی‌یه بوکولمش هیولالری بر تورلوکوزلرمدن سیلنمزدی.

بونك یاننده انسان اولومی بیله‌سعادت تلقی‌ایده‌بیلیر. هم اویله برسعادت‌که اوکا قاووشوب بر از دیکله‌نمك بیله آرتیق سزك ایچون قابل دکلدر .

یأسدن دوغان بر اراده ایله بوتون حیاته کوزلریکزی قاپامق ایسترسه‌کز بیله آرقادن اوزانان مینی مینی أللر ، یاوروکزك ألری صـوك قوتوش یوللرینی‌ده قاپار .

ایشته بن‌ده اونلردن بری اولویورم؛ هم مأمور ، هم ایچ کووه‌ییسی .. هم اویله بر ایچ کووه‌ییسی ، اویله برصیغنتی که اونلرك الك طالعسزی هیچ اولمازسه

بر قاچ آیاق طاتلی بر رؤیادن محروم قالماز ؛ الك كوزه باتانی ایللك كونلرده ینه آزچوق التفات كورور. بن ایسه بو عائلهنك یانته باشی یرده بر محكوم كبی كیرهجكم . صوكراده كیم بیلیر نه اولاجق ؟. هله فخامت خانم ، بكا نهلر یاپاجق ؟. خلقتك اونده خیرچینلقله چیلغینلغی ناصل بربرینه قاریشدیردیغنی تام آلتی آیدر كیجهلی كوندوزلو برابر كچن برحیات ایچندهپك یاقیندن كوردم ، او كردم .

بو طاشقینلقلر هپ بندن باشقهسنك اوستندن آشوب كوپوردیكی حالده بیله نه دانیلماز شیدی !. هلهشمدیدن صوكره أوك ایچنده ، محقق كه ، هر تعریضك ، هر حقارتك هدفی ساده بن اولاجغم . آرتیق بنم كبی بر صوچلو وار كن ایجتمك ایچون او ، قاین آناسنی ، قوجاسنی ، دادیی ، قیزینی هپسنی اونوتاجق ، هپ بنمله اوغراشهجق ؛ بونلرك هپسنی بیلیورم .

ایلك كونلرده ، هیچ اومیورم ، اما ، بلكه بر آز جبری بر سكون ؛ خستهنك خاطری ایچون بر آز اعتدال كوسترمك ایستیهجكلردر. فقط كونك برنده فخامت خانم افندی ینه بردن بره جوشاجق ؛ بو سفرا اوجوشقونلغك اوكنه الك اول بن راست كلهجكم ؛ بر ایچ كووهییسی كبی .. آرتیق أوك ایچنده نه اولسه قباحت مطلقا بنمدر . یمكلرك طوزی آز كلسه ، أت بهایه چیقسه ، كدی بارداق قیرسه ، نه دیهیم ، او كون هواده بر ده كیشكلك اولسه سوز دونهجك ، دولاشهجق ینه بنم اوستمه كلهجك ، بكا چاتمق ایچون هر حالده بر بهانه بولونهجقدر . شیمدییه قادار بوكا بكزهر نهلر كوردم . او ، هب دوروب دوروكن :

— بز كوچوكلكمزده بویله آلیشمادق كه .. دیه باشلار ، هر شیئه قصور بولور ، هیچ بر شیء بكنمزدی . شیمدی بونلری ینه كیجهلی كوندوزلو تكرار ایدهجك ، هم آرتیق بر قاین آنا تیتیزلكیله ..

یا معلا ، او زواللی نهاولاجق ؟ اونی بندن صوغوتمق ایچون داها شیمدیدن نهلر یاپیورلر . حتی بنی سادهجه بو مقصدله اودن اوزاقلاشدیردقلرینهدهأمینم.

صوکره حیاتمز بوس بوتون بر لشنجه اصل اوزمان کیم بیلیر داها نه یاپاجقلر. بیچاره آرتیق أو ایچنده اك کوچوك حقدن بیله محروم قالاجقدر. صبره‌سی کلدکجه آنه‌سی :

— اوح اولسون !. سن‌ده بوحریفه وارمیه‌ایدك !.. دیه اونك سوز سویله‌مه‌سنه بیله میدان ویرمیه‌جکدر .

خایر ، خایر ... بوکا دایانمق قابل دکل ... هله معلانك بنم یوزمدن اوزوله‌سنه هیچ راضی دکلم . براز ایلیه‌شسون ، نه یاپوب یاپمالی آناطولینك بر کوشه‌سنه چکیلوب بر قاچ سنه اونلردن اوزاق یاشامالی . هرشیئی اونوتمق ، هرکس طرفندن اونوتولمق ایچون بوندن باشقه چاره بولامیورم. ذاتاً معلا ایله آرامزده‌کی اك صوك قورقولی رؤیانك خاطره‌سنی‌ده سیلمه‌یه محتاجز . بونك ایچون هرشیئی ده کیشدیرمك ، ماضیدن بوس بوتون اوزاقلاشمق ، یکی بر حیات آرامق لازم .

آرتیق صوك حادثات اونك نه ممتاز ، نه‌مستثنا اولدیغنی بوس بوتون اثبات ایتدی . بوحکایه‌ده هیچ بر کناهی اولمادیغنی اوکرندم . اویله‌که زواللی ، اك کوچوك شیلری بیله کناه ظن ایده‌جك قدر فنالغی ادراکدن اوزاق ... ذاتاً اوآرالق بنم بوتون چیلغینلقلرمه سبب ساده آنه‌سنده‌کی احتراص، قیزینك‌ده هپ بواحتراصه قربان اولوشیدی. یالکز یالانی سویلرکن دوغرویه اوقادار بکزه‌تیوردی‌که بنم کندیسنه قارشی بوتون حقسزلقلرم هپ بو آلدانمق ، آلداتیلمش اولمق قورقوسیله باشلادی .

حالبوکه بی چاره ، بویالان بیله دیمه‌یه لایق اولمایان خطانك جزاسنی صوك کونلرده ناصل فجاعتله چکدی. هله بو، بنم نظرمده اونی یوکسه‌لتمه‌ده اك زیاده بو اولدی . او ، نه‌قورقونج اراده ایمش ، یاربی !. دوم دوز کورونن برروحك ده‌رینلکنده بوقادار اعوجاج کیمك خاطرینه کلیردی ؟.

اونك ، برقاچ آی اول جبوجیولردن اك‌پایتاغنی، اك صیسقه‌سنی‌ألنه آلوب ده:

— ایشته سزه جواد بکك کوچوکلك حالی!.. دیه أوك ایچنی قهقهه‌یه

بوغوشی کوزملك اوکنه کلیور. اوزمانکی چوجوق روحی ایله بوکون آرالرنده نه قادار اوزاقلق وار !

۲۰ شباط ۳۳۸

شمدیلك انسانی بونالتان برحرکتسزلك ایچنده یم. یکی هیچ برشی یوق صحتمده خیلی دوشکونلك حس ایدییورم. نشئه سز برحیات ... هیچ بریره چیقمیورم. قومپانیاده کی مأموریت مسئله سی تحقق ایتدی ؛ یارین ایشه باشلیه جغم. بوصباح عزتیه یه اوغرادیغم زمان خسته اولدیغمی سویلدم ؛ برمدت ایچون چالیشه میه جغم، دیدم. اوکله دن صوکره فریدونی کوردم. معلا برآز داها ایجه ایمش ؛ أولوم تهلکه سی آرتیق اسکیسی قادار چوق دکلمش. یکی برشی اولمازسه قورتولماسی محقق ایمش. فریدون بونلری سویلرکن اللی غرام تنتوردیود ایچن برانسان ایچون بویله بر نتیجه فنا معجزه در، دییوردی. ایچیمده آرتیق سکونته بکزه ر برشی دویویورم معلا ایلیه شیور، اونی یاقینده تکرار کوره جکم دیه دوشونیورم. بنم ایچون بو، برقوت اولویور ؛ عادتا اوامیدله یاشاییورم.

بوآقشام أوده اسکی کاغدلری قاریشدیرییوردم. ألمه چوجوقلق زمانده کی دفترلر کچدی. اوزون اوزون اونلری قاریشدیردم. ماضی یی بویله تکرار یاشار کبی کونی کونه کوزینك اوکندن کچیرمك انسانه نه غریب برذوق ویرییور. بن بونلری یازارکن هپ اختیارلق کونلرینی دوشونوردم. آلتمش یاشنه کلنجه « قرق سنه اول بن نه خاطرلر ایتمشم ! . » دیه بو دفترلری بر داها اوقومق خوش برشی اولاجقدی. بوکا بکزر برذوقی بن بوکون طاتدم ؛ ساده ذوق دیمه یم، او اختیارلقده دویولاجق خسران ده شمدیدن کندینی طانیتدی. ایشته آلتی یدی سنه اولکی دفترلرده کوزمه ایلیشن برصحیفه :

۱۶ کانون ثانی ۳۳۱

کچنلرده فریدون بکه تونلده راست کلمشدم. محی الدین شوقی بك کلیبولیدن کلمش. بوکونده برآرالق کیدوب اونلری زیارت ایتدم. فخامت خانم تورم

ایتمش ؛ یاتیوردی . اسویچره‌یه کوندره‌جکلرمش ؛ اونك حاضرلغیله مشغولدیلر. قزلری معلایی نه‌زماندر کورمه‌مشدم . صاریشین، نارین برچوجق . . انسانه بر بوشلق ، صانکه شفاف برشی ، بر دومان حسی ویریور . آلمان مکتبنه کیدیورمش . محی‌الدین شوقی بکله بوتون مناقشه‌لرمز هپ بو آلمان موداسی اطرافنده ساعتلرجه اوزادی . . .

. . . .

کوزملك او کنه او آقشام کلدی .

معلا او مینی مینی حالیله کوزلرینی آننه‌سنك کوزندن آییرمیوردی . زمان ناصل‌ده کچیور !. بو کونلر کیملك خاطرینه کلیردی ؟ . . هله بو صحیفه‌یی اوقودقدن صوکره حیاتمك صوك کونلرینی کچیریورم صاندم . کندمی کنجلکدن اوقادار اوزاق بولدم . بن بو دفترلری شمدی‌یه قدر هپ کندم ایچون یازار ، باشقه کیمسه کوره‌جك دیه قورقادم . اك صوکجیسی اونلرده قالمشدی . شمدی أله کچسه کندی أمله یاقایی ، اورته‌دن قالدیرمایی نه قادار ایسترم . معلا ایله آرامزده‌کی قورقولو رؤیایی ساده او صحیفه‌لردن دکل کوزلرمدن بیله مؤبداً سیلمك لازم. هله، الله اسیرکه‌سون، بویازیلر بریابانجینك أله کچسه ... بونی دوشوندکجه خسته کبی اولویورم . ساده اونی دکل ، ذاتاً هپسنی اورتادن قالدیرجغم . سنه‌لردن بری بریکمش مکتوبلر ، جوابلرینی ، اوفاق تفك خاطره‌لری ، رسملری ، یادکارلری بو آقشام اوست اوسته یقدم .

ناصل اولسه بوس بوتون یکی برحیاته کیره‌جك، بام بشقه برآدم اولاجق دکلی‌یم ، آرتق بونلری‌ده یاقایم ، یوق ایده‌یم ، دیدم ؛ بردورلو‌ألم وارمادی . هله باقالم صوکره ، دیه هپسنی تکرار کلیدله‌دم .

٢٦ شباط

اوته‌کیلردن حالا سس صدا یوق. آراده بر فریدونه تلفون ایدوب معلایی صورویورم . قیصه‌جه : « فنا دکل ، برآز دها أیجه ... » دییور . اسکیدن

کندم کیدییوردم . بکا اوقدر صوئوق ، او قدر آغیر داوراندی که چکنمیه باشلادم . تلفونده‌ده برایکی دفعه : « پکی آما بر کون بولوشسه‌قده بر آز قونوشسه‌ق ، دوشونوله‌جك اوقادار ایشلرمز وار . وقت کچیرمه‌دن بر قرار ویرسه‌ك . . . » دییه‌جك اولدم . « بویله برشی‌اولوسه بن سزه خبر ویریرم» دییه همان قاپادی .

. . .

آرادن بر آی کچدی . فاخر معلایی کوره‌مه‌مکدن طوتوشیور ، اوته کیلرك حالا مترددد داوراندقلرینی حس ایتدکجه یکی بر فلاکت قورقوسی باشنی دوندوریوردی . کیم بیلیر ، زواللی معلایه نه‌لر تلقین ایدییورلر ، اونی کندی علیهنه چه‌ویرمك ایچون نه‌لر سویلیورلردی . بوقادار کورولتو ، بویله برفلاکت معلایی ذاتاً ضعیف دوشورمشدی . یاپدیغی چیلغینلغك نتیجه‌سز قالدیغنی دوشونمك بیله اونك غرورینی ییرتیوز ؛ آناسنه باباسنه قارشی پك عظیم بر حجاب دیویوردی . بو پریشانی ایچنده اوته کیلر آرتق نه سویلسه‌لر قبول ایده‌جك ، دها آنه‌سنه تکرار خوش کورونه‌بیلمك ایچون کیم بیلیر نه‌لره راضی‌اولمیه‌جقدی . فخام خانم ، « کندی ألمله تابوته قورده اوکا ویرمم . . » دییه یمین ایدن بوقادین ، قیزینك شمدیکی ضعفندن استفاده‌ایتمك ، اونك ذهننی چالمك ایچون عجبا نه‌لر یاپمیوردی ؟

دیکرطرفدن ، نه‌ده اولسه وقعه بوتون کویده دویولدیغی‌ایچون ظواهری قورتارمق لازمدی . حتی ساده‌جه بو اندیشه ایله نکاحلك همان قیلمه‌سنی الك زیاده اونلر ایستیورلردی . فقط فاخر ، بویله هرکس طرفندن دویولمش‌اولمانی خاطرلادقجه بوس بوتون یانیوردی . چوجقلغندن بری باشقه‌لرینك سوزلرینه پك اهمیت ویرمز ، حتی یالان یا کاش اسنادلره کولردی‌ده ؛ فقط قلبلرده بر طوتان حسلر آنجق هرکسدن کیزلی قالدقجه قیمتلی اولا بیلیر دیه دوشونور ، باشقه‌لرینی کندی محرمیتنه صوقمامق ایچون اوحسلری انکار ایتمه‌یه بیلیر راضی اولوردی .

شمدی‌یه قادار اوته‌کینك بریکینك آغزینه دوشمکدن ، ایکری باقیشلره، اوزاقدن فیصلدیلرله کوستریشلره ، مستهزی تبسملره هدف اولمقدن او قادار قورقارکن صانکه عنادینه کبی ایشته بوسفر هرشئ دویولمشدی . معلانك انتحارینی صاقلامق قابل اولمامش؛ طبیعی بوکا برسبب کوسترمك‌ده لازم کلمش ، حتی وقعه‌یی دویانلر ذاتاً بر اوك ایچنده ایکی کنجك یاشایشنه اوته‌دنبری معنالی معنالی دوداق بوکدکلری ایچون بوسببی کندیلکلرندن اورته‌یه آتمشلردی :

— دویدیکزمی فخامت خانمك قیزی تنوردیوود ایچمش ؟

— آی اولمشمی قیزجغز ؟

— اولمه‌مش اما . .

— هایدی جانم ، اویله ایسه کوستریشدر؛ انتحارلر شمدی مودا اولدی.

— والله دکل دوقتورلر قاچ دفعه امید کسمشلر ، حالاده تهلکه‌لی یاتیورمش . .

— واه واه نه کوزل ، نه‌نازك برقیزجغزدی ... پکی اما سببی نه ایمش ؟

— بیلمم ، هرکس برشی سویلیور. هانی اونلره بر کنج چوجوق کیدوب کلیوردی‌یا ، ایشـه اونکله سه‌ویشمشلرده ، آناسی باباسی راضی اولمامش‌می ، اویله برشی . . .

— آ ، لاقیردیمی بو ؟ . راضی اولمیه‌جقلردی ، او چوجوغك او ایچنده نه ایشی واردی ؟ . . زواللی قیزك نه صوچی وار . آناسی کوزینی آچایدی‌ده یاوروجغك قانه کیرمیه ایدی .

کویك ایچنده داها بوکا بکزر کیم بیلیر نه سوزلر چکمشدی . دنیاده اویله ایشسزلر واردرکه اوته‌کی بریکنی چکیشدیرمه‌یه فرصت بولونجه خیاللرنده‌کی بوتون زنکینلکی اورتایه صاچارلر . ایشته اونلردن برقسمی‌ده فاخری حقیقةً برعرض دشمنی کبی کیردیکی عائله‌نك عصمتنه حرمت ایتمه‌مکله اتهام ایتمشلردی. هله چاپقینك بری :

— نه‌نجریکسز شئ‌مش او ؟ .. انسان برقاچ آی کوکلنی اکلندیردکدن

صوكرا هيچ بر ايز براقمادن صيويشمازميدی ؟ . بن اولسه‌م عليم‌الله كيمسه‌نك روحی دويمازدی . بدلا ! . . . اورته‌لغی بو قادار ولوله‌يه ويره‌جك نه‌واردی؟ ديه آلای ايتمشدی . فاخر شورادن بورادن ، دوستدن دشمندن بويله بر چوق شیٔ دويويوردی . بوتون قورقدقلری كبی بوده باشنه كلمشدی . نه قادار دوشونسه ايلك بولديغی چاره‌دن باشقه خاطرينه برشی كلميور :

— معلا ايپله‌شسون ، ديپوردی ، بوراده بردقيقه بيله دورماملی . . بلكه او زمان هر كس بوفاجعه‌يی اونوتور ، بزده براز سكونه قاووشورز .

كونك برنده فريدون بكدن خبركلدی ، بولوشديلر . معلا آرتق ايپلشمه‌يه باشلاديغی ايچون قطعی بر قرار ويرمك زمانی ياقلاشمش ، محی‌الدين بكك آرقاداشلرندن عطا بك‌ده قيز طرفندن وكيل اولمشدی . فاخرله فريدون كيدوب خارجيه‌ده اونی بولديلر . مسئله‌نك برآن اول حلنی هپسی ايستيوردی . ساده فريدون بك :

- قيز طرفنك اوفاق برشرطی وار . ديه‌سوزه باشلادی . دولاشيق بر مقدمه‌دن صوكره ديدی كه :

— انشته‌م نكاحك متقابل حقوق ايله عقد ايديله‌سنی موافق كورويور ، قيز طرفی‌ده اركك كبی طلاق حقنه مالك اولسون ، ديور .

فاخر ، بوتكليفی براز حيرتله قارشيلادی !

— پك اعلا ، ديدی . ازدواج رابطه‌لرينی علمی برقفا ايله محاكمه ايدنجه قادينك حقنی‌ده غايت طبيعی عد ايتمك ايجاب ايدر . ذاتاً بوزمانده ، انسانك كنديسنی ايسته‌مين برقادينله زورله ياشاماسی پك قابل دكلدر ، ظن ايدرم . فقط بونك هرشيدن اول ، صانكه الك مهم برشرط كبی موضوع بحث ايديله‌سنه قارشی حيرت ايتمه‌دم ديرسه‌م اوده يالان اولور . تمنی ايدرم كه ازدواج مقاوله‌سنه بويله قيودك علاوه‌سی بر طاقم كيزلی دوشونجه‌لردن ، مضمر قرارلردن متولد اولماسون . ناصل ديه‌يم ، بوكون احضار ايديلن زمينده يارين باشقه شيلره تصادف ايتمك‌ده انسانك خاطرينه كليور آما ، انشاالله بن ياكلش اولايم . . .

فریدون بك تأمین ایتدی . عطا بك‌ده بو اندیشه‌لرك وارد اولمدیغنی سویله‌دی. صوكره ایکیسی یالکز قالدقلری زمان فاخره دیدی که :

— چوجوقمیسك آبرادر ، بونك هیچ امکانی وارمی ؟. قیز سنی نه‌قادار سه‌ویور . بوسه‌وکی ایله شمدی‌یه قادار بونجه‌فداکارلغه قاتلاندی ؛ حیاتنی بیله تهلکه‌یه قویدی. براسکی معلایی کوز اوکنه کتیر، برده شمدیکنی دوشون. . أولدن طبق آنه‌سی کبی اوده ساده آت ، آرابا دوشونوردی. سنك ایچون بونلرك هپسندن وازکچن برقادین یارین‌هیچ آیریلمق ایسترمی؟ . حتی آنه‌سی، باباسی‌اصراربیله‌ایتسه، آرتیق‌اوده چوجوق دکل‌یا قوص‌قوجا قادین، سعادتنك نرده‌اولدیغنی‌البت‌ادراك ایدر. قورقاجق‌هیچ برشی یوق... بوساده‌جه‌عادت‌یرینی بولسون دیه اورته‌یه چیقان برلاف .. بزم زمانمزده بویله شیلر یوقدی آما شمدی عصری ازدواجلر ، معلوم آ ، باشقه تورلو !..

اونك‌ده کووه‌ندیکی ساده بوایدی . کندیسی ، ازدواجلك معناسنی عمرلرله برابر سورن بررابطه دیه تلقی ایدردی . معلاده قوجاسنی سه‌ودکدن صوکرا آرتیق آیریلمالرینه‌احتمال یوقدی. حالبوکه فاخر ، کوزلری قپالی ، ساده سکونته قاووشمایی دوشونورکن‌اوته‌کیلر کندی ادعالرینی هیچ اولمازسه ایلریده یرینه کتیرمك‌ایچون شمدیدن‌حاضرلانیورلر ، شمدیدن اونی بیك برحیله ایله باغلامق ایستیورلردی .

نهایت نکاح کونی تثبیت‌ایدیلدی. فاخرك‌ده اوکوندن اعتباراً کویه عودتی قرارلاشدیریلدی . بوتون بومذاکرات اثناسنده فاخری آلت اوست ایدن بر شی داها اولدی . عطابکی بونکاح مسائلنك حلی ایچون توکیل ایدرکن اوکا برچوق تفصیلات ویرمشلر، صوك اختلافلرك حادلله معلا آراسنده بر رابطه عقدی ایچون نادرت بش سنه اولکی تصورلردن چیقدیغنی‌ده‌آکلاتمشدی. فاخر بونی اوکره‌ندیکی زمان أولوم آجیلری دویدی . آرتیق باشنی قالدیروب کزمه‌یه بیله یوزی اولمیه‌جقدی. هرکس بونی دویونجه بیك براحتمال قوراجق، کیم‌بیلیر نه‌لر سویلیه‌جکدی . الك‌زیاده محی‌الدین بكلره شاشیوردی. بونلر نصل اولوب‌ده الك

محرم شیلری یابانجی انسانلره افشا ایدییورلردی . دیکر طرفدن کندیسی بوکابوسی اونوتمایه او قادار قوتله قرار ویرمشدی که همان او آقشام أوه کلنجه چکمه‌سنی آچدی. کچنلرده بر تورلو قییامادیغی او اسکی یازیلری صباحه قادار یکیدن اوقودی . صوکرا برر بر هپسنی ییرتدی . بونلری عمرینك صوکنه دوغرو اوقومق ایچون صاقلامیورمیدی ، ایشته بوکونلرده آرتیق أولن بر کنجلکك صوکلری ایدی .

*
* *

تام بر بوچوق آی صوکرا بر مارت کونی، فاخر عطا بکله بر قاچ دوستك آراسنده تکرار کویه کلدی. نکاحك عقدنده بوتون شرائطی قیز طرفنه براقمش، نه تکلیف ایدیلیرسه قبول ایده‌جکنی سویله‌مشدی . کندیسی اوراده حاضر دیه مهر مؤجل ، مهر معجل مقدارلرینی‌ده اوکا صوردیلر . شکلیات اوزرنده بر ثانیه بیله دوشونمك ایسته‌مدیکی ایچون اوته کیلر اوچیوز دیدی ایسه او بالعکس بشیوز اولسون جوابنی ویردی .

شمدی‌یه قادار بو رابطه‌یی هر کسدن صاقلامش ، فقط آرتیق صوك کونی تیزه‌سنه : « بن أوله‌نیورم » دیمشدی . انشته‌سی شاهین بك ، بر معتاد متفلسف وتجربه‌کار طوریله نصیحت ویرمه‌یه قالقدیغی زمان نکاحك مشروط اولماسی نقطه‌سنده‌ده دیمشدی که :

— پکی ، یا قیز سنی تطلیق ایده‌رسه نکاحی أوده‌مه‌یه مجبور اولاجقمیسك؛ بونی‌ده اوکره‌ن باغالم .

فاخر بونی صورمایه بیله تنزل ایتمه‌مشدی . بو عائله فاجعه‌سی اورته‌سنده اویله شیلر دوشونمکله اوته کیلره بکزه‌مش اولمازمیدی ؟ نه‌ده اولسه بو قیدن ایچری بر صوچلو کبی کیرییوردی ؛ معلایه صاحب اولمق ایچونده ذاتاً نه دیرلرسه هپسنه راضی اولاجقدی .

نکاح سکونتله، حتی بر آز برودتله عقد ایدیلدی .فریدون بك اولسون،

محیالدین شوقی بك اولسون هپسی دورغوندیلر. بو قادار کورولتودن صوکرا اونلردن نشئه ، خنده بکله‌نه‌مزدی ؛ فقط بر قاچ یابانجینك یانده ظواهری قورومایه بیله لزوم کورمیورلردی . فاخرده ، صاپ صاری ، بر کوشه‌یه چکلمشدی .

بونی کوره‌ن عطا بك بیله کیدوب فریدونه :

— یازیق سکا ، کنج اولاجقسك ، دیمه‌یه مجبور اولدی . انسان هیچ اولمازسه بر قاچ کلمه ایله فاخری تبریك ایتمزمی ؟ آرتق هر شی بیتدی ، نه اولدی ایسه اولدی . بوندن صوکرا هپسنی اونوتمق لازم ، فقط سز حالا صوئوقلقدن واز کچمیورسکز ...

بر قاچ دعوتلی ، یمکدن صوکره بر آز اوطوروب چیقدیلر ؛ عطا بك‌ده فاخرك قولنه کیردی . برابر استاسیونه دوغرو یورودیلر . آیریلیرکن :

— آرتق اوراسی کندی أوك دیمکدر ؛ بر آزدن یاخود نه زمان ایسته‌رسه‌ك بر معتاد کیده‌رسك .. دیدی .

فاخر ، آقشامه قادار وقت کچیرمك ایچون یایان قاضی کوینه ایندی . کچرکن قلوبه اوغرادی : کنجلر قوشویور ، چارپیشیور ، باغیریشیورلردی . ایچنی چکه‌رك ، اوزاقدن بر آز اونلری سیر ایتدی . بوندن تام اون سنه اولنی دوشوندی . بر ادمان بایرامنده ینه بو چارده ایکنجیلکی قازانان آفاجان مکتب چوجوغی ، کندی چوجوقلغی کوزینك اوکنه کلدی .

نه قایغوسز ، نه مسعود کونلردی اونلر ...

آقشام تره‌نیله دوندی. برآزده کویده دولاشدی. اجزاخانه‌ده محیالدین شوقی بکه باقدی ؛ بولامادی . صوکرا فریدونی کوردی ، بر قاچ آرقاداشیله کزییوردی . فاخر ، أوه یالکز کیتمه‌یه جسارت ایده‌میور ، یا محیالدین بکله یاده فریدونله برابر دونمك ایستیوردی.اوزون مدت اونی کوزدن قاچیرمامایه چالیشدی ؛ آرقاداشلرندن آیریلنجه یانه کیتدی ؛ هیچ قونوشمادن کوشکه دوغرو یورودیلر . قاپی‌یی دادی آچدی . هپسی آشاغیده اوطورویورلردی .

فخامت خانم فاخری باشیله سلاملادی . معلانك ألنده بر اورکو واردی ؛ کوزلرینی قالدیرمادی. یالکز محی‌الدین بك بر آز شورادن بورادن قونوشدی. فاخره یکی ایشنی صوردی . فقط بوده اوزون سورمدی. ینه کندی آرالرنده قومشولره دائر باشقه بر بحثه دوام ایتدیلر .

فخامت خانم ایلك دفعه سلام ویریرکن صانکه زورله ساکن کورونیور کبیدی . صوکرا ، لاف آراسنده کیم بیلیر کیمدن بحث ایدییورلردی ، فاخرده کوشه‌ده‌کی قولتوقده عادتا سونمش کبی ، کوزلری یرده دالغین اوطورویوردی ؛ قائن آناسنك أوه‌ت آرتیق قائن آناسی ایدی ، اونك بر سوزی ایله کندینه کلدی :

— هرکس بدلا دکل ، ایچ کووه‌یسی آلمازکه ...

محی‌الدین بك بیله داها اون بش دقیقه کچمه‌دن قاریسنك اورتایه آتدیغی بولافده‌کی آغیرلغی آکلاتمق ایچون کوزلریله اشارت ایتدی . صوکره یمکه اوطورمشلردی ؛ فخامت خانم ینه بر صره‌سنی کتیردی :

— شمدی هرکس آچیق کوز اولدی ، کندینی بداوا بسله‌تمك ایچون نه یاپوب یاپوب بر چاره بولویور .

حتی هیچ اومولمازکن محی‌الدین شوقی بك‌ده بر آرالق فریدونه :

— عادل بکدن بر قارت پوستال کلدی؛ معلانك خسته‌لغنی دویمش سکاده سلامی وار. یارین جواب یازه‌لم، سن‌ده خاطرلات أمی ؟ دیه بوش بوغازلقدن کندینی آلامامشدی . عجبا عادلرینه‌می یاپیورلردی ؟. داها ایلك کیجه‌دن بو بویله باشلارسه صوکره نه اولاجقدی ؟ فاخر ، معلانك خاطری ایچون هرشیئه تحمله قرار ویرمشدی ، بو ایمالری دویمامش کبی کوروندی . فقط او بیله آقشامدن بری قوجاسنك یوزینه باقمامشدی ؛ بر آرالق کوزلری فاخردن کچرکن‌ده قاشلرینی چاتدی ؛ باشنی چه‌ویردی . نه اولوردی ، هیچ اولمازسه اونده اولسون یوموشاق بر باقیش بولسه‌یدی ..

یمکدن صوکره یوقاری چیقدی، کندی اوطه‌سی بوزولمامشدی. معلانك

اوطه قاپیسندن باقدی ؛ هر شی اسکیسی کبی ایدی . دیمك معلا حالا بویوك آنه‌سی ایله یاتیور ، اوك ایچنده شیمدیلك هیچ بر شی ده کیشیمیوردی . حال بوکه عطا بك مسئله‌نك تفرعاتنی مذاکره ایدرکن یالکز بر نکاحله اکتفا ایدیله‌جکنی،دوکونه لزوم کوروله‌دیکنی سویله‌مشدی.او حالده بونه دیمکدی ؟. معلانك حالا ضعفدن قورتولامدیغنی دوشوندی ؛ ایلشنجه‌یه قادار بو شکل مناسب کورلمش اولابیلیر، دیدی . فقط بویله اوزاق دورمقده عجبا نه‌درجه‌یه قادار دوغرو ایدی . ذاتاً شو بر بوچوق آی ایچنده کیم بیلیر ناصل تلقینلرله اونی کندیسندن صوغوتمایه چالیشمشلردی . هله بو آقشام بر دفعه اولسـون قوجاسنك یوزینه باقامسی‌ده آرتیق بونده هیچ شبهه براقامشدی .

هر کس اوطه‌سنه چکیلیوردی. معلا ایله برابر دادیسی‌ده، یکانه‌ده یوقاری چیقدی . اونی یاتاغه یاتیردیلر ، بویوك خانم ذاتاً یاتسویی قیلوب اویومشدی . اوطه قاپیسنی قاپادیلر .

اسکیدن بری معلا یاتدیغی اوطه‌ده ایشیق ایسته‌مز ، صوفاده یانان قندیلدن آیدینلق کلسون دیه قاپی هر زمان آچیق دورووردی . یانند‌ه‌کی اوطه‌ده فاخر کبی یاباجی بر ارکك وارکن ده کیشمه‌ین بو عادت شمدی اونکله مشروع قاری قوجا اولدقدن صوکره قالدیرلمش، بو آقشامدن اعتباراً قاپی قاپانمشدی . حتی دادی ، مردیوندن انرکن یکانه‌یه :

— کوچوك خانمك قاپیسی ایچه کلیتله‌نمش می، باق !... دیه عنادینه تکرار تکرار سسلندی. فاخرك، بو کولونج فقط حقارتله دولو حرکتلره قیزوب‌ده عادتا :

— کچ قالدکز !. دیه باغیراجغی کلیوردی.لکن هیچ بر شیئه قیزمامایه، کیمسه‌یه آغز آچمامایه قرار ویرمشدی ؛ حتی « کیمیسی خسته ، کیمیسی فلاکتلرله شعوزینی غائب ایتمش، نه یاپدقلرینی بیلمیورلر، معذور کورمه‌لی .. » دیه‌جك قادار صبر ایدییور :

— البت ، دییوردی . بو یویله دوام ایده‌جك دكل یا ، كونك برنده هرشیٔ دوزه‌لیر ، بز معلا ایله بربرمزی سه‌ود كدن صوكرا ..

ایرتسی صباح فاخر ، ایشـنه كیتمك ایچون حاضرلانیوردی . صوفاده معلایی كوردی :

— بر آز كلیرمیسك ، دیدی . بش دقیقه قونوشسه‌ق ...

كنج قادین سكونتله :

— پكی كلیورم ، دیدی ..

فاخر تام بر سـاعت قاریسنی بكله‌دی . صـوكره اونك صوفادن كچن كولكه‌سنی تكرار كوردی . دیشاری چیقدی . بر داها سویله‌دی . معلا ینه بو سفرده قوجاسنی بش اون دقیقه قادار بكله‌تدی . نهایت خیرچین بر طورله قاپی‌یی ایته‌رك ایچری كیردی :

— نه وار ، رجا ایدرم ؟. دیدی بكا سویله‌نه‌جك شی بو قادار عجله‌می ؟.

اونده‌كی خشونت فاخری بردن بره دوندوردی :

— راحتسز ایتدمسه بویورك ، تشریف ایدك .. دیه قاپویی كوستردی.

— بن ، حالا كندمی طوپلایامادم. ایلشدیكم زمان ذاتاً اوزون اوزون قونوشاجغز ..

— پك اعلا ، دیدی ؛ هیچ اصرار ایتمه‌یه‌رك صوصدی . حادتا شدتله قفاسنه وورولمش كبی كوزلری قاراریوردی . أوك ایچنده هر كسدن برودت، حتی حقارت بیله كورمه‌یه حاضرلانمشدی؛ فقط معلانك بو قادار ده كیشه‌جكنی كیم اوماردی ؟ —

آرادن ایكی كون كچدی . یكی هیچ برشی یوقدی. أوك ایچنده هپسی كندی آرالرنده غایت طبیعی ، غایت ساكن ، یاشییورلردی . حتی یاز كونلرنده‌كی كبی نشئه بیله اكسیك دكلدی. فقط فاخره قارشی هپسی‌ده دورغوندی. هله معلاده دائما اوزاق ، دائما یابانجی بر حال واردی . برآن ایچون اولسون یالكز قالوب قونوشمق، اوكا : « ناصل اولدك؟ » دیه صورمق بیله قابل اولمیوردی. پكی ،

بو حیات بویله ناصل دوام ایده‌جکدی ؟ نهایت بر مکتوب یازمایه قرارویردی. شوبر ایکی ای سوره‌ن آیریلق کونلرنده اوته کیلرك بیك تورلو تلقینله ایقاعه چالیشدقلری قیرغینلغی سیلمك ایچون صحیفه‌لر دولدوردی : « سعادتی یالکز سنك کوزلرکده آریورم معلا . واقعا خسته‌لغك صارصینتیسی چوق فجیع اولدی ؛ بو قادار آجیدن صوکره‌ده سندن اسکی حرارتی بکله‌مك دوغرو اولامیه‌جغنی بیلیورم . هله آنه‌کك، باباکك چکدیکی اوزونتویی اونوتدورمق هرحالده پك کوچ اولاجق . ایشته بونك ایچون هر شیئه ، حتی هر حقارته تحمل ایده‌جکم . فقط کوزلرکدن بر آز حیات ، بر آز جسارت دیله‌نیرکن باری سن اولسون طاتلی بر نظری بتدن اسیرکه‌مه .. » دیه بیتیردی . بوندن صوکره معلاده بر زمان ایچون خفیف بر سکونت کوروندی . فاخر کلدکجه سلاملیور ، حتی بر ایکی سوز سویلیوردی . اوده بونلری کوروب سه‌وینیور :

— یاواش یاواش ایناشدکجه دییوردی، آرمزده‌کی بوتون بولوطلر سیلینه‌جك زواللی چوجوق آزمی چکدی یا ؟..

اوچنجی آقشامدی ، أوه کلدیکی زمان معلایی یالکز بولدی ؛ کوشه‌ده، قاناپه‌ده باشنی ایکمش ، ینه بر شیلر أوروبوردی . فاخری قاچ کوندن بری ایلك دفعه اوله‌رق متبسم، اولدقجه صیجاق بر نظرله قارشیلادی . اوکا ایشلرینی صوردی ؛ غزته‌دن نه ایچون چیقدیغنی آ کلامق ایستیوردی . شمدی آناطولی شمندوفر قومپانیاسندن آلدیغی آیلق غزته‌لرده ایکن قازاندیغی پارادن داها می چوقدی ؟ قوجاسنك بو یکی ایشندن پك‌ده ممنون دکل کبی کورونویوردی. لکن او ، معلانك بو سؤاللرینه پك سه‌ویندی . دیمك ینه کندی حیاتیله علاقه‌دار اولویور ، ینه فاخری دوشونویوردی . هیچ شبهه یوق ، بوسؤاللرینه پك سه‌ویندی . دیمك ینه کندی ایلریده قوراجقلری عائله ایچون قوجاسنك ایشلرینی ، قازاندیغی پارایی اوکرنمك ایسته‌مشدی .

ایرتسی کون فاخر أوده ایدی . بو سفر معلا ایله بر ساعت قادار یالکز قالدیلر ؛ آرتیق او ، یاواش یاواش صوقولویور ، کیتدکجه ایصنیوردی .

فاخری اوزون اوزون تأمین ایتدی :

— تلاش ایتمه‌که هیچ سبب یوق ... دیدی . بنده بر دوروغونلق کورولیورسه ، بو ، تمامیله جسمانی بر قیریقلقدن باشقه برشی دکل ، نه عذاب چکدیکمی بر کره دوشون !.. أولومی اوقادار یاقیندن طانیمق ، هفته‌لرجه آتش ایچنده ، اویقوسز یاتمق ، صوکرا بونلرك هیچ بریسی برشی دکل‌ده سنی ایناندیرامامق ، سندن آجی سوز ایشتمك قولایمی؟.. شمدی بنده‌کی پریشانلغی کوردکجه سنی سه‌ودیکمدن حالا شبهه ایدییورسك ، یاخودده آرتق سندن صوئودیغمی سویلیورسك ... والله دکل ... بر آز کندمی طوپلیه‌یم ، هپسی کچه‌جك ...

بوسوزلر بلکه اسکی وعدلر کبی جانلی ، اونلر کبی هیجانلی دکلدی . فقط آیلرجه اوزایان بر صارصنتیدن صوکره زواللی چوجوغك بوقادار دوروغونلغی‌ده چوق کورمه‌ملیدی . ینه او کون معلانك ، عادتا أریر کبی قوجاسنك قوللرنده کندندن کچدیکی دقیقه‌لر اولدی . صوکره ، آرتق آشاغی اینه‌جکدی ، فقط هر زمان اونك قوللرینه بویله آتیلدقجه صاییقلار کبی اسمنی‌ده سویلردی . فاخر : «هانی؟..» دیه بونی خاطرلاتدی . اوته‌کی ، کوزلری قاپالی ، خفیفجه کندندن کچر کبی قوجاسنك اوموزینه باشنی قویدی . هر زمانکی کبی قولاغنه : « فاخرجکم.. » دیه فیصلدادی .

بورایه قادار هرشی طبیعیلشمك امیدینی ویرییور کبیدی . معلانی قازاندقدن ، اونك ألنی کندی باشنده حس ایتدکدن صوکره آننه‌سنی یوله کتیرمك چوق کوچ اولمایه‌جقدی . فقط اورته‌ده حالا سیلینه‌مه‌ین اسرارلی ، معمالی بر رنك واردی . مثلا ، معلا بویله مستثنا اولارق آره‌ده بر قوجاسنه صوقولویور ؛ فقط اوزمانلرده بیله دوروب دورورکن سیلکینوب قاچیوردی . صوکرا بعضاً ده دوداقلرندن :

— آننه‌مك قلبنی چوق قیردم ، اونك انکسارینه اوغرادم . کیم بیلیر داها نه آجیلر چکه‌جکم ...

کبی مبهم سوزلر دوکولویوردی . عجبا دون بر هیچ ایچون حیاتنی تهلکه‌یه قویدیغی کبی بو کونده آننه‌سنك اصرارلرینه قارشی : « پکی، هرشیدن‌وازکچه‌جکم ! . » دیه ویریلمش بر سوزی واردی‌ده شمدی بعضاً طاتلی بر باش دونمه‌سی ایله فاخرك قوللرنده ایکی اوچ دقیقه کندینی اونوتنجه خاطرینه ینه اوسوز کلیور، اونك ایچون‌می بویله تیتره‌یه تیتره‌یه باشنی چه‌ویریوردی ؟. بو اسرار حتی ، مؤبداً ییرتیلمادی !

صوکرا... ناصل اولدی ، هله‌بوهیچ آکلاشیلامادی ؛ معلا بر دن بره بوس بوتون دکیشدی .

آیك دولدیغی کیجه‌لردن‌برنده‌ایدی؛ فاخر برآزدولاشمه‌یی تکلیف ایتدی. أوك ایچنده آرتیق بر دقیقه بیله اونی یالکز کوره‌میور ، قاریسنی کندندن اوزاقلاشدیرمق ایچون‌هر کسك أل بر لکیله چالیشدیغنی حس ایدییوردی .

هر زمان برابر اوطورویورلر، دیشاری چیقسه خدمتجی‌ده برابر چیقیور، اوطه‌سنه‌چکیلیرکن‌دادیسی،اونی کندی‌ألیله‌یاتیروب‌قاپی‌یی‌کلیتله‌یوردی. بو کیجه قوجه‌سنك کزمه تکلیفنه معلا، پکی دیدی . حاضرلاندیلر . فقط مانتوسنی‌طوتمق ایچون اویله بر اوزاتیشی واردی‌که فاخر، اونك بو قادار متحکم طورینه ایلك دفعه تصادف ایدییوردی . دکز کنارینه دوغرو یورودیلر . سه‌رین فقط لکه‌سز بر کیجه ایدی . فاخر ، آرالرنده‌کی دورغونلغی بر آز داغیتمق ایچون شوندن بوندن بر بحثك اوجنی قیملداتدقجه او ، یا أوه‌ت ، یا خایر دیه قیصه جوابلر ویریبور ، یاخودده بوس بوتون صوصویوردی.مهتاب کزمه‌سنه یالکز اولارق ایلك چیقیشلریدی . اسکیدن بویله بر کیجه‌ده ساده بر برلرینی دیکله‌یه بیلمك ، ایچون راضی اولمیه‌جقلری فدار کارلق یوقدی . بوتون قیش أو ایچنده سوروکله‌نن کچمسزلکلره هپ بر کون اولوب بویله بوس بوتون یالکز قالابیلمك ، خولیاسیله صبر ایتمشلردی . فاخر بونی دوشونورکن :

— معلا ، دیدی آی ایشغنده ایلك دفعه یالکز قالیورز. بو اولسون سکا بر شیلر خاطرلاتمیورمی ؟

کنج قادین ، قورو بر سسله جواب ویردی :

— والله او قادار خرابم که یالکز کندیمی دوشونه‌بیلیورم . باشقه هیچ برشی خاطرلایه‌جق حالم یوق ..

حال بوکه او ، اوته‌دن بری صحتنه اهمیت ویرمز ، یمك یمز ، صوئوقلرده دولاشیر ، کندینی هیچ دوشونمزدی. عجبا شمدی خسته‌لقدن صوکره بوقادار دکیشمش‌می‌ایدی؟ یوقسه اوکا بویله اوکره‌تیورلر ، بویله‌می سویله‌تیورلردی . صوکره بردن :

— هیچ حالم یوق دیدی ، بر آز اوطورالم .

اوطوردیلر ؛ بر ایکی دقیقه کچمه‌مشدی :

— او شودم ، آرتیق کیده‌لم .. دیه قالقدی . أودن چیقالی اون دقیقه اولمامشکن دوندیلر .

فاخرده بو آقشام قاریسیله برآز یالکز قالاجغی‌ایچون نه‌قادار سه‌وئمشدی:

— مطلقا ، دیوردی ، معلا هرکسك یاننده قورقوسندن بویله دوروغون کورونیور . شمدی آرامزده اونلر اولمایجه بلکه آچیلیر ، بلکه بو آقشام بوس بوتون باریشیرز ...

دونوشده اونلری قاپیدن قارشیلایان شی دادینك چیغلقلری اولدی :

— خسته‌لقدن قالقدك قالقه‌لی بر کون أودن دیشاری آدیم آتمادك ، شمدی کیجه یاریسی ، زهر کبی آجی صوئوقده نه واردی‌ده چیقیورسك آکلامام ؟.. او قادار چکدك ، حالا جانکك قیمتنی بیلدیکك یوق!. بو ناصل کوکالمش آیول ؟..

أوك ایچنده آرتق اونلر بیله داماد ایچون کنایه‌لی لافلر صاووراجق‌قادار یوز بولمشلردی . هله معلانك یاردیلشینده‌کی غروری بیلیورلر ، هر فرصتده: «بوناصل کوکالمش !..» دیه اك ضعیف نقطه‌سندن هجوم ایدییورلردی. فاخر، او کیجه‌دن صوکره قاریسنی هیچ کوره‌مز اولدی. قارشی قارشی‌یه کلدکلری پك نادر دقیقه‌لرده بیله معلانك کوزلری خشین،منفعل بر رنکله بوغولانیوردی.

حقیقةً کنج قادینك او کونلرده چکدیکی عذابده اینانیلمیه‌جق قادار بویوکدی .

آننه‌سنك هر کونکی آجی سوزلرندن باشقه بوتون أوده کیلر اونی فاخردن واز کچیرمك ایچون متمادیاً تضییق ایدییورلردی .

بر ثانیه بیله یالکز براقیورلر، اوطه‌دن دیشاری چیقسه آرقاسندن بریسی‌ده کلیور، حتی صباحلری یوزینی ییقاینجه‌یه قادار دادیسی نینک او کنده بکلیوردی. آرتیق زورله قوجاسندن آییراجقلرینی کندی‌ده آکلامشدی . دونه قادار فضیلته بر نمونه دیه کوستردکلری بو کنج ایچون شمدی کویا قومشولردن ، اطرافدن ایشیدیلمش کبی بیك تورلو ماصال اویدوروارق هر دقیقه یکی بر فنالق آکلاتیورلر، صوکره بو قادار کوچولتولن بر ارکك یوزندن أولومه آتیلمش اولماسنی‌ده : « آمان ، نه عیب !... » دیه ایکیده بر یوزینه ووروپورلردی . بویله‌لکله معلا، آرتیق دویدیغی سه‌وکی‌یی بیله انکار ایده‌جك قادار، صیقیلوب اوتانیور ؛ فاخرده اونك بو حالنی کوردکجه بوتون سعادت رؤیالرندن امیدینی کسه‌جك کبی اولویوردی . هله صوك کونلرده معلایی برثانیه اولسون یالکز کوره‌میوردی که نه اولویور ، نه وار ، دیه صورابیلسون .

بر آقشـام استانبولدن کلیرکن اوکا پك سه‌ودیکی چیچکلردن آلمش ، کیمسه‌یه کوسترمه‌دن یاتاق اوطه‌سنده‌کی ماصه‌یه قویمشدی . ایرتسی کون چیچکلری صوفایه آتیلمش کوردی . صوکرا بر کونده کندی چکمه‌سنی قاریشدیریلمش بولدی . جزؤدانده معلانك کوچوك بر رسمی ایله بر کزنتی اثناسنده فاخرك کوکسنه طاقدیغی قوجه بمش یاپراقلری واردی. معلا اونلری آلمش ، یرینه کندنده‌کی رسمی ، فاخرك رسمنی قویمشدی .

بو فوق‌العاده‌لکلر الك زیاده شو صوك کونلرده آرتمه‌یه باشلامشدی . سببلرینی‌ده بر ایکی آی اولکی کورولتولرده آرامایه امکان یوقدی . معلا ، أولوم دوشکنده بیله اونی دوشونمش ، هر ثانیه اونی آرامش ، هر فرصتده: « سنی اسکیسندن چوق سه‌ویبورم .. » دیه فیصیلدامشدی . صوکره عجبا

بردن بره نیچون ده کیشمشدی ؟. فاخر ، کندیسی یوقکن بر چوق شیلرك حاضرلاندیغنی بیلیوردی . فقط نه اولمشسه اك زیاده شو بر قاچ کون ایچنده اولمشدی . زیرا داها نکاحدن صوکرا ، ایلك کونلرده بیله معلانك یاواش یاواش قوجاسنه صوقولان،باشنی اونك اموزلرنده اونوتان ایلیق دقیقەلری واردی .

ایشته اوچ درت کوندر ، محیالدین بكده قونوشماز اولمش ، فخامت خانم بوس بوتون سلامی کسمشدی . فاخرله معلا صوفاده بیله بر برینه راستلایوب قونوشماسینلر دیه خدمتجیلر اورتەده دولاشیور ، أوك ایچنده فیصیلداشمەلر ، معنالی باقیشلر انسانی بو نالتەجق قدر آرتیوردی .

صوفراده ، یمکدن صوکره بر آرایه طوپلاندقلری بر ایکی ساعت ایچنده هر سوزك آراسنه قاریشان کنایەلر، هله فخامت خانمك بعضاًده آچیقدن آچیغه صاووردیغی حقارتلر آرتیق هیچ اکسیك دکلدی . فاخر بونلره سس چیقارمیور ؛ فقط بر آز نور ، بر آز شفا بولمق امیدیله معلانك کوزلرینی آرادقجه اصل محرومیته اوراده اوغرایوردی . اوزاقدن یاقیندن قومشولرك ، هله قیزیل طوپراقدن رفیعه خانم خالەنك زیارت ایتدیکی کونلرده کرکینلك بوس بوتون آرتیوردی . بو خانملر کیم بیلیر نەلر سویلیورلر ، معلایی ناصل زهرلیورلردی !. نهایت اویله بر آن کلدی که معلا،فاخرك هریرده بو فاجعەدن استخفافله بحث ایتدیکنه:«محیالدین بکك قیزی نم ایچون کندینی زهرلەدی !.» دیه او کوندیکنه ، حتی : « بن ایستەمیوردم آما چارەسز ، زورله آلدم .. » دیدیکنه ایناتمشدی . اوکا هپ بویله دویوروبورلردی.یوره کدن کلن سسلری کیزلەمك ایچون فاخر هر محرومیته قاتلانیر، بو ماجرانك بو درجه دویولماسی بیله اونی بدبخت ایدرکن هله شمدی مشروع قاریسی ایچون کیمسەنك یاننده آغز آچماسنه امکان یوقدی . معلانك شرفی کندینك دیمکدی ؛ حتی داها فضله اونی محافظەیه مجبوردی . فقط بونی اوته کیلره آکلاتمق بر تورلو قابل اولمیوردی . هله معلا ، بو بحران ایچنده نه سویلەنسه ایناناجق بر حاله

کلمشدی . اویله کوچوجك بر کویده هر وقعه کبی بوده پك چابوق‌دویولمش، نته کیم چاملیجه‌ده او طوران اکرم بکلر بیله کوپری اوزرنده کیم بیلیر کیمدن ایشتمشلر ، انتحارك اوچنجی کونی خاطر صورمایه اونلره کلمشلردی . او کونلرده ایسه فاخر أودن بیله چیقمامشدی . بشنجی کونی فریدون استانبولده مادام بهزاد پاشایه تصادف ایتمش، دەلفین اونی کورور کورمز دوردوروب معلالی صورمشدی . دیکر طرفدن ینه اوفلاکت کونلرنده أوك «صرفی، طبیعی، بردن بره آرتمش ؛ محی‌الدین بك‌ده:

— آمان شو حریفه اوغراده بر آز پاره آل ... دیه بهزاد پاشاده‌کی آلاجغی ایچون فاخری کوندرمشدی . اوده ، پاشانك بر معتاد آصنتی‌یه کتیرمك امیدیله میرین قیرین ایتدیکنی کورنجه : « محی‌الدین بکك کریمه‌سی آغیرجه خسته ... » دیمه‌یه مجبور اولشدی. دەلفین فریدونی کورور کورمز معلالی صوردیغی ایچون شمدی اوته‌کیلرده اونك بو خبری فاخردن آلدیغنه حکم ایدییورلردی. حال بوکه بو قادین آغیرجه بر خسته‌لق دیه‌اوندن دویدیغی وقعه‌نك اصلنی بوس بوتون باشقه بر وسیله ایله اوکرنمشدی .

دوقتورك أونده بولوندقلری مدت ظرفنده کویك « بون مارشه » سیله حسابلری اولور، بهزاد پاشا کندی تجاتخانه‌سندن یوللادیغی بعض اشیا ایله بو حسابلری قارشیلاشدیریردی . تصادفاً انتحارك ایلك کونلرنده دەلفین بو حسابلر ایچون کویه کلدیکی زمان اجزاخانه‌یه‌ده اوغرامش ، اوراده صباحدن آقشامه قادار اوطوروب عالمك دردیله اکلنمکدن باشقه ایشلری اولمیان بعض شوم آغزلردن بوتون تفصیلاتیله ، حتی مبالغه‌لرله هر شیئی اوکرنمشدی . صوکره فریدونه راست کلنجه خسته‌یی صورمش، فقط نره‌دن و ناصل اوکرندیکنی طبیعی سویله‌مه‌مشدی . فاخر ایچون بویله شبهه‌لری سیلمك امکانی قالمیور ؛ اوته‌کیلر ، محی‌الدین بك‌ده، قاریسی‌ده بیلنمز ناصل آرایه صوقولان بر قاچ بدخواهك فیصلدادیغی بو دیدی قودیلره ایناندیورلر ، ایناتماسه‌لر بیله

فاخردن واز كچيرتمك ايچون أبى بر فرصت ديه بره بيك قاتارق قيزلرينه آكلاتيورلردى .

ينه بوكا بكزه‌ر بر شى داها اولدى . فخامت خانم :

— بن آكلاميورمى‌يم صانكه ، ديمشدى . قيزى سه‌وديكندن فلان دكل نم بر ايكى پارچه قرتى ثروتمه كوز ديكديكى ايچون بونلرى ياپدى ! .

قاديجغز معذوردى . اونك نظرنده هرشى پارادن عبارت اولديغى ايچون هركسى‌ده بويله صانيور ، نهايت قيزينى‌ده بويله تلقينلرله كنديسنه بكزتمه‌يه موفق اولويوردى . فاخرك ياندیغى‌ده الك زياده اونك بويله كنديسندن شبهه ايدرك اوزولمه‌سيدى . بونلرك اوكنه كچمك ايچون بر ايكى‌ساعت يالكز قالمه‌يه بيله امكان بولاميوردى .

اوزون ترددلردن صوكرا ، تكرار بر مكتوب يازمايى دوشوندى . قارشيسنده خسته‌روحلى ، خسته وجودلى بر قيز واردى . نه اولورسه اولسون اونى قازانمايى بر بورج تاقى ايتديكى ايچون صانكه بوتون قباحت كنديسنده ايمش ، عفوه محتاج اولان ساده او ايمش كبى يالواردى ؛ قاريسنك خاطرينه كله‌سى محتمل شبهه‌لره قارشى كندى بيلديكى حقيقتلرى صايه‌رق بو سفرده اوزون اوزون صحيفه‌لر دولدوردى . « باشقه‌لرينك ياننده بر سوز سويله‌مك نره‌ده ، سنك شرفك ايچون بنمكنى بيله فدايه حاضرم » ديه يمينلر ايتدى . صوكرا بوتون بو يازدقلرينى كيجه هركس ياتمايه چيقاركن معلايه ويردى .

ايرته‌سى صباح فخامت خانم‌ده استانبوله كيتدى . معلا ايله يالكز قاليرسه بلكه آكلاشه بيله‌جكارينى ، آرتيق هر حقيقتى سويله‌مه‌يه وقت بولاجغنى دوشوندى ؛ پك سه‌ويندى . فقط آشاغى اينوب‌ده اوطه‌يه كيرديكى زمان اونى هر زمانكندن رنكسز ، داها پريشان بولدى . بوتون كيجه اويومامش ، آغلامش كبى كوزلرينك كنارى سيم سياهدى . قوجاسنك يوزينه بيله باقمادى . بويوك آنه‌سى ، داديسى ، يكانه همسى ياننده ايدى . بونلرك آقشامه قادار اوطه‌دن آيريلمايه نيتلرى اولمديغنى آكلاينجه فاخر ، كنديسنى يالكز براقالرينى

سویله‌دی . معلا :

— هر کسدن نه ایستیورسك ، دیدی نه سویلیه‌جکسه‌ك سویله . . بنم کیمسه‌دن کیزلی بر شیئم یوق .

ساده بو قادار سوز بیله فاخری قیزدیرمایه ، انکساره اوغراتمایه کافی ایدی . فقط بو کون مطلقا بر نتیجه‌یه ایرمك ایسته‌دیکی ایچون اصرار ایتدی ؛ اوته کیلر اودادن چیقمقله برابر قاپینك آرقه‌سندن آیریلمادیلر ؛ فیصلداشدقلری ، طیقیردادقلری دویولویوردی .

دون آقشامکی مکتوبدن صوکرا ، آرتیق او آیلردن بری آغزدن آغزه دیشله‌نوب بوغولان حقیقتلرك بر بر اورتایه چیقاجغی اومولورکن معلاده براز انشراح یرینه بویله متکاثف بر انفعال کورمك فاخری‌یك شاشیرتدی :

— نه وار الله عشقنه ، دیدی ینه نه اولویورسك ؟ . معلا باشنی چه‌ویردی ، سس چیقارمادی .

— بیلیورم که هپ آنه‌كك خاطری ایچون کندیکی فدا ایدییورسك ؛ بندن‌ده ینه اونك ایچون قاچیورسك ؛ بونی آکلامیورم ظن ایتمه . . . فقط شمدی آرامزده چکینه‌جك کیمسه یوق ؛ آرتیق سویله ، نه اولویورسك ؟ . بن هپسنه راضی‌یم ، معلا . . دکل ساده آنه‌كك ، حتی هر کسه قارشی سنك بیله حقارتلریکه قاتلانه‌جغم . یالکز ، هیچ اولمازسه بیله‌یم که قلبکده کیزلیدن کیزلی‌یه ، حالا فاخر ایچون ایشیلدایان صوك بر قیویلجیم اولسون سونمه‌مشدر ؛ ساده بونی سویله ، یالواریرم .

معلا ، بوش دومانلی بر نظرله اوکا باقدی :

— نه سویلیورسك رجا ایدرم ، دیدی ، کیمدن بحث ایدییورسك ؟ .. فاخرمی ؟ .. أوت ، اویله بریسی‌واردی ؛ ایی‌برچوجوقدی ؛ زواللی‌أولیویردی ! .

— معلا ! . دلی ایده‌جکسك بنی ! . عنادینه‌می سویلیورسك بونلری ؟ .

— فاخر ، چوقدن أولدی دییورم سکا . . . داها دوغروسی بو بر رؤیا ایدی ؛ هر رؤیا کبی اوده آز عمرلی اولدی .

— دیمك، بندن بو قادار چابوق بیقدك، تكمیل وعدلرك یالاندی ها؟..
بونجه فداكارلغی كوزه آلدیران او آتش شویله بر كلوب كچیجی هوسمش اویله‌می؟. آكلیورم، طبقی صاری مانشون، طبقی كوموشلو چانطه ماجرالری كبی دكلمی؟.

— او كونلرده‌كی سه‌وكیدن‌ده شبهه ایدرسه‌ك ؟ ! . آرتق هر شیئه آلیشدم ، نانكورلكك بو درجه‌سی بیله بنی شاشیرتماز . فقط دیدم‌یا ، شمدی آرتیق آرمزده هیچ بر شی قالمادی . سویله‌دیكك كبی ایچمده حالا ایشیلدایان بر قیویلجم بیله‌اولسه اونی قارارتمق ایچون بوتون قلبمی سوندوروردم.

— دكل یاوروم ، هیچ بر شیدن شبهه ایتمیورم . اصل بر زمانلر بنی نه قادار سه‌ودیككی دوشونیورم‌ده اونك ایچون بو سویله‌دكلریكه ایناتمق ایسته‌میورم ، هپسنه اونك ایچون قاتلانیورم . اوك ایچنده چكدیكم عذابی سن‌ده كورویورسك ؛ هیچ برینه سس چیقاریورمی‌یم ؟.شیمدی ینه نه سویلرسه‌ك بیلیورم كه یاخسته‌لقدن‌در ، یاده آننه‌كك تضییقندن . . . بونلرك هیچ برینك اهمیتی یوق كوزم ، بن اصل سنی دوشونیورم ، اك زیاده سنك ایچون اوزولویورم .

معلا ، خیرچین بر سیلكنیشله باشنی قالدیردی . آرتیق قوجاسنده فداكار حسلر كورمه‌یه بیله تحمل ایده‌میوردی . اونی حالا فضیلتلی ، حالا وفاكار كوردكجه عادتا قصقانیور ، تیزییوردی :

— آمان ، بنی دوشونمه ! . . دیدی . سندن هیچ برشی بكله‌میورم . هیچ كیمسه‌نك مرحمتنه احتیاجم یوق . بك افندی كویا سس چیقارمیورمش ، چیقار افندیم ! . . ایسته‌دیككی یاپ ! . .

بو سوزلرده پك قطعی برادا كورمكله برابر فاخر ، بر تورلو ایناتمق ایسته‌میوردی . بونلری هپ اوته‌كیلردن اوكرنمشدر ؛ اوكا زورله بویله سویله‌تیورلر دیه حالا طوتوناجق بر امید آریوردی. بوتون كون‌اونی بر آز اولسون یوموشاتمه‌یه اوغراشدی . اك خفیف بر ترسلك حس ایتدیكی یرده اصرار ایتمك، هله كیمسه‌دن مرحمت، محبت دیله‌نمك اونك ألندن كلمیه‌جك برشیدی.

شیمدی‌یه قادار اوفاق بر چاتقیناق قارشیسنده بیله حرمت ، حتی تربیه قاعده‌لرینی اونوتور ، سعادتی چیکنه‌مه‌یه قادار هر شیئی کوزه آلیردی .

معلا ایچون بو خویندن‌ده واز کچدی . هر حالده سه‌وه‌ن بر کنج قیز بویله چابوق دکیشه‌مزدی . دون آنی بر هیجان ایله ناصل أولومه آتلمشسه بو کون‌ده کیم بیلیر نه ایچون سعادتی فدا ایدییوردی .

اونده‌کی بو قورقونچ اراده‌نك یکی بر مثالنی داهـا بر قاچ کون اول کورمشدی : معلا بوتون قیش لاجورد یوکدن بر جاکت أورویور ، فقط بر تورلو بیتیره‌میور ، ایکیده برده سوکوب تکرار باشلایوردی . نکاحدن صوکراده فاخر قاریسنی هپ بو اورمه جاکتك اوستنه ایکیلمش بولویوردی . یاپیلان بر حالا آووج ایچی قاداردی ؛ هیچ آرتمیوردی . بر کون ، بر وسیله ایله اوکا شو آیلردن بری سورونديکی حالده بر تورلو بیتوب توکنمه‌ین ایشی براقماسنی ، بر آزده کندینی دیکله‌مه‌سنی سویله‌مش :

— ذاتاً اوکمز یاز ، دیمشدی . نه زمان یاپوب‌ده نه زمان کیه‌جکسك ؟

معلا باشنی صاللامش :

— یاز کلمه‌دن بیتروب کیه‌جکم . . دیه اصرار ایتمشـدی . آراسی ایکی کون کچمه‌دن فاخر جاکتی بیتمش ، اونك آرقه‌سنده کوردی . عنادمی ، اراده‌می آرتیق نه دیه‌جکنی بیلمیوردی ، ساده‌بو ، نه قوتلی برحسدی !

او زمان فاخر آجی آجی کولمش :

— زواللی جاکت !. بو قدر أمکدن صوکره سن‌ده صاری مانشونك ، کوموشلی چانطه‌نك یانـه کیده‌رسك ... سن‌ده نهایت بکا بکزه‌رسك ! .

اونك عنادینی قاچدر بویله کوروب اوکرندکدن صوکره بو کون‌ده نه سویلرسه سویله‌سون دارلتمامایه چالیشیور ، حتی بو فداکارلق حسلرینی تقدیر بیله ایدییوردی . آقشـامه قدر اونی بر آز اکلندیرمك ، کوزلرنده‌کی ظلمتی بر آز سیلمك ایچون اولمیه‌جق شیلر یاپدی . تك آرتق اینانسون دییه کندی آننه‌سنك خاطره‌سنه یمینلر ایتدی :

— هر شیدن ، هر کسدن فضله سودیکم او قادینه قارشی الك بویوك کناهی ایشلەمش اولایم . . دیه تویلری أورپەرك آند ایتدی . فاخرکه الك کوچوك یمینی بیله بر تنزل عد ایدردی ؛ باشقه زمانده اولسه اوته کنی بریکنی اینادیرمق ایچون سەوکیلی آنەسنك آدینی اورتەیه آتمقدن ایسه :

— جانی ایستەبن ایناسون .. دیر ، دوداقلرینی بوکردی . شمدی بوکادەقاتلاندی. آرتیق اویله بر هیجان ایچندە ایدی که قوجاسنك قانلی کوزلرندن یاناقلرندەکی موص مور دالغەلردن معلا بیله أورکمش کبی صوصدی .

ساعتلر کچدکجه کنج قادینده خفیفجه یوموشایان ، ایصینان بر حال کورولویور ، آراده بر کندینی طوتامیەرق فاخرك سوزلرینه کولدیکی بیله اولویوردی . صوکرا ینه تکرار خاطرلادیغی بر سوز ، بر یمان وارمش کبی سیلکینیور :

— نافله .. دییوردی بو رؤیا چوقدن سوندی ! . سنکله یکیدن آکلاشمق ، بو رؤیایی بولمق ایچون تکرار دالمق ؟ . بونی عقلکدن چیقار.

اوتەکیلر بویوك خانم ، دادی ، یکانه هپسی قائن آنایه خوش کورونمك ایچون داماددن یوز چەویرمشلر، فقط آراده بر ، ینه آغزلرندن قاچیرییورلر:

— بر قاچ کون برابر، یالکز قالسەکز دییورلردی . بو زواللی کیتدکجه آچیلیر ، اییاشیر ، بر شیٔ قالمازدی . آنەسی بر کون راحت براقمیورکه . . هر دقیقه بیك بر اذیت ایدییور . قاچ کوندر قیزجغزك کوزلرندن یاش اکسیلدیکی یوق . آ ، والله ، بویله کیدەرسه یاوروجغه مطلقا بر شیٔ اولور!.

معلا بو کون فاخره ألنی بیله ویرمەدی. صوکرا قوجاسنك أو ایچنده چوق مشکل بر حاله دوشدیکنی کندیسیده کوردیکی ایچون برآرالق دیدی که :

— هله بر ایکی آی صبر ایت ؛ سن‌ده قورتولورسك ! .

— دیمك معلا هپ بونك ایچون نکاحه برطاقم شرطلر،قیدلرقویدیردیکز اویله‌می ؟

— آی بونی آکلامامشمیدك ؟. عالمه قارشی رذالتك اوکنه کچمك ایچون باشقه چاره وارمیدی ؟...

— شمدی‌ده بر ایکی آی صوکره طلاق ایچون کندی حقکزدن استفاده ایده‌جکسکز ، دکلمی ؟ آننه‌کك باباکك بویله دوشوندیکنی آکلادق ، بوکا سن‌ده راضی اولویورمیسك ، معلا ؟ .

— سکا دوغروسنی سویلیه‌یم‌می ، بن بو نکاحی بیله ایسته‌میوردم . عالم نه سویلرسه سویله‌سون آرتیق اونی‌می دوشونه‌جکدم ؟ . بنم ایچون نه سعادت ، نه استقبال ، هیچ بری قالمامشدی . مادام‌که سنکله برابر یاشایامیه‌جقدق ؛ نکاح‌ده اکسیك اولسون دیدم . نه یاپایم ، آننه‌مله بابام بویله ایسته‌دی . اونلرك خاطری ایچون ایکی اوچ آی بونی‌ده چکمه‌یه راضی اولدم .

— پکی معلا ! بن ایسه ساده سکا کووه‌نمشدم . فقط حقیقةً بنی ایسته‌مه‌دیککی اوکره‌نه‌یم ، بو آجی سوزلرك یوره‌کدن کلدیکنی آکلایه‌یم، او دقیقه‌ده ..

— نه یاپاجقسك زورله کوزلك اولمازیا ..

فاخر بر آز مستهزی کولدی :

— اوو ... مراق ایتمه ، دیدی زورله بر شی یاپمادیغمی اصل سن، پك اعلا بیلیرسك ! . ذاتاً زورله کوزلك اولمیه‌جغنی بن‌ده بیلدیکم ایچون بر دقیقه بیله بوراده دورمیه‌جغم . سویله ، هم شمدی کیدییورم ! . .

— خایر، بوده پك بویوك بر ظلم اولور! . بندن بر آز ایلك کورد کسه ساده بونی یاپما . . . کچمش کونلرك خاطره‌سنده بر آز قیمت وارسه، چوق دکل برایکی آی صبر ایت ...

آرتق حقیقك نچه‌سنی بوغازنده کوروب‌ده حالا آلدانمق قابل دکلدی . دیمك معلا مغلوب اولمش، فاخر ایچون قلبنده آنجق نفرته یر قالمشدی. صوك بر چاره ، دیه اوزون اوزون یالواردی ؛ قابل اولدیغی قادار چابوق اونی

بورادن آلوب کوتورمك ایچون معجزه‌لر یاراتمایه چالیشه‌جغنی وعد ایتدی . خایر، دونه قادار :

— بر لوقما قورو اکمکه ، بر یر اوداسنه‌راضی‌یم، بورادن کیده‌لم . دییه کندندن کچن بو قیز شمدی هیچ بر شی دیکله‌میوردی .

صوکرا بر آرالق قیزدی ؛ آجی آجی شیلر سویله‌دی . آرتیق هر کسله قاوغا ایده‌جك ، هر شیئی قیراجق کبی اولیوردی . سعادتنی چالیورلردی‌ده بوکا قارشی مدافعه ایچون هیچ بر چاره‌سی یوقدی . ایلك دفعه اولمق اوزره کندیسنده ده‌رین بر ضعف دویدی ؛ اراده‌سنك سوندیکنی کوردی .

آقشامه دوغرو معلا ، بوتون کون قاینایوب طوپلانان هیجاندن ، او ضعیف قلبك قویتولقلرنده دائمی جدالله تپینه‌ن ضد حسلردن بیتمش، بوغولور کبی کندندن کچدی . دادی ایله یکانه :

— آمان ، نه‌در بو أوده چکدیکمز ؟ . دیه سویله‌نه‌رك صو سه‌رپرلرکن فخامت خانم‌ده کلدی . قیزینك آراده بر بایبلدیغی چوقدی . او زمان هپسی: « بو یاشـده‌کی کنج قیزلرده اولور ... » دیه باشلرینی چویریرلردی . شمدی خانم افندی معلانك رنکنده صولوقلق ، شاقاقلرنده ایصلاقلق کورونجه :

— ینه نه اولدی ؟ . دیه چیغلغی قوپاردی ؛ اوته کیلرده هپ بر آغزدن یتیشدیردیلر :

— کوچوك خانم بایبـلدی‌ده ... معلا بر آز آچیلیر کبی ایکن تکرار کندینی غائب ایتدی ؛ کوزلری تا اوزاقلره دیکیله‌رك سونیور :

— آمان آننه‌جکم ، دوشـویورم ، دوشویورم ، طوتوك بنی ! . دیه چیرپینیوردی . بوتون دنیـاده‌کی قائن آنالر بر آرایه طوپلانسـه ، کندیلری صوصـوب فخامت خانمك او دقیقه‌لرده قوپاردیغی قیامتی دیکلرلردی ! . نه‌لر سویله‌مه‌دی ، یاربی ، نه‌لر .. آرتق کنایه‌یی ، لاف آتمایی براقمش ، آچیقدن آچیغه چیرکف پوسکورویوردی . طولومبه‌جی قووشلری ، میخانه‌لربیله بوأوك معکس اولدیغی چیرکین کفرلره یاپابجیه‌در .

قاچ کوندر سوز آراسنده ایما ایله ، تلمیح ایله صیزان تزییفلر فاخره بعضاً پك آجی کلیردی؛ فقط شمدی آچیقدن آچیغه کوپورەن برچیر کفه قیزمق بدلالق اولاجغنی دوشونویوردی. کوشەده بر قولتوغك دیرسکنه اوطورمش هیچ سسنی چیقارمیور ، اودادن چیقمایه بیله لزوم کورمیوردی . ذاتاً آرتق داها نه اولابیلیردی ؟

عقلی باشنده بر ارککدن بونلرك میلیونده برینی دویان انسان ، قارشوسنده کنك دنیالری دەویرەجك قادار قوتلی اولدیغنی بیله کورسەینه اولدورمك، یاخودده اولمك ایچون بوغازینه آتیلیردی . اوندەکی بو سکوتی کورەنلر حتی محی الدین بك ، فریدون بك، هپسی :

— او قادار لافه ناصل تحمل ایتدی ؛ دوغروسی شاشدق.. دیمشلردی. یا نه یاپمالیدی ؟. قارشوسندەکی خسته ، شعورسز بر قادینکن اوکا نه جواب ویریله بیلیردی ؟

او آقشام فخامت خانمده بوتون مفسدتنی افشا ایتدی . ظواهری اورتمك ایچون بو نکاحی قیدقلرینی فقط بر ایکی آی صوکرا ناصل اولسه قیزلرینی آییراجقلرینی اوده سویلەدی .

آرتیق هر شی آکلاشیلیوردی؛ هپسندن امیدی کسنجه فاخرەقوولمایه البت راضی اولمیەجق ؛ اونلردن اول کندیسی قاچوب قورتولاجقدی ؛ هم بو حقیقةً بر قورتولوش اولاجقدی . چونکه بو چیلغین دقیقەلرده شیطانی بر سس :

— احمق ! دیه فیصلدییوردی . مأمور اولدم ، ایچ کووەییسی اولدم ، آرتیق کنجلکدەکی بوتون خولیالر بیتدی دیەداها دونەقادار اوزولیوردك ؛ معجزه بیله سنی قورتاراماز صانیوردك ؛ شمدی باق، بوندن بویوك معجزەمی اولور ؟ . سنی اونلرمی ایستەمیورمش، نه اعلا ، ایشته فرصت ! . . قاچ بورادن !.. آرتیق نه وجدان عذابی ، نه مرحمت، نه وظیفه، بوتون بوبوش شیلری ده دوشونمه ، ذاتاً شیمدی یه قادار دوشوندکده نه اولدی ، دها

دوشونورسه‌ك نه اولاجق ؟. همان چيق ، بكارلق سلطنتنه قورول !..دوشون استقلالى ؛ باشى هواده ياشامه‌نك ذوقنى كوز اوكنه كتير .. تياترولر، بارلر، كزمه‌لر ، سياحت هپ سنك ايچون !.. ينه موشامبا كى اوموزيكه وورور ، هيچ بر قايغو دويمادن ، دنيانك اوبر اوجنه كيده‌رسك ... هم آرتيق نه‌سنى دوشونويورسك ؟.. شيمدى‌يه‌قادار اوندن سن‌صوئوماليدك. سويلديكى ياﻻنلرى حقارتلرى اونوتدكمى ؟. قاچيرما بو فرصتى ..

. . . .

اوته كيلر صوفره‌يه اوطوروركن فاخر ، آرتق دورامادى ؛ سوقاغه چيقدى . صانكه شيمديدن قاچيورمش كبى قوشارق كوشكك آرقاسنده‌كى قيرلره دوغرى يورودى : « نه ياپمالى ، ياربى ، نه ياپمه‌لى ؟ . » ديه كندى كندينه سويله‌نيور ، ياقاسنك دوكمه‌لرينى، بويونباغنى سوكه‌رك بر آز هوا ، بر آز نفس آريوردى .

اونلردن يكرمى آديم اوته‌ده برآمريقان عائله‌سنك كوشكى واردى.بونلر، بويوك كوچوك چوجوقلرى ، آنه‌لرى ، بويوك آنه‌لرى ، بابالرى ايله‌قاﻻبالق بر عائله ايدى . فاخر اورادن كچركن هپسى‌صوفرايه اوطوروييورلردى . يمك اوداﻟرينك پرده‌لرى آچيقدى . كويك ظلمتى ايچنده بو ضيادار پنجره انسانه اوزاقدن بر قارت پوستال حسنى ويريبوردى . هر طرفى دوزكون بر يمك اوطه‌سى ، يشيل اورتولو ، بويوك بر لامبانك آلتنده پارلايان اشيا، چيچكارله سوسلى تميز بر صوفرا فاخره بوتون كندى محروميتلرينى خاطرلاتدى .

صوفرانك اطرافنه طوپلانان بو مسعود رنكلى انسانلرك يمك ييشنده ، قونوشمه‌لرنده بيله ده‌رين بر نشئه ، اونك هيچ دويماديغى ، هيچ طانيماديغى باشقه بر حال واردى . آرالرينه كيرمه‌نجه ادراك ايديله‌ميه‌جك برقوتله‌آريبوب قاريشمشلر كبى هپسى‌ده بربرينه بكزيبوردى ؛ سعادت صانكه هپسنى بررنكه بويامش ، طورلرينه عينى آهنكى داغيتمشدى . انسان هيچ برينى طانيمادن، بو باباسى ، بو قاريسى ، بو چوجوغى ديه‌بيليردى .

آنه‌لرینك یمك داغتیشی بر شعر ، بابالرینك هپسیله آیری آیری مشغول اولوشی شفقته بر نمونه ایدی . هپسی‌ده پر حیات ، هپسی‌ده متبسم کورو- نیوردی . صوکره بردن اورته‌یه آتیلان بر سوز او تبسمی بوس بوتون کنیشله‌تیور ، او شعره برده قهقهه موسیقیسی قاریشییوردی ...

فاخر ایچنی چکه‌رك یورودی . یولده آغاچلرله قونوشدی ؛ ییلدیزلرله دردله‌شدی . هپسنه : « نه یاپایم ، نه یاپایم ؟.. » دیه صوردی .

صوکره آرتق دونرکن او آمریقان عائله‌سنی یمکدن قالقمش ، ینه سوقاق اوستنده بر اوطه‌ده طوپلانمش کوردی . کنج قادین پیانو چالیور ، سکز اون یاشنده آلتون باشلی بر قیز ، پیانونك یانه دایانمش ، کوزلری آنه‌سنك پارماقلریله نوطه‌لر آراسنده دولاشیور ، آرا صیرا اونك اینجه سسی‌ده دویولویور ... بیاض صاچلی بر ارکك کوشه‌ده‌کی قولتوقده غزته اوقورکن آراده بر آرقادن بوینه صاریلان مینی‌مینی اللری طوتوب اونکله قونوشیور ؛ دها کنج بر آدام ، پیپوسی آغزنده ، آیاقلرینی اوزاتمش ، کوزلرینی کنج قادیندن آییرمیوردی ...

هپسنك آراسنده اویله جانلی ، صیجاق بر شی واردی‌که فاخر اوزاقدن اونلری کورونجه ینه کندی کیمسه‌سزلکنی ، یتیملکنی دوشونه‌رك تیتره‌دی :

— نه قادار اوزاق ، دیدی بویله تمیز ، صیجاق بر یووا بنم ایچون نه قادار اوزاق !.. بو شفقت بو سعادت بکا مؤبداً مجهول قالاجق ...

صوکرا کوزینك او کنه معلا ، کندی قاریسی ، اونك أوی کلدی :

— نه اولوردی یاربی ، بزده بویله اولسه‌یدق ...

. . . .

فاخر او کیجه‌ده پریشان ، ینه اویقوسز صباحه قادار دوشوندی . بو عائله‌نك ایچنده یاشامق ایچون آرتیق هیچ امکان قالمامشدی . مادام‌که اونلر ذاتاً بر ایکی آی صوکره قیزلرینی آییرمایه قرار ویرمشلردی ؛ بر ارکك ایچون اك طبیعی حرکت بو فاجعه‌یی شیمدیدن ، بوس بوتون قاپاتمق اولاجقدی .

فقط یەدە بر تورلو ایچی راضی اولامیوردی . معلا ، بوتون بو آجی سوزلری عجبا یورەکدن‌می سویلەمشدی ؟

یوقسە کیم‌بیلیر ، بلکە اودە کندی چکدیکی عذابی بللی ایتمەمك ایچون ایچین ایچین نە آجیلر دویویوردی . فاخر هپ بونی دوشوندی . صاقین بو آکلاشیلماز قادین آناسنك ، باباسنك تضییقنە قربان اولارق بو سفردە کندی سعادتنی فدا ایتمش اولماسون ، دیە قرارسزلقلر ایچندە بونالدی . اکر بو بویلە ایسە ، چیلغین بر اوفکەیە قاپیلوب‌دە تکمیل رابطەلری بر آندە قیرمانك عذابی بوتون عمرینی قارارتەجقدی .

ایرتسی کون استانبولە ایندی . خارجیەیە اوغرایوب عطا بکی بولدی . شمدی‌یە قدر دردینی کیمسەیە سویلەمزکن بو سفر آرتق تجربەلی آدملرەدە دانیشمق مجبوریتنی حس ایدییوردی ؛ ویریلەجك قرار سادە کندیسنك‌دکل ، خستە ، بدبخت بر قیزك‌دە مقدراتنی اولاجقدی .

عطا بك فاخری کورونجە باشنی صاللادی . مکر عائلە ایچندە ایقاع ایدیلن غیر طبیعیلکلردن اونك‌دە خبری وارمش :

— شو محی‌الدینە نە قیزییورم ، دیە الك اول کندیسی باشلادی . مکرسە نە دوشونجەسزشیمش ! نکاحی بر آز کچیکدیردکلرینە باقما ، قیزی آلمیەجقسك دیە او زمان اودلری قوپویوردی . شیمدی‌دە یاپدقلرینك هپسنی بیلیورم . خدمتجیلر کلوب بزم أودە سویلەمشلر ، هپسنی‌دویدم . دوغروسی بوقدارینی چوجوق بیلە یاپماز . سن ، فاخر بك ، بو ایشدە ناموسلو بر آدام ایچون اعظمی فدا کارلق نە ایسە اونی یاپدك ، حالادە بو قهری چکیورسك ... اون کوندر بو جهنمدە ناصل یاشادیغنکە شاشیورم . بن اولسەم ، هیچکزك یوزینی شیطان کورسون ، دیر چیقاردم .

فاخردە بوتون شو بر قاچ کون ایچندە اولان شیلردن خاطرینە کلنلری آکلاتدی . أودەکی حاللری ، معلا یوزینی‌بیقارکن ، بلکە قوجاسی کلیردەینە بر

آرالق قونوشـورلر دیه خدمتجیلرك قاپیده بکله‌دکلرینی ، کیجه‌لری قاپیلری کلیدله‌مه مراسمنی دویدقجه عطا بك یرندن صیچرایور :

— أولدن عقللری نره‌ده ایمش ، دییوردی. شیمدی سنك نکاحلی‌قاریك دکلمی ؟. اونك اوستنده هر کسـدن فضله ، حتی آناسندن ، باباسـندن زیاده سنك حقك وار . قانونده ، شریعت‌ده هپسی سکا بو صلاحیتی ویرییور .

نهایت فاخر چکدکلرینی آکلاتمقدن یورغون :

— پکی ، شمدی نه یاپمالی ؟. دیدی .

— نه سویلسه‌ك حقك وار . . ایچ یوزینی بن‌ده بیلمسه‌م بو نه رزالت دیه شاشاردم ! فقط کویك ایچنده آرتیق هر کس بو ماسـقارالغی دویدی ، هر دویان‌ده سکا حق ویرییور ! .

— کمه حق ویریرسه ویرسون ، اونك اهمیتی یوق ... شـمدی قطعی برقرار ویرمك لازم . اصل دوشونوله‌جك شی‌بو ... یوقسه کورویورسکزیا، بو حیاته دایانمق قابل دکل ... آرا یرده نه اولورسـه بو قیزجغزه اولاجق . باری بن میدان ویرمیه‌یم دیه قاچ کوندر صوصدم . صوصدم آما آرتیق بن‌ده انسانم. صوکره کونك برنده أی ، چوق اولویورسکز، دیه طاشیویره‌جکم . او زمان کیم بیلیر نه اولاجق ؟ أیسیمی شمدیدن نه یاپاجغمی بیله‌یم .

عطا بك‌ده ، وضعیتك تکرار دوزه‌له‌میه‌جك قادار آلت اوست اولدیغنی اعتراف ایدییوردی . فقط فاخر :

— اویله‌ایسه آرتیق یاریندن‌تزی‌یوق ، بن کیدییورم ، خبریکزاولسون.. دینجه صوك بر تکلیفده بولوندی . معلایی هر حالده دوشـونمك لازمدی . اونك بو خشونتی یوره‌کدن دکل ، محیطندن کلن بر تضییق ایله کوسـترمش اولماسی پك محتملدی ؛ حتی بویله اولدیغی عطا بکك نظرنده‌ده محققدی :

— باق، دیدی ، سن‌بیله آرایرده نه اولورسه اوکا اولاجق ، دییورسك. نجه اونك سـندن بردن بره صوئومش اولماسی قابل دکلدر . دها دون سنك ایچون اولومه وارنجه‌یه قدر هر شی کوزه آلدیغنی دوشـون ... اوچ کونده

سندن بیقاجق بر قیز عائله محبتی ، محیطك تلقیاتی ، نهایت کندی حیاتی کبی بوتون مقدساتی ناصل اولورده چیکنر ؟. بونلرك هپسنی کلوب کچیجی بر هوسله یاپمق ایچون انسان یا دلی اولمالی ؛ یاده پك آشاغی بر سوقاق سورتوکی ! .. حتی او بیله یاپاماز آجانم ؛ أمکلرینه اوبیله آجیر !. بر دها سویلیوزم، معلانك قولای قولای سندن واز کچمه‌سی پك قابل دکلدر . بن حالا او فکرده‌یم . فقط بوسسسز ، پیصیریق کبی کورونن قیزده حقیقةً مرضی برارادہ وارمش.! آرتیق بوکا اراده دیمزلریا، مدهش بر عناد !.. دوشوندکجه انسانك عقلی آلمیور : آناسنك ، باباسنك راضی اولمیه‌جغنی بیله بیله سنی سه‌ودی ، سنك ایچون هرشیئی فدا ایتدی ؛ صوکرا الك اوفاق بر تأثرله کندینی اولدورمه‌یه قالقدی. شمدی‌ده آرتق سه‌ودیکنه واردی ؛ اوطورسه‌یا ، خایر ، ینه بر ده‌لیلك دها چیقاردی. والله نه دییه‌یم ، آ کلاشیلماز بر مخلوقش ، بن‌ده شاشدم ... امینم که بوسفرده ینه آنه‌سنك خاطری ایچون ، حتی ساده اونك دیلندن قورتولمق ایچون کندینی فدا ایدییور .

فاخر سسنی چیقارمیوردی . ذاتاً هر کون عصیان ایده‌جك کبی اولیور کن هپ بو احتماله صوصمیور ، هپ بونی دوشونه‌رك باشنی اوکنه اکمیورمیدی ؟

عطا بك صوك بر تجربه اولسون دیه محی‌الدین بکله کندیسی‌ده قونوشمق ایسته‌دیکنی سویله‌دی :

ــ واقعا بوحاله بردقیقه فضله دایانیلماز ، فقط مادام که بوقادار چکدك ، برایکی کون دها صبر ایت. باقالم، بر کره‌ده بن قونوشایم ، باباسی نه‌دیه‌جك ؟. بو ایشده سنك حقنی انکار ایتمك قابل دکل . کچنمك، هر شیئی اونوتمق اصل اونلرك منفعتی اقتضاسی ... حتی شیمدی کیده‌یم ، بلکه بر چاره‌سنی بولورز دیر کن‌ده ، نه یالان سویلیه‌یم ، ینه سندن فضله محی‌الدینی دوشونیورم . هر شیدن اول اونلرك شرفنه خدمت ایتمش اولاجغم . بنم بیلدیکم بویله ..

ایرته‌سی کون عطا بك کویه کلدی . محی‌الدین شوقی بکله قونوشدیلر ؛ فریدون‌ده برابردی . صوکرا استاسیونده بکله‌ین فاخری بولدی :

— دنیاده ، دییوردی ، محی‌الدینك بوقادار بی چاره اولدیغنی اونمازدم ؛ هله فریدون ؟. کویا کنج ، اوقومش یازمش برآدام اوله‌جق ... بو ایشلری دوزلتمك ایچون اك زیاده اونك غیرت ایتمه‌سی لازم کله‌جك دکلی ؟ نرده !.. بونلرك هپسی‌ده بربرینك عینی ، هپسی‌ده نه‌یاپدیغنی بیلمیور !.. ذاتاً شیمدی‌یه قادار باشلرینه نه کلدیسه هپ کندی قباحتلری ... بو سفرده ینه اویله ... نه ایسه ، باشلادق قونوشمایه ... نه سویله‌دمسه ایکیسی‌ده حق ویردیلر ، والله اویله عطاجغم دیه باشلرینی اکدیلر . بن‌ده آغزیمه کلنی سویله‌دم : پکی دیدم ، فاخر فنا ، آکلادق ؛ دونه قادار اوندن ایسی یوقدی ؛ بوکون‌ده اوندن فناسی یوق ، اوکاده پکی ؛ یا سز نه‌یه کووه‌نیورسکز ؟. یارین آییردیکز ، نه اولاجق ؟. اوندن أیسی‌می بولوب ویره‌جکسکز ؟. فاخر ، جبی ده‌لیکمش ، قیزیکزك کفوی دکلمش! شمدی‌یه قادار زنکین طالبلر بربرینی‌می قووالایوردی. شمدی‌ده قاپیده‌می بکلیورلر ، همان قوجاسندن بوشانجه آلاجق مصرلی پرنسلرمی وار ؟. دها نه آغیر شیلر سویله‌دم . هپسنه‌ده دوغرو ، حقك وار دییورلردی . نهایت نه اولدی ایسه اولدی دیدم . آرتق کچنمه‌نك یولنه ، هرشیئی اونوتمانك چاره‌سنه باقك!.. بواوغلان نه‌ده اولسه انساندر. یاپدقلریکزه داغ ، طاش دایاناماز ، اونك بو قادار صبر ایتدیکی نه دولت ! کونك برنده صاووشور کیدرسه عالم نه‌دیر ؟ دوغروسنی سویلیه‌یم‌می ، والله هر کس قباحتی سزده بولیور. باری‌شمدی ایشی‌طاتلی‌یه باغلایوب دیدی‌قودیلری‌قاپاتمه‌یه‌باقك... اوزاتمه‌لم ، بورایه قدر اعلا ... انسان محی‌الدینك او حالنه باقنجه هرشی‌یولنه کیردی صانیر ، صوکرا بردن « پکی آما آننه‌سنه ناصل مرام آکلاته‌جغز ! » دیه بربرینك یوزینه باقیورلر ... یاهو، بوناصل قادینمش که‌بویله هپکزی‌قاصمش قاوورمش ، آکلایامادم کیتدی ! . سویلیورم ، سویلیورم ایکیسی‌ده بکا حق ویریورلر ؛ أوت باریشمقدن ، هرشیئی اونوتمقدن باشقه چاره یوق، دییورلر. فقط بر قرار ویرمیه کلنجه ینه‌ایکیسی‌ده « بیلمم که... » دیه کم کوم ایدیور، أللرندن برشی کلمه‌یه‌جکنی اونلرده بیلیور ؛ قیزك اوزرنده‌کی بوتون حاکمیت

مكر هپ آننه‌سنده ایمش !. دوغروسی بن بوقادارینی بیلمیوردم . اویله بر حاله کلدم که ، آمان نه خلط ایدرسه‌کز ایدیکز دییوب چکیله‌جك کبی اولدم . آما هایدی آرتیق بر کره باشلادق ، یاری یولدن دونمش اولمیه‌لم دیه بر آز داها اوغراشدم . نتیجه‌ده محی‌الدین ده‌ألندن کلدیکی قادار سکونك عودتنه چالیشه‌جغنی وعد ایتدی .

عطا بك « ... هیچ اومیورم . » دیر کبی دوداقلرینی بوکوب بر آز دوردقدن صوکرا دوام ایتدی :

— سن ینه هیچ برشی اولمامش کبی أوه کیده‌رسك ، انشاءالله هپسی دوزه‌لیر ، بوده بویله‌جه اونوتولور .

فاخر اوفاجق برامید دیه طوتوشیوردی؛ فقط بو توسطدن صوکرا آرتیق عطا بك بیله منکسر اولدیغنی صاقلامیوردی . احتمال آرالرنده داها نه‌آجی شیلر کچمش اولاجقدی که حتی بوایشه قاریشدیغنه پشیمان اولمش کبی برطوری واردی . فاخر ، بوکاده آیریجه اوزولدی .

اواقشام أو کیدیکی زمان محی‌الدین شوقی بك خیلی‌ده کیشمش کوروندی؛ دامادیله شوندن بوندن قونوشدی . آز چوق اسکی کونلری خاطرلاته‌جق بر حالی واردی . اوکندن صوکرا دادینك ، یکانه‌نك وضعیتی‌ده برتحف اولدی . فاخره اسکیسی کبی صایغی کوسترلمه‌سی ایچون محی‌الدین بکك أو ایچنده تعلیمات ویردیکی آکلاشیلیوردی . اونلرده ذاتاً بوحیاتك صوکی کلیه‌جکنی آکلامشلر ، بر طرفدن فاخری ایجتمه‌مه‌یه چالیشیورلر ، بر طرفدن‌ده حالا فخامت خانمی قیزدیرمقدن قورقویورلردی .

فاخر بر آقشامده یولده فریدون بکله قونوشدی ، قاریسنك : « بر ایکی آی صبر ایت ، صوکرا ناصل اولسه آیریلاجغز . . » دیدیکنی سویله‌دی . دایسی بونی قبول ایتمه‌دی :

« — معلانك سزه شدتله مربوط اولدیغی محققدر . بن کندیسنی قاچ دفعه تجربه ایتدم ، آرتق بونده شبهه‌م قالمادی . شمدی بوتون بو خیرچینلقلر

سزی تأمین ایدرم که خسته‌لغك اعصاب و شعور اوزرنده تولید ایتدیکی پریشانلقدن باشقه بر شی دکلدر . اونك سوزلرینه نه باقیورسکز ، معلانك اراده‌سنده‌کی شدتی بیلیرسکز . تام آلتی آی بر بر کزی سه‌ومشسکزده هیچ بریمزك خبری اولمادی ؛ هپمزی اداره ایتدی . بو کونده عینی اسرار انکیز روحك تجلیاتنی کورویورز . هله شیمدی بو بحرانك پك چوق سببلری وار : محجوبیت ،عزت‌نفس یاراسی ، آننه‌سنك خوشنودسزلغی نهایت خسته‌لق قیزجغزی بوس بوتون آلت اوست ایتدی . فقط بنجه هیچ تلاشه لزوم یوق . حتی آیریلالم دیمه‌سنه‌بیله اهمیت ویرمه‌ملی . بویله تیپلر اوزون مدت عناد ایدرلر ، صوکره مثلا تام آیریلق فلاکتی قوپاجغی ثانیه‌ده هرشی کندی کندینه دوزه‌لیر ! . . کوره‌جکسکزیا بونلرك هپسی زمانله حل اولونه‌جقدر . دوغریسی کچیردیکمز ، آز کورولتو دکلدی ؛ اونوتولماسی‌ده اوقادار کوچ اولاجقدر. آبلامك عصبیتی‌ده اویله ، اوده یاواش یاواش سکوته دعودت ایده‌جکدر . »

فاخر : « بونلرده بنی اویالامق ، شو بر ایکی آیی کچیرمك ایچون اویدورلمش اولماسون؟ » دیه ترددایتدی. فقط امیدسز خسته‌لر کبی یالاندن اولسون شفا اومویوردی ؛ سسنی چیقارمدی .

برطرفدن محی‌الدین بك ، اوکا باقه‌رق‌ده اوته کیلر آز چوق فاخره قارشی طورلرینی ده کیشدیرمش ایکن اوته‌دن فخامت خانم ، هرتصادفده اونی عادتا کوزلریله بوغمق ایستیور ؛ صانکه جهنم یوطمش کبی ، هروسیله‌ده آغزی زهرلی بر آله‌و رنکیله آچیلیوردی .

آرادن ایکی کون داها کچدی . فاخر ، أوده بولوندیغی زمانلر کندی اوطه‌سندن چیقمازدی . اوکون پازار اولدیغی ایچون ایشه‌ده کیتمیه‌جکدی ؛ هنوز یاتاقده ایکن خدمتجینك سسندن‌اویاندی . قالقوب قاپی‌یی آچدی.یکانه:

— هپمز حمامه کیدیورز ، دیدی . أو یالکز قالاجق ؛ خانم ، فاخر بك‌ده سوقاغه چیقسون ، دییور .

بر آز ایلشمك ، باریشمق نرده ، اونلر بویله هر کون خاطره کله‌دك حقارتلرله یکی بر مسئله‌احداث ایدییورلردی. عجبا فاخر أوده یالکز قالسه‌یدی، ییرتیق پرده‌لرله ، قیریق قولتوقلریمی آشیراجقدی ؟

شمدی هله بوتون فیرطنه اك زیاده آنا ایله قیزك جهه‌سندن قوپویوردی. معلاده قوجاسنه أذیت ایچون آننه‌سندن کری قالمیور ، صانکه بر ثانیه بیله اونی کورمه‌یه تحمل ایده‌میورمش کبی هر تصادفده قاشلرینی چاتوب باشنی چه‌ویرییوردی . بر آقشام فاخر، أوه‌کلدیکی زمان قاپی‌یی معلا آچشدی. اونی کورونجه صانکه نامحرمله قارشیلاشان اسکی قادینلر کبی قاپی‌یی قاپارجه‌سنه ایتدی ، ایچری قاچدی . صوکرا بعضاً‌ده قوجاسنك یوزینی بیله کورمه‌دن ، مثلا صوفادن کچرکن ، مردیوه‌ندن چیقارکن کندیسنه ایشیتدیرمك ایچون عنادینه باغیریرر :

— برده آننه‌سنك اوستنه یمین‌ایدییوردی‌ها .. دیه اونك مقدساتنه قادار هجوم ایدردی . فاخر ، قاچ‌زماندر کندی شخصنه روا کورولن اك چیرکین شیلره‌بیله تحمل ایتمشدی ؛ لکن آننه‌سنك ، او بدبخت قادینك بویله حقارت پوسکورن ، چیرکف قوصان آغزلره دوشمه‌سی کوزلرینی قارارتدی . او دقیقه‌ده هپسنك یوزینه توکوروب چیقاجق اولدی :

— آه آننه‌جکم ، دیه ایکله‌دی . سن که شو قیزی نه قادارسه‌وه‌ردك ، نه قادار بکه‌نیردك ؛ شمدی باق سنك ایچون نه‌لر سویلیور ؟ ..

کچنلرده قومشولر آراسنده‌کی دیدی قودیلر ایچون سوز آچیلوب‌ده فاخر آننه‌سنك خاطره‌سنه یمینلر ایتدیکی زمان او ، بر آز ایناتمش کبی صوصمش ، باشنی اکمشدی . شمدی تکرار فوراننددن آکلاشیلیوردی که معلانك قلبنی ییلان یوواسی کبی زهرله دولدورانلر، نهایت‌اونی بوس‌بوتون قاندیرمشلردی. دوشوندکجه آراده بر، ینه قاریسنی معذور کوردیکی ، حالا عفو ایتدیکی‌ده اولویوردی . واقعا محی‌الدین شوقی بکده آرتیق‌باریشمش کبی بر طورواردی؛ دادی‌یی ، خدمتجیلری‌ده حرمتسزلکدن منع ایدییوردی. فقط معلا باباسنك

نه قادار ضعیف اولدیغنی بیلیردی . زواللی آدم نه‌ده اولسه الك صوكنده قاریسنك آرزولرینه تابع اولاجقدی . شمدی ، محی‌الدین بكك بو كونكی حالنه آلدانوب‌ده فاخرله باریشسه یارین مطلقا هرشی ده كیشه‌جك ، اوزمان‌ده آنه‌سی كیم بیلیر نه‌لر یاپاجق ، نه‌لر سویلیه‌جكدی . اونك ایچون قوجه‌سنه قارشی طورینی هیچ بوزمایور ، حتی آنه‌سنه خوش كورونمك ایچون خیرچینلغنی داها زیاده آرتدیرییوردی .

معلانك بودوشونجه‌سی هیچ‌ده یاكلش دكلدی . نته‌كیم فخامت خانم قوجاسنی‌ده نهایت كندینه بكزه‌تدی . كركینلك آرتق اوقادار آرتدی‌كه أوك ایچنده هرثانیه كورولتو اكسیلمز اولدی .

فاخر ، اوطه‌سندن چیقمیور ، صوفراده برشی یه میور ، فقط سوقاقده‌ده عالمه قارشی : « اونه ، محی‌الدین بكك داماد‌ی قارنی لوقنطه‌ده دویورویور . . » دیدیرتمه‌مك ، دردنی حالا كیمسه‌یه بللی ایتمه‌مك ایچون یاتاق اوداسنده براز پینر اكمك كه‌ووه‌لیور ؛ بونی‌بیله كویده‌كی بقالدن آلمیه‌رق استانبولدن كتیرییوردی .

بوش وقتلرینی قاضی كوینده فوتبول میداننده ، بك اوغلنده بوقس قلوبنده كچیرییور ، فقط شوراده بوراده دولاشمه‌سنه باقوب ایل عالم برمعنا ویره‌جك دیه اوزونتودن‌ده أولویوردی . اویله ایكن اونك هركسه قارشی اوكوندیكنی ، دیدی قودی یاپدیغنی سویلینلر بیله واردی . . .

ذاتاً شمدی‌یه قادارهرشی ، صوكراده ایشته بوازدواج هپ بویله اسنادلره قربان اولمشدی .

فاخر بوكونكی فلاكتی دوشوندكجه باشقه برسبب بولامیور ، آرالرنده‌كی بو اوچورومی ییقان شی ساده‌جه او دیدی قودیلرمیدر ، یوقسه اوته كیلرك ایجاد ایتدیكی داها باشقه بهانه‌لرده وارمی ، بونده‌كی اسراره نفوذ ایتمك بر تورلو قابل اولامیوردی .

عطا بك ، عادلك حكایه‌سنی محی‌الدین بكدن دویوب اوكرندیكی ایچون :

— بکا قالیرسه دیمشدی ، بو اوغلان اسوبچره‌دن کلسون ، سنی اوکا ویریرز ، دیه قاندیردیلر ! .

فاخر ، بونی قبول ایتمیور :

— ایکیسنك آراسنده برشی اولمدقدن صوکرا نیچون بویله بر وعده قاپیلسون ؟ دییوردی . ذاتاً چوزولمز دوکوملردن اورولن قادین قلبی هله معلاده بوس بوتون دولاشیق ، حتی برازده مرضی‌ایدی . انسان بونی تحلیله قالقسه‌روحیات قانونلرینك عجزینی اثبات ایدن مستثنالردن برینی کشف ایتمش اولوردی . فاخر بوکا ساده‌جه :

— امثالسز بر معما ، دییوردی . بر معما که‌غرور ، کبر ، عناد ، عشق ، آنا محبتی ، فدا کارلق ، آنسزین طوتوشان هوسلر ، صوکره اوهوسلرك ینه بردن بره‌سونوب بر مه‌سی کبی بونك مختلف تظاهرلرینی بر بر بولوب چیقاریبورسکز ، فقط اصل کیزلی نقطه‌یی ، او قلبی چارپیندیران اسرار انکیز قوتی بر تورلو آکلایامیورسکز !

* * *

معلا ایله فرانسزجه درس یاپارکن آننه‌سی‌قاناپه‌ده‌اویونجه یازمق صورتیله قونوشدقلری کاغدلری فاخر صاقلامش ، شمدی آراده بر تکرار کوزدن کچیرییوردی . معلانك هر سطرده تکرار ایتدیکی صداقت یمینلرینی ، أبدیت وعدلرینی کوردکجه برذد شمدیکی اوزاقلغی دوشونور :

— هپسنك بوقدار چابوق اونوتولاجغنی کیمك عقلنه کلیردی ؟ دیه ایچی صیزلاردی .

بوکاغدلر ، آرالرنده یاواش یاواش أورولن ، قوتله‌نك رابطه‌نك عادتا بر تاریخچه‌سی ایدی . مثلا هنوز ایلك زمانلرده معلانك ، فاخرله آننه‌سندن هانکیسنی ترجیح ایده‌جکنی شاشیرمش کبی بر طوری‌واردی . فاخری داماد

ایتمك بحثی اوزرنده فخامت خانمله قائن آناسنك قاوغا ایتدكلری كونك آقشامی او كاغدلرك برنده :

— پكی ، یا سن نه دیدك ؟ دیه معلایه صورمش ، اوده :

— طبیعی سسمی چیقارمادم ، دیه جواب یازمشدی ، شمدی یه قادار بوكا بكزر بر لاف كچسه بن هیچ قاریشمازدم . بو كون معتادك خلافنده برشی سویله‌سه‌یدم شبهه‌یی دعوت ایده‌بیلیردی . ذاتاً نیچه تلاشه لزوم یوق ؛ بر كره آننه‌مك ایستدیكی ،ِبی آدام نره‌ده؟ اولدیغنی فرض ایتسه‌ك بیله بن‌ده برایكیسنه بهانه بولورم . فقط یارین پك قطعی بر وضعیته دوشه‌رسه‌م او زمان نه‌اولاجق؟.. ایشته اصل بوندن قورقویورم . دیه‌لم كه آننه‌م ، كونك برنده شو ، شویله اولاجقدر دیه اصرار ایتدی ، بن نه سویله‌سه‌م نهایت ینه ، اونك سوزینی قبوله مجبور اولاجغم. هایدی ، باشمی آلوب یوروییوره‌یم دیه‌ده دوشونویورم، فقط بو ، اونی أولدیرمك دیمكدر . كندم بوتون حیاتمده بدبخت اولمایه راضی‌یم ، فقط آننه‌می بیله بیله ناصل أولدورورم ؟

ینه عینی كاغدك صوكارنده معلانك تیتره‌ك ، قوتسز یازیسی ایله شو سطرلر واردی :

— ... نه‌اولورسه‌اولسون ، اونلر نه یاپمق ایسترلرسه ایسته‌سونلر بن سنی سه‌ویورم . أولونجه‌یه قادار بر برمزدن آیریلمیه‌جغز .

صوكره درس بیتوب‌ده فاخر كاغدلری طوپلاركن معلانك شو صوك جمله‌سنك یاننه او كیجه‌نك تاریخنی یازمش ، اونك یاننه‌ده ینه بو اینجه یازی ایله ایكی سطر داها قارالانمشدی :

— نیچون تاریخ آتیورسك ، بوساده بو كون ایچون دكل كه ... بوتون عمرمده سنی سه‌وه‌جكم ! .

بورایه قادار بر آز تردده بكزه‌ین حال بوندن صوكراكی كاغدلرده بوس بوتون غائب اولمش ، صانكه معلانك اراده‌سی كیتدكجه آرتان بر قوتله یردن بره جانلانیویرمشدی . آراده بر استقباللرینی دوشونوركن مثلا فخامت

خانمله دوقتورك كورولتولرندن كنديلرينه‌ده بر حصه چيقارسه ديه قورقمشلر، فقط اوزمان‌ده معلادرت كبه ايله بوتون قرارلريني يازمشدى :

— سن نره‌يه ، بن‌ده اورايه ...

داها صوكرالرى ، معلانك آرتق أو ايچنده‌كى كچمسزلكدن اوصانوب‌ده همان هرآقشام تكراره باشلاديغى سطرلر كليوردى :

— بر أو ، بر ير اوطه‌سى بول ، بر لوقما قورو اكمكه راضى‌يم،بورادن كيده‌لم . .

فاخر شمدى بونلرى اوقودقجه ، صوكرده‌ده :

— بنى سندن ساده أولوم آييرابيلير .. كبى سطرلره راست كلدكجه آجى آجى كولويور :

— هپسى هپسى يالانمش ، ديبوردى . بوقيزتنى ايلك كوندن صوكنه قادار آلداتدى ! اسكيدن ، قلبنده چاره‌مايه استعداد يوق ، بنى سه‌وه‌مز ديه آلداندم . صوكرا بو ابديت وعد ايدن يمينلرينه ايناندم . شمدى‌ده كيم بيلير ناصل آلدانيورم . شاشيلاجق شى ! . . حياتده بو قدر مغلوب اوله‌جغمى خاطرمه كتيرمه‌مشدم . اونده اويله بر قوت ، اويله بر بويو واركه بنى نه زمان ايسترسه قولايجه آلداتيوريبور ؛ بن كه هر شيدن ، هر كسدن شبهه ايتمك فلسفه‌سنه ايمان ايدنلردن بريسى ايدم !

بر ايكى كون داها بويله كچدى. فاخر ياواش ياواش دوغاجغى وعدايديلان سكونى بكله‌يه‌رك وقت كچيرمك ايچون نه ياپاجغنى بيلميوردى . بر آقشام قلوبدن چيقمش ، تقسيمدن تراموايه بينيوردى . آرابه بردن‌بره قالقدى . فاخر يوز اوستى يره‌دوشدى ؛ كوزلكى قيريلدى . اوآرالق ينه پاراجزدانى غائب ايتدى. اوكيجه‌يى تيزه‌سنده كچيرمه‌يه مجبور اولدى. ايرتسى كون كويه‌دونركن فخامت خانمله عينى ترنده ايديلر . اوده بو كون قزل طوپراغه كوروجه‌سنه كيتمشدى.

آقشام ، صوفرايه اوطورديلر . فاخر يمك يه‌مه‌ديكى حالده هر زمانكى كبى ينه صوفرايه اينمشدى . فخامت خانم‌ده يمك يه‌ميور ، ساده زهر

چیکنه‌یوردی . هله بو آقشام اوکا، بوس بوتون برحال اولمشدی. او کون قیزیل طوپراقده قومشولردن ایشیتدکلرینی آکلاتیور :

— ینه کیتمش، او کنه کلن‌یرده ، سـویله‌مه‌دیکنی براقمامش!.. کویاقیزی آلمه‌جقمش ده،بزیالوارمشز!.. دیه قیامت قوپاریوردی . شمدی‌یه‌قادار کندیلری هرلاف آچیلدقجه بوماجرایی تورلو تورلو تأویله قالقوب اورته‌یه بیك برماصال چیقارمشلر، صوکرا بونلر هردولاشدیغی آغزدن برباشقه یالان‌أمه‌رك بویومشدی. شمدی ینه اونلرك عکسلرینی اطرافدن دویدقجه هپسنی فاخردن بیلیورلردی .

فریدون بك انتحاردن اوچ درت کون صوکره ده‌لفینه راسـت کلدیکنی آکلاتمش، محی‌الدین بك فاخرك خاطره دفترینی‌اوقودقجه‌بوس‌بوتون‌طوتوشمش، بوآقشام آرتیق هرآغیزدن برباشقه چینلق طاشیوردی . محی‌الدین شوقی، اوزمانه‌ دربویله کورولتولره هیچ اولماسـه قاریشماز کبی کورونوردی. هله صوك کونلرده براز دیرلك دوزنلك آرزولری بیله کوسترمشکن آرتیق اوبیله حقارته باشلایجه فاخر :

— بك افندی ، دیه آیاغه قالقدی . ذات‌عالیکز نه‌برقادین نه‌ده برخسته‌سکز! حقارتلریکزه مقابله ایتمه‌یه مجبورم .

آیلردن‌بری کاه طوتوشـوب کاه زورله کیزله‌نن تأثرلر اوثانیه‌ده قارشیلقلی برعصیان کبی پاطلادی . هرکس دامادە هجوم ایدیور ، هپسـنك آغزندن طاشان فریاد ، بر کذاب طوفانی کبی فاخرك ایچنده‌کی یارایی بوس بوتون ییرتیور ، یاقیوردی. دوقتور پچه‌سنی بوروشدیروب یومروغنك ایچنده‌طوپلامش هرسوزك نهایتنده النی ماصه‌نك‌اوسـتنه ووروبور ، فخامت خانمك باغیرمقدن سسی قیصیلمش، فریدون کوزلرندن زهر وکین آقیته‌رق اونلره باقیور، بویوك خانم‌ده صانکه :

— آه بکاده بر شی صورسه‌لر ، بن‌ده بر شی سویله‌سه‌م‌ده هیچ اولمازسه بنی داماددن طرفه ظن‌ایتمه‌سه‌لر . . دیر کبی باشنی صاللیوردی . بردن ،یاربی، بوکورولتونك اورته‌سـنده معلانك سـسی‌ده دویولدی ؛ فاخری تحقیر ایچون

اوده چیرپنمایه باشلادی . بونده‌کی چیرکینلك باباسنك بیله کوزندن قاچمامشدی:

— صوس ، سکا لاف دوشمز !.. دیه قیزینی آزارلادی .

آرتیق هر شی بیقامش ، بیتمشـدی . دیمك معلانك قاچ کوندر آرتان خیرچینلغی ، صوغوقلغی ساده فخامت خانمه اطاعت ، ساده اوکا خوش کورونمك ایچون دکل ایدی ؟ اکر اونی بر از سـه‌وسـه‌یدی قوجاسنك بویله خانمدن ، خدمتجی‌یه ، باباسندن دایسنه قادار هپسنك هجومی او کنده قیوراندیغنی کورونجه البت ایچی یانار ، هیچ اولمازسه‌سسنی چیقارماز ، باشنی قالدیرمازدی . بوشرتلك فاخرك ایچنده‌کی صوك امیدی ده سوندوردی . ذاتاً برقاچ کوندر یاواش یاواش قیزمایه باشلامشدی . قاریسنك هر کناهنی عفو ایتمك ایستیوردی . فقط اونده اویله بر قومه‌دیاجی روحی واردی ، باشـقه‌لرینی آلداتمقده اویله براوسـته‌لق کوسـتریوردی که بو بویله دوام ایتدکجه ، باریشـسه‌لر بیله ینه کچینمك قابل اولامایه‌جقدی . یالانجیلق ، اولدیغندن باشـقه کورونمك آرزوسی ، معلانك ایچنده یاشایان بوییلان، آرتیق اك طاتلی خاطره‌لری زهرله‌یوب بوغمشدی .

فاخر ، دوقتور محی‌الدینی چوق سه‌وه‌ردی . برآرالق معلا اوکا دیمشدی که « سن بابامی بیلمزسك ، بوتون عائله‌نك فلاکتنه ، آننه‌مك خسته‌لغنه هپ او سـبب اولدی ؛ نه‌ده شمدی اسیر کبی صاتمق ایستیور . . » بوکون ایسه آرتق باباسنی تا سوقاق قاپیسنده قارشیلیور ، بش یاشنده ببکلر کبی : « باباجغم » دیه بوینه آتیلیوردی . هله دادیسـندن هیچ خوشـلانمازدی ؛ چوجوقلقدن بری «دادی»یه « جادی ! » قافیه‌سـنی اویدیرمـش ، کندیسـنه دشـمن دیه طانیمشدی . شمـدی هپسنی اونوتمش کبی هردقیقه فیصلداشیورلر، کولوشوب قونوشیورلردی . بوتون کون اوك ایچنده هر کسـله شاقالاشیور ، یکانه ایله باغچه‌ده قوشماجه اوینایوردی .

فاخر بوفلاکتدن صـوکرا اونی داها آغیر ، داها یوکسـك کورمك ایستردی . حتی آننه‌سی‌ده بوشماریقلقلره قیزیور، آراده بر کندینی طوتامیه‌رق فاخرك یاننده‌بیله قیزینی آزارلایوردی . معلا عجبابوتون بونلری‌ده زورا کی، هپ

فاخره عناد ایچون یاپمش اولماسون ، بوده خاطره کله‌بیلیردی . فقط نه‌ده اولسه ایچی دیشی بوقادار باشقه برروح هرحالده پك تهلکه‌لی برشیدی . بویله دوام ایدرسه ، بو هرثانیه ده‌کیشن روحك اعوجاجلر ، انحناللرله دولو کیم بیلیر داها ناصل تظاهرلری اولاجق ، بوکون آیریلماسه‌لر بیله بوتون عمرلرنده اکسیلمه‌ین شبهه تورپوسی تکمیل سعادت رؤیالرینی کمیره‌جکدی . یالانی سویلرکن دوغرویه بوقادار بکزه‌تن آغزدن یارین نه‌ایشتسه ، انسان : « عجبا؟ » دیه قیورانمه‌یه محکومدی . هله بوآقشامکی صحنه‌دن صوکرا فاخرك هیچ امیدی قالمادی ؛ حاولوسنی صوفرانك اوستنه فیرلاتوب دیشاری‌یه چیقدی .

او کیجه براز مستریح اویودی . هیچ اولمازسه آرتیق قرار ویرمك قدرتنی حس ایدییوردی . ذاتاً تردد ایده‌جك نه‌قالمشدی ؟.. ایرتسی صباح استانبوله ایندی . تنها بر واپورك کووه‌رته‌سنده قاواقلره قادار کیدوب کلدی . بول ، تمیز برهوا ایچنده ، آسوده دوشونورکن : « صاقین برکناه ایشله‌میه‌یم ؟ » دیه بعضاً ایچنده دوغان اندیشه‌لردن آرتیق بوس بوتون قورتولویور ، حتی بوزمانه قادار تردد ایتدیکی ایچون یاواش یاواش کندینه قیزییوردی .

دونوشده تصادف اونی عطابکله قارشیلاشدیردی . آیاق اوستنده قونوشدیلر :

— نه وار ، نه‌یوق ، ایپسکزیا ؟..

— اوو .. بن چوق أیی‌یم . یا یارین ، یا اوبر کونده بوس بوتون قورتولویورم . صوکره قیصه‌جه هرشیئی آکلاتدی . عطا بك :

— بن هپسنی بیلیوردم ، دیدی اونلرك برکره کوزی دونمش ، یوله کلیه‌جکلری چوقدن بللی ایدی . سن ناموسلو بر آدامك یاپاجغی هرشیئی یاپدك اولادم ؛ بکا قالسه ذاتاً بر دقیقه بیله دورمازم . فقط دوغروسنی سویلیه‌یم‌می ، بوایشده سکا اك بویوك ایلکی‌ده معلا ایدییور ؛ اکر بویله بردن بره عفریت کبی ده کیشمه‌سه‌یدی ، اونك خاطری ایچون سن کیم‌بیلیر نه‌لره‌قاتلانه‌جقدك ، داهانه‌لر چکه‌جکدك ؟ شمدی سنی ایسته‌میورلرمش ، اویله‌می ؟.. های الله

راضی اولسون دیرسك . اونلر کندی قویولرینی ینه کندیلری قازدقدن صوکرا سن بوقادارله قورتولدیغك ایچون قربان کسه‌لیسك !..

فاخر بوندن صوکره اوچ کون بول بول اویودی . براز کندینی طوپلامق ایچون اوزون اوزون کزدی. اونلرك یوزینی هیچ کورمیوردی .

آقشاملری أوه‌کلیور ، فقط صوفرایه اوطورمیه‌رق دوغرو اوداسنه چکیلیوردی. هرشیئی دوشوندی، حساب ایتدی ؛ نهایت صوئوق قانلیلقله قرارینی ویردی. نکاحدن بری کچن یکرمی اوچنجی کونك صباحی ایر کندن قالقدی ؛ اشیاسنی طوپلادی . استاسیونده‌کی ایکی خدمه‌یه دون کیجه‌دن تنبیه ایتمشدی . چانطالرینی اونلره ویردی . صوکره دادی‌یی چاغیروب معلایه‌ده خبر یوللادی . کنج قادین آناسنه باباسنه دانیشدقدن صوکره یوقاری چیقدی. فاخر،اونك اولا کندی اوداسنه کیدوب کوزلرینه سورمه چکدکدن صوکره یانینه کلدیکنه دقت ایتدی . فخامت خانم ، قیزینی سورمه عادتنه آلیشدیردیغی ایچون صباحلری قالقنجه معلانك کوز قاپاقلری عادتابرازقیزیل بررنك آلیردی. شیمدی‌ده کیم بیلیر، یابوقرمزیلغی اورتمك،یاخودینه‌قوجاسنه‌عنادایتمك‌ایسته‌مشدی. چونکه او ، سورمه‌یه اوته‌دن بری اعتراض ایده‌ر ؛ معلاده : « نه یاپایم آنه‌م زورلییور ، ایلریده بربرمزك اولونجه سورمه‌م . . » دیردی .

فاخر، بو دونکی رؤیانك پریسی ، بوکونکی مشروع زوجه‌سی ، یارینده مطلقه‌سی اوله‌جق قادینی بر قاچ ثانیه سوزدی ؛ صوکره :

— کورویورسك ، دیدی بن کیدییورم . معلا ساده‌جه :

— پك اعلا ، دیه جواب ویردی .

— بنمله برابر کلمك‌ایسته‌رمیسك؟.ایسته‌رسه‌ك‌شمدی‌برابرکیده‌لم.ایسترسه‌ك بن کیده‌یم ، أندن‌کلنی حاضرلیه‌یم ؛ صوکراده سن‌کل ...سویله‌ایسترمیسك؟.

معلانك بویندن خفیف بر أورپرمه کچدی . قطعی برقرار ویریرکن هپ بویله اولوردی . صوکره طبقی ایلك مکتوبی آلدیغی زمان : « آنه‌مك خبری اولماسون . . » دیدیکی کبی ، طبقی بهیجه ایله مبجلك دیدی قودیسنه قیزوب‌ده

فاخر كيتمك ايسته‌ديكى وقت : « خايير ، كيتميه‌جكسك . . » ديديكى كبى ، نهايت ينه دون:« آرتيق سنكله آرامزده هرشى بيتمشدر.. » دير كن اولديغى كبى باشنى سيلكدى :

— خايير ، ديدى .

— پكى ، سويليه‌جكم شى بوقاداردى ؛ بويوريكز ..

فاخر بونك بويله‌اولاجغنى بيليوردى ؛ فقط فريدونك برزمانكى سوزلرينه آلدانمشدى .

معلا، چيقوب‌ده يالكز قالنجه‌صوك‌يدى‌سكز آيلق حياتك الك‌طاتلى لوحه‌لرى بر قاچ ثانيه ايچون كوزنده تكرار جانلاندى : بوتون ياز شوراده طوتوشان قهقهه‌لرى ، آقشاملرى‌معلايى كوردكجه‌اسكى‌زمانك مكتب‌چوجوقلرى كبى قورقه قورقه قابلرنده كنى فيصلداشدقلرى دقيقه‌لرى ، صوكره بردنبره ناصل شدتله بربرلرينه باغلانيويردكارينى خاطرلادى . كوزلرينى قاپادى . اودانك ايچى قاراريور ، كيجه‌لرى چيپلاق آياقلرله ، هر آديمك اوستنده بر قاچ ثانيه دوروب اطرافى ديكله‌يه‌رك هيجاندن ، صوغوقدن تيتره‌يه تيتره‌يه‌معلانك‌ايچرى‌يه كيرديكنى برداها كورور كبى اولويوردى . شو أوده، شو صوفاده ، شمدى‌يه قادار « فاخر بكك .. » ديه ياد ايديلن بواوطه‌ده نه‌لر كچمشدى ؟. هرآقشام أوه دونديكى زمان معلاده بر بهانه ايله يوقارى چيقار ، اوكا وفا ايله سودا فيصلداردى. بوتون بوحيات بوراده‌كچمش ؛ بورؤياشوراجقده‌دوغمش، نهايت شمدى ينه هپسى اوراده سونويوردى . نه هيجانلى كونلردى اونلر ؟. قاچ دفعه دوداقلرنده‌كى سعادت يودوملرى ايله باشلرى دونمش ، آراده هپ بويله آيريلق احتماللرينى خاطرلادقجه بوس‌بوتون بربرلرينه‌صوقولمشلر، صوكره، هرشى‌هرشى برسوزله قوپيويرمشدى؛ صانكه‌او كونلر يالاندى،ياشانيلمامشدى؛ انسان بر درلو اينانه‌ميوردى !.. نهايت صوك آيلرك بحرانى دوشوندى . معلايى أولومه آتان فيرطنه‌لر كوزينك اوكنه كلدى .. او نه اوزون ، نورسز، قورقونج كيجه‌لردى !.

هله سکز آی اول ایللك کلدیکی کونله شیمدیکی چیقیش آراسنده نه بویوك فرق واردی !.اوزمان جاذب بر رؤیایه دالارکن دامارلرینه یاییلان مستی ایله هر شیئی کله‌جك کونلردن بکلردی ؛ شمدی ماضی‌یی یاد ایدرك اویانیوردی. بکله‌نیلن کونلر کچمش، یرنده خرابه‌لر قالمشدی : ایشته معلا ، ایشته فاخر ، ایشته چوکمش بر یووا ، سونن بر سعادت ...

یوقاری قاتده کیمسه یوقدی ؛ هر یره آیری آیری باقدی ، هر کوشه‌ده باشقه بر لوحه‌نك خاطره‌سی دوغیوردی .

سیلکندی ؛ آرتق اولاجق اولمشدی . أل چانطه‌سنی آلدی . اینرکن مردیوه‌ن باشنده دادی‌یی کوردی. بو جاهل قادین بیله‌رك بیلمه‌یه‌رك بویوك بر کناه ایشله‌مش ؛ کوردیکنی ، دویدیغنی ، یاکاش کوروب ، یاکاش آکلایه‌رق شوکا بوکا یتشدیرمکله بو أو بارق ییقیمنه دنیله‌بیلیر که بر آزده‌او سبب اولمشدی . فقط صوك کونلرده‌ده صانکه خطاسنی آکلامش ، معلایی بو خیرچین عنادجیلقدن واز کچیرمك ایچون چالیشیر کبی کورونیوردی . فاخر ، اوقادار فنالق کوردیکی بو قادینه : « اللهه اصمارلادق ، دادی . . . » دیه‌جك قادار اراده‌سنه حاکم اولمق ایسته‌رکن کوزلرنده‌کی یاشی ینه اونك بر سوزی قوروتدی:

— فاخر بك چانطالری کری کوندرسون ، دییور خانم ! . .

فاخر ، اشیاسنی کندی چانطه‌سنه صیغدیرامامش ، اونلرك کندیسنده‌کی چانطه‌لرینه‌ده قویمشدی . بونلرك بریله بوتون قیش ، قارده چامورده ، استانبولدن ییه‌جك ایچه‌جك طاشیمشدی ؛ ایچنه أت ، شکر ، پرنج قویمقدن یامری یومرو اولمش بر چانطه . . .

شیمدی بوتون بر عائله ییقلیور،ایکی کنجك سعادتی باشقه‌لرینك احتراصنه، محله قاریلرینك دیدی قودیسنه قربان اولویوردی . فاخر ، نه‌ده اولسه ینه کوزلری یاشلی ، معلاده نه قادار صاقلاسه ایچی یارالی آرتیق بربرندن آیریلیورلردی ؛ او آرالقده ایکی مشین پارچاسنی دوشونمك ایچون انسان عجبا نه اولمالیدی ؟ . . بو ، نه باباغی ، نه قودوز بر احتراصدی یاربی . . پارایه

بو دیوارلردن کوزه‌ل معبد اولماز ، بو قادیندن فضله طاپینان بولونمازدی . فاخرك یرنده کیم اولسه :

— پکی ، بنم اوقادار آلاجغم وار ، سزنه یوزله اوچ بش غروشلق چانطانك حسابنی صوریورسکز ؟. دیردی . سسنی بیله چیقارمادن آشاغی ایندی.

دوقتور محی‌الدین شوقی بك باغچه‌ده چیچکلرله اوغراشیوردی. اوته کیلرده هر زمانکی اوطه‌ده ایدیلر . باشنی چویروب هیچ برینه باقمادی . سکونتله قاپیدن چیقدی .

الك کدرلی کونلرندن ، الك نشئه‌لی زمانلرینه قدر هر ثانیه پارادن باشقه برشی دوشونمه‌ین فخامت خانم افندی ، نهایت ایشته مرادینه ایرمش ، قیزینی فلاکته کومسه بیله ینه فاخردن آییرمشدی .

*
* *

آیریلق محققدی . اونلره قالسه بر ایکی آی دها وقت قازانوب نتیجه‌یی صوکرا اعلان ایده‌جکلردی . فاخر ، آرتیق دایانه‌جق حالی قالمامش ، هرشی بر آن اول بیتیرمك ایستیوردی . نهایت آراسی یکرمی یکرمی بش کون کچدکدن صوکرا رسمی معامله‌ده یاپیلوب بیتدی . بو آرالقده بیله اوته کیلر صوك بر بایاغیلقدن کری قالمادیلر . عطا بك بر آی اول نکاحك شرطلرینی تثبیت ایتدیکی کبی بو سفرده طلاقه عائد ایشلرله اوغراشیوردی . بر کون کلوب فاخره دیدی که :

— نه ایسه مسئله قرارلاشدیرلدی ، فقط خانمك سنده چانطالری‌می وارمش ، نه ایمش اونلری‌ده کوندرسون دیدیلر ...

صوك کونی صیقی صیقی‌یه ایسته‌نیلن چانطالر بو سفرده اونوتولمامشدی . عطا بك بیله :

— والله برادر ، بن‌ده شاشدم ، دییوردی . اوته‌ده أو بارق ییقیلور ؛ برسعادت محو اولویور، قیزلری أولومدن زور قورتولدی ، قورتولونجه یه‌قادار

چکمه‌دیکی قالمادی. اونلر حالا یوزاللی غروشلق ایکی چانطه‌یی دوشونویورلر!.. بونلرك عقلنده مطاقابر اکسیکلك وار... ینه طالعلی ایمشسك که قورتولدك. قربان کسمه‌لیسك، دیدمیا، قربان .... آرتیق اوغلوم، کیت، کز، کیفکه باق!.. راحت سنی دورتدی‌ده‌می کلدك، باشنه بلا آرادك؟.. آما ایشسك ایچ یوزینی بیلمه‌ینلر فاخر چاپقین دیه‌جکلرمش، نه خلط ایدرلرسه ایتسونلر ...

صوکرا ینه ایشلره عودت ایتدی:

— سنك آلاجغکه کلنجه ...

— جانم، بن ....

— بیلیورم، برشی سویله‌مه‌دك آما بونی‌ده قونوشمق لازم. شمدی، بو بورجی اونلر قبول ایدییورلر؛ فقط آکلاشیلان ویرمك ایسته‌میورلر. داها دوغریسی ویره‌جك حاللری یوق... واز کچ شوندن‌ده ... برابرانامه یازارسك، بو ایش‌ده اولور بیتر.

— والله، عطابك بو کورولتوده آلاجق، ویره‌جك دوشونمك بنم عقلمه کلمدی. بو پارایی ذاتاً ایسته‌یه‌جك دکلم، فقط دیدیککز طرزده نیچون بر ابرانامه یازایم؟. بوکاده لزوم کورمیورم. هانیا مغلوب ملتلر واردرکه اللرندن سلاحی آلینیر، اوجاقلرینه دشمن کیررده ینه معاهده‌یه امضا قویمق ایسته‌مزلر اونك کبی..

عطابکك یاننده شاهد دیه بر ایکی کیشی داها واردی. هپ برابر فاخرك ضعیف طرفندن هجوم ایتدیلر:

— بو پارا معلا خانمه ویریله‌جك دیدیلر، ناصل اولسه نکاحی اوده‌یه‌جك دکلدیکز، اونلرده بوندن واز کچیور.

بویله‌جه اولا ابرانامه‌لر، صوکراده طلاق کاغدلری تعاطی ایدیلدی.

فاخر شیشلی‌یه عودتدن صوکرا بر قاچ کون کندینی دیکله‌دی. بك‌اوغلی طاللری پك باشقه‌لاشمش، یکی یکی بارلر، دانس صالونلری آچیلمشدی. بر قاچ آی اولنه قادار ساکن بر یوا صاییقلارکن شیمدی آرتق هر کیجه

کچ وقته قادار دیشاریده قالیوردی . برطرفندن‌ده شومن‌دوفر قومپانیاسنده‌کی یکی مأموریتی ایچون صیق صیق کویه اوغرامایه مجبوردی . بوکاده‌پك صیقیلیوردی . اسکیدن مثلا بر بایرام زیارتی ایچون اورایه کیتمه‌یی دوشونسه بو جنت کبی یرلرك رؤیاسی ، بوتون کیجه کوزندن اوز اویقویی سیلردی . شمدی هپسندن اوقادار صوغومشدی که اونلرك سمتنه بر داها آیاق باصمامق ایچون وظیفه‌سنی مرکزه نقل ایتمك ، بوده اولمازسه بوس بوتون استعفا ایتمك ایچون اوغراشیوردی . انشته‌سی ، تیزه‌سی ، یاقیندن بر ایکی کیشی :

— ده‌لیمیسك دیدیلر . ایشکی کوجکی نیه براقه‌جقسك ؟ هم بویله یاپارسه‌ك هرکس ، باق یاپدی ، ایتدی‌ده صاووشدی ، دیر . بن سنك یرنده اولسه‌م عنادینه کیدوب اوراده وظیفه‌مه دوام ایده‌رم .

فاخرك‌ده عقلی بوسوزلره یاتدی ؛ ذاتاً یاز کلمشدی . آز چوق سربست اولان بو وظیفه اثناسنده بر آز راحت ایده‌جك ، چالیشمایه ، اوقومایه وقتی‌ده اولاجقدی . بر آی صوکره تکرار کویه طاشیندی . اوراده‌کی دیدی قودیلر حالا اکسیلمه‌مشدی . ایشته هرشی اولمش بیتمش ، بر سعادت قیریلمش ، هنوز قورولمایه حاضرلانان بر یووا ییقیلمشدی ؛ بو شوم آغزلر بر تورلو صوصمایوردی !

بو ازدواجك حکایه‌سی آرتق بوس بوتون دویولمش ، هرکسك آغزنده دولاشان بیك بر روایت واردی .

کیمی فاخر حقلی بولویور ؛ کیمی‌ده خیانتله اتهام ایدییوردی . بونلر اونك قولاغنه ده کدکجه باشنی چه‌ویریور :

— یاهو ، برشی دویدق ، نه وار الله عشقنه ؟ . . دییه صورانلره :

— آدام ، بر شیدر اولدی ؛ قسمت دکلمش ، آیریلدق . . . کبی باشدن صاومه جوابلر ویرییوردی . کیمیسی‌ده بر آز داها ایلری کیدییوردی :

— پکی اما ، سبب نه ایدی ؟ . . نه اولدی ، بو قادار حرارت ، بو قادار طوتوشمه ، صوکره بردن بره نه‌یه آیرلدیکز ؟ . .

بو قادار صیقیجی سؤاللری دوردورمق ایچون‌ده :

— هیچ آجانم ، دییوردی . . عادی بر آکلاشامامازلق ... خرچینلق.

— واه واه ، اورته‌ده مهم بر شی یوقسه ، یازیق دوغروسی . . . فقط بو خرچینلق کیمک طرفنده ؟ . قباحت اونلرده‌می سنده‌می ؟ .

اوزمان فاخر قباحتنی بیلنلره مخصوص بر طورله باشی ایکه‌رك صوصیوردی . قصورینی اعتراف ایدن آدامه نه دینیر :

— سن‌ده ، آچوجوق ، بو خیرچینلقدن بر تورلوقورتولامادك . أو بارق یقیمی مکتب قاوغاسنه بکزه‌مز که . . یاپمامالیدك ! .

فقط اوته‌دن ، اصل فخامت خانم ، اسکی خویلرندن بر تورلو واز کچمیوردی .

اوندن روایتله کیمیسی‌ده فاخرك زنکین بر قیز ایسته‌دیکنی ، صوکره آرادیغنی بولامایجه صاووشدیغنی سویلیوردی :

— حتی ، دییورلردی . أودن چیقارکن چانطالر آشیرمش ، قیزك مجوهراتی آلوب کوتورمش !.. معلاده اولا آلدانمشکن صوکره بونی اوکره‌نجه اوبیله بو چاپقینی ایسته‌مه‌مش ! . .

بعضیسی‌ده بالعکس معلایی لکه‌له‌مه‌یه قالقیور ، اونلرده باشقه تورلو یالان ایجاد ایدییورلردی . آرتیق عالمك دیلنه اویونجاق اولمشلردی .

فاخرك کیجه یاتیسی مکتبلرندن ماعدا بوتون حیاتی شیشلیده ، بك اوغلنده کچمش ، اوراده طانیدیغی کنجلردن پك چوغنه بکزه‌مه‌مك ، لوثدن ، سفاهتدن اوزاق قالمق ایچون او قادار مقاومت کوسترمشدی . اویله ایکن نهایت ایشته الك تمیز أمللرله چارپان بر قلب حکایه‌سنده هرکس اونی « عرض دشمنی » ظن ایدییوردی .

آرتق بونلرك هیچ برینه آلدیرمامایه قرار ویرمش ، کویك یالکزلغنده تکرار کتابلرینه قاووشمایه حاضرلانیوردی ؛ بوده قابل اولمادی . باشنك دوندیکی اویله دقیقه‌لر کلدی‌که اطرافده قاینایان کورولتولی عالمه کندی‌ده

کوزی قاپالی آتیلمق ، یکی ماجرالر ایچنده هر شیئی اونوتمق هوسلرینی دویدی . یاواش یاواش کویده بر چوق کنجلرله طانیشیوردی . یاز کلدیکی ایچون بوتون زنکین عائله‌لر اوراده ایدی . اونلرك ، پارایی یالکز استهلاکه یارار بر واسطه دیه‌طانیمش أولادلریله یامکتبدن، یاسپور حیاتندن کوز آشنالغی ذاتاً اکسیك دکلدی . شیمدی نه‌ده اولسه حدودلری دار بر کویده بر آرایه طوپلانجه اسکی کوز آشنالقلری ، هر دقیقه بربرینی آرایوب بولاجق قادار دوستلق شکلنه کیردی .

فاخر ایشلرینی هر کون برایکی ساعت‌ایچنده بیتیردکدن صوکره سربست قالیوردی . سپور مراقی بو سکز اون کنجی بر آرایه طوپلامش ؛ فاخرده ایلك زمانلرده بوس بوتون انزاویه چکلوب چکلمه‌مك ایچون تردد ایدرکن نهایت کندینی اونلرك آراسنده بولمشدی . برابر دکزه کیرییورلر ، برابر طاغلره چیقیورلر ، قوشوشیورلر ؛ یاریشلر ، قوت تجربه‌لری یاپیورلردی . بعضاً اونلردن برینك کوشکنده طوپلانوب پوکر اوینارلر ، کیجه‌لری استاسیونده‌کی غازینوده موزیقا دیکلرلر ، یاخود هپ برابر قوروده ، دکز کنارنده شرقیلر سویله‌یه‌سویله‌یه، باغیره چاغیره کزرلردی. آراده براستاسیونده یانه صوقولوب احباب اولدقلری کنج قیزلرله قورونك تنهالقلرینه ، چاملغه دوغری چکلدکجه فاخر یالکز او زمان آرقاداشلرندن آیریلیوردی .

اوته کیلرك هر یاپدیغی شی کنجلکلرینه عطف ایدیله‌رك خوش کوروله‌بیلیردی . فقط هر کسك دالغالانمش بر سرکذشتله طانیدیغی فاخر ؟ . اونه یاپسه بیك تورلو معنا ویرییورلردی . تنها بر حیات ایچنده یاشاسه کندیسنك اسکیدن بری دکیشمه‌ین منزویلکنی بیلمه‌ینلر : « باق ، دیه‌جکلردی ، حالا عاشق . . . حالا دوشونویور . . . » بویله کنجلرله برابر چیلغین ، پر حیات دولاشدقجه‌ده :

— توکلی اوچ کونده قاریسنی براقمش . . . شیمدی‌ده هیچ بر شی اولمامش کبی کولوب اوینایور . دییورلر ، کیمیسی‌ده :

— مکر قیزجغز ، بر آی بیله دایانامامش‌ده بونك ایچون آییرلمش . . باقسه‌کز آ ، نه چاپقین شی ! . . دیه الك کوچوك حرکتنی بیله باشـقه تورلو تفسیر ایدییوردی . بلکه بونلر دوشـونمکه دکمزدی . فقط فاخر ، آرتیق اوته کنك بریکنك فیصل‌ادیغی الك کوچوك شیدن بیله آلنوب قیریلاجق قادار بیتکین ، او درجه ناتواندی . نهایت براز غرورینه تابع ، بر آزده که‌وشکلکه اسیر اولدیغی دقیقه‌لرده قرارویردی‌که کندیسی‌ده کیجه‌سی کوندوزی بربرینه قاریشان بر حیات ایچنده اویالانه‌جق ، بو فاجعه‌یه بر تورلو سبب بولامیان بوش بوغاز انسانلر نظرنده — ضرر یوق — هیچ اولمازسه ساده‌جه چاپقین دیه طانه‌جقدی . چوجوقاق دورنده بیله طبیعتدن باشقه یره مداومت ایتمز ، کتابدن باشقه آرقاداش طاشیماز کن شیمدی « قرقندن صوکره آزان فاسق محروم » کبی اولمیه‌جق چیلغینلقلر یاپیوردی .

کوچوجك کویده هر شی بر ثانیه ایچنده دویولویوردی . کندیسی معلا حقنده الك اوفاق خبرلری کونی کونه ایشیدیرکن فاخرك بو حاللری شبهه‌سز اونك‌ده قولاغنه قادار یتیشیور ، بعضاً کندی کوزیله کورویور ، کیم بیلیر او زمان نه‌دوشونویوردی .

بوراده بربرندن بش اون آدیم اوزاق بر محیطده کچن کونلر ، آیلر بالعکس اونلری بوس بوتون بربرندن‌اوزاقلاشدیردی. فاخرك بو چیلغینلقلرینی هپ او شیمدی‌یه قادار عیلادقلری کنجلر آراسنده آواره دولاشدیغنی ، هله اونلرله برابر قومار اوینادیغنی ایشیتدکجه معلاده‌ده پك طبیعی بر انکسار حاصل اولویوردی .

بر قاچ دفعه سوقاقده ، بر کیجه‌ده سینه‌مانك قاپیسندن کیره‌رکن بربرلرینه تصادف ایتمشلردی . فاخر ، همان دونمك ایسته‌مشکن اراده‌سنی آرتیق اونك قارشـوسنده ضعف دویمامایه آلیشـدیرمق ایچون واز کچدی . او کیجه ، معلانك سینه‌ماده‌کی نشئه‌سنی‌ده کوردکدن صوکره بوس بوتون اوزاقلق حس ایتدی . بویله بر ایکی تصادفده ، هله بر کون کویك مکتبی‌شرفه سوقاقلرده

یاپیلان احتفال اثناسنده اونی پك نشئه‌لی ، قالابالیغه قاریشمش کوردکجه او اسکیدن قالمه خمار بیله صیریلوب کچیوردی. معلا نکاحدن صوکره بویله کندی کندینی کوچولتمه‌سه ، شیمدی‌ده بو قادار خفیفلکلر کوسترمه‌سه‌یدی آیریلق فاخری بلکه‌ده بدبخت ایده‌جکدی . اونك اولا کندی حیاتنی ، صوکره‌ده شیمدی‌یه قادار سعادت دیه یاد ایتدیکی رابطه‌یی ناصل فداکار حسلرله قوپارمق ایسته‌دیکنی دوشونمك ، بالعکس نظرنده مطلقه‌سنی بوس بوتون یوکسلته‌جك ، هیچ شبهه‌سز اوندن آیری یاشایامیه‌جقدی . حالبوکه معلا دون اولسون ، بوکون اولسون اوخفته بکزه‌ین لاقیدی ایچنده کندندن اوزاقلاشدقجه فاخرده‌ده آرتق بر ندامت طوتوشماسنه امکان قالمیوردی . شیمدی‌یه قادار اوکا قارشی قلبنده‌کی ــ ذاتاً سه‌وکیدن زیاده مرحمته بکزه‌ین ــ اك صوك حسلرده یاواش یاواش بوس بوتون سیلنمشدی .

ینه بر کون سوقاقده یالکز تصادف ایتدی. کنج قادین، تره‌ندن چیقمش أوه کیدیوردی . استاسیونله أولرینك آراسنده‌کی بویولدن هر زمان برابر کچرلردی . دون کندینه او قادار یاقین بر وجودك بوکون بویله صوئوق ، بوقادار یابانجی کبی کچوب کیتدیکنی دوشونه‌رك اوزاقدن باقیوردی. معلا اونی کورونجه أولرینه یکرمی اوتوز آدیم بیله قالمامش ایکن یولده دوران برآرابایی چه‌ویروب بیندی ! . عجبا فاخر ، کلیرده اوکا بر شی سویلرمی صانمشدی ؟ . حالا اونك غرورینی ، چاغیرله‌دن کیتمه‌ین ، صورولمادن سس چیقارمیان یارادایشنی او کرنه‌مه‌مشدی .

آراسی برقاچ کون کچدکدن صوکراده فاخر بوتصادفی اولدیغی کبی اطرافدن ایشیتدی . هرکس :

ــ توکلی ، بوچوجوق حالا کویده اوطور میورمش ! . کچن کون قیزه یولده ینه صاتاشمش، زواللی کندینی آرابایه دار آتمش! دیه فیصلداشیوردی.

معلانك اوکونکی خشونتنه روحی برچوق سببلر بولمق ایچون انسان نه‌قادار سکونت کوسترمك ایسترسه ایسته‌سون ، اونك صانکه بویوك برحادثه

اولمش کبی کیدوب أوده هرشیئی آکلاتماسنی ، اوته کیلرکده همان قونویه قومشویه بیك برمبالغه ایله یایمالرینی عفو ایتمك قابل دکلدی .

مهتاب کیجه‌لری فاخر قیزلره دوغرو چیقار ، باشقه یول اولمدیغی ایچون اونلرك أوینك اوکندن کچمه‌یه مجبور اولوردی .

بویله هرکچیشده معلانك خدمتجیلرله کولوشوب باغچه‌ده قوشوشدیغنی دویویور ، یاخودده :

— بابا ، قویون سوتی‌می داها قویودر ، یوقسه اینك سوتی‌می ؟ دیه هپ او بردن بره انسانه ، ساده‌جه صفوت ، ساده‌جه معصومیت حسی ویرن چوجوقجه سوزلرینی ایشیدیوردی .

آیلر کچدی ؛ برزمان سونرکبی کورونن دیدی قودیلر ینه آراده بر دیلنی اوزاتیور ، بو ازدواجك حکایه‌سی حالا شوراده بوراده سویله‌نیوردی .

فاخر ، آرتیق کندینی چوجقلقلر ایچنده غائب ایتمشدی . بویاشه قادار انجا کوستره‌ین حیاتنده شمدیکی داغنقلغی ، یاواش یاواش اکلنجه عالملرینه دوغرو قایان بوکه‌وشکلکی آراده بر کندیسی‌ده دوشونمه‌یه وقت بولدقجه کوچولوب اوتانیور ، تکرار طوپلانمق ایسته‌دیکی اولسه بیله ینه بردن :

— آدم‌سن‌ده .. نه ایچون ، کیمك ایچون ؟ دیه دوداقلرینی بوکویوردی .

دون بربری ایچون چارپان ایکی قلبی قیرمقده ذوق بولان شوم آغزلر شمدی‌ده فاخرك بوکویده یاشاماسنی مناسب کورمیورلردی . صوك کونلرده صیق صیق کلن مرکز مفتشلرینك کندینه عائد ایشلری‌ده تدقیق ایتدیکنی کوردکجه بوکا هیچ برمعنا ویره‌میوردی . صوکره کونك برنده فاخرك تبدیلی ایچون قومپانیا نزدنده برچوق تشیثلر اولدیغی میدانه چیقدی . فقط رسمی برسبب بولامدقلری ایچون هپسی نتیجه‌سز قالمشدی. محی‌الدین شوقی بکك بو تشبثلردن خبری بیله اولمدیغنه فاخر یوره‌کدن قانعدی ؛ کندیسی هر یرده دوقتورك اسمنی ناصل حرمتله یاد ایدیورسه اونك‌ده بویله تحریکاته تنزل ایتمه‌یه‌جکی محققدی . بواولسه اولسه جان صیقنتیسی ایله کندیلرینه ایش آرایان

برقاچ بدخواهك فضولی مداخله‌سندن باشقه بر شی دكلدی . فقط بر كون دیر كتوردن دویدیغی سوزلر بو حرمت خاطره‌لرینی‌ده ییقدی :

— بن عائله ایشلرینه قاریشمق ایسته‌مزدم . فقط محی‌الدین شوقی بكله اوزاقدن طانیشیوردق . كچنلرده بكا برمكتوب یازدی . سزك تبدیلكزی كندیسی رجا ایتدی .

*
* *

یاز كچدی ؛ فاخر كویده برمدت داها قالدی . كیتدكجه بوحیات داها زیاده كندیسی ایچون آجی بر رنكه كیرمشدی . اون بش سنه‌لك تحصیل حیاتندن ، اوزون بر تتبع هوسنه موقوف ، صوك درجه دوز كون بر كنجلكدن صوكره بردن دوشوب كوچولمه‌نك آغیرلغنی اوده فرق ایدییوردی . یازین آرقاداش آراسنده یاپدقلری اوفاق‌تفك اویونلر یرینه شمدی دوغرودن دوغرویه قلوبده قومار اوینایور ؛ اوماصه‌نك باشنده هر رنكدن انسانلرله یان‌یانه اوطورویوردی . آرتیق كوندن كونه فلاكته ، سفاهته دوغرو ییقیلان بوحیاتدن قورتولمق ، هم‌ده « سزك چالیشوب یاپامادیغكزی ایشته بن كندی أمله‌یاپیورم . » دیمش اولمق ایچون بورادن بوس بوتون اوزاقلاشمه‌یه قرارویردی . وظیفه‌سنك باشقه یره نقلنی ایسته‌دی . ایكی آی‌قادار اوغراشدی . مسابقه امتحانلرینه كیردی . نهایت بر كون كیمسه‌یه وداع ایتمه‌دن ، حتی بر زمانلر كوزللكنه اسیر اولدیغی قورویی ، چاملغی ، دكز كنارنده‌كی طاشلغی هیچ ، هیچ بر یری ـ صانكه آرتیق ماضی‌یه بوس بوتون كوز یومق ایستیوركبی ـ صوك‌دفعه‌اولسون كزوب كورمه‌دن تره‌نه آتلادی . برآز صوكراده بوخاطره‌لرله دولو یشیل كوی ، لوقوموتیفدن فیشقیران دومانلرك آرقاسنده قالاردی ، قارارردی ؛ كورونمز اولدی .

— ١٦ —

ترامواینك اوك طرفندن اوكا دوغرو چه‌وریلن برچفت ماوی كوزی طانیمق پك كوچ اولمادی . سیاه‌برپچه ایله چرچیوه‌له‌نمش بویاری صولغون سیما ترامواینك

یورودکجه بر آز داها آرقایه دوغرو دونرکن ، اوزون زماندن بری آرانان شیئه بردن بره راست کلمه‌نك ویردیکی ایناناماماzلق ایچنده فاخر ، ینه هرزمانکی کبی ساکن قالمق ایسته‌دی .

ترامواى ، سرکه‌جی‌یه دوغرو قیوریلان کوشه‌یی غجیرداته‌رق کچیوردی؛ بر قاچ ثانیه صوکرا بوس بوتون یتیشیله‌مه‌جك قادار اوزاقلاشه‌جقدی . بونی دوشونورکن کندینی باصاماقلرك اوستنده بولدی . حالا تردد ایچنده ایدی . آرابادن ایچری‌یه کیردیکی زمان قادینلره مخصوص صره‌ده اونك باشنی آرقادن طانیدی . بوسیاه پچه‌نك کنارلرینی صیرمه ایله ایشله‌ین صاچلر صوله دوغرو براز داها چوغالدی ؛ شمدی براز پنبه‌لشه‌ن یوزی‌ده کوزوکدی ، نهایت بوس بوتون آرقایه دونه‌رك کوزلری فاخرك کوزلرندن کچدی .

بوتون دیدی قودیلره ، بوتون ادعالره رغماً معلایی کوردیکی زمان ، ایشته بوکون ایلك دفعه اولارق یولنی ده کیشدیرمش ، اوکا بوقادار یاقلاشمشدی .

بش آلتی آی‌اول صابر بك ، فاخرك پك سه‌ودیکی ، پك حرمت ایتدیکی؛ کورمش کچیرمش برذات اوکا دیمشدی‌که :

— باق اوغلوم ، آرتق بوبویله یورومز . برکره‌سنك بویله یالکز باشنه بك‌اوغلنده پانسیونلرده یاشاماك نه‌زمانه قادار دوام ایده‌جك ؟ برآن اول کندینه بریووا‌یاپمانك زمانی کلدی . کلدی آما ، ماضیده‌کی برخطایی ، زیانی یوق خطا دیه‌لم ، اونی تعمیر ایتمه‌دن باشقه بر قرار ویرمه‌یه قالقارسه‌ك بوده کناه اولور . نجه زمانله اونوتولیه‌جق هیچ برشی یوقدر . آرادن ایکی سنه کچدی . هرایکی طرفده بربرینی طانیدی ایسه طانیدی . هرشی اونوتولدی . سنك یاپاجغك‌شی بو قیزی تکرار آلمقدر . هیچ‌اولمازسه یارین کندیکه یکیدن عائله اوجاغی قورمازدن اول برکره داها بونی تجربه ایتمه‌لیسك . نه اولور ، ساده برتجربه... والله اوغلوم ، بوایشده ثواب واردر ؛ هم سکا ، هم بکا ... بن‌ده ذاتاً اوقیزجغزه بر ایلك ولسون‌دیه آرایه کیریورم . یوقسه بوزمانده قاری قوجا آراسنه کیم کیره‌ر ؟ . بوساده‌جه آناسنه باباسنه اطاعت ایچون

کندینی فدا ایتمش برقیز . . . یوق ، یوق ، اعتراض ایتمه ، بوراسی محقق . . همده بو ، تکمیل فضیلت حسلرینك فوقنده برفداکارلق ... دیدکلرمه ایناناماسه‌ك بیله ایشته بوسفرکی تجربه ایله هپسی میدانه چیقاجق . عجبا ساده آننه‌سنك خاطری ایچون‌می سندن آیریلدی ؟ . شمدی چاغیرسه‌ك ، کل بو حیاتی تعمیر ایده‌لم دیسه‌ك کلیرمی ، کلزمی ؟ . بن هپ بونی مراق ایدییورم . سن برمکتوب یاز ، بکا ویر . بن‌ده اوکا کوندرمك ایچون ، باقالم برچاره بولابیلیرمی‌یم ؟ .

فاخر ، شیمدیکی ساکن وسعیه موقوف حیاتندن ممنوندی . فقط صابربکك دیدیکی کبی بر مکتوب یازدی ، ویردی . او آرالق معلانك خسته‌لاندیغنی دویدیلر ؛ مکتوبی کندیسنه کوندرمه‌یه برچاره بولامادیلر . داها صوکره یکیدن یکی‌یه دیدی قودیلر ایشیدیلدی . اوته‌کیلر حالا : « قیزی بر تورلو راحت براقمیور ؛ برطالب چیقسه کیدوب بوتون ایشلری قاریشدیرییور !» دیه بیك بر یالان سویلیورلردی . آرتیق بوقادار بایاغیلقدن صوکره فاخر :

— قابل دکل ، بونی تعمیر ایتمه‌نك احتمالی یوق ! . . ثوابندن‌ده وازکچدم برحسن نیت کوستردکجه اك رذیلانه تفسیرلره اوغرییورز . دیه صابربکده‌کی مکتوبی کری آلدی .

اویله ایکن ینه عجبا چاغیرسه‌ق کلزمیدی ، دیه ایچنده قیملدایان بر مراق واردی . شمدی اونی کوردیکی زمان‌ده هپ بومراقله طوتوشیور :

— بندن کناه کیتسون . . . دیه هیچ اولمازسه آیاق اوستنده بونی صورمق ایستیوردی .

معلا ، سلطان احمدده تراموایدن ایندی . آیاصوفیه‌دن باب عالی‌یه کیدن یوله صاپدی . فاخر ، حالامتردد ، ترامواى دیوان یولنه دوغرو قیوریلیرکن آتلادی . برقاچ آدیم صوکرا یان یانه‌کلدیلر . کوزلری معلانککیلرله برلشدی . اوثانیه‌یه قادار نه‌یاپاجغنی بیلمیوردی . کنج قادین هرزمان آننه‌سنك یاننده اولدیغی کبی صوئوق ، ینه‌اویله اوزاق قالسه‌یدی ، دورمادن کچه‌جکدی . فقط معلاده‌ده

صانكه فاخرك سويليه‌جكى سوزلرى بكلر كبى بر حال واردى . سكوت ايچنده برقاچ ثانيه يان‌يانه يورودیلر . صوكره فاخر :

— معلا ، ديدى نه‌اولور ، بر آز بنى ديكله‌ميسك ؟ معلا باشنى قالديردى :

— خاير ، ديدى هيچ بر شى ديكله‌مك ايسته‌ميورم .

فاخر ، چكيلوب كيتمك ايچون بر ثانيه دوردى . صوكرا عنادندن ، غرورندن بر آن ايچون فداكارلق ياپمق احتياجنى دويمش كبى تكرار يورودى . اوندن ذاتاً باشقه تورلو جواب بكله‌نه‌مزدى .

بو ، خاير ديشده‌ده براز مأيوس ، براز بى‌تاب برادا واردى .

— حالبوكه ديه تكرار باشلادى . بنم سكا سويليه‌جك نه‌قادار چوق شيئم وار . . .

— رجا ايدرم ، آرامزده قونوشه‌جق آرتيق نه قالدى ؟ . .

— بالعكس ، اصل شمدى قونوشه‌جغمز شيلر داها چوق . بلكه سن پك فرقنده دكاسك . فقط بيلسه‌ك ايكيمزى‌ده نه‌قادار آلداتديلر ؛ بر برمزدن آييرمق ايچون نه‌لر ياپديلر . سكا قارشى بنم نه‌قصورم اولديسه بوهپ بزى چكه‌مه‌ينلرك سوزينه قاپيلديغم ايچون اولدى . شمدى بن كنديمى داها چابوق طوپلادم . كيملرك حيله‌سنه قربان اولديغمزى آكلادم . حالبوكه سن ، باقيورم كه صوك دقيقه‌يه قادار بنى عفو ايتمه‌مشسك . ديمك حالا اونلرك تأثيرندن قورتولامامشسك . آرتيق معلا ، بوقارانلقدن صيريلمق لازم ، آرتيق هرشيئ اوكرنمليسك . كوروييورسك‌يا ، آرامزده قونوشوله‌جق پك چوق شى وار . بنجه سن براز انصاف ايتسه‌ايدك ؛ ذاتاً كندى كنديكه هپسنى اوكره‌نه‌بيليردك . هيچ اولمازسه بوكون هرشيئ آكلامالیسك . آرادن ايكى‌بچق سنه كچدكدن صوكره ، اوقادار ديدى قودينك اوستنه ، باق ، بن سنك يانكده قورقا قورقا ناصل صوقولويورم . بوقادارينى بيله‌سكا آكلاتماليدركه شمدى‌يه قادار بنم ايچون نه‌سويله‌ديلرسه هپ افترا ايدى ؛ بزى بر برمزدن آييرمق ايچون اورته‌يه دوكولن شيلر هپ يالانيدى . اكر بن سنى ايسته‌مه‌سه‌يدم . .

— قوزوم ، نیچون یورولویورسك . بن سنی دوشونیورم بیله . . سن‌ده بنی آرتیق اونوتورسك ، أولدی دیرسك ! .

— یاپما معلا ، بونی ناصل سویلیورسك ؟ .. هیچ قابلمی ؟ ..

برقاچ سنه اول ، آراده بر یالکزقالدقلری زمان ناصلسه ، بوکون‌ده‌ینه‌اویله یان یانه یورویورلردی . معلا ، خسته‌لق تهلکه‌سنی آتلادقدن صوکره شمدی داها زیاده طوپلانمشدی . دوز سیاه مانتوسنك آلتنده وجودینك خطوطی‌داها زنکین ، داها زنده کورونیوردی . ساده ، رنکی بر آز صولوق ، کوزلرینك آلتی بر آز کولکه‌لی ایدی . اسکیدن بویله یان یانه یورورکن خفیفجه دایانه‌جقمش کبی فاخره صوقولوشی واردی . شمدی همان ینه او قادار یاقیندیلر ؛ ایکی قلبك آراسنده‌کی اوزاقلغه‌ده فاخر بر تورلو ایناناميوردی . اویله ایکن ینه برشی ، باشقه برشی اونلری بربرندن اوزاقلاشدیریور ، آییریوردی .

— شمدی بریبی کوره‌جك ، اطرافدن ینه اوزون اوزون دیدی‌قودی ایشده‌جکز . بوکونه قادار چکدیکمز آرتیق ألویرمدیمی الله عشقنه ؟ .

— اولمازمعلا ، قونوشالم . کیم کورورسه کورسون ، کیم نه دیرسه‌دیسون !. آرتیق ناصل آلداندیغمزی سن‌ده آکلا ؛ ناصل شیطانی یالانلرله بربرمزدن آییرلدیغمز آرتیق میدانه چقسون ! . .

— نه‌یه یارار ، هر شی بیتدی !.

— خاییر ، هیچ‌ده بیتمه‌دی !. چوق آجی چکدك ، چوق بدبخت اولدق . هله سن ، آکلامیورم ظن ایتمه ، پك خراب اولدك . فقط دیدیکك کبی اویله هرشی بوس بوتون بیتمه‌دی . اصل شمدیدن صوکره بربرمزك اولورسه‌ق سعادتك قیمتنی اوزمان داها أیی آکلارز . کچن درسلردن صوکرا بر داها بزی بربرمزدن هیچ برقوت آییراماز . دیکله بنی معلا ... آرتیق بوتون حقیقت اورتایه چیقسون ، دییورم سکا .. شمدی دیکله‌مك ایسته‌میورسه‌ك ، سکا هپسنی اوزون اوزون یازایم .

— خاییر ، خاییر ، بکا هیچ برشی یازما ، ایسته‌میورم .

— ذاتاً نجه هپسندن ایسی بونلری بوس بوتون اونوتمقده‌در . ماضی‌یه کوزلریکی قاپار ، همان بکا کلیرسك ، هرشی قپانیر ، کیدر .

— خاییر ...

— نیچون عناد ایدییورسك معلا ؟ . . اسکیدن بر قوری لوقما اکمك ، بر یر اوطه‌سی بول، کیده‌لم دیردك ، اونوتدکمی ؟. او زمان بن هپ محیطمزی دوشونوردم ؛ سنی کوچوك دوشورمه‌مك ایچون راضی اولمازدم . شمدی‌الله او قوری اکمك یانمه بر آزده قاتیق احسان ایتدی . باشقه‌لرینك یاننده کوزلرمزی یره ایکمه‌یه مجبوراولمادن یاشایابیلیرز. ایسته‌دیکك یرده ، ایسته‌دیکك کبی کوچوك بر أو بولالم ؛ کل ...

— خاییر ، هم آرتیق آیریل . . بریسی کوره‌جك دییورم سکا ... بن‌ده أمنیت صندیغنه کیده‌جکم .

— خاییر ، معلا ... ایسته‌مه‌دیکك شیئی سکا زورله یاپدیرمق ایسته‌مم ؛ فقط مؤبداً آلدانماکه‌ده برتورلو کوکلم راضی اولمیور . . .

أمنیت صندیغنك قاپیسندن برابر کیرییورلردی . مردیون باشنه دوغرو یورودیلر . معلا :

— رجا ایدرم ، کیت ، دیدی . بوراده طانیدقلره تصادف ایتمك قابلدر . بکا فنالق ایتمك اولورسك .

— پکی ، ایشکی بیتیرمه‌کی بکلرم ؛ چیقدقدن صوکرا قونوشورز .

— چیقنجه بن دایمه کیده‌جکم .

— پکی ، کیدنجه‌یه قادار ...

— جانم ، سن‌ده کندی ایشکه کچ قالیورسك ! ..

— زیانی یوق .. سنی بولمق شرطیله ، هرشیئی غائب ایتمه‌یه راضی‌یم .

معلا ، قادینلرك بکله‌مه اوداسنه کیردی. فاخرده همان اورالرده‌کی براجزاخانه‌دن ایشنه تلفونله خبرویردی. تکرار کلدیکی زمان معلانك کیدوب کیتمه‌دیکنی

آكلامق ايچون امنيت صنديغنه كيردي . معلاده بكله‌مه اوداسندن چيقدي . اوكا دوغرو يورودي :

— الله عشقنه ، ديدي . بوراده دورما .. قومشولردن بري واركه صيق صيق بورايه كليور . بو كونده كليرسه بزي كوره‌جك ، ينه بيك تورلو ديدي قودي اولاجق .. كيت ديورم سكا ، كيتمزسه‌ك فنا معامله ايتمه‌يه مجبور اولاجغم .

فاخر قارشيده‌كي شيراجي دكانينه كيردي .

— كيتمزسه‌ك فنا معامله ايدرم .. ديه‌ن معلا بونكله شمدي‌يه قادار سرت داورانماديغني اعتراف ايتمش اولويوردي . حقيقةً ايسته‌سه‌يدي ، داها جاده‌نك باشنده ايكن فاخرك يوزينه بيله باقماز ؛ صوقولمق ، قونوشمق ايچون اونك بوتون جسارتلريني أريته‌جك كلمه‌يي بولوب سويله‌يه‌بيليردي .

هر سوزه : « خايير . . » ديديكي حالده بيله بورايه كلنجه‌يه قادار اوني ديكله‌مش ايدي . آرتيق بوقيزك يوره كني بوتون آچيقلغي ايله اوقومق قابل اولويوردي . اسكي كيني ، آيريلما كورلتولري آره‌سنده‌كي خويسزلغي قالمامشدي . داها ساكن ، داها يوموشاق كورونويور ، فقط صانكه قرارندن دونمكده ألنده اولمديغني آكلاتيوردي . بوتون تلاشي هپ كورولمك قورقوسندن ، هپ باشقه‌لرينك يكيدن آغز آچمالرندن عبارتدي . بوتون بوازدواج حكايه‌سنك طانيدقلر آراسنده‌كي عكسلرندن پك صيقيلمش ، شمدي‌ده ساده بوندن چكينيوردي . حتى بو كونكي سكوتي ، حسياتنك اك صميمي بر اعترافي عد اولونه‌بيليردي .

اسكيدن ، هله آيريلق كونلرنده ، نه قادار خشين ايدي . شمدي حادتا نوميد بر توكلي آنديران حالي واردي . تراموايدن باقيشي ، آياصوفيه‌دن صاپديغي زمانكي تلاشسزلغي هپ هپ فاخرك بويله قونوشمق ايسته‌يه‌جكني بيلديكنه ، حتى بكله‌ديكنه علامتدي .

فاخر شيراجيده ياريم ساعت قادار بكله‌دي .

كنج قادين قاپيدن چيقاركن ثابت برباقيشله ايكي دفعه‌دكانه دوغرو كوزلريني چه‌ويردي . ايكي آديم صو كره‌ينه برابرديلر . معلا بر آز قزارمش ، امنيت صنديغنك

مردیونلرینی اینوب چیقمقدن ، اودالرینی دولاشمقدن یورولمش کبی ایدی .
بر آز اول هیچ بو شی سویله‌مه‌مشکن صانکه شیمدی ایچریده دوشونوب‌ده بولمش کبی بردن بره :

— هم آرتیق بن أوله‌نیورم ... دیدی .

فاخر سا کن کوروندی :

— أوله‌نیورمیسك ، اوزمان اورته‌ده هیچ بر مسئله قالماز کوزم ... بن یالکز سنك سعادتکی ایستیورم . کندی بختیارلغك ایچون ویرلمش بویله بر قرارك وارسه الله مبارك ایتسون . مسعود اولما کی الك اول بن تمنی ایدرم .

صوصدیلر . معلا شمدی اوکنه باقیور ، صانکه کولومسه‌مه‌مك ایچون یوزینی صاقلیور کبیدی . فاخر :

— خاطرلارمیسك ، دیدی . آیریلدیغمز صره‌لرده ایدی ، دیبوردك که سن بنی سودیکك ، بنم یوزمدن اوقادار فلاکته اوغرادیغك ، اوقادار فدا کارلغه قاتلاندیغك حالده کویا بن سنی سه‌ومیوردم . بویله سویله‌میورمیدك ؟ . باق ، شمدی کوریورسك یا ، آرادن سنه‌لر کچدی ؛ سومیه‌ن بن تکرار سکا صوقولمق ایچون هر حقارته کوزلرمی قاپیورم . حال بو که سن ؟...

یکیدن برقاچ ثانیه‌یی سکوت ایچنده کچیردیلر . بو کسیك کسیك سوزلرله معلا کبی بر قیزی عنادندن چه‌ویرمك قابل اولامیه‌جقدی . بونی آرتق پك اعلا حس ایتدیکی حالده بیله ینه سوزه باشلایان فاخر اولدی :

— قاچ دفعه دیدی ، باباکه مکتوب یازدم . سکاده یازمق ایچون اوقادار چاره آرادم ؛ قابل اولمادی .

— یازدیغك مکتوبلرك هپسنی بیلیورم ، هپسنی اوقودم .

فاخرك بر آرالق : «هرشیئی اونوتالم ، بو بیقیلان یووایی تکرار قورالم.. » دیه کوندردیکی مکتوبلری محی‌الدین شوقی بك عجبا ناصل اولمش‌ده قیزینه کوسترمشدی ؟. شمدی معلانك بومکتوبلردن‌ده خبری اولدیغی حالده مقاومت ایدیشی آرتیق قرارنده‌کی شدتی کوستریوردی :

— جادەیه چیقیورز ، دیدی . آرتق آیریلالم .

یرەباطان سراینك کوشەسنه کلمشلردی ؛ فاخر :

— کل براز بورادن یورویەلم ، دیدی. ینه جادەیه چیقارز . چیقنجەیه قادارده کیمسەیه راست کلمك قورقوسی قالماز . اورادن‌ده تراموایه بینەر ، داییکه کیدرسك .

برابر یان سوقاغه صاپدیلر . کنج قادین ، ینه بر صرەسنی کتیردی . دەمیندن بری او ، بردن‌برە بولنمش بر یالان کبی آغزندن دوکولن ازدواج حکایەسنی تکرار ایتدی ؛ آرتق قوجایه واراجغی ایچون آرایردن هر احتمالك قالقدیغنی سویلەدی . فاخرده :

— پکی ، ان‌شاالله مسعود اولورسك .. دیه باشنی اوکنه ایکیوردی .

آنجق اون بش ییرمی آدیم قادار یورومشلردی . معلا دوردی :

— هم ، بن بیلمەدیکم سوقاقلردن کچمم ، دیدی . یالکز قورقارم .

— قورقویورمیسك ، نمله برابر بولونمقدن‌می ؟.

— بن دونویورم ...

یورودی . صوکرا تکرار باشنی چویردی :

— بنی اونوت آرتیق، دیدی .

فاخر ، هیچ سسنی چیقارمادن مرارتله باقیوردی . سەویشەن انسانلر آراسندە ، آیریلیرکن قوپان عصیانلردن ، تهدیدلردن ، یالواریشلردن هیچ‌بری خاطرینه کلمەمشدی . دمین، هیچ سس چیقارمادن برابر شوسوقاغه صاپدقدن صوکرا بردن‌برە معلانك کری دونوشنه باقیور ، بوسیاه چارشافله اورتولن کوکسك ایچندە نەلر چارپدیغنی دوشونویوردی .

کنج قادین‌خیزلی‌خیزلی اوزاقلاشدی ؛ هیجاندن‌می، نەدنسه آیاصوفیەدەکی تراموای دوراغنی کورمیەرك دیوان یولنه دوغرو یورودی . استاسیونی کچدیکنی صوکرا آکلامش کبی تکرار دوندی . فاخرده جادەیه‌چیقمشدی . کوشەدەکی تتونجی دکانك اوکنده بر دها قارشیلاشدیلر . فاخرك کوزلری

یوسفر اوزاقده‌کی مناره‌لردن آیریلمادی . ایچنه تحف بر دورغونلق ، حتی استراحتی آندیران برسکون یایلمشدی. طبقی آیریلمایه قرار ویروب‌ده کوشکدن بوس‌بوتون چیقدیغنك ایرتسی کونی ناصل قورتولوش حسلری دویمش ، او یکرمی اوچ کونلك اوزونتودن صوکرا اوح دیمش ایسه شیمدی‌ده اوستندن برآغیرلق قالقمش کبی ایدی .

— عجبا بن بوقیزی سومیورمی ایمشم؟. دیه کندی کندینه‌صورویوردی.

حقیقةً معلا ایچون قلبنده سه‌وکی‌یه دکل مرحمته بیله یر قالمامشدی . یوقسه اونك بو عنادی اولماسه ، کندی سعادتنی کندی أليله ییقمامش اولسه فاخر ، احتمالکه ساده‌جه وظیفه حسلریله کنج قادینی آننه‌سنك پنچه‌سندن قورتارمق ایسته‌یه‌جك ، بونك ایچون‌ده کیم‌بیلیر نه‌قادار اوزوله‌جکدی .

معلا ، باباسنك أوینی براقوب کلسه نه کورولتولر اولاجق ؛ آننه‌سی ، دایسی اونکله نه قادار اوغراشه‌جقلر ؛ اوزمان‌ده باشقه دیدی قودیلرله ، باشقه حیله‌لرله کندیلرینه راحت ویرمیه‌جکلردی . کنج قادین آننه‌سنی خسته حالنده براقوب کلمکده تردد ایتسه‌ده یالکز فاخری سودیکنی صاقلاماسه‌یدی بو سفرده محیی‌الدین بکی راضی ایتمك ، فخامت خانمی عنادندن واز کچیرمك ایچون برچوق فدا کارلقلری کوزه آلاجقلردی. بلکه‌ده هرشیئی اونوتدوروب براز سکونه قاووشمق کندیلری ایچون آرتیق بر خیال اولاجقدی .

فقط شمدی معلاده‌کی بو عناد اسکی خاطره‌لرك بیله هر کون بر پارچاسنی داها قیروب آتیوردی .

بو ردك قارشوسنده اراده‌سی ، غروری قیمیلدانوب‌ده :

— نیچون ، ایسته‌سه‌م عجبا یاپامازمی‌یم ؟. دیدیکی زمان :

— آدام سنده، دکرمی؟ دیه‌دوداغنك‌اوجنی‌یوقاری‌دوغروقالدیریوردی. بربرندن بوقادار اوزاق ایکی قلب تکرار برلشه‌بیلیرمی ؟. هله اونك عنادی، یارنی .. بوقادار عنادجی بر قادین انسانی مسعود ایده‌بیلیرمی ؟. هپسی راضی اولسه‌لر ، هرشی دوزه‌لسه‌بیله اونده بو عناد وارکن کیم بیلیر یارین اوبرکون

ينه نه كورولتولر چيقاريرر ، نه‌لر ياپاز . شمدی آكلايورم كه نه قادار فضيلتلی اولورسه اولسون اونك كبی عنادجی، حسياتنی بويله موفقيتله كيزله‌ين برقادينله ياشامق ، اونی سومك قابل دكلدر . ذاتاً او سه‌وكی‌يی كندی اليله چوقدن قيرمشدی ؛ شمدی‌يه قادارده ساده آجيديغم ايچون، ساده بندن كناه كيتسون ديه باباسنه مكتوب يازدم ، بوفلاكتی آرتق تعمير ، ايده‌لم ديدم . مكر بونلر مرحمته بيله لايق دكلمش !..

*
* *

صابر بك :

— أی صوكرا ، ديه اللرينی اوغوشديردی . ديمك سنكله برابر اولايره باطان سراينك يانند‌ه‌كی سوقاغه صاپدی ها ...

فاخر :

— صاپدی آما ...

— جانم اونك اهميتی يوق ، كری دونسون ، نه زيانی وار ... سن ايلك تأثيره باق ... نجه بو بر موفقيت .. سنكله قونوشمش ، برابر امنيت صنديغنه كيتمش، دونوشده تكرار قونوشمش .. آرتيق آكلاشلدی .. نه سويلرسه سويله‌سون، نه قادار صاقلارسه صاقلاسون بوقيزسنی سوييور .

— أی آما ايشته قوجايه وارييور !.

— هايدی جانم، سن‌ده بوكا ايناندكمی ؟. بوش لاف... سنی قيزديرمق ، سنی متأثر ايتمك ايچون اويدورولمش برشی . بوده سنكله مشغول اولديغنه‌دلالت ايدر . يوقسه ، ايسترسه عليم‌الله سنی ياننه بيله ياقلاشديرمازدی . هله‌سنی ... برآز سرت برشی سويله‌سه أمينم كه يوزينه بيله باقماز ، چكيليردك . داغ باشی دكل‌يا ، جاده اورته‌سی بو .. برقادينله زورله قونوشلمازآ ... كلن وار، كچن وار ..

نه ايسه آكلايه‌جغمزی آكلادق . بن‌سكا ديميورمی‌ايدم، بوقيز عجبا ساده

آننه‌سندن قورقدیغنی ایچون‌می سندن قاچیور، یوقسه حقیقةً سن‌دن‌صوغودی‌می؟ دیمك‌كه آلدانمامشم .

— أیی آما، چاغیردق، كلمه‌دی ایشته . . .

— اونك‌ده اهمیتی یوق . حالا آننه‌سندن قورقویور . دوغروسی بن بو قیزه حقیقةً آجیورم. حتی شیمدی داها زیاده تقدیر ایدییورم . اونده جداً پك فداكار بر روح وارمش . آننه‌سنك خاطری ایچون كندی سعادتندن بیله واز كچیور .

— نجه سز، فضله‌جه حسن ظن ایدییورسكز . اسكیدن بن‌ده اونك عنادینی، قوتلی بر اراده ظن ایدردم . آما بوتون بونلر شعورلو بر فضیلت اولمقدن زیاده خیرچینلقدن باشقه بر شی دكل ایمش . .

— حقسزلق ایدییورسك . باقسه‌كا، قیزك بو حالنه آجیمامق قابلمی؟.

— اسكیدن بن‌ده آجیوردم آما . .

*
* *

آراسی ایكی كون كچمشدی؛ شركتك اك بویوك تورك مأموری اولان ناظم بك، فاخری چاغیرتدی . یوزی جان صیقنتیسندن بوروشمشدی؛ هیچ مقدمه یاپمادن :

— جانم براق شونی، دیدی . واز كچ آرتیق . .

فاخر بر آز شاشیرمش، باقیوردی .

— كچن كون ینه بو قیزه صاتاشمشسك .

— رجا ایدرم، هانكی قیزه؟.

— جانم،شو دوقتور شوقی بكك قیزینه.. ینه صوقاقده پیشنه‌دوشمشسك. یولنی كسمش، زورله قونوشمشسك!. سنك حیات خصوصیه‌كه قاریشمایه‌حقم یوق . صوكره بیلیرسك‌كه بن سنی چوق سه‌وه‌رم . بونی‌ده ینه بر آرقاداش كبی سویلیورم . قاپانسون آرتیق شو دیدی قودی آجانم . .

فاخر هیچ سسنی چیقارمادی. او آقشام بو حکایه‌یی اولدیغی کبی آکلاتدیغی زمان صابر بك :

— ایشته بونی هیچ بکنمه‌دم ، دیدی . سکا قارشی یاپه‌جقلرینه حق ویردم آما أوه کیدوب آناسنه باباسنه یتشدیرمه‌سنه بن‌ده قیزدم دوغروسی ..

صوکره ، عجبا بونی ناظم بکه کیم سویله‌دی ، دیه دوشوندیلر . صابر بك دوقتور محی‌الدین شوقینك کیدوب‌ده بویله بر شی سویله‌یه‌جکنی بر تورلو قبول ایتمیوردی :

— ناصل اولور ، انسانك ناصل یوزی طوتار ؟ . بو عادتا کندی کندیلرینی کوچولتمك صایبلیر . بنجه بونك احتمالی یوق . . خاطرمه باشقه برشی کلیور . باق ناصل اولمشدر : ناظم بك‌ده عینی کویده اوطورویور . بکاقالیرسه فخامت خانم ، مطلقا بو ناظم بکك عائله‌سی ایله طانیشیور . کیتمش او کارجا ایتمشدر ؛ اوده قوجاسنه سویله‌مشدر . ایش بویله‌جه قادینلر آراسندن اولمشدر . ذاتاً ارککك ایشی اولمادیغی بللی .. صوکرا معلانك حرکتنی‌ده یاواش یاواش معذور کورویورم . أوه‌ت ، سویله‌مه‌سه‌یدی داها ایی اولوردی . فقط سویله‌مه‌سنده‌ده بلکه ایی بر مقصد واردی . کیتمش أوده ، دیمشدر که ، فاخر سنی سه‌ومیور دییورسکز آما ایشته بو کون ینه کلدی ، قونوشدی ، بنی چاغیردی . . . بونده هم بر آز قادینلق غروری واردر ؛ هم‌ده احتمال که بویله‌لکله آنه‌سنی راضی ایتمه‌یی أمید ایتمشدر . ذاتاً قیزه ایکیده برده قوجاك سنی سه‌ومیوردی ، سنی آلداتدی ، ییرمی اوچ کونده بوشادی دییورلر . بوده طبیعی اوکا دوقونویور . سنك کندیسنی حالا سه‌ودیککی آکلاتجه بونی اوته کیلره‌ده سویله‌مکده بر ذوق دویمشدر .

صابر بك ، بو سفرده یانیلیوردی . چونکه ایکی اوچ کون صوکرا کیدوب ناظم بکله کندیسی‌ده قونوشمش ، بو شکایتك دوقتور محی‌الدین شوقی طرفندن یاپیلدیغنی اوکره‌نمشدی .

فاخر :

— کوردیکزمی ، دیدی . بونلر مرحمته بیله لایق دکلدر دیمیورمیدم ،

سزه؟ . هله كيدوب‌ده بنی آمريه شكايت ايتمه‌لرينه نه‌ديرسكز ؟ . كلوب سزه سويله‌ميورلر ، انيشته‌مه ، تيزه‌مه آكلاتميورلرده كيديورلر، ناظم بكك رسمی نفوذندن استفاده ايتمك ايستيورلر. اوقادار سه‌وديكم ، اوقادار حرمت ايتديكم شو آدام ، شو محی‌الدين شوقی بك بنی بر تورلو آكلايامادی . بكا ايكی سطر يازسه‌يدی نه ايسترسه ياپاردم. حتی اونلری راحتسز ايتمه‌مك ايچون استانبولدن بيله چكيلير كيدردم . يوقسه بويله حيله ايله ، دولامباج يوللردن بكا هجوم ايتمكله عجبا نه اميد ايديورلر ؟ .

او كوندن صوكره صابر بك‌ده :

— آرتق بر داها بو ايش ايچون آغزمی بيله آچمام ! . ديوردی .

صوك بر ايكی مكتوب داها

فاخرده صابر بكه

٥ حزيران

. . . . . حاصلی ، نجه بو ، صوك بر تجربه‌در . استانبولدن آيريلمازدن بر ايكی آی اول معلادن كورديكم مقاومت ايچون سزده ، بن‌ده ديمشدك كه ، نه قادار اولسه حالا آننه‌سندن قورقويور ، قالقوب بكا كلسه بيله ينه قونودن قومشودن ديدی قودينك اكسيلميه‌جكنی دوشونويور . شيمدی آرتيق بو انديشه‌لرده‌ده محل قالمادی . باقالم بو سفر نه جواب ويره‌جك ؟

يازديغم مكتوبی آناسنك باباسنك خبری اولمادن معلايه ويره بيليرسه‌كز داها موافق اولور ظننده‌يم .

باكوده‌كی دارالفنون حياتنه كلنجه . . . .

فاخرده معلايه

٥ حزيران

. . . .

ايشته كوزم ، ناصل اولوب‌ده باكويه كلديكمی ، بوراده كچن حياتك رنكنی آز چوق آكلاتدم .

باكو چوق كوزل بر شهر . بنی كورسه‌ك طانیه‌مازسك ، تام یدی كیلو آرتدم . احتمال كه ثروت واحتشام رؤیالریله بسله‌نن روحلر بوراده بر دارالفنون خوجاسنك ساده یاشاییشنی برآز سونوك بولورلر . مكتبك ویردیكی پاره یكرمی بش آلتون لیرادن عبارت . پك مزین اولمامق شرطیله برده‌أو ویریورلر .

فقط بر شی وار كه انسان اوكا قاووشمق ایچون چوله بیله جنت دیه قوشار : سكون ، معلا . . . بوراده نه بر دیدی قودی فیصلدیسی وار ، نه بر یان باقیش ، هیچ هیچ بر شی . . . ساده كونك برنده قافقاس توركلرینی استقباله حاضرلیورز دیه مفكوره دشمنلرینك ألنده جان ویریرسه‌ك اوكا قاریشمام .

استانبولدن پك اوزاق ، هیچ خاطریكه كلیه‌جك بر دیارده ، كوزل ، باغچه ایچنده كوچوك ، ساكن ، بر أو وار ، بوراسی سنك أوك ، معلا . . . بوراده اكسیك اولان سنسك . ایسته‌رسه‌ك كل ، كندی أویكه صاحب اول .

بیلمزسك ، ناصل بر هیجان ایچنده جوابكی بكلیورم . آیریلقدن صوكره ، برده بو قادار اوزاقلق بنی بوس بوتون باشقالاشدیردی . نه زمان یوله چیقه‌جقسك ، دیمه‌یه بیله قورقیورم ؛ عینی واسطه‌یله بكا بر تلغراف چكرسك . همان یولجیلغك تفرعاتنی حاضرلارز . . . . .

. . . .

صبایه بكنده قاهره

٥ حزیران

. . . . . . مكتوبكی معلایه ویرمك پك قولای اولدی . آدره‌سنی یازییورم . ایسترسه‌ك ، حتی ، سن‌ده دوغرودن دوغرویه كندیسنه یازا‌بیلیرسك . سكا بر هفته‌در مكتوب كوندرمك ایستیورم . فقط اوندن كله‌جك جوابی بكله‌دم . ایشته تام اون كوندر سس چیقمادی . انسانك خاطرینه بیك تورلو احتمال كلیور . معلانك جوابی كجیكیر ، سن‌ده مراق ایدرسك

دیه شمدیلك بونلری یازدم. اوده مکتوبمی یازاجق، یوقسه تلغرافمی چکه‌جك نه یاپارسه اوکا کوره آلاجغم خبری سکا بیلدیریرم . . . . .

فاخره‌دن صابر بکه

۲۷ حزیران

. . . . . . دنیاده انسانك خاطرینه کلمه‌ین نه‌لر اولویور، شو دقیقه‌ده نه قادار سه‌وندیکمی بر تورلو کوز اوکنه کتیره‌مزسکز . اوچ کون ایچنده اوست اوسته معجزه‌لر اولدی .

زنکین اولدم صابر بك، حقیقةً زنکین ! . . .

تفصیلاتی آکلاتمق اوزون اولاجق، بوراده بر تورك میلیونری ایله طانیشدم . کچن اوچ درت آی ایچنده اونك بعض ایشلرنده بولونمشدم . طالعده یاردیم ایتدی؛ بو ایشلر پك ایی نتیجه ویردی . بر قاچ کون اول سنه‌لك حساب یاپارکن بنم ایچون کار حصه‌سی دیه آییردقلری شی عادتا بر ثروت . . . صوکرا، دوغرودن دوغرویه کندیلریله برابر چالیشمق کبی بر تکلیف قارشیسنده‌ده قالدم . طبیعی، قبول ایتدم . اونلرده شرکته عائد حصه سنداتندن بر قسمنی بنم اوستمه قید ایتدیلر . یاقینده شرکتك ایشلری ایچون ویانه‌یه، اورادن فرانسه‌یه کیده‌جکم . معلا ایچون بشیوز لیرا کونده‌ریورم؛ بن کلنجه‌یه قدر یول حاضرلغی یاپار. استانبولده چوق قالامیه‌جغم؛ بر ایکی کون ایچنده اونی‌ده آلوب یوله چیقمق لازم . فقط شمدیکی حالده بر بوچوق آی قادار، دها باکوده‌یم . ایجاب ایدرسه بو مدت ظرفنده بکا مکتوب یازارسکز .

شمدی بر آز اول معلایه‌ده بر مکتوب یازدم؛ بو مژده‌یی اوکاده ویردم. کیم بیلیر، نه قدر سه‌وینه‌جکدر .

فاخرك معلا ایله صابر بکه ۲۷ حزیران تاریخنده یازدیغی مکتوبلر هنوز یولده‌در . صابر بکدن فاخره

۲۹ حزیران

. . . دیدم‌یا اوغلوم، انسان صفوتله، صافیتله حرکت ایتدیکی زمان اکثریا

بویله بر عکسیلکه اوغرایور . بیلیورم که سن آرتق قلبکده بر ضعف دویمقدن زیاده ساده‌جه شرف مسئله‌سی ایچون ، ساده‌جه وجدانی وظیفه حسیله اونی باکویه آلدیرمق ایسته‌دك . مکتوبلرك کلدیکی کون دوغروسی چوق تردد ایتدم . أوه‌ت ، بو قیریلان حیاتك تعمیرینی اسکیدن اك زیاده تمنی ایدن بندم. فقط صوك وقایع سندن فضله بنی انکساره اوغراتمشدی . بو سفرده ایچمدن کلن بر سس بو ایشك نه اولمیه‌جغنی فیصلدایوردی . یاکیلمامشم. اون کون قادار معلادن هیچ برسس چیقمادی. صوکرا کونك برنده دوقتور محی‌الدین شوقی بك بانقه‌یه کلوب بنی بولدی . سویلدکارینی بورایه نقل ایتمك اوزون اولور ، نه‌دییه‌یم ، قیزی اولجه پریشان ایتمشسك ، حالاده راحت ویرمیور- مشسك ، جهنمك بوجاغنه کیتمشسك ، اورادن بیله أروب یتیشیورمشسك ، « قاف داغنك » آرقاسنه ـ باکویه اولاجق . . . ـ کوتوروب‌ده نه خلط ایده‌جکمشسك ! . . دها نه‌لر ، نه‌لر . . .

جانم ، دییه‌جك اولدم ، فنامی ، بو چوجوقده ماضی‌یی تعمیر ایتمك مه دیدی قودیلرك حقسزلغنی اثبات ایتمك ایسته‌یور . . .

محی‌الدین بك بوسبوتون طاشدی ؛ بن‌ده صوصمایه مجبور اولدم . مکرسه بو تلاش بك‌ده بوشنه دکلش . زنکین بر میرآلای متقاعدی قیزی ایسته‌مش ، سوز کسیلمش . شمدی سنك مکتوبك بو ایشی بوزاجق دییه قورقویورلر ؛ دوغروسی بن‌ده حقلی بولدم . بو ایش آرتیق، بو قادار دیدی قودی‌یه دکمز اوغلوم ، ذاتاً أمینم ، هله بو سفر بندن زیاده‌سن قیزاجقسك .

دوشونه‌لی‌که بز سنك مکتوبکی معلایه ویریرکن کیمسه دویماسون دییه ألمزدن کلنی یاپدق ؛ صوکرا او ، کیدوب باباسنه کندیسی سویله‌مش . آرتق بونی بن‌ده اولسه‌م عفو ایتمم . نه قدر اوزوله‌جککی بیله بیله حقیقتی ایشته اولدیغی کبی یازییورم. غربت ایلنده اك کوچك اوزونتو بیله انسانه برفلاکت قادار آجی کلیر . فقط أمینم‌که بو سفر سنده حاصل اولاجق حس آنجق نفرتدن عبارتدر .

ينه صبا بکدن فاخره

٤ تموز

باکوده‌کی شرکته ناصل حصه‌دار اولدیغنی حکایه ایدن مکتوبنی آلدم ، بنم بوندن اول سکا یازدیغم مکتوب ، طبیعی ، او زمان هنوز سنك الکه کچمه‌مشدی. شمدی نه دوشوندیککی بیلمه‌یورم . فقط یاریم ساعت اول اول نیقولی ، شوسنك ایلك مکتوبکی معلایه ویرمك ایچون واسطه اولان بقال ، کلدی . ایکنجی مکتوبی‌ده یرینه ویردیکنی سویله‌دی . معلا ، خبر کوندرمش . آرتیق هر شیئه موافقت ایدییورمش . آیریجه سکاده مکتوب یازمش . البت بو کون یارین کله‌جکدر . بلکه‌ده شمدی‌یه قادار آلمشسکدر . سنك بر دنبره زنکین اولوشك هر دورلو مانعی اورته‌دن قالدیردی دیمکدر. هله قاف داغنك آرقاسنه کوچمك یرینه اوروپا سیاحتی اونلره‌ده جاذب کورونمش اولاجق . . شمدی اوغلوم ، سندن کله‌جك جوابی بکله‌یورم . کوندردیکك بش یوز لیرایی بانقه‌دن هنوز آلمادم . اك چابوق واسطه ایله خبر کوندر . اوکا کوره نه یاپمق لازمسه یاپالم .

فاخره‌دن صبا بکه

٢٠ تموز

صوك مکتوبکزی‌ده آلدم. نه یاپاجغز دیه صوریبورسکز . یاپاجق هیچ بر شی اولمدیغنی بنم قدر سزده تقدیر ایدرسکز . دویدیغم انکساری اوزون اوزون یازمایه لزوم کورمیورم . بونی‌ده تخمین ایتمك کوج بر شی دکلدر . نه یاپالم قسمت بویله ایمش . ظن ایدرم که بن ، المدن کلنی یاپدم . اك تمیز آرزولرمك قارشیسنه چیقان شی دائمی بر تزویر اولدی . سزده بیلیورسکز که کندمدن زیاده اونلری ، هله اك زیاده اونك شرفنی ، آتیسنی دوشونیوردم؛ خطا ایتمشم . داها بر قاچ کون اول ، معلا بکا جواب ویره‌جك یرده ، مکتوبلرمی کوتورب باباسنه کوسترمش ؛ اوده سزك بانقه‌یه کلوب قیامتلر قوپارمشدی . دیمك شمدی بردن بره ده کیشدیلر ؟ کوجوك خانم‌ده آرتیق

راضی اولویورمش اویله‌می ؟ . سزده پك آعلا آكلامشسكزیا ، قاف داغنك آرقاسنه كوچمك یرینه بردن بره اورته‌یه چیقان بو اوروپا سیاحتی اونلره‌ده جاذب كورونمش اولاجق. فقط ظن ایدرم كه یوز چه‌ویرمك صره‌سی بو سفرده بكا كلدی . شركت نامنه یاپاجغم سیاحت پروغرامی ده كیشمه‌دی ، یكرمی كونه قدر یوله چیقیورم . استانبوله هیچ اوغرامادن دوغرو كوستنجه‌یه كیده‌جكم . معلایه لازم كلن جوابی آیریجه یازارم ، بلكه‌ده هیچ بر شی یازمیه‌جغم.

صوك

بویوك آطه ۲۵ آغستوس ۱۳۴۰

فیاتی : ٦٠ غروشدر